

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

**آب
در آئینه
مطبوعات و سایت‌های خبری
شهریور ۱۳۹۹
(۳۴)
تهیه‌کننده:
صادق حبیبی**

تاریخ انتشار:

مهر ۱۳۹۹

باسمه تعالی

آب در آئینه مطبوعات و سایت‌های خبری (۳۴)

شهریور ۱۳۹۹

فهرست برگه

آب در آئینه مطبوعات و سایت‌های خبری (۳۴) شهریور ۱۳۹۹/ تهیه‌کننده: صادق حبیبی. - تهران: وزارت جهاد کشاورزی، مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، ۱۳۹۹.
۲۱۹ ص: جدول، نمودار (رنگی).

نمایه‌ها:

آب / آبخیزداری / باران / خشکسالی / سیل / سد / کشاورزی / منابع طبیعی /

مشخصات:

عنوان: آب در آئینه مطبوعات و سایت‌های خبری (۳۴) شهریور ۱۳۹۹

تهیه‌کننده: صادق حبیبی

ناظر فنی: مجتبی پالوج

سال / شماره انتشار: ۱۸-۱۳۹۹-PR

نشانی: تهران - بلوار کریمخان زند - انتهای خیابان شهید عضدی (آبان) جنوبی - خیابان رودسر - پلاک ۵

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰

نمبر: ۸۸۸۹۶۶۶۰

با کمال سپاس، این مؤسسه پذیرای کلیه نظرات، پیشنهادات و انتقادات ارزشمند خوانندگان این اثر می‌باشد.

E-mail: aperi@agri-peri.ac.ir

<http://www.agri-peri.ac.ir>

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیش‌گفتار:

آب مایه حیات است و به گفته خداوند:

وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ

و هر چیزی را از آب زنده کردیم.

مجموعه حاضر سی و چهارمین شماره از سلسله گزارشات آب در آئینه مطبوعات و سایت‌های خبری می‌باشد که بر آن است با پایش در این خصوص ضمن بررسی اخبار جراید و روزنامه‌ها و سایت‌ها فقط آنچه که در قالب ارایه اخبار، آمار، مقالات و مصاحبه‌های مسئولین و کارشناسان مرتبط با آب در دستگاه‌های مختلف دولتی و موسسات علمی و دانشگاهی و سازمان‌های خصوصی مردم نهاد صورت گرفته و در خبرگزاری‌ها و نشریات به صورت روزانه و هفتگی چاپ گردیده است را در اختیار کارشناسان و محققین قرار داده تا نمایی کلی از وضعیت موجود و مشکلات و کمبودها در بخش آب و منابع طبیعی را نشان دهد. هر چند صحت و سقم اطلاعات به منابع ارائه دهنده و انتشار دهنده بر می‌گردد. ولیکن با فرض صحت اطلاعات و انحراف اندک تلاش شده است تا مجموعه‌ای تنظیم شود که صرف نظر از درستی اخبار و اطلاعات آن، بیانگر اهمیت و حساسیت جامعه نسبت به مقوله منابع و مصارف آب باشد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	تابستان ۱۳۹۹
۲	شهریور ۱۳۹۹
۳	❖ آغاز همکاری سه‌جانبه بین‌المللی برای احیای تالاب هامون - خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۱
	❖ گرمای هوا و شیوع کرونا مشکل کمبود آب در استان فارس را تشدید کرد؛ ۸ شهر فارس در
۶	وضعیت قرمز کم‌آبی - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۲
	❖ دریاچه ارومیه احیا نشده سدسازی شروع شد! محیط زیست: آب جدید نداریم؛ اجازه نمی‌دهیم -
۱۳	خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۲
	❖ آغاز همکاری سه‌جانبه بین‌المللی برای احیای تالاب هامون - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ
۱۸	۱۳۹۹/۰۶/۰۲
۲۱	❖ مرداد امسال؛ ۱,۵ درجه گرمتر از همیشه - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۲
	❖ بهره‌برداری از بزرگترین پروژه برای احیای دریاچه ارومیه در دی ماه سال جاری - خبرگزاری ایلنا
۲۳	مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۲
	❖ وزیر نیرو به مناسبت هفته دولت اعلام کرد: ۴,۵ درصد برق در اختیار بخش کشاورزی قرار گرفت /
	ایران پنجمین کشور جهان در کشت آبی پس از چین، هند، ژاپن و آمریکا - خبرگزاری ایانا مورخ
۲۴	۱۳۹۹/۰۶/۰۳
	❖ تقلای مافیای سدسازی برای نجات صنایع آبر در سمنان؛ سد «فینسک» اکوسیستم مازندران را نابود
۲۷	می‌کند - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۳
	❖ نخستین طرح مطالعاتی میدان‌محور آب‌های عمیق کلید می‌خورد - خبرگزاری ایسنا مورخ
۳۱	۱۳۹۹/۰۶/۰۳
	❖ واکنش ستاد احیای دریاچه ارومیه به تکمیل سدهای اطراف دریاچه؛ اگر قرار باشد سدهای نیمه
	ساخته تکمیل شوند، وزارت نیرو باید آب بیشتری را به سمت دریاچه ارومیه رها کند -
۳۴	خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۳

- ❖ حمایت دولت از توسعه آبیاری نوین در آذربایجان غربی - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۴ ۳۷
- ❖ کم آبی یا بی‌تدبیری؛ آبی که بی‌موقع در زاینده‌رود رها شد - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۴ ۳۹
- ❖ ابلاغ یک سند مهم برای اندازه‌گیری آب به استان‌ها؛ سرانجام سند تحویل حجمی آب تصویب شد / آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت خاک هفته آینده به دولت می‌رود - خبرگزاری ایانا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۵ ۴۳
- ❖ یک کارشناس اقتصاد توسعه مطرح کرد؛ ۳,۵ میلیون روستایی به دلیل بی‌آبی در آستانه مهاجرت به شهرها - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۵ ۴۸
- ❖ هشدار؛ خطر خشکسالی برای استان‌های شمالی ایران | عواملی که گیلان و مازندران را بی‌آب می‌کند | کاهش تراز دریای خزر - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۸ ۵۳
- ❖ خبر خوش وزیر نیرو برای منابع آبی - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۸ ۵۵
- ❖ اینفوگرافیک | خطر پنهان نابودی سرزمینی برای ایران؛ ۵۶ میلیون نفر در ۱۸ استان در معرض فرونشست زمین | استانی که خطرناکترین وضعیت را دارد خزر - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۸ ۵۸
- ❖ فلات مرکزی کویر در آرزوی رسیدن به خزر است؛ تهدید ۱۳ میلیون مترمکعب از آب‌های مازندران - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۰ ۶۱
- ❖ میانگین بارندگی از ابتدای سال زراعی ۲۹۷ میلی‌متر/بارش‌های امسال ۶ درصد کمتر از پارسال - خبرگزاری ۱۳۹۹/۰۶/۱۱ ۶۶
- ❖ بحران کم‌آبی و مدیریت مصرفی که باید بهینه شود؛ اتلاف ۳۱ درصدی آب شرب خراسان جنوبی - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۱ ۶۸
- ❖ تالاب انزلی نفس تازه می‌کند - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۲ ۷۳
- ❖ حجم فعلی آب دریاچه ارومیه ۳,۴۹ میلیارد مترمکعب است - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۳ ۸۰
- ❖ دلگان رتبه اول در اجرای سازه‌های نوین آبیاری سیستان و بلوچستان - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۴ ۸۲
- ❖ بازچرخانی آب، جایگزین سدسازی | کلنگ اولین سد مجازی در تهران زده شد - پایگاه خبری و تحلیلی ۵۵ آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۴ ۸۵

- ❖ ۴۱۴ کیلومتر لایروبی، اقدامی ماندگار برای احیای دریاچه ارومیه - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۵ ۹۲
- ❖ سرنوشت نامعلوم یک پروژه پس از ۱۵ سال؛ ظرفیت سد «معشوره» آب می رود - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۵ ۱۰۰
- ❖ رئیس سازمان حفاظت محیط زیست: احیای دریاچه ارومیه تحقق یکی از بزرگترین وعده های دولت تدبیر و امید است - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۶ ۱۰۵
- ❖ آبگذر چرخش آب از جنوب به شمال دریاچه ارومیه احداث می شود - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۶ ۱۱۳
- ❖ آلودگی آب های زیرزمینی از مهم ترین آثار مخرب معدن کاوی - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۶ ۱۱۵
- ❖ ۴۱۴ کیلومتر از انهار و رودخانه های منتهی به دریاچه ارومیه لایروبی شد؛ افزایش یک متری تراز دریاچه ارومیه طی ۲ سال اخیر - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۶ ۱۱۸
- ❖ کاهش ۴۰ درصدی مصرف آب، هدیه کشاورزان به دریاچه ارومیه - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۶ ۱۲۶
- ❖ تکمیل و بهره برداری سد شهریار نیازمند ۶۰۰ تا ۷۰۰ میلیارد تومان اعتبار است؛ ۱۰ سال انتظار برای آبگیری سد شهریار - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۷ ۱۳۳
- ❖ تراز دریاچه ارومیه ۱۲۷۱ متر و ۳۱ سانتی متر بالاتر از آب های آزاد است - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۷ ۱۳۸
- ❖ اقدامات دولت برای احیای دریاچه ارومیه - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۸ ۱۴۰
- ❖ با تکمیل طرح احیای دریاچه ارومیه؛ سالانه یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون متر مکعب آب وارد دریاچه ارومیه خواهد شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۸ ۱۴۱
- ❖ عواقب جبران ناپذیر بی توجهی به خطر فرونشست در دشت های استان سمنان؛ افت سطح آب های زیرزمینی سمنان سالانه ۶۶ سانتی متر است - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۸ ۱۴۳
- ❖ دریاچه ارومیه تا سال ۱۴۰۶ به تراز اکولوژیک می رسد - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۹ ۱۵۰
- ❖ چاه های غیرمجاز؛ مکنده هایی که آب از جان زمین می کشند - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۹ ۱۵۳
- ❖ خاکریز نقشی در تغییر تراز دریاچه ارومیه ندارد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۹ ۱۵۹

- ❖ چاه‌های غیرمجاز بالای جان سفره‌های زیرزمینی آب در استان اردبیل؛ ۵۰۹ حلقه چاه غیرمجاز در اردبیل فعال است - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۲ ۱۶۲
- ❖ ممنوعیت احداث سد در حوضه آبریز دریاچه ارومیه - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۶ ۱۶۸
- ❖ حسین پور عنوان کرد: بهره برداری از ۳۸۰ سایت آبخوانداری و پخش سیلاب در کشور - خبرگزاری ایانا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۶ ۱۷۰
- ❖ شاهرگ حیاتی خوزستان به مجرای بزرگ فاضلاب کشور تبدیل شده است؛ کارون در محاصره فاضلاب - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۶ ۱۷۲
- ❖ تأثیرپذیری ۳۰ درصد از کشت محصولات کشاورزی با سوءمدیریت آب - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۸ ۱۷۸
- ❖ استان مرکزی در حوزه آب صاحب چراغ راه می‌شود - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۹ ۱۸۰
- ❖ مدیرکل دفتر احیای تالاب‌های سازمان محیط زیست: بارش‌های بی سابقه هم نتوانست «گاوخونی» را زنده کند - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۹ ۱۸۳
- ❖ محمدرضا بختیاری مدیرعامل آبفای تهران در گفت‌وگو با همشهری خبر داد: خروج تهران از کابوس تنش آبی - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۰ ۱۸۵
- ❖ میزان بارندگی در تهران رکورد نیم قرن اخیر را شکست - خبرگزاری فارس مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ ۱۹۸
- ❖ میزان فرسایش خاک در چهارمحال و بختیاری به ۲۵ تن در هکتار می‌رسد؛ فرسایش خاک ایران ۳ برابر متوسط جهانی - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ ۲۰۲
- ❖ ۱۰۰ میلیون هکتار از عرصه‌های کشور تحت تأثیر بیابانی شدن - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ ۲۰۷

تابستان

۱۳۹۹

شهریور ۱۳۹۹

آغاز همکاری سه‌جانبه بین‌المللی برای احیای تالاب هامون - خبرگزاری ایلنا مورخ

۱۳۹۹/۰۶/۰۱

معاون دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست از افتتاح برنامه همکاری سه‌جانبه این سازمان، برنامه عمران ملل متحد و اتحادیه اروپا برای احیای تالاب هامون خبر داد.

به گزارش ایلنا، احمد لاهیجان زاده در جلسه برخط مراسم افتتاحیه همکاری سه‌جانبه سازمان محیط زیست، برنامه عمران ملل و اتحادیه اروپا که با حضور نماینده مقیم برنامه توسعه ملل متحد در ایران (UNDP)، نماینده اتحادیه اروپا، معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری سیستان و بلوچستان و نمایندگان وزارتخانه‌های مربوطه برگزار شد، تالاب‌ها را موهبتی الهی و شاهکار خلقت خواند و گفت: «پروژه بین‌المللی احیای تالاب هامون یک فرصت گران‌بها برای کشور به ویژه استان سیستان و بلوچستان است که با تمرکز روی تجارب ملی و بین‌المللی در حوزه‌های آب، خاک و احیای تالاب‌ها و اجرای پروژه‌های سازگار با کم‌آبی و متناسب با اقلیم منطقه، ضمن احیای یکی از بزرگترین اکوسیستم‌های تالابی منطقه نسبت به ارتقای معیشت، اقتصاد جوامع محلی و کاهش اثرات گرد و غبار در پیرامون تالاب اقدام اساسی کند.»

وی نقش تالاب‌ها را در زندگی انسان بسیار پر اهمیت توصیف کرد و با بیان این که نخستین تمدن‌های بشری در کنار تالاب‌ها شکل گرفته است، اظهار کرد: «پروژه احیای تالاب هامون یک فرصت برای کشور و استان سیستان و بلوچستان است تا با استفاده از تجارب ملی و کمک‌های بین‌المللی، ضمن احیای یکی از بزرگترین اکوسیستم‌های منطقه، بتواند بر معیشت، اقتصاد محلی و جلوگیری از مشکلاتی نظیری گرد و غبار محلی موثر باشد.»

وی افزود: «تالاب هامون یکی از تالاب‌هایی است که به شدت تحت تاثیر تغییرات اقلیمی قرار گرفته

است و این مشکلات زیست محیطی، معیشت و فرصت‌های شغلی اقشار مختلف به ویژه زنان و جوانان را تحت تاثیر قرار داده است.»

معاون دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست، با تاکید بر این که وجود هامون برکت و نبود آن مشکلاتی نظیر مهاجرت و گرد و خاک خشکسالی در پی دارد، گفت: «محدودیت دسترسی به منابع آب و وزش بادهای موسمی شرایط سختی را برای ساکنان آن منطقه به وجود آورده است و این وضعیت باعث توقف کامل فعالیت‌های درآمدزا در بسیاری از روستاهای منطقه شده است.»

وی با بیان این که همکاری اتحادیه اروپا در تامین بودجه لازم برای اجرای پروژه هامون به عنوان یک پروژه مشارکتی است، اظهار کرد: «این پروژه مشارکتی رویکرد منطقه-محور درد و در چارچوب آن می‌توان فعالیت‌های مختلفی در زمینه‌های مدیریت پایدار آب و خاک، بهبود راه‌های کسب درآمد سازگار با اقلیم را به صورت آزمایشی اجرا کرد.»

لاهیجان زاده این پروژه را دارای سه مولفه اصلی توسعه ظرفیت و هماهنگی، مدیریت پایدار آب و خاک و کشاورزی سازگار با اقلیم و معیشت‌های جایگزین دانست و گفت: «در این پروژه پنج ساله، برنامه توسعه ملل متحد شریک اجرایی اتحادیه اروپا است و مدیریت بودجه را برعهده دارد و فعالیت‌های اجرایی توسط سازمان حفاظت محیط زیست ایران و تیم تخصصی مدیریت پروژه هدایت می‌شود.»

در ادامه جلسه لئوپولد گریشندر- مسئول سیاست همکاری‌های بین‌المللی و توسعه کمیسیون اروپا (DEVCO) - گفت: «اتحادیه اروپا و جمهوری اسلامی ایران منافع مشترک بسیاری دارند و طی سال‌های اخیر روابط دوجانبه بسیار پیشرفت کرده است.»

وی افتتاح پروژه تالاب هامون را یکی دیگر از نمونه‌های همکاری اتحادیه اروپا و ایران عنوان و اظهار کرد: «آرزوی ما ادامه و گسترش این همکاری‌های ثمربخش است.»

همچنین در بخش دیگری این جلسه برخط، کلودیو پروویداس - نماینده مقیم برنامه توسعه ملل متحد در

ایران - گفت: «سوابق همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و برنامه توسعه ملل متحد (UNDP) نشان می‌دهد این دو نهاد به اتفاق می‌توانند نقش مهمی در کاهش آثار تغییر اقلیم ایفا کنند.»

وی با بیان این که استان سیستان و بلوچستان تحت تاثیر آثار تغییر اقلیم، بلایای طبیعی و فاکتورهای انسانی قرار گرفته است، اظهار کرد: «بهبود مدیریت منابع طبیعی بایستی همزمان در ارتباط تنگاتنگ با بهبود شرایط معیشت مردم محلی باشد.»

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی محیط زیست، پروویداس در پایان گفت: «ما از بودجه سخاوتمندانه‌ای که اتحادیه اروپا به این پروژه اختصاص داده بسیار متشکریم و به اتفاق هم در مسیر دستیابی به نتایج ملموس و آثار ماندگار همکاری خواهیم کرد.»

گرمای هوا و شیوع کرونا مشکل کمبود آب در استان فارس را تشدید کرد؛ ۸ شهر فارس در وضعیت قرمز کم‌آبی - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۲

استان فارس سال‌هاست که با کمبود آب ناشی از خشک‌سالی مواجه شده و بدین سبب روی آوردن به سفره‌های آب زیرزمینی نیز رونق زیادی یافته است. کمبود آب در استان فارس شرایط را به‌جایی رسانده که اکنون هشت شهر استان معادل هفت درصد به لحاظ کمبود آب شرب در وضعیت قرمز (بحران) قرار دارند، ۱۲ شهر معادل ۱۰ درصد در وضعیت نارنجی (تنش)، ۲۱ شهر معادل ۱۸ درصد در وضعیت زرد (هشدار) و در نهایت ۶۰ درصد در وضعیت عادی به‌سر می‌برند. عدم توازن در تولید و مصرف آب، سبب بروز مشکلاتی می‌شود و با توجه به شرایطی نظیر گرمای هوا، شیوع کرونا و همچنین استفاده از وسایل سرمایشی ضروری است، شهروندان نسبت به مصرف آب صرفه‌جویی کنند. روزهای گرم تابستان که احساس نیاز به مصرف آب بیش‌تر می‌شود، کم‌آبی نیز شدت یافته و مردم را دچار مشکل می‌کند، به‌گونه‌ای که در نقاط مختلف کشور، به‌ویژه استان فارس و شهر شیراز فریاد بی‌آبی یا کم‌آبی همواره به گوش می‌رسد.

از سویی شیوع ویروس کرونا در سال جاری میزان مصرف آب را در فارس به میزان ۲۰ درصد افزایش داده است و همین امر موجب شده، تا امروز پیام‌های مختلفی را از سوی مردم استان فارس به‌عنوان مصرف‌کنندگان خانگی دریافت و دلایل این کم‌آبی‌ها را برای چندمین بار از سوی مسئولان مربوط مطالبه و پیگیری کنیم.

برنامه‌ریزی کلان بر مبنای استفاده از منابع پایدار

برنامه‌ریزی کلان جهت تأمین آب شرب شهرها بر مبنای استفاده بیش‌تر از آب‌های پایدار همچون

آب‌های سطحی و سدها همچنین استفاده کم‌تر از چاه‌ها و آب‌های زیرزمینی حاصل گفته‌های معاون عمرانی استاندار فارس است.

محمود رضایی با اشاره به این که این برنامه‌ریزی درمورد برخی شهرها انجام و برای برخی دیگر به‌زودی انجام خواهد شد، به فارس گفت: ورود ۷۵۰ لیتر آب در ثانیه از سد دورودزن به شیراز که به افزایش سه مترمکعب آب در هر ثانیه منجر می‌شود، تا حد زیادی به‌ویژه در جنوب شهر شیراز مشکل را حل کرده است.

وی با اشاره به این که پنج سد در استان در نقاط مختلفی چون نی‌ریز، کوار و فسا در دست احداث است، افزود: براساس تنظیم سه‌بازه زمانی بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت اقداماتی را در دستور کار داریم؛ به‌گونه‌ای که راهکار کوتاه‌مدت استفاده از چاه‌های موجود مثل چاه‌های متعلق به شهرداری یا چاه‌های کشاورزی است. همچنین تأمین آب روستاها نیز از طریق تانکر یا آب‌شیرین‌کن صورت می‌گیرد. رضایی ضمن اشاره به کم‌تر شدن آب‌رسانی سیار در سال جاری نسبت به سال‌های گذشته گفت: این‌ها به معنای نبود مشکل به‌شکل مطلق نیست، چراکه در حوزه سدها و حفر چاه‌های جدید همچنین تصفیه‌خانه‌ها مشکلاتی وجود دارد.

وی همچنین در پاسخ به سوالی مبنی بر طولانی‌شدن پروژه خط دو آب‌رسانی شیراز گفت: طولانی‌شدن پروژه در حصول نتیجه تأثیری نخواهد داشت و آنچه مهم است، رفع مشکل با ورود ۷۵۰ لیتر آب به شهر شیراز است. در آینده نزدیک نیز، ضمن افزایش قطر از همه ظرفیت آب از سد دورودزن استفاده خواهیم کرد که براساس آن بیش از ۶۰ درصد مردم شیراز از این آب بهره‌مند خواهند شد.

رضایی به تأمین ۷۰ میلیون مترمکعب آب از سد تنگ‌سرخ بشار از استان کهگیلویه و بویراحمد اشاره کرد و افزود: این اقدام نیز به‌زودی انجام می‌شود و تا حد زیادی مشکلات کم‌آبی را مرتفع خواهد کرد، البته در صورت نیاز از ظرفیت چاه‌هایی که سابقه تأمین آب شرب داشته‌اند هم استفاده خواهیم کرد.

لزوم صرفه‌جویی در مصرف آب توسط شهروندان
مدیرعامل آبفا شیراز نیز بر عدم قطعی مطلق در نقاط مختلف شهر شیراز تأکید کرد و گفت: ممکن است در برخی نقاط و برخی از ساعات شبانه‌روز به دلیل بروز مشکلات مختلف، قطعی موقت آب یا افت فشار را داشته باشیم، اما به هیچ‌عنوان قطعی مطلق را نداریم.
بهمن بهروزی ضمن تأکید بر این که تولید اضافه نمی‌شود، اما مصرف آب همواره افزایش می‌یابد، گفت: این عدم توازن در تولید و مصرف سبب بروز مشکلاتی می‌شود؛ بنابراین با توجه به شرایط موجود اعم از گرمای هوا، شیوع کرونا، استفاده از وسایل سرمایشی که عواملی جهت افزایش مصرف آب هستند، ضروری است شهروندان نسبت به مصرف آب صرفه‌جویی کنند.
وی همچنین قول مساعد داد تا در صورت مشاهده مشکل کم‌آبی در هر نقطه از شهر شیراز از آن نقطه بازدید کرده و گزارشی آماده شود.

کمبود اعتبار مهم‌ترین مشکل در اجرای پروژه‌ها
سرپرست معاونت بهره‌برداری و توسعه آب شرکت آبفا استان فارس نیز به ارائه گزارشی از وضعیت آب‌رسانی به شهرها و روستاهای استان پرداخت.
رضا عسکری گفت: در حال حاضر هشت شهر استان معادل هفت درصد به لحاظ کمبود آب شرب در وضعیت قرمز (بحران) قرار دارند، ۱۲ شهر معادل ۱۰ درصد در وضعیت نارنجی (تنش)، ۲۱ شهر معادل ۱۸ درصد در وضعیت زرد (هشدار) و در نهایت ۶۰ درصد در وضعیت عادی به سر می‌برند.
وی با اشاره به وضعیت روستاها در سطح استان تأکید کرد: در روستاها به واسطه پراکندگی، کشت مداوم برنج و ذرت که سبب فرونشست زمین و تحت تأثیر قرارداد آبخوان‌ها می‌شود، شرایط حادث‌تر و مشکلات منابع آبی بیش‌تر است، به گونه‌ای که ۴۲۸ روستا معادل ۲۸ درصد در شرایط قرمز (بحران)،

۶۹۶ روستا معادل ۳۰ درصد در شرایط نارنجی (تنش) و یک هزار و ۱۷۴ روستا در شرایط عادی به سر می‌برند. در حال حاضر در ۶۳۴ روستا به واسطه مشکل تأمین آب چه به لحاظ کمی و چه کیفی آب‌رسانی به صورت سیار صورت می‌پذیرد که ۱۱۵ هزار خانواده را دربر می‌گیرد.

عسکری با اشاره به این که برخی چاه‌ها به لحاظ کیفی شرایط نامناسبی دارند و قابل شرب نیستند، افزود: از آب این چاه‌ها جهت مصارف بهداشتی و از تانکرهای سیار جهت تأمین آب شرب استفاده می‌شود. وی در ادامه از تدوین طرح جامع آب‌رسانی در سه‌بازه زمانی کوتاه، میان و بلندمدت یاد کرد و گفت: طرح کوتاه‌مدت در بازه زمانی یک‌ساله، میان‌مدت در بازه پنج‌ساله و بلندمدت در بازه‌ای بیش از پنج‌سال اجرایی می‌شود، به گونه‌ای که همه شهرها و روستاها در این طرح گنجانده شده و بودجه‌های لازم برآورد شده است.

براساس گفته‌های سرپرست معاونت بهره‌برداری و توسعه آب شرکت آبفا استان فارس، در پروژه بلندمدت از منابع آبی پایدار همچون سدها استفاده می‌شود که به چهار هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیازمند است. به‌طور کلی برای رفع موارد کم‌آبی در هشت شهر بحرانی استان ۲۶۷ میلیارد تومان، برای ۱۲ شهر دارای تنش، ۳۹۴ میلیارد تومان و برای ۲۱ شهر در وضعیت هشدار، ۶۲۱ میلیارد تومان اعتبار مورد نیاز است.

عسکری انقباضی بودن بودجه‌های سنواتی، عدم فروش نفت، تحریم‌های ظالمانه و مواردی از این قبیل را که عامل وجود مشکلات اقتصادی امروز در کشور است، دلیل مشکل تأمین اعتبار و در نتیجه سرعت کند کار عنوان کرد و افزود: در صورت حل مشکل اعتبار، برنامه‌های مدون ما به‌خوبی پیش خواهد رفت و مشکلات آب‌رسانی هر چه سریع‌تر حل خواهد شد.

وی همچنین در پاسخ به سوالی مبنی بر رفع مشکل آب‌رسانی در بیرم، اسیر و گله‌دار گفت: به‌طور کلی بخش‌های جنوبی استان مشکل کم‌آبی و فقر منابع آبی دارند؛ اما با استقرار آب‌شیرین‌کن، حفر و

کف‌شکنی چاه مشکل آن‌ها تا حدی مرتفع شده است. در مناطق جنوبی استان، دام‌ها نیز از آب شرب استفاده می‌کنند؛ درحالی‌که وزارت جهاد کشاورزی مسئول تأمین آب دام‌هاست، پس بهتر است مردم آن مناطق این موارد را رعایت کنند.

سرپرست معاونت بهره‌برداری و توسعه آب شرکت آبفا استان فارس با اشاره به این‌که وزارت نیرو مسئول تأمین آب مورد نیاز دام نیست، گفت: در آن مناطق دام‌ها نیز از آب شربی که تأمین می‌کنیم، استفاده می‌کنند؛ درحالی‌که وزارت جهاد کشاورزی مسئول تأمین آب شرب دام‌هاست، پس بهتر است مردم آن مناطق این موارد را رعایت کنند.

این درحالی‌است که مردم مناطق بیرم، اسیر و گله‌دار در هفته‌های اخیر مطالبات زیادی در بحث آبرسانی و کمبود آب، همچنین آلودگی آب و غیرقابل استفاده بودن آن حتی برای مصارف بهداشتی و خانگی مطرح کرده‌اند که سرپرست معاونت بهره‌برداری و توسعه آب شرکت آبفا استان فارس آلودگی مخازن را علت کدر بودن رنگ آب عنوان کرد.

استراتژی اصلی جهاد کشاورزی تأمین آب است

رئیس سازمان جهاد کشاورزی فارس، مسئول دیگری است که درباره نحوه استفاده آب در مصارف کشاورزی پاسخ داد.

محمد مهدی قاسمی گفت: تمام استراتژی‌های سازمان جهاد کشاورزی بر مبنای محور تأمین آب است؛ بنابراین به دلیل کم‌آبی و قرار گرفتن فارس در کمربند خشک باید در مصرف آب صرفه‌جویی کرد. وی با اشاره به این‌که برخی روش‌ها به‌طور مستقیم بر آب اثرگذار است، اظهار داشت: نمونه بارز این ادعا، آبیاری تحت فشار است که انتقال آب از طریق لوله صورت گرفته و چندین سال است که فارس در این راستا مقام اول را در سطح کشور دارد.

وی مکانیزاسیون کشاورزی و کشاورزی حفاظتی را نیز به عنوان روش‌هایی عنوان کرد که به طور غیرمستقیم بر روند کاهش مصرف آب اثرگذارند و افزود: به گونه‌ای که در این روش بقایای گیاهی در خاک نگه داشته می‌شوند تا رطوبت نیز در خاک بماند که این امر تا ۳۰ درصد مصرف آب مورد نیاز را در کشاورزی کاهش می‌دهد. استفاده از فضای گلخانه‌ای نیز به دلیل امکان کشت در تمام فصول، کاهش آفات و کشت در محیط حفاظت شده از دیگر اقدامات سازمان جهاد کشاورزی جهت بهره‌وری از آب است.

قاسمی گفت: در این راستا به میزان ۱۰ تا ۱۵ درصد کشت گلخانه‌ای را افزایش دادیم، همچنین با بهره‌گیری از صنایع تبدیلی، ضمن افزایش اشتغال کاهش ضایعات و کاهش مصرف آب را شاهد بوده‌ایم.

وی با بیان این که کاهش مصرف آب در امور کشاورزی آن چیزی است که در سازمان جهاد کشاورزی همواره بر آن تأکید می‌شود، گفت: همه اقدامات ما در سازمان بر مبنای کاهش مصرف آب است؛ چرا که آب مهم‌ترین داده ما در اقلیم‌های خشک و نیمه خشک است.

قاسمی در ادامه ضمن اشاره به اخذ اعتبار از صندوق توسعه ملی توسط منابع طبیعی جهت استفاده از آب سیل و رواناب‌ها اظهار داشت: حتی در بحث صادرات و واردات نیز به دنبال تجارت آب مجازی و مثبت کردن آن هستیم.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی فارس در پاسخ به این سوال مبنی بر لزوم یا عدم لزوم کاشت اقلام پرمصرف در حوزه آب، مانند برنج یا هندوانه گفت: این‌ها علی‌رغم پرآبی، موارد پرمصرف و مورد نیاز مردم هستند؛ لذا باید با توجه به تناسب اقلیم‌های کشت شوند و مازاد نباشد تا در کنار رفع نیاز جامعه، به دنبال تجارت مجازی این محصولات هم نباشیم.

وی تأکید کرد: در سازمان جهاد کشاورزی به جهت رعایت صرفه‌جویی در مصرف، آب را به صورت

حجمی در اختیار کشاورزان قرار می‌دهیم تا نتوانند هر محصول دلخواه را به هر قیمتی تولید کنند؛ اما بحث کنترل چاه‌ها موردی است که باید از سوی وزارت نیرو پیگیری شود که چرا نظارت کافی بر حفر چاه‌ها وجود ندارد؟

در پایان باید گفت آنچه دیده می‌شود، تلاش برای رفع مشکل کم‌آبی در نقاط مختلف استان فارس است، اما اعتبارات قطره‌چکانی، برنامه‌ریزی که گاهی به صورت جزیره‌ای اجرا می‌شود، طولانی شدن بیش از حد پروژه‌هایی که با جان مردم سروکار دارد و لزوم اولویت‌دار کردن رسیدگی به چنین مباحثی که مربوط به رفع نیازهای اولیه مردم است، باید آن‌چنان در اولویت دستگاه‌ها باشد تا ما در اوج کرونا و در داغ‌ترین روزهای سال شاهد گلایه‌های وقت و بی‌وقت مردم به‌ویژه در روستاها و مناطق محروم آن هم نسبت به مطالبه ابتدایی‌ترین حقشان نباشیم؛ چراکه از حرف و برنامه تا به عمل و به‌بار نشستن نتیجه فاصله از زمین تا آسمان است.

دریاچه ارومیه احیا نشده سدسازی شروع شد! | محیط زیست: آب جدید نداریم؛ اجازه نمی‌دهیم - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۲

برخی از نمایندگان مجلس خواستار تکمیل پروژه‌های مربوط به سدسازی در اطراف دریاچه هستند، اما سازمان محیط زیست مانع انجام آن است.

به گزارش همشهری آنلاین و به نقل از خبرآنلاین؛ درست در روزهایی که خبر از قرار گرفتن دریاچه ارومیه در بهترین حال ۱۰ سال اخیر می‌آید، از مجلس خبر رسیده است که برنامه‌هایی برای تکمیل ساخت‌وساز برخی سدها وجود دارد، موضوعی که برخی از مسئولان و کارشناسان را نسبت به آینده دریاچه نگران کرده است.

همین چند روز پیش حجت الاسلام سید سلمان ذاکر، نماینده مردم ارومیه در مجلس در خصوص از سرگیری تکمیل دو سد نازلو و باراندوز چای ارومیه به ایسنا گفته: «با دستور وزیر نیرو و در راستای احیای دریاچه ارومیه، ساخت و تکمیل سدهای نازلو چای و باراندوز چای ارومیه انجام می‌شود. اعتبارات زیادی برای احداث این سدها هزینه شده و نباید بیت‌المال پایمال شود، احیای این سدها برای کشاورزی منطقه بسیار حائز اهمیت است و لازم است این پروژه‌های نیمه تمام به سرانجام برسند.»

از سوی دیگر گفته می‌شود با تقاضای برخی از نمایندگان مجلس، وزارت نیرو برای تکمیل ساخت سیمینه رود، درخواست‌هایی انجام داده است.

در واقع با تصویب طرح ملی نجات دریاچه ارومیه کلیه طرح‌های مطالعاتی و اجرایی توسعه بهره‌برداری از منابع آب حوضه و در نتیجه پروژه‌های چهار سد بزرگ سیمینه‌رود، لیلان، باراندوز و نازلو با ظرفیت تنظیم ۸۱۰ میلیون متر مکعب و ۲۹ سد استانی با سرجمع ظرفیت تنظیم ۴۶۰ میلیون متر مکعب متوقف شدند تا حق‌آبه دریاچه پرداخت شده و ارومیه در مسیر احیا قرار بگیرد، اتفاقی که آمارها از نتیجه مثبت

آن خبر می‌دهند.

اما یک سال بیشتر تا پایان فعالیت ستاد احیای دریاچه ارومیه زمان باقی نمانده است و گفته می‌شود اگر پروژه‌های سدسازی در اطراف دریاچه ارومیه اجرا شوند، امکان خشکی مجدد آن وجود دارد. مسعود تجریشی، معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست و مدیر دفتر برنامه‌ریزی و تلفیق ستاد احیای دریاچه ارومیه در این رابطه با خبرآنلاین گفت و گو کرده است:

آقای دکتر چند وقتی است که از مجلس خبرهایی مبنی بر ادامه سدسازی‌ها در اطراف دریاچه ارومیه می‌رسد، مازجا چیست و اصلا چه نیازی نسبت به سد در اطراف دریاچه وجود دارد؟ به طور کلی مشکلی در کشور وجود دارد که فکر می‌کنیم برای سازندگی حتما باید سدها را بسازیم. در مسیر احیای دریاچه ارومیه مصوبه‌ای وجود دارد که براساس آن در زمان احیا هرگونه سدسازی متوقف است. هم شورای عالی آب در این باره مصوبه دارد و هم وزیر محترم وقت نیرو در نامه‌ای سهم اکوسیستم از منابع آبی را حدود ۱۱ میلیارد مترمکعب مشخص کرده است و برای دریاچه ارومیه این عدد ۳,۱۵۰ میلیارد به دست آمده است. مطالعات سازمان محیط زیست به عنوان مالک دریاچه در سال‌های گذشته تاکید می‌کرد که بر این عدد. در واقع مطالعات مشخص کرده‌اند که هر رودخانه چقدر آب باید به دریاچه هدایت کند، این موضوع مصوب شده است.

اما آن میزان آبی که در حوضه آبریز مصرف می‌شود، به صورتی است که نشان می‌دهد که در ۱۰ سال اخیر میزان برداشت‌ها به دریاچه بدهکار هستند و بیشتر منابع آب را مصرف کردیم. بنابراین وزارت نیرو اگر قصد دارد سدی را تکمیل کند مطالعات جدیدشان باید بگوید اگر از جایی آب بیشتری برمی‌دارد، از کجا می‌خواهد آب را به دریاچه پس بدهد. در حوضه آبریز دریاچه ارومیه چنین آبی وجود ندارد که وزارت نیرو بخواهد از طریق آن حق دریاچه را بدهد.

پس می‌گویید سدسازی در اطراف دریاچه ممکن نیست؟

بله، چرا که در آینده چالش‌های ما هم بیشتر می‌شود. میزان بارش‌ها کمتر می‌شوند و از سویی در ده سال آینده ۱٫۸ درجه دمای هوا افزایش پیدا می‌کند و این یعنی منابع آب بیشتری تبخیر می‌شوند؛ و هیچ راهی برای این کار وجود ندارد. نماینده محترم مجلس حق دارد که بخواهد در زمینه سدسازی بازنگری شود، اما ساخت یا عدم ساخت سد جزو وظایف دستگاه‌های اجرایی است و قطعاً هنگام مطالعه ساخت یک سد متوجه می‌شویم آب جدید نداریم که سد بسازیم و یک حساب و کتاب ساده نشان می‌دهد که چنین چیزی ممکن نیست. باید با افزایش بهره‌وری تولید را افزایش بدهیم.

موافقان سدسازی می‌گویند این کار درآمداست، چه نظری در این رابطه دارید؟

به جای این که جلوی ورود آب را به دریاچه بگیریم باید با همین آب بهره‌وری کشاورزی را افزایش بدهیم و الگوی کشت را به سمتی ببریم که درآمد بیشتری کسب شود. همچنین اگر بتوانیم در ۱۰ سال آینده تکنولوژی جدیدی استفاده کنیم، دیگر نیازی نیست که به منابع آب فشار بیاوریم.

تجربه جهانی نشان داده است که سدسازی یک راهکار پایدار برای ایجاد معیشت و توسعه کشاورزی نیست، این همه سدسازی در اطراف دریاچه ارومیه انجام شده است و به راحتی همه به آب دسترسی دارند اما میانگین درآمد کشاورزان آذربایجان غربی از میانگین کشور کمتر است. این که فکر کنیم اگر سد ساخته شود درآمد زیاد می‌شود، اشتباه است. حتماً باید روی بهره‌وری کار کنیم و حتماً نماینده‌ها باید از دولت بخواهند فناوری جدید وارد کنند.

ما در ایران به ازای هر متر معکب آب ۱٫۵ دلار محصول تولید می‌کنیم، در کشورهایی که روی کشاورزی خود کار کرده‌اند این عدد ۳ تا ۵ برابر است. این تصور که برای توسعه باید سدسازی انجام

بشود برای دو دهه پیش است، تجربه ارومیه به ما اثبات کرده است که بین سدسازی و توسعه ارتباطی وجود ندارد.

اگر نمایندگان مجلس وارد فضای افزایش بهره‌وری بشوند، کارهای مختلفی می‌توان انجام داد. این پتانسیل وجود دارد که در حوضه آبریز دریاچه ارومیه میزان تولیدات تا دو برابر بیشتر شود.

اما پایان کار دولت و ستاد احیای دریاچه ارومیه نزدیک است، اگر نمایندگان وارد فضایی که می‌گویند نشوند امکان شروع پروژه‌های سدسازی جدید وجود دارد؟

درست است که دولت آقای روحانی مسئله احیای دریاچه را جزو اولویت‌های خود قرار داده است، اما محیط زیست مسئله یک دولت خاص نیست. به نظر من قوانین بالادستی و آیین‌نامه‌ها سدسازی را در کشور با مشکلات بی‌شماری روبرو خواهند کرد. از سوی دیگر اصلاً آبی وجود ندارد، یک زمانی در ادبیات وزارت نیرو از وجود ۱۳۰ میلیارد متر مکعب آب تجدیدپذیر در کشور حرف می‌زدند، این عدد الان دیگر زیر ۹۰ میلیارد است، در واقع اصلاً آبی وجود ندارد که هم سد ساخته شود هم حق دریاچه‌ها پرداخت شوند.

سازمان محیط زیست برای ساخت یک سد جدید در اطراف دریاچه ارومیه قطعاً مجوز نمی‌دهد چرا که در این صورت حق آبه دریاچه پرداخت نمی‌شود. در کشور از مقام معظم رهبری تا قوه قضاییه همه به محیط زیست اهمیت می‌دهند و با توجه به این که وضعیت حق آبه از بسیاری از رودخانه‌ها منفی است، اگر روزی سازمان محیط زیست به چنین ساخت‌وسازی مجوز بدهد دیگر نمی‌توانیم بگوییم در کشور مسائل زیست‌محیطی اهمیت دارد.

قطعاً می‌توانیم نسبت به سدسازی سوالی مطرح کنیم، اما به نظر من این رویه برگشت‌پذیر نیست و هیچ نشانه‌ای هم وجود ندارد که این اتفاق رخ بدهد. همه ما دنبال خدمت هستیم، اما به نظر من ساخت این

سدها تقریباً غیرممکن است.

گفتید سدسازی در اطراف دریاچه غیرممکن است. اما این فرض محال را در نظر بگیرید که چنین اتفاقی رخ بدهد، شاهد خشکی دوباره دریاچه خواهیم بود؟
بله قطعاً، در این صورت خشکی دوباره دریاچه را می‌بینیم. اگر دریاچه حالا تثبیت شده است به خاطر این است که حق‌آبه آن را می‌دهیم. ما در ستاد احیا به همین فرض محال‌ها فکر می‌کنیم و دنبال روشی هستیم که در بدترین حالت سهم دریاچه ارومیه داده شود. به همین دلیل ما از وزارت نیرو خواستیم که منحی بهره‌برداری از سدها طوری تهیه شود که حق‌آبه دریاچه را بدهد و هر سد جدید ایجاد شود، وزارت نیرو توانایی پرداخت این حق‌آبه را ندارد. دیگر دوران این که دستگاه‌های اجرایی بدون هماهنگی سازمان محیط زیست پروژه‌ای را اجرا کنند، گذشته است.

آغاز همکاری سه‌جانبه بین‌المللی برای احیای تالاب هامون - خبرگزاری همشهری

آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۲

معاون دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست از افتتاح برنامه همکاری سه‌جانبه این سازمان، برنامه عمران ملل متحد و اتحادیه اروپا برای احیای تالاب هامون خبر داد.

به گزارش همشهری آنلاین به نقل از پایگاه اطلاع رسانی سازمان محیط زیست، احمد لاهیجان‌زاده در جلسه برخط مراسم افتتاحیه همکاری سه‌جانبه سازمان محیط زیست، برنامه عمران ملل متحد و اتحادیه اروپا که با حضور نماینده مقیم برنامه توسعه ملل متحد در ایران (UNDP)، نماینده اتحادیه اروپا، معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری سیستان و بلوچستان و نمایندگان وزارتخانه‌های مربوطه برگزار شد، تالاب‌ها را موهبتی الهی و شاهکار خلقت خواند و گفت: «پروژه بین‌المللی احیای تالاب هامون یک فرصت گران‌بها برای کشور به ویژه استان سیستان و بلوچستان است که با تمرکز روی تجارب ملی و بین‌المللی در حوزه‌های آب، خاک و احیای تالاب‌ها و اجرای پروژه‌های سازگار با کم‌آبی و متناسب با اقلیم منطقه، ضمن احیای یکی از بزرگ‌ترین اکوسیستم‌های تالابی منطقه، نسبت به ارتقای معیشت، اقتصاد جوامع محلی و کاهش اثرات گرد و غبار پیرامون تالاب اقدام اساسی کند».

وی نقش تالاب‌ها را در زندگی انسان بسیار پراهمیت توصیف کرد و با بیان این که نخستین تمدن‌های بشری در کنار تالاب‌ها شکل گرفته است، اظهار کرد: «پروژه احیای تالاب هامون یک فرصت برای کشور و استان سیستان و بلوچستان است تا با استفاده از تجارب ملی و کمک‌های بین‌المللی، ضمن احیای یکی از بزرگ‌ترین اکوسیستم‌های منطقه، بتواند بر معیشت، اقتصاد محلی و جلوگیری از مشکلاتی نظیر گرد و غبار محلی موثر باشد».

وی افزود: «تالاب هامون یکی از تالاب‌هایی است که به شدت تحت تاثیر تغییرات اقلیمی قرار گرفته و

این مشکلات زیست‌محیطی، معیشت و فرصت‌های شغلی اقشار مختلف به ویژه زنان و جوانان را تحت تاثیر قرار داده است.»

معاون دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست با تاکید بر این که وجود هامون برکت و نبود آن مشکلاتی نظیر مهاجرت و گرد و خاک و خشکسالی در پی دارد، گفت: «محدودیت دسترسی به منابع آب و وزش بادهای موسمی شرایط سختی را برای ساکنان آن منطقه به وجود آورده و این وضعیت باعث توقف کامل فعالیت‌های درآمدزا در بسیاری از روستاهای منطقه شده است.»

وی با بیان این که همکاری اتحادیه اروپا در تامین بودجه لازم برای اجرای پروژه هامون به عنوان یک پروژه مشارکتی است، اظهار کرد: «این پروژه مشارکتی رویکرد منطقه‌محور دارد و در چارچوب آن می‌توان فعالیت‌های مختلفی در زمینه‌های مدیریت پایدار آب و خاک و بهبود راه‌های کسب درآمد سازگار با اقلیم را به صورت آزمایشی اجرا کرد.»

لایه‌جان‌زاده این پروژه را دارای سه مولفه اصلی توسعه ظرفیت و هماهنگی، مدیریت پایدار آب و خاک و کشاورزی سازگار با اقلیم و معیشت‌های جایگزین دانست و گفت: «در این پروژه پنج ساله، برنامه توسعه ملل متحد شریک اجرایی اتحادیه اروپا است و مدیریت بودجه را برعهده دارد و فعالیت‌های اجرایی توسط سازمان حفاظت محیط زیست ایران و تیم تخصصی مدیریت پروژه هدایت می‌شود.»

در ادامه جلسه لئوپولد گریشندر، مسئول سیاست همکاری‌های بین‌المللی و توسعه کمیسیون اروپا (DEVCO) گفت: «اتحادیه اروپا و جمهوری اسلامی ایران منافع مشترک بسیاری دارند و طی سال‌های اخیر روابط دوجانبه بسیار پیشرفت کرده است.»

وی افتتاح پروژه تالاب هامون را یکی دیگر از نمونه‌های همکاری اتحادیه اروپا و ایران عنوان و اظهار کرد: «آرزوی ما ادامه و گسترش این همکاری‌های ثمربخش است.»

همچنین در بخش دیگر این جلسه برخط، کلودیو پروویداس، نماینده مقیم برنامه توسعه ملل متحد در

ایران گفت: «سوابق همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و برنامه توسعه ملل متحد (UNDP) نشان می‌دهد این دو نهاد به اتفاق می‌توانند نقش مهمی در کاهش آثار تغییر اقلیم ایفا کنند.»

وی با بیان این که استان سیستان و بلوچستان تحت تاثیر آثار تغییر اقلیم، بلایای طبیعی و فاکتورهای انسانی قرار گرفته است، اظهار کرد: «بهبود مدیریت منابع طبیعی بایستی همزمان در ارتباط تنگاتنگ با بهبود شرایط معیشت مردم محلی باشد.»

پروویداس در پایان گفت: «ما از بودجه سخاوتمندانه‌ای که اتحادیه اروپا به این پروژه اختصاص داده بسیار متشکریم و به اتفاق هم در مسیر دستیابی به نتایج ملموس و آثار ماندگار همکاری خواهیم کرد.»

مرداد امسال؛ ۱,۵ درجه گرمتر از همیشه - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۲

رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی ضمن اشاره به اینکه ایران به طور میانگین در مرداد ماه حدود یک تا ۱,۵ درجه سانتیگراد گرمتر از میانگین بلندمدت بود، گفت: استان یزد بیشترین بی‌هنجاری دمای کمینه را طی مرداد ماه داشت.

به گزارش همشهری آنلاین به نقل از ایسنا، احد وظیفه با اشاره به اینکه میانگین دمای بیشینه در کشور طی مرداد ماه ۳۷,۴ درجه سانتیگراد بود که نسبت به میانگین بلند مدت دمای بیشینه ۱,۳ درجه سانتیگراد افزایش یافته است، اظهار کرد: میانگین بلندمدت دمای کمینه در کشور نیز ۲۱,۸ است که در مرداد ماه امسال میانگین دمای کمینه حدود ۱,۶ درجه سانتیگراد بالای حد نرمال گزارش شد و به عدد ۲۳,۴ رسید. رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی افزود: به طور کلی دمای متوسط روزانه در کشور طی مرداد ماه ۳۰,۴ درجه سانتیگراد بود که نسبت به میانگین بلند مدت ۱,۴ افزایش یافت. از این رو در مرداد ماه دمای هوا در کشور حدود یک تا ۱,۵ درجه بیشتر از حد نرمال بود.

وی در ادامه با بیان اینکه طی مرداد ماه دمای هوا در برخی از استان‌ها از جمله البرز و تهران تا حدودی زیر نرم بود، گفت: کمینه دمای هوا در تعدادی از استان‌ها بیش از میانگین بلند مدت گزارش شد. در استان یزد در دمای کمینه بیشترین بی‌هنجاری را داشتیم و دمای هوا حدود ۳,۲ درجه سانتیگراد گرمتر از همیشه بود همچنین در استان کهگیلویه و بویر احمد دمای هوا ۵,۲ درجه بیش از میانگین بلند مدت گزارش شد.

به گفته وظیفه، طی مرداد ماه در استان اصفهان و کرمانشاه نیز به ترتیب دمای هوا حدود ۲,۴ و یک درجه سانتیگراد فراتر از حد نرمال بود. دمای هوا در سیستان و بلوچستان طی این بازه زمانی نیز ۱,۶ بیشتر از

میانگین بلندمدت گزارش شد. بیشترین بی‌هنجاری دمای بیشینه نیز در چهار محال و بختیاری رخ داد و دمای بیشینه در این استان ۲,۴ بیشتر از حد نرمال بود.

افزایش بارش‌های تابستانی در مردادماه

رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی در ادامه درباره وضعیت بارش در کشور طی مرداد ماه اظهار کرد: در این ماه بارش در کشور حدود ۲۹ درصد بیشتر از میانگین بلند مدت بود. وی در پایان تاکید کرد: افزایش بارش در تابستان تاثیر زیادی روی میزان بارش‌های کشور ندارد چراکه مقدار این بارش‌ها کم است و در مناطق محدودی مانند استان‌های ساحلی خزر و سیستان و بلوچستان رخ می‌دهد بنابراین تغییر در نرُم بارش‌ها ایجاد نمی‌کند.

بهره‌برداری از بزرگترین پروژه برای احیای دریاچه ارومیه در دی ماه سال جاری -

خبرگزاری ایلنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۲

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست گفت: بزرگترین پروژه برای احیای دریاچه ارومیه در دی ماه امسال به اتمام خواهد رسید.

به گزارش ایلنا، عیسی کلانتری در یک برنامه رادیویی ضمن اعلام این خبر گفت: پروژه بازگرداندن آب از سد کانی سبب به دریاچه ارومیه تاکنون حدود ۹۳ درصد پیشرفت داشته است و امیدواریم در دی ماه سال جاری به اتمام برسد.

وی با بیان این که این پروژه شامل یک تونل انتقال آب ۳۶ کیلومتری، دو سد و ۶۰ کیلومتر کانال است، اظهار کرد: عملیات مطالعاتی احیای دریاچه ارومیه از دی ماه سال ۹۲ با محوریت دانشگاه شریف و ۹ دانشگاه دیگر شروع شد و این مطالعات ۹ ماه به طول انجامید.

معاون رئیس جمهوری با اشاره به این که مرحله تثبیت دریاچه ارومیه طی سه سال و با موفقیت انجام شد و گفت: از سال چهارم فاز احیای دریاچه ارومیه شروع و تا به امروز ۱۱ هزار میلیارد تومان در این پروژه سرمایه گذاری شده است.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی محیط زیست، کلانتری در پایان اظهار کرد: خوشبختانه پس از شروع عملیات احیای دریاچه ارومیه و تلاش‌های صورت گرفته، تا به امروز سطح آب آن، حدود یک متر و ۱۰ سانتیمتر نسبت به سه سال پیش افزایش یافته است.

وزیر نیرو به مناسبت هفته دولت اعلام کرد: ۴,۵ درصد برق در اختیار بخش کشاورزی قرار گرفت/ ایران پنجمین کشور جهان در کشت آبی پس از چین، هند، ژاپن و آمریکا - خبرگزاری ایانا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۳

افزایش آبرسانی سالم از یک میلیون روستایی به ۷ میلیون نفر
وزیر نیرو از آبرسانی به بیش از ۱۰ هزار و ۸۰۰ روستا از ابتدای دولت تدبیر و امید تاکنون و بهره‌مندی ۱۰ میلیون نفری جمعیت روستایی کشور از آب شرب سالم و پایدار تا پایان دولت خبر داد.
۴,۵ درصد برق در اختیار بخش کشاورزی قرار گرفت/ ایران پنجمین کشور جهان در کشت آبی پس از چین، هند، ژاپن و آمریکا
به گزارش خبرگزاری کشاورزی ایران (ایانا) از وزارت نیرو، رضا اردکانیان وزیر نیرو امروز دوشنبه در بخشی از نشست خبری به مناسبت هفته دولت، به مسائل جامعه روستایی و خدمات آبرسانی به روستاها و همچنین اراضی کشاورزی که با همکاری وزارت جهاد کشاورزی است اشاره کرد و گفت: با صدور مجوزهای لازم از سوی مقام معظم رهبری، در سال‌های اخیر ۱۳۲ میلیون یورو از صندوق توسعه ملی برای آب شرب روستایی دریافت شد و منجر به این شده که تا امروز بیش از ۱۰ هزار و ۸۰۰ روستای ما در این دولت با جمعیت ۷ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر به شبکه آب سالم و پایدار وصل شوند درحالی‌که قبل از دولت تدبیر و امید کمتر از یک میلیون نفر روستایی به این شبکه متصل بوده‌اند.
وی افزود: این رقم تا پایان دولت دوازدهم به ۱۰ میلیون نفر خواهد رسید و گزارش خواهیم داد که بیش از ۸۴ درصد جمعیت روستایی ما به شبکه آب شرب سالم و بهداشتی دسترسی پایدار دارند، البته در برخی مناطق محدودیت داریم و در مواقعی آبرسانی با تانکر انجام می‌شود.
اردکانیان تعداد تصفیه‌خانه‌های در مدار کشور را بیش از ۶۰ برابر سال‌های قبل از انقلاب عنوان کرد و

گفت: تا پایان دولت تدبیر و امید، تعداد تصفیه‌خانه‌های فاضلاب که این دولت احداث کرده به ۹۶ واحد خواهد رسید.

وی افزود: هر ۲ ماه یکبار هم یک واحد تصفیه‌خانه آب شهری وارد مدار شده که تعداد این تصفیه‌خانه‌ها که در دولت تدبیر و امید افتتاح شده تاکنون ۳۹ واحد بوده و تا پایان دولت به ۵۳ واحد خواهد رسید. اردکانیان گفت: در بخش زیست محیطی، کشاورزی، صنعت و سایر مصارف هم عمده نیاز از طریق آب‌های سطحی و منابع آب زیرزمینی تامین می‌شود که برای مصارف دیگر نیازمند احداث سدهای مخزنی بر اساس مطالعات فنی، ملاحظات زیست محیطی و توجه‌های اقتصادی هستیم که از این نظر هم دولت موفقیت‌های شایانی داشت و هر ۵۰ روز یک سد در این دولت وارد مدار شده است. تاکنون ۴۳ سد در کشور افتتاح شده که این تعداد به ۵۳ سد خواهد رسید.

۴,۵ درصد برق در اختیار بخش کشاورزی قرار گرفت

وی در ادامه با بیان اینکه امسال تابستانی گرم و طولانی داشتیم، گفت: شرایط تابستان به گونه‌ای مدیریت شد که یک روز قطع برق ناشی از تولید به وجود نیامد و علاوه بر آن انرژی بیشتری در اختیار بخش صنعت و کشاورزی قرار گرفت و وزارت نیرو تعهد خود در سال جهش تولید را اجرایی کرد. وزیر نیرو ادامه داد: تابستان امسال و با همراهی خوب مردم در مدیریت مصرف خاموشی ناشی از تولید لحاظ نشد و از طرف دیگر ۱۱ درصد انرژی بیشتر در اختیار بخش صنعت و ۴,۵ درصد بیشتر در اختیار بخش کشاورزی قرار گرفت بدون آنکه بخش کشاورزی لطمه‌ای در اثر همراهی با صنعت برق ببیند.

ایران پنجمین کشور جهان در کشت آبی

وی ادامه داد: ما در احداث سدها و شبکه‌های آبیاری و زهکشی توفیق‌های بزرگی داشتیم که در نتیجه

آن محصولات غذایی کشور ۳۰ درصد افزایش یافته است و اکنون پنجمین کشور جهان پس از چین، هند، ژاپن و آمریکا در کشت آبی در جهان هستیم.

اردکانیان گفت: ۸۰ درصد انرژی غذایی مورد نیاز در کشور از داخل تامین می‌شود و در دنیایی که انتظار دارد تا ۲۰۳۰ میلادی نیازش به محصولات غذایی به نسبت ۱۰ سال پیش ۳۵ درصد بیشتر باشد، کشور ما باید کارهای زیادی در برنامه داشته باشد که در زیر چتر مدیریت توامان عرضه و تقاضا انجام دهد.

اجرای یکپارچگی و چابک‌تر شدن مدیریت بخش آب

وزیر نیرو افزود: یکی از زیرساخت‌های لازم که در این ارتباط انجام شده یکپارچه‌سازی شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی و دیگری یکپارچگی معاونت آب و آبفا وزارت نیرو و شرکت مدیریت منابع آب ایران با مصوبه هیئت وزیران است که به تایید شورای نگهبان هم رسید و در جلسه چهارشنبه گذشته مغایرت نداشتن آن با شرع و قانون اساسی ابلاغ شد.

اردکانیان گفت: در روزهای آتی این یکپارچگی هم عملیاتی خواهد شد و ما یک ستاد آب چابک‌تر و متمرکز در مجموعه وسیع فعالیت‌ها خواهیم داشت که یکی از اصلی‌ترین فعالیت‌ها شکل دادن به مدیریت حوضه‌های آبریز است تا مسائل استان‌ها سامان بهتر و مناسب‌تری داشته باشد.

تقلای مافیای سدسازی برای نجات صنایع آبر در سمنان؛ سد «فینسک» اکوسیستم مازندران را نابود می‌کند - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۳

با این که براساس سند سیاست‌های ملی آب کشور، انتقال آب بین حوضه‌ای به‌عنوان آخرین اقدام و صرفاً برای تأمین آب شرب مردم مجاز است؛ مسئولان سمنان برای تأمین آب کشاورزی در کویر، هر روز دست به اجرای یک عملیات جدید می‌زنند. روزی برای گرفتن مجوز طرح شیرین‌سازی و انتقال آب خزر لابی و تلاش می‌کنند و روزی دیگر به‌طور پنهانی و در قالب یک طرح دیگر با مختصات جغرافیایی دیگر، آب سرچشمه‌های زرین‌گل استان گلستان را با لوله و قنات و چاه و هزار و یک فوت و فن عجیب و غریب و غیرقانونی، به‌قیمت نابودی جنگل‌های باستانی هیرکانی برداشت می‌کنند.

کافی است از منطقه ابر و قلب جنگل‌های آن مسیر این لوله‌گذاری را طی کنید و چاه‌های متعدد حفر شده در عمق جنگل را ببینید که به قیمت ریشه‌کن شدن درختان چند صدساله در جنگل‌های چندمیلیون ساله هیرکانی و دفن آن‌ها در زیر خاک، تخریب و خشکاندن آبشارهای طبیعی و نیز آسیب‌های فراوان دیگر در حال آبرسانی به سمنان هستند. این درحالی است که قانون‌گذار، انتقال آب بین حوضه‌ای را برای تخصیص به بخش صنعت و کشاورزی مجاز نمی‌داند. از سوی دیگر انتقال آب بین حوضه‌ای حتی برای تخصیص به بخش خانگی و شرب نیز مستلزم به کار بستن همه روش‌های مدیریت بهینه منابع آبی موجود در حوضه مقصد انتقال آب است.

با این همه سمنان همچنان آب ندارد و چندین و چند طرح بزرگ، از جمله طرح شیرین‌سازی و انتقال آب خزر به کویر همچنان در صدد آبرسانی به این خطه کم‌جمعیت هستند که احداث سد فینسک یکی از جدیدترین این اقدام‌هاست که عملیات اجرایی آن آغاز شد. پروژه ساخت سد ۱۳/۳ میلیون مترمکعبی فینسک که برای انتقال آب به سمنان طراحی شده، لرزه بر اندام مازندران و منابع آبی این استان

انداخته و به کابوس و شب و روزش تبدیل شده است.

منطقه جنگلی فینسک در دامنه‌های جنوبی البرز تنها سرشاخه رودخانه تجن است که روزه‌ای برای منطقه کویری سمنان به‌شمار می‌رود و مافیای سدسازی با دست به دامن شدن برای ساخت این سد، برای نجات صنایع آب‌بر در سمنان تقلا می‌کنند.

رودخانه تجن آبی بسیار زلال دارد که طی سالیان متمادی برای کشاورزی در مازندران استفاده شده و اکنون قرار است به نقطه کویری در سمنان منتقل شود تا ناجی صنایع آبخواری نظیر فولاد در سمنان شود. طرح انتقال آب تجن با طرح انتقال آب خزر دست به دست هم دادند تا بر پیکره منابع آبی و زیست‌بوم مازندران تیر خلاص وارد کنند و این مسأله در سکوت مسئولان مازندرانی و تقلای مافیای سدسازی دور از انتظار نخواهد بود. اگرچه کارشناسان هشدار می‌کنند که ساخت سد فینسک به قیمت کم‌آبی تجن تمام می‌شود، اما گوش شنوایی نیست و تلاش برای ساخت این سد ادامه دارد.

یک استاد دانشگاه در مازندران با اظهار این که ساخت سد فینسک به معنای خشک شدن منابع آبی و کم‌آبی تجن خواهد بود، نابودی کشاورزی استان را با ساخت این سد شتابان توصیف کرد و گفت: این درحالی است که مازندران با کمبود آب شرب مواجه است و تکمیل شدن سد فینسک تنش‌های اجتماعی را رقم می‌زند.

محمد بابایی با بیان این که هنوز مازندران از کابوس انتقال آب خزر به دشت‌های مرکزی و کویری سمنان خلاص نشده، گفت: اکنون شاهدیم که طرح دیگری به نام ساخت سد فینسک روی میز قرار گرفته است و باید به هشدارهای کارشناسی توجه کرد.

بابایی بروز تنش‌های اجتماعی و زیرآب رفتن روستایی به نام تلajیم را از پیامدهای اجرای سد فینسک برشمرد و گفت: این طرح به مناطق حفاظت‌شده، پناهگاه حیات‌وحش و پارک ملی کیاسر نیز خسارت‌هایی خواهد زد.

آب‌های مازندران آب می‌رود

وی با عنوان این که طی سال‌های متمادی از ۶۰۰ میلیون مترمکعب از آب‌ها و منابع آبی مازندران کاسته شده است، تصریح کرد: یکی از مشکلات و پیامدهای موجود برای ساخت در پایین‌دست، تبعات اقتصادی و اجتماعی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

ساخت سد فینسک کارشناسی و فنی نیست

یک کارشناس کشاورزی نیز با اظهار این که در پایین‌دست سد فینسک کشاورزان زیادی به سر می‌برند، تصریح کرد: ساخت این سد سبب حذف بخش عمده‌ای آب رودخانه تجن و بروز خسارت و آسیب به کشاورزان منطقه خواهد شد.

علی اسحاقی ادامه داد: پیش‌بینی می‌شود ساخت سد فینسک سبب خشک‌سالی سطح زیادی از مزارع پایین‌دست شود و این معضل بیکاری جامعه کشاورزی را در منطقه رقم خواهد زد. به گفته این کارشناس کشاورزی، باید برای پیشگیری از خسارت‌های احتمالی و جلوگیری از بیکاری مردم مناطق پایین‌دست برنامه‌ریزی و نیازسنجی شود، یادآور شد: با ساخت این سد غلظت سموم کشاورزی در آب و منابع آبی منطقه افزایش می‌یابد و این مسأله نیز پیامدهای مخرب و زیانباری به‌جا خواهد گذاشت.

اسحاقی با عنوان این که ساخت سد فینسک کارشناسی و فنی نیست و در دوره‌های مختلف کنار گذاشته شده بود و اکنون دوباره روی میز دولت قرار گرفت، افزود: ساخت این سد سطحی زیادی از اراضی کشاورزی منطقه را خشک خواهد کرد.

سد فینسک کابوس دشت‌های سبز مازندران

از سد فینسک به‌عنوان طرحی غیرفنی و اصولی یاد می‌شود که کارشناسان آن را کابوس دشت‌های سبز

مازندران می‌خوانند و این درحالی است که هنوز پروژه بزرگ شیرین‌سازی و انتقال آب دریای خزر فراموش نشده است. نداشتن توجیه علمی و فنی برای ساخت فنی درحالی است که نماینده مردم ساری و میان‌دورود، با تأکید بر این که باید بازنگری روی مطالعات و ساخت سد فینسک صورت گیرد، تصریح کرد: ساخت این سد به هیچ‌وجه دارای توجیه علمی و فنی نیست.

سد فینسک دارای ردیف بودجه ملی است

نماینده مردم ساری و میان‌دورود با بیان این که مخالف ساخت سد فینسک هستیم، اظهار داشت: به‌رغم این که سد فینسک دارای ردیف بودجه ملی است، اما نمایندگان مازندران با ساخت آن مخالف هستند. علی بابایی با عنوان این که فاجعه زیست‌محیطی با انتقال حقابه تجن و ساخت سد فینسک به‌بار خواهد آمد، یادآور شد: به‌دلیل فنی، اجتماعی و سیاسی با ساخت این سد مخالف هستیم. در عین حال استاندار مازندران نیز با اشاره به نگرانی‌ها و دغدغه‌های موجود درباره ساخت سد فینسک گفت: مسأله سد فینسک از طریق کارشناسی و قانونی در حال پیگیری است و استانداری از سال‌های گذشته نسبت به ساخت سد فینسک حساسیت نشان داده است.

احمد حسین‌زادگان در عین حال تأکید کرد: انفال و منابع عمومی در استان حراست و حفظ خواهد شد و تلاش می‌کنیم مسأله فینسک را قانونی و کارشناسی برطرف کنیم. اگرچه پویش‌های مختلفی برای مخالفت با سد فینسک در مازندران و شمال شکل گرفته است؛ اما مافیای سدسازی در کشور در پی آن هستند تا رودهای باقی‌مانده نظیر تجن را با سدسازی خشک کنند، چراکه سدسازی بی‌رویه تاکنون در ایران نتایج فاجعه‌باری را دامن زده است.

نخستین طرح مطالعاتی میدان محور آب‌های عمیق کلید می‌خورد - خبرگزاری ایسنا

مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۳

مدیرعامل شرکت نفت خزر با اشاره به تدوین طرح امکان‌سنجی تولید زود هنگام از سردار جنگل، گفت: سردار جنگل در آینده، دروازه تولید نفت ایران در آب‌های عمیق می‌شود.

به گزارش ایسنا، علی اصولی هم‌زمان با هفته دولت، گزارشی از عملکرد این شرکت ارائه داد و گفت: تدوین طرح تولید زود هنگام از سردار جنگل به عنوان مرحله نهایی دریافت اطلاعات اکتشافی و شناخت مخزن از طریق آزمایش طولانی مدت چاه‌ها در نظر گرفته شده است که با توجه به شرایط ویژه ایران در آب‌های جنوبی دریای خزر اهمیتی اساسی در تعیین ظرفیت‌های مخزنی و کاهش ریسک‌های سرمایه‌گذاری برای طرح‌های توسعه‌ای آینده دارد.

وی افزود: تحقق توسعه سردار جنگل، آغازگر ورود صنعت نفت ایران به حیطه تازه‌ای از فعالیت‌ها یعنی تولید از آب‌های عمیق می‌شود که در نوع خود برای نخستین بار فعالیتی منحصربه‌فرد در منطقه خاورمیانه خواهد بود.

نخستین طرح مطالعاتی میدان محور آب‌های عمیق کلید می‌خورد

اصولی به اقدام‌های دیگر از جمله ارزیابی مخزن و توانایی تولید آن از طریق تولید آزمایشی از یک چاه، تعیین الگوی اصلی و شناخت الزامات توسعه میدان سردار جنگل، بررسی ریسک‌های مربوط به پروژه تولید زود هنگام از میدان سردار جنگل، برآورد هزینه انجام پروژه تولید زود هنگام از میدان سردار جنگل و تهیه و تدوین مقدماتی دستورعمل آزمایش گسترده میدان سردار جنگل با عنوان SARDAR JANGAL Extended Well Test Procedure اشاره کرد.

او گفت: یکی از اهدافی که شرکت نفت خزر امسال و برای کمک به شعار جهش تولید با رویکرد ساخت داخل و کسب دانش فنی دنبال می‌کند، بررسی امکان تعریف طرح‌های مطالعاتی میدان‌محور با مطالعه موردی برای میدان سردار جنگل با لحاظ مطالعات آب‌های عمیق و در نظر گرفتن نیازهای تجهیزات سطحی و بستر دریاست که در صورت طی مراحل و کسب تأییدیه و موافقت‌ها، در آینده‌ای نزدیک نخستین طرح مطالعاتی میدان‌محور در بخش آب‌های عمیق با هدف ساخت تجهیزات با همکاری دانشگاه‌های کشور کلید می‌خورد.

فعالیت‌های انجام‌شده در حوزه تأمین تجهیزات

وی گفت: از مهم‌ترین اقدام‌های این شرکت در حوزه کالا و تأمین تجهیزات، پروژه استقرار سیستم یکنواخت کالا با بیش از ۱۰ ماه فعالیت مستمر برای حدود ۷۷۰۰ قلم کالای موجود در انبارهای منطقه عملیاتی خزر در بهشهر با پیشرفت کلی ۹۵ درصد تا پایان تیرماه امسال و اختصاص MESC CODE برای بیش از ۲۱۰۰ قلم و DUMMY CODE برای بیش از ۵۶۰۰ قلم کالا است. به گفته اصولی، بیش از ۲۰۰۰ قلم کالا در انبارهای شرکت نفت خزر براساس اسناد و مدارک ارزش‌گذاری شدند و متعاقباً پیگیری و امضای قرارداد درباره بومی‌سازی فیلتر سوخت و روغن دیزل ژنراتورها و اقدام‌های لازم برای ساخت و تأییدات فنی با استفاده از توانمندی شرکت‌های داخلی انجام شده است.

نگهداشت ناوگان دریایی

مدیرعامل شرکت نفت خزر در بخش دیگری از توضیحات خود به بحث نگهداشت ناوگان دریایی اشاره کرد و گفت: در شرایط کنونی حفظ و نگهداری بهینه ناوگان شرکت نفت خزر شامل سکوی نیمه شناور

ایران - امیرکبیر و شناورهای پشتیبان کاسپین به ارزش تقریبی ۵۰۰ میلیون دلار که از دارایی‌های ارزشمند و راهبردی شرکت ملی نفت ایران محسوب می‌شوند جزو اولویت‌های اصلی و خط‌مشی محوری شرکت نفت خزر است و تلاش می‌کنیم ضمن حفظ و نگهداشت، تنها سکوی حفاری نیمه‌شناور ایران در دریای خزر را در سطح عملیاتی نگه داریم.

وی با بیان اینکه برنامه جامع تعمیرات سکوی امیرکبیر که از سال ۹۸ تدوین شد، به‌عنوان فعالیتی محوری با تلاش هر چه تمام‌تر در حال اجراست، ادامه داد: نفت خزر از جمله شرکت‌های پیشرو در اجرای سیستم مدیریت دارایی‌های فیزیکی بوده و از سال ۱۳۹۲ اقدامات اساسی در این زمینه را آغاز کرده و با اجرای بخش‌های عمده‌ای از نظام‌نامه مدیریت دارایی‌های فیزیکی (ابلاغی سال ۱۳۹۳) و استقرار نرم‌افزار ایرانی IPCMMS گام بلندی در جهت نت سیستمی برداشته است. از اقدام‌های مهم دیگر در حوزه تعمیرات و نگهداشت ناوگان می‌توان به طرح بررسی چیدمان تجهیزات فرآورشی روی سکو با توجه به مقاومت سازه‌ای و پایداری سکو، طرح بررسی فرآیند Re- entry برای استفاده دوباره از چاه حفرشده و طرح بررسی چگونگی انتقال نفت از طریق Floating Rise بین سکو و شناور FSO، اشاره کرد.

واکنش ستاد احیای دریاچه ارومیه به تکمیل سدهای اطراف دریاچه؛ اگر قرار باشد سدهای نیمه ساخته تکمیل شوند، وزارت نیرو باید آب بیشتری را به سمت دریاچه ارومیه رها کند - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۳

دریاچه ارومیه

به گزارش همشهری آنلاین به نقل از ایسنا، به دنبال برخی اظهار نظرها درمورد تکمیل سدهای نیمه ساخته در حوزه آبریز دریاچه ارومیه، مدیر دفتر برنامه‌ریزی و تلفیق ستاد احیای این دریاچه می‌گوید که تا هفت سال دیگر که دریاچه ارومیه به طور کامل احیا می‌شود، هرگونه بارگذاری جدید در حوزه آبریز ممنوع است. اگر قرار باشد سدهای نیمه ساخته تکمیل شوند وزارت نیرو باید آب بیشتری را به سمت دریاچه ارومیه رها کند. به همین دلیل کار برای وزارت نیرو بسیار پیچیده خواهد شد.

اخیرا سید سلمان ذاکر، نماینده مردم ارومیه در مجلس شورای اسلامی اظهار کرده است که با دستور وزیر نیرو و در راستای احیای دریاچه ارومیه، ساخت و تکمیل سدهای نازلو چای و باراندوز چای ارومیه انجام می‌شود.

وی همچنین گفته است که اعتبارات زیادی برای احداث این سدها هزینه شده و نباید بیت المال پایمال شود. احیای این سدها برای کشاورزی منطقه بسیار حائز اهمیت و لازم است این پروژه‌های نیمه تمام به سرانجام برسند.

این اظهارات درحالی مطرح می‌شود که پیش از این ساخت سدهای بی‌رویه در حوزه آبریز دریاچه ارومیه و به دنبال آن عدم تامین حقابه به عنوان یکی از عوامل خشک شدن دریاچه ارومیه عنوان شده بود. با این حال هنوز هفت سال تا احیای کامل دریاچه ارومیه فاصله داریم و ستاد احیای دریاچه نیز هرگونه بارگذاری جدید در حوزه آبریز این دریاچه را تا احیای کامل آن ممنوع کرده است.

مسعود تجریشی، مدیر دفتر برنامه‌ریزی و تلفیق ستاد احیای دریاچه ارومیه در این باره اظهار کرد: ما در ستاد احیای دریاچه ارومیه مصوب کردیم که تا احیای کامل دریاچه هیچ سد جدیدی ساخته نشود و سدهای موجود در حوضه آبریز نیز آبریزی نشوند، حتی در آن زمان سدی روی رودخانه آجی‌چای ساخته شده و آماده بهره‌برداری بود، اما قرار شد آب این سد فقط برای دریاچه ارومیه رهاسازی شود. ماه گذشته قرار بود دریاچه‌ای در تبریز ایجاد شود و از آب این سد برداشت کنند، اما ما مجوز این کار را ندادیم.

وی با اشاره به قوانینی که در حوزه حقابه‌های زیست محیطی وجود دارد، تصریح کرد: بر اساس قوانین موجود سالانه ۳ میلیارد و ۶۰۰ میلیون متر مکعب حقابه دریاچه ارومیه است و سازمان حفاظت محیط زیست می‌تواند مطالبه‌گر پرداخت حقابه از جانب وزارت نیرو باشد.

تجریشی با بیان این که وزارت نیرو موظف است مطالعاتی را انجام دهد و بر اساس آن‌ها منحنی بهره‌برداری از سدهای حوزه آبریز را با توجه به نیاز آبی دریاچه مشخص کند، گفت: اگر قرار باشد سد جدیدی ساخته شود، به جز ستاد احیای دریاچه ارومیه، سازمان حفاظت محیط زیست نیز می‌تواند با آن مخالفت کند، چون اولین موضوعی که سازمان محیط زیست به آن خواهد پرداخت این است که در صورت احداث سد جدید حقابه دریاچه ارومیه چگونه پرداخت خواهد شد؟

مدیر دفتر برنامه‌ریزی و تلفیق ستاد احیای دریاچه ارومیه افزود: در حال حاضر شرایط نسبت به چند سال گذشته فرق کرده و تقریباً ساخت یک سد بدون انجام مطالعات و دریافت مجوزهای لازم و در عین حال پرداخت حقابه دریاچه ارومیه غیر ممکن است.

وی درباره سدهای نیمه ساخته در حوزه آبریز دریاچه ارومیه نیز توضیح داد: هرگونه فعالیتی که در حوضه آبریز دریاچه ارومیه تا سال ۱۴۰۶ انجام شود باید آب را به سمت دریاچه هدایت کند. پس از آن و بعد از احیای کامل دریاچه ارومیه نیز وزارت نیرو باید مطالعاتی را روی سدهای نیمه کاره حوضه آبریز

دریاچه انجام دهد. اگر بخواهد این سدها را تکمیل کند باید آب بیشتری را به سمت دریاچه رها کند. از این رو کار برای وزارت نیرو بسیار پیچیده خواهد شد.

تجربشی در پایان با اشاره به این که ساخت بعضی سدها در حوضه آبریز ارومیه هیچگونه توجیهی ندارد، گفت: ممکن است وزارت نیرو در مطالعات خود به این نتیجه برسد که برخی از این سدها را از مدار خارج کند.

حمایت دولت از توسعه آبیاری نوین در آذربایجان غربی - خبرگزاری فارس مورخ

۱۳۹۹/۰۶/۰۴

معاون آب و خاک سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی با اشاره به حمایت دولت از توسعه آبیاری نوین در استان، گفت: برای تجهیز هر هکتار زمین به سامانه های آبیاری قطره ای، ۱۷,۵ میلیون تومان یارانه دولتی تعلق می گیرد.

حمایت دولت از توسعه آبیاری نوین در آذربایجان غربی

علی اصغر زاده در گفت و گو با خبرنگار فارس در ارومیه با اشاره به حمایت های دولت از کشاورزان در تجهیز اراضی کشاورزی به سیستم آبیاری نوین، اظهار داشت: تسهیلاتی به متقاضیان در این راستا پرداخت می شود که براساس استاندارد اعلام شده برای هر هکتار زمین به روش آبیاری قطره ای ۱۷,۵ میلیون تومان یارانه دولتی تعلق می گیرد.

وی تصریح کرد: در زمینه آبیاری بارانی نیز ۱۰,۵ میلیون تومان کمک بلاعوض دولتی ارائه می شود و برای آبیاری کم فشار به ازای هر هکتار ۷,۵ میلیون تومان تسهیلات بلاعوض دولتی پرداخت می شود. وی گفت: تنها پروژه ای که در بخش کشاورزی هرگز متوقف نشده و اعتبارات آن از سالی به سال دیگر منتقل می شود، بخش آبیاری نوین است.

معاون آب و خاک سازمان جهاد کشاورزی اضافه کرد: در سال ۱۳۹۸ در آذربایجان غربی بیش از چهار هزار هکتار تجهیز اراضی به آبیاری نوین توسط کشاورزان اجرا شد که این امر سبب صرفه جویی آب در این استان شده است.

وی با اشاره به اینکه آذربایجان غربی با عملکرد یک هزار هکتار در ۲ ماهه اول سال جاری دارای رتبه اول

کشور در این زمینه را کسب کرد، گفت: در این زمینه حمایت صددرصدی دولت وجود دارد. معاون آب و خاک سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی گفت: همچنین اگر کشاورزان اراضی خود را به صورت تجمیعی یا یکپارچه سازی به سامانه‌های نوین آبیاری تجهیز کنند تا ۸۵ درصد هزینه‌ها از سوی دولت پرداخت می‌شود و تنها ۱۵ درصد هزینه به عهده مالکان است.

کم‌آبی یا بی‌تدبیری؛ آبی که بی‌موقع در زاینده‌رود رها شد - خبرگزاری فارس مورخ

۱۳۹۹/۰۶/۰۴

تداوم جریان آب زاینده‌رود همواره یکی از دغدغه‌های مردم استان اصفهان بوده و خطر رسیدن ذخیره سد به کمتر از ۲۰۰ میلیون متر مکعب نگرانی‌ها را درباره وضعیت جریان زاینده‌رود در ماه‌های آتی افزایش داده است.

کم‌آبی یا بی‌تدبیری؛ آبی که بی‌موقع در زاینده‌رود رها شد

به گزارش خبرگزاری فارس از اصفهان، تداوم جریان آب زاینده‌رود همواره یکی از دغدغه‌های مردم استان اصفهان بوده و حتی مطالعات علمی در زمینه آثار خشکی این رودخانه بر روان اصفهانی‌ها انجام شده است. در یکی از این مطالعات که با عنوان تأثیر خشکسالی زاینده‌رود در تعاملات اجتماعی و فضاهای جمعی در اصفهان توسط قاسم‌زاده و همکاران انجام شده مشخص شد خشکی آب رودخانه زاینده‌رود به طرز معنی‌داری میزان تعاملات اجتماعی را در بین شهروندان مراجعه کننده به این مکان کمتر کرده است.

طبق برنامه پیش‌بینی و عملکرد منابع و مصارف حوضه زاینده‌رود در سال آبی ۹۹-۹۸ پیش‌بینی می‌شد کل آب ورودی به سد تا پایان شهریور ماه یک میلیارد و ۳۳۳,۵ میلیون متر مکعب و مجموع خروجی یک میلیارد و ۳۶۰ میلیون متر مکعب باشد و در پایان سال آبی ۴۵۰ میلیون متر مکعب آب در سد ذخیره شود اما آب ورودی به سد بیشتر از پیش‌بینی‌ها بود و حسن ساسانی، معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اصفهان، در ۱۵ تیر آب ورودی به سد تا پایان شهریور را یک میلیارد و ۴۵۰ میلیون متر مکعب تخمین زد.

معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اصفهان روز گذشته در گفت‌وگو با رسانه‌ها عنوان کرده بود که هم اکنون ذخیره سد زاینده‌رود ۳۲۶ میلیون مترمکعب، حجم ورودی به سد ۱۵ مترمکعب و خروجی آن به ۷۳,۷ متر مکعب بر ثانیه کاهش یافته است.

وی اصفهان ادامه داد: امیدواریم با کاهش خروجی سد زاینده‌رود برای کشاورزی، تا پایان دوره آبیاری (پایان شهریور) آب مورد نیاز کشت تابستانه نیز تأمین شود، خط قرمز وزارت نیرو تأمین آب شرب (ذخیره ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب پشت سد) است و با عبور از خط قرمز خروجی کاهش می‌یابد.

اگر اختلاف ورودی و خروجی سد را خالص آب کاهش یافته از سد در نظر بگیریم و دبی خروجی سد به همین میزان ثابت بماند (از کاهش ورودی صرف نظر کنیم) حدود ۱۴۲ میلیون متر مکعب آب از ذخیره سد کاسته می‌شود و این به معنای رسیدن به عددی کمتر از خط قرمز آب شرب است، موضوعی که به ابهامات درباره تداوم جریان آب زاینده رود را بیشتر می‌کند و نیاز است تا مسئولان درباره وضعیت جریان زاینده رود در پاییز پاسخگو باشند.

رهاسازی آب در تابستان و خطر خشکی زاینده رود در پاییز

یکی از سؤالات مردم دلیل رهاسازی حجم زیادی از آب در ماه‌های تیر و مرداد بود، منیره کرباسچی، فعال محیط زیست در این زمینه اظهار کرد: قرار بود در کل سال آبی ۶۴۰ میلیون متر مکعب آب برای کشاورزی اختصاص یابد اما در شرایطی که همه می‌دانستند آبی پشت سد باقی نمی‌ماند ۴۰۰ میلیون متر مکعب آب برای کشت تابستانه اختصاص یافت، در حالی که در تابستان صرفاً به باغات غرب اصفهان آب داده می‌شد.

اگر کشاورزان امروز می‌توانند با صرفه‌جویی نیاز خودشان را با دبی خروجی ۷۴ متر مکعب بر ثانیه تأمین کنند چرا در بازه‌ای دبی خروجی سد به حدود ۹۰ تا ۱۱۰ متر مکعب بر ثانیه رسید؟ چرا مدیریت درستی در این زمینه اجرا نشد تا نگران تداوم جریان آب زاینده رود نباشیم؟

تاریخ نامه: ۱۳۹۸ / ۰۹ / ۱۹
شماره داخلی: ۹۸۵۲۷۷۱۹
تاریخ ثبت صادره: ۱۳۹۸/۹/۲۳
شماره ثبت صادره: ۹۸۱۳۰/۱۷۷۸۲
پست:

مافی
رئیس نیرو
شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران (سهایی خاص)
شناسه ملی: ۱۰۳۳۰۸۵۸۶۵۰
کد اقتصادی: ۴۱۱۱۱۹۸۴۳۶۸۴

برنامه منابع و مصارف آب سد زاینده‌رود در سال آبی ۹۹-۱۳۹۸ (مقدار بر حسب میلیون مترمکعب)

منابع و مصارف	مادر	آبشار	آبدر	سی	پهن	استخر	فروریز	آردیبهشت	خرشاد	نور	مرفاد	تورنگار	کل
ورودی	۴۴	۴۵	۵۴	۶۷	۷۰	۱۲۱	۲۷۰	۲۶۵	۱۸۰	۹۵	۵۵	۳۵	۱۳۰۰
شرب استان و کاشان	۲۵.۹	۲۳.۰	۲۳	۲۲	۲۵	۲۶	۲۶	۲۸	۲۹	۳۱	۳۱	۳۰	۳۲۰
سخت استان	۴.۹	۴.۷	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۵	۴	۵۰
شرب بره	۶.۱	۵.۹	۶.۵	۴.۵	۵.۵	۵.۵	۶.۰	۷.۰	۷.۰	۷.۰	۷.۰	۶.۵	۷۰
کشاورزی استان بین سد تا چمران	۰.۴	۰.۱	۰	۰	۰	۰	۰.۲	۰.۵	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۲۶
شرب استان بین سد تا چمران	۰.۱	۰.۱	۰.۲	۰.۲	۰.۲	۰.۲	۰.۲	۰.۲	۰.۵	۰.۶	۰.۶	۰.۲	۴
کشاورزی چهارمحال بین سد تا چمران	۲.۱	۱.۴	۰	۰	۰	۰	۰	۱.۳	۱.۷	۱.۹	۱.۷	۱.۶	۹۴
شرب چهارمحال بین سد تا چمران	۰.۴	۰.۴	۰.۴	۰.۴	۰.۴	۰.۵	۰.۵	۰.۵	۰.۶	۰.۷	۰.۷	۰.۶	۶
مصرف زمست و بهار سازی چمران	۱.۸	۲.۰	۱.۴	۲	۲	۵	۲۴	۲۲	۱۷	۶	۶	۶	۱۴۰
جمع سایر مصارف	۵.۸	۵.۶	۵.۶	۲۲	۲۲	۲۱	۷۱	۷۲	۸۱	۷۵	۷۲	۶۷	۷۰۹
کشاورزی استان (بین سد و چمران)	۵.۶	۵.۶	۶.۳	۰	۰	۰	۱۲۷	۱۲۰	۱۵	۲۹	۲۹	۲۲	۶۲۰
کل مصارف	۱۱۴	۱۱۲	۱۰۸	۲۴	۲۵	۲۱	۱۹۸	۲۱۷	۱۷۶	۱۰۴	۱۰۱	۹۱	۱۳۲۹
بازر	۲.۸	۱.۰	۰.۲	۰.۱	۰.۱	۰.۸	۲.۵	۳.۳	۵.۶	۵.۸	۵.۰	۴.۶	۳۱
کل خروجی‌ها	۱۱۶	۱۰۸	۳۲	۳۵	۴۲	۲۰۰	۲۲۱	۱۸۲	۱۱۰	۱۰۶	۹۵	۱۳۶۰	۱۳۶۰
حجم مخزن	۲۳۶	۳۶۹	۳۱۵	۳۵۰	۳۸۲	۴۶۳	۵۲۳	۵۷۸	۵۷۶	۵۶۱	۵۰۹	۲۵۰	

در اجرای برنامه فوق، رعایت ملاحظات زیر مورد تأکید می‌باشد:

۱- آب کشاورزی اختصاص یافته در فصل تابستان برای استان اصفهان در محدوده پایین‌دست چم آسمان، برای تأمین آب باغات غرب اصفهان می‌باشد.

۲- نظر به اینکه مقادیر مندرج در جدول برای احجام ورودی به سد زاینده‌رود تخمینی بر اساس پیش‌بینی‌های هواشناسی و وضعیت بارش‌ها می‌باشد، چنانچه مقادیر آب ورودی به مخزن سد زاینده‌رود در سال آبی جاری بیش از حجم پیش‌بینی شده (حدود ۱۳۰۰ میلیون مترمکعب) شود، بایستی آب مازاد بر پیش‌بینی، در مخزن سد برای انتهای شهریور ۱۳۹۹ ذخیره گردد.

۳- رعایت مقادیر مصارف آب مندرج در برنامه منابع و مصارف آب فوق توسط کلیه ذینفعان اراضی بوده و هرگونه انحراف از آن مجاز نمی‌باشد. از این رو ضرورت دارد پایش مستمر مقادیر آب ورودی و خروجی سد زاینده‌رود به منظور رعایت دقیق اعداد مندرج در برنامه و حفظ حجم ذخیره مخزن انجام گردد. افزایش نظارت بر برداشت آب در انتها، چاه‌های حریمی و ایستگاه‌های پمپاژ آب کشاورزی با به‌کارگیری و تقویت گروه‌های گشت و بازرسی، سردهنه‌سازی و نصب و بهره‌برداری کنتورهای هوشمند مورد تأکید می‌باشد.

۴- مطابق سنوات اخیر، چگونگی توزیع آب کشاورزی و تعیین سهم حقابه‌داران، سهامه‌داران و حق اشتراکی مناطق و تهران-خیابان فلسطین شمالی، پلاک ۵۱۷ - تلفن: ۸۸۹۰۱۰۸۱-۹۰۱۰۸۱ دورنگار: ۸۸۹۱۶۶۰۰ کد پستی: ۱۴۱۵۸۵۵۶۴۱

www.wrm.ir

آب اگر به تالاب برسد هدر رفته است

طبق آیین‌نامه اجرایی قانون احیای تالاب‌ها مصوب بهمن ۱۳۹۷ محیط زیست پس از شرب و بهداشت بیشترین اولویت مصرف را دارد و برای ممانعت از ورود هر متر مکعب آب از زاینده‌رود به تالاب ۱۴۰ هزار تومان جریمه تعیین شده است اما جدیتی در حفظ جریان آب زاینده‌رود شاهد نبوده و گویی مدیران تصور می‌کنند آبی اگر به تالاب برسد هدر رفته است.

به نظر می‌رسد خشک شدن زاینده‌رود بیش از آن که ناشی از خشک‌سالی داشته باشد عمدتاً محصول ضعف مدیریتی مسئولان است که توانایی اداره داشته‌ها و نداشته‌ها را ندارند و حتی در مدیریت افکار عمومی و آگاه‌سازی کشاورزان از عواقب کشت تابستانه در شرایط کمبود آب دچار ضعف هستند.

موضوعی که به نظر می‌رسد در ماه‌های اخیر توسط برخی از نمایندگان مردم در مجلس نیز در جلسات تخصصی موضوع آب و کشاورزی به آن اشاره شده و نسبت به این سوءمدیریت‌ها تذکر داده شده است. از سوی دیگر کشاورزان که هر از چندی تلاش می‌کنند تا با تجمع آب بیشتری مطالبه کنند و با ایجاد فشار ریسک تصمیم‌گیری را افزایش داده و کیفیت این تصمیمات مدیریتی را کاهش می‌دهند امروز باید نگران عدم انجام کشت پاییزه باشند که اهمیت بیشتری نسبت به کشت پاییزه دارد.

**ابلاغ یک سند مهم برای اندازه‌گیری آب به استان‌ها؛ سرانجام سند تحویل حجمی آب
تصویب شد / آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت خاک هفته آینده به دولت می‌رود -
خبرگزاری ایانا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۵**

مرکز تحول و پیشرفت نهاد ریاست جمهوری بر دیدگاه جهاد کشاورزی در مصرف آب صحه گذاشت
معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی از تصویب و ابلاغ سند تحویل حجمی آب به استان‌ها خبر
داد.

سرانجام سند تحویل حجمی آب تصویب شد / آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت خاک هفته آینده به
دولت می‌رود

به گزارش خبرنگار ایانا، معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی امروز در نشست خبری به مناسبت
هفته دولت خبر از نتیجه موضوعی خبر داد که در چند سال اخیر به‌عنوان یکی از اختلاف‌نظرهای وزارت
جهاد کشاورزی و وزارت نیرو شناخته می‌شد.

علی‌مراد اکبری این مژده را داد که پس از کش و قوس‌های فراوان سرانجام حدود ۲ هفته قبل، در
کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی، سند تحویل حجمی آب مصوب و به استان‌ها ابلاغ شد. به گفته
اکبری، هدف اصلی تحویل حجمی آب، استقرار ابزارهای اندازه‌گیری است.

نکته درخور توجه آن است که از طریق تحویل حجمی آب می‌توان با ابزاری دقیق‌تر، میزان مصرف آب
در بخش کشاورزی را رصد کرد و به این طریق به‌سادگی، ادعای مصرف بالای ۹۰ درصد آب در بخش
کشاورزی را کنار زد.

اکبری با بیان اینکه ۹۰ درصد از شبکه‌های مدرن آبیاری، قابلیت دریافت تحویل حجمی آب را دارند،

گفت: روش تحویل حجمی آب با نصب کنتور در چاه‌های کشاورزی انجام می‌شود و در بقیه کانال‌های آب هم به صورت حجمی تحویل صورت می‌گیرد. از این طریق می‌توانیم براساس سند ملی بهره‌وری و الگوی کشت، تحویل حجمی آب را در نظر داشته باشیم.

مصرف آب بخش کشاورزی، حدود ۶۵ درصد است
او با اشاره به ادعای استفاده بالای ۹۰ درصدی آب در بخش کشاورزی تأکید کرد: آبی که به بخش کشاورزی تحویل داده می‌شود، باید در مزرعه محاسبه شود و میزان حجمی که در مسیر تبخیر می‌شود ارتباطی به مصرف کشاورزان ندارد.
جالب آنکه او خبر داد: مرکز تحول و پیشرفت نهاد ریاست جمهوری نیز اخیراً مصرف آب بخش کشاورزی را ۴۸ میلیارد متر مکعب اعلام کرده که به سهم ۶۵ درصدی بخش کشاورزی در مصرف آب که وزارت جهاد کشاورزی محاسبه کرده، نزدیک‌تر است.

در ۱۵ محصول کشاورزی کم‌آبیاری وجود دارد
او در تأکید بر سخن خود تصریح کرد: برای تعیین میزان آب مصرفی دقیق بخش کشاورزی، ۳۵ محصول را که ۷۰ درصد سطح زیر کشت را تشکیل می‌دهند، مورد بررسی قرار داده‌ایم که بررسی ۱۲ محصول نهایی شده و نتیجه نشان داد که در ۱۵ محصول کم، آبیاری می‌کنیم که در برخی موارد این کم‌آبیاری بیش از ۵۰ درصد است و کسی نیز نمی‌تواند این مسئله را تکذیب کند.
اکبری همچنین با بیان اینکه در ۴۰ سال گذشته ۱,۶ سانتی گراد دمای زمین در کشور ما گرم شده، هشدار داد: این میزان افزایش دما، موجب افزایش ۲۵ میلیارد متر مکعبی تبخیر آب می‌شود. بنابراین مصرف آب کشاورزی هم بیشتر شده است که حتماً باید در بررسی‌ها به این نکته توجه کنیم.

اکبری با بیان اینکه کشور، ظرفیت توسعه افقی را به دلیل کمبود آب ندارد، افزود: بر همین اساس نیز توسعه عمودی را براساس سند ملی بهره‌وری آب در نظر گرفته‌ایم. براساس سند بهره‌وری آب، هدف‌گذاری کرده‌ایم که بهره‌وری آب را در محصولات کشاورزی طی مدت ۵ و ۱۰ سال، حدود ۸۰ درصد افزایش دهیم.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه به روزرسانی سند ملی بهره‌وری آب در دست انجام است، گفت: به زودی از این سند رونمایی می‌شود.

هزینه کرد ۲۲ هزار میلیارد تومانی در بخش آب و خاک، در ۷ سال گذشته معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی همچنین با بیان اینکه در ۷ سال اخیر حدود ۲۲ هزار میلیارد تومان در بخش آب و خاک در حوزه فعالیت وزارت جهاد کشاورزی هزینه شده است، گفت: در نتیجه این اقدام ۱,۱ میلیون هکتار سیستم‌های آبیاری تحت فشار در کشور ایجاد شده؛ ضمن اینکه ۶۰۰ هزار هکتار نیز شبکه‌های فرعی آبیاری ایجاد شده است.

اکبری همچنین از ایجاد ۳۰۰ هزار هکتار زهکشی زیرزمینی، بیش از ۳۵ هزار هکتار تجهیز و نوسازی شالیزارها و ۳۰۰ هزار هکتار تجهیز و نوسازی در آبخور شبکه‌های مدرن خبر داد و گفت: خروجی این اقدامات باعث شده بهره‌وری از ۹۲۰ گرم به‌ازای مصرف هر متر مکعب آب به هزار و ۴۵۰ گرم به‌ازای مصرف هر متر مکعب آب برسد.

راندمان آبیاری افزایش یافت

به گفته اکبری، راندمان آبیاری نیز از ۳۹ درصد به ۴۵ درصد افزایش یافته و حدود ۵ میلیارد متر مکعب آب صرفه‌جویی شده است.

این مقام مسئول با اشاره به هوشمندسازی سیستم‌های آبیاری کشور گفت: در همین زمینه ۱۰ پایلوت در کشور در دست اجرا داریم و رویکردمان این است که با کمک مردم و تکنولوژی تمام سیستم‌ها را هوشمند کنیم که بتوانیم برای مدیریت مصرف، ارتقای بهره‌وری و کارآیی مصرف رصد و پایش انجام دهیم.

۱۰۷۹ پروژه آب و خاک در هفته دولت افتتاح می‌شود

معاون وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به اینکه تعداد پروژه‌هایی که در هفته دولت رونمایی می‌شود، ۱۰۷۹ پروژه آب و خاک است، گفت: این پروژه‌ها با سرمایه‌گذاری ۱،۱۳۴ میلیارد تومان افتتاح خواهند شد و برای ۸۸۷۲ نفر اشتغال در سراسر استان‌های کشور ایجاد می‌کنند. ضمن اینکه بیشترین پروژه‌ها به تعداد ۱۷۱ مورد در استان خوزستان افتتاح خواهد شد.

وی درباره چاه‌های غیرمجاز نیز با بیان اینکه وزارت نیرو تعداد چاه‌های غیرمجاز را ۳۵۰ هزار حلقه اعلام کرده است، گفت: به اعتقاد ما تعداد چاه‌های غیرمجاز بیشتر از این میزان و حدود ۴۰۰ هزار حلقه است. معاون وزیر جهاد کشاورزی درباره مباحث مطرح شده مبنی بر قاچاق خاک از کشور نیز تصریح کرد: از زمانی که بنده در این معاونت مشغول فعالیت هستم، هیچ گزارشی و اطلاعاتی از اینکه خاک کشاورزی قاچاق می‌شود، به ما ارائه نشده است و سازمان‌های امنیتی و اطلاعاتی نیز این مسئله را تأیید کرده‌اند.

آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت خاک هفته آینده به دولت می‌رود

اکبری همچنین درباره آخرین وضعیت تدوین آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت از خاک، گفت: تدوین این آیین‌نامه باید توسط ۴ دستگاه وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، سازمان محیط زیست و سازمان برنامه و بودجه با محوریت وزارت جهاد کشاورزی انجام می‌شد که به دلیل شیوع کرونا، مقداری

با تأخیر مواجه شد. در حال حاضر تدوین آن به اتمام رسیده و در دفتر حقوقی ما قرار دارد تا با قوانین تطبیق داده شود و در صورت عدم وجود مغایرت با قوانین تا هفته آینده به دولت ارسال می‌شود و با توجه به اینکه تمام نظرات کارشناسی در این آیین‌نامه لحاظ شده، به احتمال بسیار قوی در دولت نیز زمان تصویب آن زیاد طول نمی‌کشد.

او همچنین در مورد پیشنهاد وزیر جهاد کشاورزی به رئیس‌جمهوری برای تشکیل شورای عالی خاک گفت: رئیس‌جمهوری از چند معاون خود خواسته این مسئله را بررسی کنند و درباره آن نظر بدهند که منتظر نظرات آنها هستیم.

اکبری با اشاره به اینکه در بحث خاک کشور غفلت شده است، افزود: رهبر معظم انقلاب نیز اعلام کرده‌اند که خاک مهم‌تر از آب است، چون آب تجدیدپذیر است و خاک تجدیدپذیر نیست.

او با اشاره به اینکه مواد آلی خاک‌های ما بسیار ضعیف هستند، گفت: مواد آلی ۶۰ درصد از خاک‌های کشاورزی کمتر از یک درصد است که ما برنامه‌های جدیدی برای این مسئله داریم و در سازمان برنامه و بودجه نیز پیگیری می‌کنیم تا برای آن ردیف اعتباری دریافت کنیم.

به گفته معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی، امسال ۱۰۰ میلیون یورو از محل صندوق توسعه ملی و ۵۰۰ میلیارد تومان از محل بودجه عمومی به بخش آب و خاک کشور تخصیص می‌یابد.

یک کارشناس اقتصاد توسعه مطرح کرد؛ ۳,۵ میلیون روستایی به دلیل بی‌آبی در آستانه مهاجرت به شهرها - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۵

یک کارشناس اقتصاد توسعه گفت: مشکل این است که به اقتصاد روستایی پرداخته نشده است و روستا را در کشاورزی خلاصه کرده‌ایم، زمانی که در روستا تنوع اقتصاد وجود نداشته باشد جوانان در روستا نخواهند ماند.

به گزارش ایسنا به نقل از صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر، کمال اطهاری در خصوص اهمیت روستا، گفت: تولیدات مواد غذایی در روستاها شکل می‌گیرد بنابراین هرچه ساماندهی این امر کاملتر شود امنیت غذایی بهتر فراهم شده و درنهایت روستاییان از درآمد بیشتری برخوردار خواهند شد.

وی تاکید کرد: امنیت غذایی کشور ما در حال مخاطره است و این به دلیل گرم شدن کره زمین و برداشت‌های بی‌رویه از منابع طبیعی، آب، مرتع و جنگل است. با وجود آنکه امسال به دلیل بارندگی‌های ویژه و بی‌سابقه در یک قرن اخیر امنیت غذایی بهتری داریم، اما معمولاً ۶۰ درصد مواد غذایی ما به واردات وابسته است و اگر آن کشورها دچار بحران شوند امنیت غذایی ما نیز دچار بحران خواهد شد.

این کارشناس اقتصاد توسعه با بیان اینکه در تمام جهان اقتصاد روستایی سطح بسیار اندکی از اشتغال و تولید ناخالص را دارد، گفت: این به معنای کاهش سهم تولید کشاورزی و اشتغال نیست، بلکه استفاده درست در بخش کشاورزی است، توجه کنید که اشتغال بخش کشاورزی در آمریکا حدود ۳ میلیون نفر معادل ۲ درصد است، در حالی ۲۰ برابر کشور ما تولیدات کشاورزی دارد و علاوه بر آنکه نیاز کشور خود را تامین می‌کند به کشورهای جهان نیز صادرات دارد. این در حالی است که ما با حدود ۸۰ میلیون جمعیت حدود ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر فعال در بخش کشاورزی داریم این در حالی است که در تامین

تولیدات مورد نیاز خود نیز با مشکل مواجه هستیم.

وی تاکید کرد: مسئله اصلی این است که آنها علاوه بر داشتن زمینهای وسیع کشاورزی از مکانیزاسیون درست استفاده می‌کنند و همچنین پشتیبانی کافی نیز از این تجهیزات دارند. درحالی که در کشور ما با وجود مخالفت‌ها با اصلاحات ارضی اول، اصلاحات ارزی دوم نیز صورت گرفت همچنین شرکتهای سهامی زراعی و تعاونی تولید نیز منحل شد.

اطهاری ادامه داد: مشکل ما از همین جا شروع شد و این انقلابی گری‌ها و خرده بورژوازی که با هدف اجرای مساوات شکل گرفت موفق عمل نکرد، زیرا این اصلاحات در اواخر زمان رژیم گذشته شروع شد و مردم به اندازه کافی توجه نشدند که باید تولید را به صورت جمعی انجام دهند در نتیجه نمی‌توانستند نهادهای سنتی تولید را ارتقا و تولید جمعی را حفظ کنند. درصورتی که تمام کشورهای موفق به خصوص چین و کره جنوبی در این مورد از روشهای سنتی استفاده و آن را ارتقا دادند و توانستند کشاورزی و اشتغال را پیش برده و اقتصاد روستایی متنوع ایجاد کنند.

وی ادامه داد: به دلیل آنکه ایران هنوز وارد دانش اقتصادی نشده است سهم کشاورزی آن در تولید ناخالص کشور بسیار بالا است.

این کارشناس اقتصاد توسعه با بیان اینکه نایب ترین عامل توسعه دانش است، گفت: این مسئله در کشور ما به شدت وجود دارد و در این زمان که اشتغال و تولید کشاورزی روستایی به شدت محدود است به جای آنکه ساماندهی و نظام بهره‌برداری جمعی را رقم بزنیم، فقط شعارهای مختلف از جمله آبادی روستاها و ایجاد مهاجرت معکوس ارائه می‌کنیم.

وی افزود: مشکل این است که به اقتصاد روستایی پرداخته نشده است و روستا را در کشاورزی خلاصه کرده ایم، باید بگویم زمانی که در روستا تنوع اقتصاد وجود نداشته باشد جوانان در روستا نخواهند ماند. اطهاری درخصوص اقدامات برای تنوع اقتصاد در روستا نیز گفت: می‌توان در مجاورت روستاها و شهرها

محلی ارزان برای استارت‌آپ‌ها قرار داد، بخشی از تولیدات به روستاها منتقل شود بدون آنکه ویلاسازی شکل بگیرد، تولیدات صنایع دستی ارتقا یابد و به جای تولید یک محصول، چند محصول جدید نیز تولید کنند و از تکنولوژی مناسب در تولیدات روستایی استفاده شود و در دامداری و کشاورزی از تکنولوژی‌های مناسب استفاده شود.

وی درخصوص تشکیل صندوق‌های جدید دانش نیز گفت: پیش از تشکیل صندوق باید آموزش‌های لازم ارائه، زیرساخت‌های ارتباطی لازم برقرار و نهادسازی صورت گیرد. متأسفانه این اتفاق نیفتاد و شعارهای توسعه روستایی نیز مزید بر علت شد. در نتیجه برخی از روستاها به دلیل بی‌آبی از منابع زیرزمینی بیش بهره‌برداری کردند، بنابراین تراژدی مشاعات رخ داده و موجب شده است که هر شخصی در زمین کوچک خود چاه آب حفر کند و یا با افزایش تعداد دام‌هایشان چراگاه‌ها را از بین ببرد.

این کارشناس اقتصاد توسعه ادامه داد: توجه کنید که در حال حاضر حدود ۳,۵ میلیون از جمعیت روستاها که تحت تاثیر بی‌آبی قرار گرفته‌اند در آستانه مهاجرت به شهرها هستند. تخلیه شدن روستا از آسیب‌های اصلی این اتفاق است اگر در گذشته فقط خوش‌نشین‌ها مهاجرت می‌کردند اکنون تمام روستایی‌ها مهاجرت خواهند کرد در نتیجه روستا تخلیه و خالی از سکنه می‌شود. در کتاب «درآمدی بر مشق نوین توسعه روستایی» که در انتظار چاپ است این مشکلات به طور جدی و با جزئیات و با مثالی از کشورهای خارجی مطرح شده است.

وی درخصوص کتاب جدید خود گفت: در این کتاب اشاره کرده‌ام که برای اینکه بخواهیم تنوع بخشی در روستا ایجاد شود باید نهادسازی در شبکه رخ دهد و شبکه‌هایی ایجاد شوند که به درون روستا پیوندند و روستا را به شهرها و بعد به سطح جهانی متصل کنند. این درحالی است که این اقدامات صورت نمی‌گیرد، صندوق نوآوری روستایی تشکیل می‌شود، بودجه به آن تزریق می‌شود اما عملاً بر باد می‌رود. اینها ناشی از ناشایستگی‌هایی است که بخشی از آن ناشی از رقابت‌های ناسالم سیاسی نمایندگان

است. این صندوق‌ها بدون برنامه یا با برنامه‌های ناکارآمد است و یا افکار عمومی نسبت به آن مخدوش شده در نتیجه مردم با آن صندوق همکاری نمی‌کنند. بنابراین به جای آنکه تعاونی تشکیل شود معکوس عمل می‌شود و مردم می‌گیرند چاه غیر مجاز حفر می‌کنند یا جنگل تراشی می‌کنند.

اطهاری افزود: این درحالی است که هر یارانه‌ای که در کره جنوبی به روستایان ارائه می‌شود مشروط بر این است که در سال یک هکتار به جنگل اضافه کنند، سپس کمک‌ها و حمایت‌ها صورت گرفته و از معافیت مالیاتی بهره می‌گیرند. در صورتی که در کشور ما برعکس این مسئله عمل می‌شود، ابتدا وام ارائه می‌شود و بعد مردم از همین وام برای جنگل تراشی استفاده می‌کنند و حتی از معافیت نیز بهره‌مند می‌شوند.

این کارشناس اقتصاد توسعه با بیان اینکه در ایران نسبت ازدیاد تولید کشاورزی با سرمایه‌گذاری کشاورزی رقمی منفی است، گفت: چون کشاورز ماشین‌آلات کشاورزی با وام ارزان خریداری می‌کند درحالی که این ماشین‌آلات فقط چند سال کارایی دارند و در صورت خرابی قطعات آن به سختی تهیه یافت می‌شود.

اطهاری با اشاره به طرح برنامه منظومه‌های روستایی که از سال ۱۳۷۸ در دستور کار قرار گرفته است، گفت: هنوز هم بعد از گذشت چندین سال این طرح اجرایی نشده است، در برنامه‌های عمرانی اگر سیل بند ساخته می‌شود، آب منحرف شده و وارد روستایی دیگر می‌شود.

وی با تأکید بر اینکه مسئله روستا نه تنها به جهت تأمین امنیت مواد غذایی بلکه به جهت حفظ محیط زیست مهم است، گفت: در ژاپن و سوئیس تا صد درصد به روستایان یارانه اهدا می‌کنند تا آنها را در روستاها ماندگار کنند. اما در ایران به دلیل کج فهمی‌ها و برنامه‌های گسیخته‌ای که در ساماندهی تولید وجود دارد این سیستم به صورت معکوس عمل می‌کند.

این کارشناس اقتصاد توسعه ادامه داد: باید سعی کرد تا روستاها را حفظ کرد زیرا حفظ محیط زیست

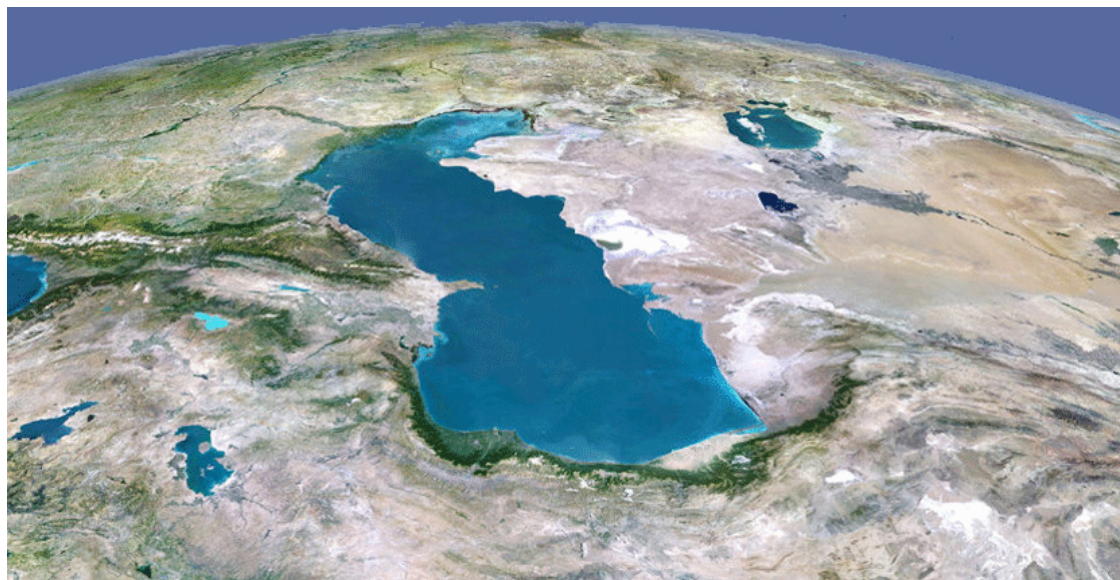
حتی در مناطق کویری نیز مهم است و در این صورت تنوع فرهنگی در روستاها نیز حفظ خواهد شد اما اگر روستا مهاجرت کند تنوع فرهنگی، موسیقایی، گونه‌های جانوری و گیاهی آن نیز از بین می‌رود. بنابراین با از بین رفتن هر روستا بخشی از تنوع فرهنگی و به تبع آن تنوع زیستی از بین می‌رود. وی در پایان در خصوص نقش ان.جی.اوها در روستا نیز گفت: متأسفانه در کشور ما این سازمان‌ها دانش کافی را ندارند، و باید هر ان.جی.اویی که می‌خواهد وارد روستا شود این دانش توسعه و نهادسازی را بداند در صورتی که برخی از ان جی.اوهای ما فقط نوعی کارآفرین هستند در صورتی که تعریف ان.جی.او یک کار داوطلبانه است. ان.جی.اوها در روستاها نسبت به شهرها بهتر عمل می‌کنند اما نیاز است که جهت گیری فعالیت آنها باید به سمت سرمشق نوین توسعه باشد که در جهان معمول است. اگر این شرط را نداشته باشد ممکن است یک قدم به سمت جلو حرکت کنند اما دو قدم به عقب خواهند رفت. بنابراین جهت گیری سیستم و تنوع بخشی مهم است. ممکن است یک طرحی در یکی از روستاها جواب دهد اما اشتغال همه آنها به یک طرح موجب تولید مازاد می‌شود بنابراین باید طرح‌ها هم پیوند باشند.

هشدار؛ خطر خشکسالی برای استان‌های شمالی ایران | عواملی که گیلان و مازندران را بی‌آب می‌کند | کاهش تراز دریای خزر - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۸

یک کارشناس محیط زیست از کاهش سطح تراز آب دریای خزر طی یک دهه اخیر خبر داد و گفت:
خطر خشکسالی استان‌های شمال کشور را تهدید می‌کند.

علت کاهش تراز آب خزر

به گزارش همشهری آنلاین به نقل از باشگاه خبرنگاران، محمدرضا محبوب‌فر کارشناس محیط زیست با
اشاره به طرح انتقال آب دریای خزر به سمنان گفت: طی یک دهه اخیر تراز سطح آب دریای خزر یک
متر کاسته شده و طی یک سال اخیر سطح تراز آب دریای خزر ۲۰ سانتی‌متر کاهش یافته است.

او با اشاره به اینکه سطح تراز آب دریای خزر به دلیل افزایش کاهش دما و بارش کاسته شده است،

افزود: با توجه به اینکه در یک سال گذشته ۳۳ درصد بارش‌ها در شمال کشور افزایش داشته است، اما بارش‌ها نتوانسته خشکسالی سال‌های قبل را جبران کند.

به گفته این کارشناس محیط زیست، علاوه بر کاهش بارش، افزایش برداشت بی‌رویه از آب بر اثر افزایش جمعیت، سدسازی منجر به پدیده وقوع خشکسالی در استان‌های شمالی شده است.

محبوب‌فر توضیح داد: طرح انتقال آب دریای خزر به مناطق کویری سمنان اکنون در مرحله اجرایی است که حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب قرار است به شهر سمنان انتقال پیدا کند.

او با اشاره به اینکه این طرح مهم‌ترین نگرانی برای آینده محیط زیست است، گفت: انتقال این حجم عظیم آب سبب تغییرات اقلیمی می‌شود و هنگامی که آب دریای خزر کاهش پیدا کند به مراتب سطح آب سفره‌های زیرزمینی هم در استان‌های شمالی کاهش پیدا می‌کند.

کارشناس محیط زیست افزود: با توجه به اینکه طی دو سال اخیر بارش‌ها افزایش پیدا کرده است، اما خطر خشکسالی وجود دارد.

محبوب‌فر گفت: متأسفانه بسیاری از زمین‌ها در استان‌های شمالی مورد ساخت‌وساز قرار گرفتند و تعداد شهرک‌های مسکونی نزدیک به ساحل در حال افزایش است.

خبر خوش وزیر نیرو برای منابع آبی - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۸

هر سال حدود ۲۰۰ میلیون متر مکعب آب زیرزمینی که آب با کیفیتی است و با تصفیه آن، بخشی به مصرف شرب می‌رسد برای فضای سبز استفاده می‌شد، اما طبق اعلام وزیر نیرو برنامه‌ریزی شده تا از فاضلاب تصفیه شده در اختیار شهرداری تهران قرار گیرد تا به کاهش بیلان منفی سفره کمک کند.

به گزارش ایسنا، در راستای چاره‌اندیشی برای کنترل افت و کسری مخزن حادث شده در آبخوان‌ها، وزارت نیرو با تعریف طرح تعادل بخشی، تغذیه مصنوعی و پخش سیلاب در سال ۸۴ برنامه‌های خود در زمینه بهبود وضعیت منابع آب زیرزمینی را آغاز کرد ولی با توجه به عدم حمایت دستگاه‌های دیگر که همکاری آنها در این زمینه الزامی است و همچنین نبود عزم جدی میان مقامات عالی کشور در سالهای قبل و عدم تأمین اعتبار کافی، نتایج مطلوبی از طرح حاصل نشد.

مجدداً با فعال شدن شورای عالی آب در دولت یازدهم، وزارت نیرو برنامه‌های خود را در جلسه هشتم شورای عالی آب در سال ۹۲ ارائه و ابتدا مصوبه‌ای تحت عنوان برخورد قانونی با برداشت‌های غیر مجاز و نهایتاً تبدیل به طرحی شد تحت عنوان طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی کشور مشتمل بر ۱۵ پروژه که در جلسه پانزدهم شورای عالی آب کشور در تاریخ ۲۵ شهریور ۹۳ تصویب شد و در کنار این طرح تکالیفی نیز برای وزارت خانه‌های نیرو، جهاد کشاورزی، صنعت، معدن، تجارت و کشور مشخص شد.

کاهش بیلان منفی آب‌های زیرزمینی

آنطور که رضا اردکانیان وزیر نیرو درباره تراز منفی ذخایر آب زیرزمینی اعلام کرده هم اکنون ۵,۶ میلیون متر بیلان ما از سفره‌های زیرزمینی منفی است و با فرونشست زمین در برخی از دشت‌ها مواجه

هستیم، باید چاره‌ای اندیشیده شود که شروع هم شده است. با بارش‌های خوب یکی دو سال اخیر و مراقبت‌های به عمل آمده، این بیلان منفی در یک سال گذشته ۱,۱ میلیارد متر مکعب کاهش یافته است. باید چاره‌ای اندیشیده شود که شروع هم شده است. با بارش‌های خوب یکی دو سال اخیر و مراقبت‌های به عمل آمده، این بیلان منفی در یک سال گذشته ۱,۱ میلیارد متر مکعب کاهش یافته است.

شهرداری‌ها جدی گرفتند

وی در این زمینه از امضای توافقی با شهردار تهران در روزهای پیش رو خبر داد، به این معنا که هر سال حدود ۲۰۰ میلیون متر مکعب آب زیرزمینی که آب با کیفیتی است و با تصفیه آن، بخشی به مصرف شرب می‌رسد برای فضای سبز استفاده می‌شد، برنامه‌ریزی شده تا از فاضلاب تصفیه شده به این منظور در اختیار شهرداری تهران قرار گیرد و به کاهش بیلان منفی سفره کمک کنیم. با توجه به الگو بودن تهران، انتظار می‌رود این حرکت در سطح کشور توسعه یابد.

به گفته وی طرح تعادل بخشی به منابع آب زیرزمینی نیز با جدیت دنبال می‌شود؛ استان‌های زیادی هستند که در اجرای قانون، چاه‌های غیرمجاز خود را بسته‌اند. برای تشویق این‌ها درصدی از کمکی که به سفره کرده‌اند به بخش صنعت تخصیص شده و برای معیشت اینها باید فکری شود. این تخصیص در اختیار استانداران قرار گرفته که در قالب ضوابط موجود بتوانند به صنعت و صنایع کشاورزی تخصیص دهند.

طی ۵۰ سال برداشت از منابع آب زیرزمینی، موجب شده تا بیش از ۱۳۰ میلیارد متر مکعب از ذخایر این منبع آبی کاسته شود افت سطح آب زیرزمینی به معنی برداشت از ذخایر تجدیدنپذیر سفره آب زیرزمینی است که این موضوع یک تهدید به حساب می‌آید.

افت سطح آب زیرزمینی پیامدهای مخربی مانند خشک شدن رودخانه‌ها و تالاب‌ها، از بین رفتن پوشش گیاهی، افزایش گرد و خاک، نشست زمین، ایجاد فروچاله‌ها و شکاف‌های طولانی در دشت‌ها و شور

شدن آب زیرزمینی به دنبال دارد.

بررسی تغییرات تراز آب زیرزمینی طی ۱۰ سال اخیر نشان می‌دهد که اغلب محدوده‌های مطالعاتی دارای افت سطح آب زیرزمینی هستند. گرچه در بیشتر محدوده‌ها میانگین افت سالانه کمتر از نیم متر است اما آبخوان‌های مهم کشور که نقش مهمی در تامین مصارف دارند عمدتاً دارای افت بیش از نیم متر در سال هستند.

اینفوگرافیک | خطر پنهان نابودی سرزمینی برای ایران؛ ۵۶ میلیون نفر در ۱۸ استان در معرض فرونشست زمین | استانی که خطرناکترین وضعیت را دارد خزر - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۸

استان‌های اصفهان، تهران، کرمان، خراسان رضوی، البرز، فارس، یزد، همدان، مرکزی، چهارمحال و بختیاری، آذربایجان شرقی، زنجان، قم، اردبیل، کردستان، آذربایجان غربی، خراسان شمالی و کرمانشاه بر اساس اعلام مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی در معرض فرونشست زمین هستند. فرونشست به دلیل برداشت بی‌رویه آب از سفره‌های زمینی بوجود می‌آید.

به گزارش همشهری آنلاین، دکتر علی بیت‌اللهی عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و

شهرسازی، میزان فرونشست زمین را در استان‌ها و شهرهای کشور بر اساس آخرین مطالعاتی که انجام شده، تشریح کرد و گفت: تهران و ۱۷ استان کشور در خطر بالای فرونشست زمین قرار دارند که علت آن خشکسالی‌های ممتد چندین ساله در کشور از یک سو و استحصال بی‌رویه آب‌های زیرزمینی از سوی دیگر است.

بیت‌اللهی به پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی گفته است: بر اساس آخرین آمار سرشماری کشور در ۳۱ استان، جمعیتی برابر با ۷۹ میلیون و ۹۲۶ هزار و ۲۷۰ نفر زندگی می‌کنند که این جمعیت در ۱۳ میلیون و ۵۹ هزار و ۵۲۲ واحد مسکونی دارای اسکلت و ۹ میلیون و ۷۰۲ هزار و ۸۱۵ نفر در واحدهای فاقد اسکلت زندگی می‌کنند، استان تهران دارای بیشترین جمعیت و تراکم جمعیتی به دلیل قرار داشتن شهر تهران است. بر مبنای مطالعات انجام شده از ۳۱ استان کشور در محدوده ۱۸ استان با خطر بالای فرونشست زمین گسترش یافته است.

بر اساس اعلام بیت‌اللهی اسامی استان‌های دربردارنده پهنه‌های با خطر بالای فرونشست زمین به ترتیب گسترش شامل اصفهان، تهران، کرمان، خراسان رضوی، البرز، فارس، یزد، همدان، مرکزی، چهارمحال و بختیاری، آذربایجان شرقی، زنجان، قم، اردبیل، کردستان، آذربایجان غربی، خراسان شمالی، و کرمانشاه هستند.

به گفته عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، بر اساس مطالعات انجام شده، استان اصفهان با ۳۱ شهر واقع بر پهنه‌های باخطر بالای فرونشست زمین در ردیف اول از نظر سکونتگاه‌های شهری است که بیشترین زون فرونشست را دارد و بعد از آن استان‌های تهران با ۳۰ شهر، کرمان با ۲۵ و خراسان رضوی با ۲۴ شهر رتبه‌های بعدی را از منظر این مخاطره به خود اختصاص داده‌اند.

بیت‌اللهی گفت: از نظر تعداد جمعیت شهری نیز استان‌های تهران، خراسان رضوی، اصفهان، البرز، کرمان و قم، هر کدام با جمعیتی بالای یک میلیون نفر در ردیف استان‌های با ریسک جمعیتی بالای در معرض

خطر فرونشست زمین، قرار دارند.

وی با اشاره به اینکه علاوه بر تعداد جمعیتی که ویژگی مهمی در محاسبات ریسک است، تعداد واحدهای مسکونی آسیب‌پذیر را از دیگر مشخصات اساسی در ریسک مخاطرات برشمرد و گفت: طبق آخرین آمار، در میان محدوده‌های واقع بر پهنه‌های با خطر بالای فرونشست زمین، شهرهای استان خراسان رضوی وضعیت نامطلوب‌تری نسبت به دیگر شهرها دارند. بعد از آن استان‌های تهران، اصفهان، یزد، کرمان، و قم دارای تعداد واحدهای مسکونی فاقد اسکلت بیشتری واقع بر پهنه‌های فرونشستی با خطر بالا هستند.

عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی یادآور شد: از آنجاییکه واحدهای مسکونی فاقد اسکلت در مقابل واحدهای مسکونی دارای اسکلت، آسیب‌پذیری بیشتری دارند و احتمال فروریزش آنها سریعتر است و در عین حال با دیگر مخاطرات همچون زلزله نیز مقاومت کمتری از خود نشان می‌دهند، به همین دلیل ضرورت دارد تا واحدهای مسکونی همگی با مقاومت ساخته شده و علاوه بر قرارگیری در نقاط امن از نظر زون لرزه خیزی، تلاش شود تا تمامی واحدهای مسکونی مقاوم‌سازی شده و دارای اسکلت شوند.

فلات مرکزی کویر در آرزوی رسیدن به خزر است؛ تهدید ۱۳ میلیون مترمکعب از آب‌های مازندران - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۰

اگر سد «فینسک» روی سرشاخه‌های تجن ساخته شود، شرق مازندران می‌میرد و بعد از آن مرکز و سپس غرب این استان و شرق گلستان درگیر می‌شود و رگ‌های ورودی این سد، دریاچه خزر را نیز خواهد بست و کاسپین که اکنون خود مخزن صدها بلکه هزاران مشکل است، از درد و رنج به خود می‌پیچید. سد فینسک قرار است ۱۳ میلیون مترمکعب از آب‌های مازندران را به فلات مرکزی کویر هدایت کند، طرحی که از آن به عنوان یک شوخی خطرناک یاد می‌شود. برای همین است که کنشگران محیط‌زیست لب به اعتراض گشوده‌اند، چون حفظ تجن به عنوان دومین رودخانه پرآب حوضه شمال کشور و یکی از شریان‌های حیات مازندران را کم‌تر از حفظ ناموس و خاک وطن نمی‌دانند و معتقدند سرنوشت کارون، زاینده‌رود، ارومیه، گاوخونی و صدها رودخانه، چشمه‌سار، تالاب، مرداب و دریاچه دیگر برای پند گرفتن از دست‌درازی به طبیعت باید برای ما کافی باشد.

هنوز مازندران از تبعات طرح انتقال آب دریای خزر به فلات مرکزی خلاص نشده که زمزمه ساخت سد فینسک در سمنان، آرامش خزر را برهم زده و به کابوسی برای حاشیه‌نشینان این دریاچه تبدیل شده است. دوستداران محیط‌زیست معتقدند سد فینسک باعث وارد شدن صدمات اساسی بر پیکره محیط‌زیست گلستان و مازندران می‌شود و علاوه بر کاهش شدید منابع آبی در مبدأ، بر کوه‌زدایی، فرسایش خاک، از بین رفتن توده جنگلی و غیره دامن خواهد زد.

پس از شکست طرح شیرین‌سازی و انتقال آب دریای خزر در پی مخالفت سازمان‌های مردم‌نهاد، اکنون نوبت به سرشاخه‌های رودخانه‌های تالار و تجن رسیده که با ساخت سد فینسک از چرخه حیات حذف شوند. سد فینسک قرار است ۱۳ میلیون مترمکعب از آب‌های مازندران را به فلات مرکزی کویر هدایت

کند، طرحی که از آن به عنوان یک شوخی خطرناک یاد می‌شود.

یک دوستدار محیط‌زیست با انتقاد از سیاست‌های غیرکارشناسی سدسازی برای قطع منابع آبی مازندران و انتقال آن به دیگر استان‌ها می‌گوید: احداث سد فینسک و انتقال ۱۳ میلیون مترمکعب آب سبب کاهش ۱۰ درصدی ذخیره سد شهیدرجایی می‌شود و این طرح زیست‌بوم شمال و دریای خزر را نابود می‌کند.

حسن محبی در این باره به مهر گفت: طرح انتقال آب بین‌حوزه‌ای طرحی شکست خورده است و همواره در مناطق مختلف بر سر این موضوع اختلاف و دعوای چندین ساله وجود داشته که در برخی موارد به تنش‌های اجتماعی منجر می‌شود.

وی ادامه داد: طبق سند سیاست‌های ملی آب کشور، انتقال آب بین‌حوزه‌ای آخرین اقدام و صرفاً برای تأمین آب شرب مردم مجاز است، چگونه و بر چه اساسی برای تأمین آب کشاورزی طرح‌هایی نظیر انتقال آب خزر و احداث سد فینسک پیشنهاد می‌شود. مافیای سدسازی روزی برای انتقال آب دریای خزر و شیرین‌سازی آن تلاش می‌کنند و اکنون طرحی با مختصات جغرافیایی دیگر ارائه می‌دهند و نتایج این طرح‌های عجیب و غریب، نابودی جنگل‌های باستانی و هیرکانی را رقم خواهد زد.

محبی ساخت سد فینسک را خیانتی به مازندران و آن را نوعی غارت آب دانست و گفت: احداث این سد سرنوشتی تلخ برای تجن و حاشیه‌نشینان خزر ارمغان خواهد آورد.

فینسک منابع آبی تجن را غارت می‌کند

یک عضو سازمان مردم‌نهاد و دوستدار محیط‌زیست نیز با بیان این که ساخت سد فینسک و غارت منابع آبی از سرشاخه‌های تجن است که سبب مرگ این رودخانه و خشکاندن رگه‌های آبی می‌شود، اظهار داشت: این درحالی است که تجن دومین رودخانه پرآب حوضه شمال محسوب می‌شود و از شریان‌های حیاتی مازندران به‌شمار می‌رود.

علی اسلامی با اظهار این که باید از سرنوشت کارون، زاینده‌رود و دیگر دریاچه‌ها و مرداب‌های کشور پند گرفت، ادامه داد: متولیان و طراحان ایده ساخت سد فینسک و انتقال آب دریای خزر باید از دست درازی به طبیعت شمال و مازندران دست بردارند.

این کارشناس با عنوان این که وزارت نیرو به عنوان کارفرمای طرح‌های انتقال آب بین حوضه‌ای باید نسبت به توقف ساخت سد فینسک تعجیل کند، تصریح کرد: همچنین باید از تخصیص منابع مالی برای اجرای چنین طرح‌های جلوگیری شود.

نامه سرگشاده نمایندگان مازندران به رئیس قوه قضائیه

در روزها و ماه‌های اخیر پوشش‌های مختلفی با عنوان نه به ساخت سد فینسک در شمال و مازندران شکل گرفت و تشکل‌های سازمان‌نهاد، کنشگران، متخصصان، مسئولان مازندران و نمایندگان مردم در مجلس در نامه‌هایی به مسئولان ملی و سران قوا خواستار جلوگیری از ساخت سد فینسک شدند.

نمایندگان مازندران در نامه‌ای به رئیس قوه قضائیه خواستار دستور توقف عملیات اجرایی سد فینسک شدند و عنوان کردند: استان مازندران به پشتوانه موهبت الهی آب و خاک حاصلخیز یکی از قطب‌های اصلی کشور در بخش کشاورزی است و در تولید حداقل ۱۴ محصول زراعی و باغی از جمله تولید محصولات استراتژیک برنج و مرکبات حائز رتبه اول کشور است؛ اما متأسفانه مدتی است در امتداد برخی برنامه‌های غلط گذشته و بر پایه برخی نیازسنجی‌های غیرفنی و مطالعاتی که اعتبار آن از منظر مراجع علمی و استانداردهای معتبر بین‌المللی کاملاً مخدوش است، پروژه‌های انتقال آب بین حوضه‌ای از محدوده هیدرولوژیک دریای خزر به سمت حوزه فلات مرکزی ایران آغاز شده است. این درحالی است که مشورت‌های گسترده با کارشناسان و اساتید فرهیخته بخش آب و محیط‌زیست نشان می‌دهد، ادامه روند حاضر حیات بخش کشاورزی و محیط‌زیست استان مازندران را با چالش‌های جدی مواجه می‌کند

و این مسأله علاوه بر خسارات جبران‌ناپذیری است که به زیست‌بوم شمال کشور و رونق و جهش تولید محصولات کشاورزی وارد می‌سازد. چنین ضایعه‌ای قطعاً خلاف منویات اساسی مقام معظم رهبری و مسائل مورد اهتمام جدی تمامی دلسوزان کشور همچون حضرتعالی است و می‌تواند با گسترش پدیده‌های شومی نظیر بیکاری، مهاجرت و... چالش‌های جدی امنیتی و اجتماعی را در پی داشته باشد. ازجمله این پروژه‌های خسارت‌بار انحراف و انتقال آب می‌توان به آغاز عملیات اجرای سد فینسک اشاره کرد که متأسفانه به‌نظر می‌رسد، در نتیجه فشارهای سیاسی از سال ۹۷ با شماره ردیف ۱۳۰۷۰۰۳۱۴۴ در پیوست قانون بودجه سال ۱۳۹۸ مصوبه قانونی نیز دریافت کرده و همین مسأله بنابر اظهارات مسئولان استان سمنان، مقدمه آغاز عملیات اجرایی این پروژه در سال جاری شده است.

سد فینسک سرشاخه‌های آبی مازندران را تهدید می‌کند

ولی‌الله فرزانه، نماینده مردم نور و محمودآباد در مجلس، با اظهار مخالفت نسبت به ساخت سد فینسک گفت: مجمع نمایندگان استان مخالف احداث این سد هستند و باید تدابیر لازم در این زمینه اتخاذ شود. وی با بیان این که ساخت سد فینسک، سرشاخه‌های آبی مازندران را تهدید می‌کند، از دولت و وزارت نیرو خواست تا به‌جای نظرات محلی، مطالعات کارشناسی را مدنظر قرار دهد. فرزانه با عنوان این که مجمع نمایندگان مازندران مخالف احداث چنین سدی است، یادآور شد: قرار است برنامه‌ای تهیه و طراحی شود تا به نتایج مدنظر مردم و کارشناسان برسیم.

ردیف اعتباری سد فینسک در مجلس قبل مصوب شده بود

همچنین منصورعلی زارعی، نماینده مردم ساری و میان‌دورود در مجلس، نیز درباره ساخت سد فینسک با اظهار این که در مجلس قبل ردیف اعتباری این سد مصوب شده بود، افزود: نمایندگان کنونی با

بهره‌گیری از نظر متخصصان و کارشناسان به این موضوع ورود پیدا کرده و این مسأله را پیگیری خواهند کرد.

وی با اظهار این که حقابه فینسک مربوط به مازندران است، به سد شهیدرجایی در پایین دست تجن اشاره کرد و گفت: ساخت سد فینسک آسیب‌های جدیدی به طبیعت منطقه وارد می‌کند و به کشاورزی استان و ذخیره آب سد شهیدرجایی لطمه خواهد زد. همچنین بخش زیادی از اراضی کشاورزی پایین دست با ساخت سد فینسک دچار تنش می‌شود، نمایندگان استان با جدیت از حقوق مردم استان در این زمینه دفاع خواهند کرد.

گفتنی است، سد ۱۳/۵ میلیون متری فینسک، دشت‌های سبز و بکر مازندران را تهدید قرار می‌کند و با توجه به هشدار کارشناسان این طرح سبب کمبود منابع آب، بروز تنش‌های آبی و آسیب‌های جدی به جنگل‌های هیرکانی خواهد شد و باید از ساخت آن جلوگیری کرد. طرح انتقال آب دریای خزر نیز سال‌ها به دغدغه فعالان محیط‌زیست و کارشناسان تبدیل شده است و به نظر می‌رسد اجرای این طرح و ساخت سد فینسک بیش از هر چیز، غارت منابع آبی مازندران را نشانه گرفته است. پس از آن که دست فلات مرکزی کویر با طرح شیرین‌سازی به دریا نرسید، ساخت سد فینسک روی میز قرار گرفت تا طبیعت بکر و زیست‌بوم کرانه خزر را به نابودی کشاند.

میانگین بارندگی از ابتدای سال زراعی ۲۹۷ میلی‌متر/بارش‌های امسال ۶ درصد کمتر از پارسال - خبرگزاری ۱۳۹۹/۰۶/۱۱

کارشناس پیش‌بینی و هشدارسازمان هواشناسی گفت: میانگین بارندگی کل کشور از ابتدای سال زراعی (مهر ۹۸) تا ۱۰ شهریور ۲۹۷ میلیمتر ثبت شد، میزان بارش سال گذشته در این بازه زمانی ۳۱۶ میلیمتر بود بنابراین بارش سال جاری ۶ درصد کمتر از سال گذشته است.

فریبا گودرزی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، در باره آخرین وضعیت جوی کشور بیان کرد: امروز رگبار و رعد و برق و وزش باد شدید موقت در ارتفاعات شمال شرق خوزستان، ایلام، آذربایجان غربی، کرمانشاه، کردستان، لرستان، همدان، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد ادامه دارد و فردا علاوه بر این مناطق شرایط جوی مذکور در آذربایجان شرقی نیز حاکم خواهد بود. وی ادامه داد: روز پنجشنبه ۱۳ شهریور و جمعه در غرب و شمال غرب کشور، غرب سواحل خزر، دامنه‌های زاگرس مرکزی و ارتفاعات البرز مرکزی در استان‌های تهران، سمنان و البرز، رگبار و رعد و برق و وزش باد شدید رخ خواهد داد.

کارشناس پیش‌بینی و هشدارسازمان هواشناسی ادامه داد: روز شنبه ۱۵ شهریور در دامنه‌های زاگرس مرکزی، ارتفاعات البرز مرکزی و بخش‌هایی از غرب کشور بارش داریم. گودرزی اظهار داشت: در ۵ روز آینده در شرق و جنوب شرق کشور به ویژه شرق کرمان و شمال سیستان و بلوچستان وزش باد شدید گاهی همراه با گردوخاک خواهیم داشت. وی در تشریح وضعیت جوی پایتخت گفت: آسمان تهران امروز ۱۱ شهریور قسمتی ابری، جهت باد، جنوبی و سرعت باد ۱۴ کیلومتر بر ساعت است، دید افقی امروز در پایتخت بیش از ۱۰ کیلومتر و نم نسبی ۱۸ درصد است.

کارشناس پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی گفت: روز آینده آسمان تهران صاف تا کمی ابری، گاهی با وزش باد پیش‌بینی می‌شود؛ بیشینه و کمینه دما فردا در پایتخت ۳۱ و ۲۰ درجه خواهد بود.

گودرزی اظهار داشت: روز آینده اهواز با بیشینه دمای ۴۶ درجه بالای صفر گرمترین مرکز استان و شهر کرد با کمینه دمای ۷ درجه بالای صفر خنک‌ترین مرکز استان خواهد بود.

کارشناس پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی در تشریح وضعیت هواشناسی کشاورزی و بارش‌ها بیان کرد: میانگین بارندگی کل کشور از ابتدای سال زراعی (مهر ۹۸) تا ۱۰ شهریور ۹۹ رقم ۲۹۷ میلیمتر است، میزان بارش سال گذشته در این بازه زمانی ۳۱۶ میلیمتر بود که بارش سال جاری ۶ درصد کمتر از سال گذشته است.

بحران کم‌آبی و مدیریت مصرفی که باید بهینه شود؛ ائتلاف ۳۱ درصدی آب شرب خراسان جنوبی - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۱

در شرایطی که چالش کمبود آب در کشور و به‌خصوص در خراسان جنوبی به‌عنوان یکی از مشکلات اصلی استان مطرح است، برخی کارشناسان مدیریت منابع آبی معتقدند با مدیریت مصرف و با هزینه‌هایی بسیار کم‌تر از انتقال آب می‌توانیم به میزان قابل‌توجهی از هدر رفت آب جلوگیری کنیم. خراسان جنوبی با ۲۰ سال خشک‌سالی پی‌درپی در حوزه منابع آبی با چالش مواجه است؛ درحالی‌که ۹۲ درصد مصرف آب در بخش کشاورزی و ۳۱ درصد آب استان نیز هدر می‌رود و نیاز است با مدیریت بهینه از ابعاد بحران کم‌آبی کاست. هر چند که طی سال جاری در خراسان جنوبی شاهد بارندگی‌های خوبی بوده‌ایم، ولی به گفته کارشناسان و مسئولان هنوز در سفره‌های آب زیرزمینی تغییرات خاصی ایجاد نشده است و برای کاهش مصرف آب مردم باید همکاری داشته باشند و در بخش کشاورزی نیز باید تغییراتی ایجاد شود؛ چراکه براساس آمار و ارقام اعلامی بیش‌ترین مصرف آب استان در بخش کشاورزی است. یکی از چالش‌های مهم خراسان جنوبی در حوزه کمبود آب است که برای مدیریت آن باید برنامه‌ریزی‌هایی در نظر گرفته شود و عده‌ای مقصر اصلی را حوزه کشاورزی می‌دانند و این درحالی است که مسئولان بخش کشاورزی این موضوع را قبول ندارند.

لزوم تغییرات در بخش کشاورزی

دانشیار علوم و مهندسی آب دانشکده کشاورزی دانشگاه بیرجند در زمینه خشک‌سالی و کم‌آبی در خراسان جنوبی به بازار گفت: بارش‌های خوب دو سال اخیر باعث شده است که در آبخوان‌های کشور و استان شاهد افت نباشیم و در بسیاری از دشت‌های بحرانی شاهد ثابت بودن سطح آب زیرزمینی باشیم. علی‌خاشی سیوکی تأکید کرد: از آنجایی که خشک‌سالی‌ها و برداشت بی‌رویه از منابع آبی زیرزمینی قریب

به ۴۰ سال ادامه داشته است، برای این که سفره‌های آب زیرزمینی تقویت شوند باید حدود ۴۰ سال به همین گونه، بارندگی داشته باشیم و برداشت از منابع آبی را کاهش دهیم تا شاهد افزایش سطح آب زیرزمینی باشیم. به گفته وی، در همین راستا باید بگوییم هنوز با مشکل کم‌آبی و خشک‌سالی روبه‌رو هستیم و باید در کشاورزی که بیش‌ترین مصرف آب را به خود اختصاص داده است، تغییراتی ایجاد کنیم.

تنش آبی در برخی از شهرهای خراسان جنوبی

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب شهری خراسان جنوبی هم گفت: در پی شیوع ویروس کرونا و فصل گرما تاکنون حدود ۱۵ درصد افزایش مصرف آب نسبت به مدت زمان مشابه را داشته‌ایم.

حسن امامی تصریح کرد: تأمین آب شهرهای استان در حال حاضر توسط ۱۳۶ حلقه چاه فعال انجام می‌شود که با اقدامات انجام شده بر روی منابع تأمین آب موجود در راستای پایدار سازی تأسیسات و همین‌طور مدیریت تقاضا با اصلاح، نشت‌یابی و رفع نشت شبکه‌های توزیع تا حدودی میزان تولید آب مدیریت شده است. در صورت عدم بروز مشکلات پیش‌بینی نشده، از جمله قطع برق طولانی‌مدت، طوری برنامه‌ریزی شده است که خللی در تأمین آب شرب مردم به وجود نیاید.

وی اعلام کرد: در تعدادی از شهرهای استان از جمله شهرهای بیرجند، طبس گلشن، فردوس و قاین با توجه به شرایط اقلیمی و خشک‌سالی‌های پی‌درپی و افت سطح منابع آب زیرزمینی، امکان بهره‌برداری از چاه‌ها براساس دبی مجاز پروانه‌های بهره‌برداری وجود نداشته و میزان تولید آب چاه‌ها کم‌تر از حد مجاز است. جابه‌جایی، احیاء و بازسازی چاه‌ها برای تعدادی از منابع انجام و همچنان در دستور کار است و در بعضی از شهرهای کوچک استان که به دلیل تک منبع بودن نگرانی‌هایی وجود دارد، اخذ مجوزهای چاه جدید و افزایش حجم ذخیره‌سازی با احداث مخازن آب در برنامه کاری است.

به گفته امامی، همچنین در شهر بیرجند پروژه‌های جابه‌جایی، احیاء و بازسازی برای تعدادی از چاه‌ها

انجام شده که افزایش دبی بهره‌برداری را در پی داشته است و در راستای مدیریت تقاضا و کاهش هدر رفت آب نیز پروژه‌های اصلاح شبکه، نشت‌یابی و رفع نشت شبکه‌ها، بازسازی انشعابات دارای نشت و تراکم اتفاقات از چند سال قبل در برنامه کاری بوده و همچنان در دست اجراست.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب شهری خراسان جنوبی عنوان کرد: با اقدامات انجام شده و همراهی مردم در مصرف آب مشکلی در تأمین آب در فصل تابستان نخواهیم داشت. در تعدادی از شهرهای استان در وضعیت تنش آبی هستیم (شرایطی است که منابع آبی موجود برای تأمین آب، معادل میزان آب مورد نیاز در اوج مصرف باشد)، اما با اقدامات انجام شده و در دست اقدام برای پایدار سازی منابع و همین‌طور تأمین تعدادی مولد برق اضطراری برای مواقع قطع برق امیدواریم با همکاری سایر سازمان‌ها از جمله شرکت آب منطقه‌ای و شرکت توزیع برق استان مانند گذشته، در تابستان سال جاری نیز با مشکل کمبود آب مواجه نشویم.

۹۲ درصد مصرف آب در بخش کشاورزی

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب شهری خراسان جنوبی با بیان این که منابع تأمین آب استان از چاه‌های عمیق آب شرب است و فقط در شهر طبس از منابع آب سطحی (سد نهرین) قسمتی از آب مورد نیاز تأمین می‌شود، عنوان کرد: بیش‌ترین مصرف آب در استان با ۹۲ درصد مصرف، مربوط به بخش کشاورزی است.

امامی تصریح کرد: بارندگی‌های مناسبی که در دو سال گذشته شاهد آن بودیم تأثیر مثبتی در کاهش افت سفره‌های زیرزمینی داشته است، اما چون میزان برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی بیش‌تر از ظرفیت تغذیه آن است، دچار کسری منابع آب زیرزمینی هستیم.

به گفته وی، راهکار مؤثر تنها مدیریت مصرف به‌ویژه در حوزه کشاورزی است؛ چراکه با توجه به این که بزرگ‌ترین مصرف‌کننده است و با توجه به برنامه سازگاری که تدوین شده این بحث هم مدیریت خواهد

شد و در یک برنامه کوتاه و بلندمدت موضوع بهبود بیلان سفره‌های آب زیرزمینی جبران خواهد شد. امامی اظهار کرد: در بخش آب شرب مصرفی مردم نیز فرسودگی شبکه عامل اصلی هدر رفت آب بوده که رفع این مشکل و رسیدن به استانداردهای کشوری نیازمند اعتبارات خاص و ویژه است. هدر رفت آب در استان ۱۰ درصد از میانگین کشوری بالاتر است و تلاش ما این بوده که با اجرای برنامه کوتاه‌مدت در خصوص اصلاح و بازسازی شبکه‌ها و خطوط انتقال به میانگین کشوری برسیم. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خراسان جنوبی با بیان این که بخش عمده‌ای از منابع آبی خراسان جنوبی غیر کیفی است، گفت: از سوی دیگر به دلیل عمر شبکه و فرسودگی لوله‌ها ۳۱ درصد آب استان نیز هدر می‌رود.

آمار ۹۲ درصدی مصرف آب در بخش کشاورزی را قبول نداریم معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی هم در زمینه مصرف آب بخش کشاورزی و مدیریت منابع آب عنوان کرد: براساس آخرین آماری که عنوان کرده‌اند، حدود ۹۱/۵۸ درصد مصرف آب در بخش کشاورزی است که به این آمار اعتراض داریم. محمد اکبری با بیان این که در استان سه هزار و ۲۰۰ حلقه چاه داریم و از این تعداد ۲۲۴ حلقه چاه در بخش کشاورزی استفاده می‌شود، گفت: این نشان می‌دهد باقی منابع آبی در سایر بخش‌ها مصرف می‌شود. وی عنوان کرد: برای جلوگیری از تبخیر آب و مدیریت آب تا زمین‌های کشاورزی، سطح آبیاری نوین را افزایش داده‌ایم و لوله‌گذاری انجام شده است.

جهش تولید در محصولات

معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی سازمان جهاد کشاورزی استان با اشاره به این که در حجم محصولات خود به دنبال جهش تولید هستیم، گفت: جهش تولید به این معناست که بهره‌وری از سطح زیرکشت را

افزایش دهیم و اگر در هر متر مکعب ۷۰۰ تن محصول داشته‌ایم در سال ۹۹ به‌ازای هر مترمکعب یک میلیون تن بهره‌وری داشته باشیم.

اکبری افزود: طرح سازگاری با کم‌آبی و اجرای نهضت گلخانه‌ای در راستای مدیریت منابع آبی و افزایش بهره‌وری اجرا می‌شود. گلخانه‌ها برای کشاورزان و سرمایه‌گذاران سودآوری زیادی دارد؛ چراکه در همان مقدار سطح می‌توانند چندین برابر بهره‌وری داشته باشند.

به گفته وی، اکنون در بخش گلخانه‌داری در حال اجرای تأمین زیرساخت‌ها هستیم که هشت گلخانه آماده شده است و در کنار گلخانه‌های قدیمی، گلخانه‌های جدید داریم و با تفاهم‌نامه‌ای که استانداری خراسان جنوبی و جهاد کشاورزی استان با شرکت شهرک‌های گلخانه‌ها داشته است، ۱۹۰ میلیارد تومان برای توسعه این بخش در نظر گرفته شده است. ۱۴۰ میلیارد این اعتبارات از محل اعتبارات شرکت شهرک‌های گلخانه‌ای کشور و مابقی از محل اعتبارات استانی تأمین می‌شود.

معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی سازمان جهاد کشاورزی استان ادامه داد: تاکنون حدود هشت میلیارد تومان محقق شده است و مابقی در سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰ تخصیص پیدا می‌کند؛ چراکه عملیات اجرایی مجتمع‌های گلخانه‌ای در حال اتمام است.

شعار «آب مایه حیات» را سال‌هاست می‌شنویم و بی‌توجه به عمق معنای آن، از کنارش عبور می‌کنیم. اما اینک رسیده‌ایم به مرحله‌ای که آب نه در کنار واژه حیات و زندگی که در کنار واژه بحران ایستاده است. آنچه مسلم است، این که مدیریت درست منابع آبی استان به‌ویژه در بخش کشاورزی و توجه به بازسازی شبکه‌های آبی که عامل ۳۱ درصد هدر رفت آب است، جز با تعامل میان مدیران استانی و تأمین اعتبارات برای بازسازی امکان‌پذیر نخواهد بود.

تالاب انزلی نفس تازه می‌کند - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۲

رشت - ایرنا - طبیعت و زیست بوم سرزمینمان همان طبیعت و زیست بومی است که قرن‌ها و از دیرباز گذشتگانمان در آن همدلانه زیسته‌اند و اگر امروز درگیر بدخبرهای زیست محیطی می‌شویم نه از خشم طبیعت بلکه از زیاده‌خواهی انسان مدرن است.

اینک در میان ناخشنودی و بدخبرهای زیست محیطی، توضیحی مبنی بر اقدامات انجام شده برای تالاب بین‌المللی انزلی به مثابه نفسی تازه تلقی می‌شود. تالاب انزلی؛ زیستگاه گونه‌های زیادی از آبزیان، پرندگان و گیاهان و یکی از زیست بوم‌های ارزشمند جهان که از سال ۱۳۵۴ (۱۹۷۵ میلادی) در کنوانسیون بین‌المللی رامسر به ثبت رسید اما نفسش روز به روز تنگ‌تر شد و زخم مدرنیت بر پیکرش روز به روز عمیق‌تر گشت.

ورود رسوبات و فاضلاب‌های صنعتی، خانگی، بیمارستانی، ضایعات کشتارگاهی، سموم کشاورزی، پسماندها و نخاله‌ها، گیاهان مهاجمی چون آژولا و سنبل آبی، تصرف اراضی و ساخت و سازها در حریم تالاب، آتش زدن نیزارها با هدف تصرف و انتقال آلودگی از دریا و کاهش میزان آب موجود تالاب زخم‌هایی است که هر بار پیکره تالابی را می‌خراشد که هزاران هزار گردشگر پس از گذر از شالی‌های منظم و دم و بازدم دریا در میان نیلوفران آبی گویی سقف دنیا را در کنار ۱۸۹ گونه پرنده لمس می‌کنند. همین زخم‌ها بود که موجب شد تالاب انزلی با ۵۲ گونه انواع ماهی، صدها گونه گیاهی و اکوسیستم کم‌نظیر در محدوده ۲۰ هزار هکتاری سال ۱۹۹۳ میلادی در زمره تالاب‌های در معرض خطر نابودی (فهرست مونتره) قرار گرفت و تلاش‌ها برای خروج آن از این فهرست ادامه دارد.

تالاب انزلی در جزر و مد اقدام‌های نیک و بد مدیران در سال‌های اخیر به جایی رسید که حجت الاسلام سید عبدالجواد شمس‌الدین امام جمعه انزلی در خطبه‌های اخیر خود در نماز جمعه این شهر،

وضعیت تالاب را رها شده و گرفتار در دام سنبل آبی توصیف کرد و این سخنان اعتراض مدیران زیست محیطی را در پی داشت که اگر چه احیای تالاب همدلی و خرد جمعی می‌طلبد اما مگر می‌شود از انجام وظیفه مغفول ماند؟

تالاب انزلی تقریباً رها شده است

امام جمعه انزلی بیان کرد: از دید ما تالاب با این حساسیت و آسیب‌هایی که در طول سالیان مختلف بر آن وارد شده در زمان حاضر تقریباً رها شده تلقی می‌شود.

حجت الاسلام سید عبدالجواد شمس الدین در گفت و گو اختصاصی با خبرنگار ایرنا افزود: هیچ حرکت مفید و موثری که بخواهد جلوی افزایش آسیب را بگیرد و یا بخواهد آسیب‌ها را برطرف نموده و احیاگر باشد و یا شرایط موجود را بهبود بخشد، نمی‌بینیم.

وی ادامه داد: البته این بدان معنا نیست که کاری نمی‌کنند و نظارتی نیست، در یک بخش‌هایی کارهایی انجام می‌شود اما اقدام اساسی که باید برای تالاب انجام شود، صورت نمی‌گیرد.

وی بیان کرد: نه به آن شدتی که طرح بایوجمی (زیست‌پالایی برای رسوب‌زایی که خطر آفرین بودنش برای تالاب بسیار بحث‌برانگیز و سپس متوقف شد) را می‌خواستند اجرایی کنند و نه به این رها شدن کار که هیچ حرکت موثر و مفیدی انجام نمی‌شود.

حجت الاسلام شرف الدین اظهار داشت: تالاب در زمان حاضر شرایط بدی دارد هم به لحاظ رسوبات و هم به لحاظ سنبل آبی که امسال متأسفانه گسترش پیدا کرده و چون خوب رعایت نکردند به جاهای دیگر هم سرایت نموده است.

وی با بیان اینکه مباحثی در زمینه مدیریت تالاب هست که جای بحث‌های طولانی دارد اما در زمان حاضر باید اقداماتی انجام داد که راه ورود رسوبات و فاضلاب به تالاب گرفته شود.

زندگی دوباره تالاب انزلی در گرو خرد جمعی است

مدیرکل دفتر حفاظت و احیاء تالابهای سازمان حفاظت زیست نیز با تاکید بر خرد جمعی و بیان اینکه وضعیت کنونی تالاب انزلی ثمره سال‌ها بداندیشی و تصمیمات اشتباه بوده و به یکباره نمی‌توان انتظار حل مشکل را داشت، گفت: احیاء و فعالیت‌های مدیریتی تالاب انزلی هیچ‌گاه متوقف نشده است. مسعود باقرزاده کریمی در گفت‌وگو اختصاصی با خبرنگار ایرنا افزود: در قالب طرحی جامع تالاب را مدیریت می‌کنیم و ستاد ملی هماهنگی و مدیریت تالاب‌ها نیز ۲۳ تیرماه سومین جلسه را تشکیل داد و طرح جامع تالاب انزلی در آن به تصویب رسید.

وی با بیان اینکه استاندار گیلان نیز در جلسه ستاد ملی که با حضور وزرا برگزار شد، حاضر بود، اظهار داشت: طرح یادشده شامل ۳۰ پروژه است که مسئولیت دستگاه‌ها در آن مشخص و چندین میلیارد اعتبار با زمانبندی برای آن تعریف شده است و کمیته مدیریت تالاب انزلی که با مسئولیت استاندار در استان تشکیل می‌شود مسئولیت اجرایی کردن اقدامات را در استان به عهده دارد.

وی با تاکید براینکه نباید به این راحتی گفت کاری انجام نشده است، افزود: محکوم کردن یکدیگر راهکار حل مشکل نیست و همه در مسئولیت خویش باید برای احیای تالاب همت کنند.

وی بیان کرد: مگر می‌شود تالاب را رها کرد و از وظایف اصلی خویش غافل ماند؟ زندگی ما با تالابها می‌گذرد چطور اینها را رها کردیم؟ برای احیای تالاب جای امیدواری هست ضمن آنکه اما و اگرها هم زیاد است زیرا تالاب، ماحصل فعالیت‌ها و اقدامات بسیار متنوع در عرصه بسیار وسیعی چون حوزه آبخیز هست. باقرزاده کریمی افزود: تصمیمات و مجوزهای نادرست گذشته امروز نتیجه نامطلوبش در تالاب هویدا شده و در بررسی مشخص می‌شود که بروز مشکلات جدید در تالاب ثمره مجوزهای نادرستی بوده که مثلاً ۱۵ سال قبل صادر شده است؛ حالا شما خطاب به سازمان محیط زیست می‌گویید: این کی درست می‌شود؟ سازمان محیط زیست هم می‌گوید تمام این عوامل را که بررسی کرده ایم و همه از جمله

مدیران ارشد تا مدیران دستگاه‌ها در دوره‌های مختلف و مردم به نسبت و در وزن‌های متعدد مقصرند که تالاب به این روز افتاده است.

وی ادامه داد: پس بنابراین اشتباهی را که طی سال‌های متمادی انجام شده، نمی‌شود به یک باره درمان کرد و حل این مشکل نیازمند خرد جمعی و همدلی است.

مدیرکل دفتر حفاظت و احیاء تالابهای سازمان حفاظت زیست‌اظهار داشت: منطق و تصمیمات ما بدان جا رسیده که برای احیای تالاب انزلی ستاد ملی تشکیل دهیم و نگوییم همه کار را محیط زیست باید انجام دهد بلکه در ستاد ملی باید همه ارگان‌های مرتبط و مسئول حضور داشته باشند، مسئولیتشان را بشنوند و بدان عمل کنند.

باقرزاده کریمی گفت: این کار انجام شده و خوشبختانه همه همکاری کردند عقل‌هایمان را روی هم ریختیم تا اقداماتی که تک به تک انجام دادیم و اشتباه بوده کنار گذاشته و اکنون هماهنگ و با هدف احیای تالاب اقدام کنیم و هر دستگاه اجرایی مرتبط، برنامه‌های خود را با هدف استراتژیک احیای تالاب انجام می‌دهد.

وی ادامه داد: پروژه‌ها به ارسال زارع استاندار گیلان نیز ابلاغ شده و این بدان معنا نیست که همه کارها به دوش وی باشد، نه! استاندار هماهنگ کننده دستگاه‌های استان است و دستگاه‌ها موظفند وظیفه خود را انجام دهند.

وی افزود: الان همه مسئولان وظیفه‌شان را می‌دانند و در این راستا رسانه‌ها باید مطالبه‌گری مردم را از مسئولان داشته باشند.

وی ادامه داد: اگر می‌خواهیم مملکت را آباد کنیم و مردم در سلامت و آسایش باشند باید واقعا با همت عالی یکدیگر را تحمل کرده و جلو برویم؛ محکوم کردن یکدیگر راهکار حل مساله نیست باید همه در مسئولیت خویش همت کنند آنچه برای احیای تالاب لازم است را انجام دهیم.

تالاب انزلی در انتظار تپشی دوباره

مدیرکل محیط زیست گیلان دغدغه‌های مطرح شده از سوی مردم و مسئولان را در خصوص احیای تالاب انزلی دلسوزانه توصیف کرد و گفت: اقدامات مثمري در ماه‌های اخیر برای احیای تالاب انزلی در سطح کشور و استان انجام شده است و در روزهای آتی ثمره این اقدامات موجب نفسی تازه برای این تالاب بین‌المللی خواهد شد.

سازمان حفاظت محیط زیست گیلان است اما راه‌ها متفاوت است ضمن تاکید بر خرد جمعی و همگرایی در گفت و گو اختصاصی با خبرنگار ایرنا افزود: احیای تالاب انزلی برای سازمان محیط زیست همچون نجات دریاچه ارومیه مهم و حیاتی است و دلیلش پیگیری‌های مجدانه از عالی‌ترین مقام این سازمان در کشور تا تلاش‌های مداوم اداره کل حفاظت محیط زیست گیلان است.

وی با اشاره به این موضوع که یگان حفاظت محیط زیست گیلان در سه ماهه نخست سال جاری بعنوان یگان برتر کشور انتخاب شده است، گفت: قطعاً کارهای حفاظت، احیا و پایش بخشی از اقداماتی است که این یگان انجام می‌دهد و این نشانه آن است که حفاظت و احیای تالاب انزلی هم مورد غفلت واقع نشده است.

وی ادامه داد: در راستای احیای تالاب انزلی موافقت نامه سال گذشته به روز رسانی شد و تغییراتی پیدا کرد که صد درصد این تغییرات در راستای حفظ و احیای تالاب انزلی بوده است از جمله بندی مرتبط با گیاه مهاجم سنبل آبی (گسترش این گیاه مهاجم یکی از دلایل اعتراض امام جمعه انزلی در خطبه‌های نماز جمعه بود) است که در موافقتنامه جدید آورده شد.

این مسئول گفت: تقریباً نیمی از مبلغ بودجه سال ۹۸ که در موافقتنامه پیش‌بینی شده بود در قالب موافقتنامه ای جدید تغییر یافت معادل یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان برای خرید و تهیه دستگاه دروگر سنبل آبی

اختصاص یافت و نیمی دیگر برای بحث‌های آموزشی و پایش و گشت و کنترل تالاب انزلی اختصاص داده شد و از این واضح‌تر نمی‌شود بیان کرد که کارها به سمت حفاظت و احیای تالاب پیش می‌رود. مدیرکل محیط زیست گیلان همچنین بیان کرد: اقدامات خوبی در بحث کنترل ورودی فاضلاب به تالاب از سال گذشته با همکاری آبفا انجام شده است بطوریکه بخشی از ورودی‌های فاضلاب به تالاب کور شده و این روند باید ادامه پیدا کند.

کفایی تصریح کرد: برنامه‌های پیشنهادی طرح حفاظت و احیای تالاب انزلی ابتدا در کارگروه استانی احیای تالاب انزلی که به دبیری اداره کل حفاظت محیط زیست گیلان است در تیرماه سال جاری تایید و مصوب شده و در ادامه در کارگروه ملی تالاب‌های کشور به ریاست معاون اول رئیس جمهوری مطرح و بعنوان مهمترین طرح مورد بررسی قرار گرفت که دو هزار و ۵۵۸ میلیارد تومان بودجه برای احیای تالاب انزلی اختصاص یافته است که بخش عمده آن صرف بهسازی فاضلاب‌های ورودی می‌شود.

وی ادامه داد: برنامه مدیریت هفت ساله احیای تالاب انزلی تدوین و عملکرد شرح خدماتی آن در روزهای اخیر از دفتر دکتر جهانگیری معاون اول رئیس جمهوری ابلاغ شده است.

کفایی اضافه کرد: باید بدانیم که این اقدامات در بازه زمانی کمتر از شش ماه همزمان با بحران کرونا و در شرایطی نه چندان مطلوب به لحاظ زمانی رخ داده و محیط زیست استان با تمام قدرت و توان در حال تلاش و کوشش است.

وی همچنین با بیان اینکه گیلان با دارا بودن ۹ تالاب در زمره تاپ‌ترین استانها به لحاظ بهره‌مندی از این ظرفیت ارزشمند است، گفت: متأسفانه این استان عملاً فاقد دبیرخانه‌ای قوی و منسجم در زمینه تالاب بود که در ماه‌های اخیر این موضوع شکل گرفت و مسئول آن هم انتخاب و معرفی شد و بر اساس آن تاکنون دو کارگروه متمرکز با عنوان حفاظت و احیای تالاب انزلی تشکیل شده و سومین کارگروه با موضوع پایش هوایی تالاب انزلی - که از اقدامات بسیار مطلوب در زمینه استفاده از تکنولوژیهای نو به

منظور احیای تالاب است - در روزهای اخیر برپا می شود.

وی تاکید کرد: فعالیت های حفظ و احیای مسائل زیست محیطی معمولا زمان بر است و به سرعت خروجی را نشان نمی دهد و در یک بازه زمانی میان مدت ثمره عملکرد مثبت پروژه های احیا را شاهد خواهیم بود. گیلان دارای بیش از ۳۰ هزار هکتار پهنه تالابی است که افزون بر ۲۴ هزار هکتار آن، ۸۰ درصد در قالب سه تالاب (انزلی، امیرکلاهی و بوجاق) تحت عنوان کنوانسیون رامسر به ثبت رسیده است؛ این پهنه‌ها زیستگاه بیش از ۳۰۰ گونه پرنده به خصوص پرندگان مهاجرند که هر ساله به تعداد هزاران قطعه بخشی از چرخه زندگی خود را در این استان سپری می کنند.

تالاب‌های استان، زیستگاه مناسب برای بیش از ۶۰ گونه ماهی را فراهم ساخته‌اند، ضمن آنکه این تالاب‌ها به عنوان بخشی از محیط زیست، قسمتی تفکیک ناپذیر در زندگی معیشتی حاشیه نشینان و مردم محلی هستند که در صورت تخریب یا زهکشی تالاب‌ها با مشکلات عدیده معیشتی و اجتماعی روبرو خواهند شد. در دنیای ماقبل مدرن به هر دلیلی، انسانها تفاهم و از خود گذشتی بیشتری داشته و با طبیعت و سایر جانداران برخورد به مراتب بهتر و همدلانه تری بروز می دادند؛ امروزه با تغییر سبک زندگی، پیشرفت ابزارهای تکنولوژیک، گسترش فردگرایی و رفاه عمومی و مواردی از این قبیل دیگر کسی حتی در مخیله اش هم چنان شرایطی را نمی پذیرد. باشد که نتایج اقدامات گفته شده در این هیاهوی بدخبرها حال خوشی بر دل دغدغه مندان زیست محیطی بنشانند.

حجم فعلی آب دریاچه ارومیه ۳,۴۹ میلیارد مترمکعب است - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۶/۱۳

ارومیه- ایرنا- رئیس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با اشاره به تبخیر بالای آب دریاچه در فصل گرما، گفت: با توجه به کاهش بارش‌ها و افزایش تبخیر، حجم آب دریاچه ارومیه هم اکنون وضعیت مناسبی دارد و به سه میلیارد و ۴۹۰ میلیون مترمکعب رسیده است.

فرهاد سرخوش روز پنجشنبه در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا با اعلام اینکه وسعت نگیل آبی آذربایجان هم‌اکنون به ۲ هزار و ۸۴۲ کیلومتر مربع رسیده است، اظهار داشت: تلاش‌ها برای احیای نگیل آبی آذربایجان طبق برنامه ادامه دارد.

وی با اعلام اینکه تراز دریاچه ارومیه به یک‌هزار و ۲۷۱ متر و ۳۲ سانتی‌متر رسیده، افزود: از خردادماه سال جاری هیچ آبی وارد دریاچه ارومیه نشده و کاهش تراز آن در این فصل طبیعی است.

رئیس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با اشاره به آغاز کاهش نسبی دمای هوا در منطقه، گفت: از آبان‌ماه شاهد افزایش دوباره تراز دریاچه ارومیه با سرازیر شدن حق آبه آن خواهیم بود.

سرخوش با اعلام اینکه طرح‌های مهم انتقال آب به دریاچه ارومیه طی سال جاری و به تدریج به بهره‌برداری می‌رسد، افزود: طرح انتقال آب از جنوب آذربایجان غربی به دریاچه نیز دی ماه امسال همزمان با سفر رئیس جمهوری به استان افتتاح می‌شود.

با وجود این افزایش نسبی تراز، نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش‌ها و استفاده بهینه از منابع آبی بر اساس سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بیانجامد.

قبل از تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه تراز این حوزه آبی بسته سالانه به طور متوسط ۴۰ سانتی‌متر کاهش می‌یافت اما در سایه اقدامات دولت تدبیر و امید، روند خشک شدن آن متوقف شد. هرچند تراز یک‌هزار و ۲۷۴ متر به عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده ولی این دریاچه در تراز یک‌هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون‌های ریزگرد آن رفع خواهد شد.

دریاچه ارومیه در قالب طرح‌های ستاد احیا قرار است ظرف مدت ۱۰ سال / از ۱۳۹۴ / به تراز اکولوژیک خود برسد که حدود یک‌ونیم تا ۲ سال از برنامه عقب است؛ این دریاچه از اواسط دهه ۱۳۸۰ شروع به خشک شدن کرد و بنا بر آمار بین‌المللی تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۸۰ درصد از مساحت آن خشک شد.

دلگان رتبه اول در اجرای سازه‌های نوین آبیاری سیستان و بلوچستان - خبرگزاری

فارس مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۴

تنها راه برون رفت از بحران کنونی آب، مدیریت در بخش مصرف است و بر همین اساس بخش کشاورزی به عنوان عمده ترین مصرف کننده برای برون رفت از این شرایط نیازمند سرمایه گذاری برای توسعه روش‌های نوین آبیاری در مزارع است تا بتواند با مدیریت آب در مزرعه، نیاز غذایی جامعه را تأمین کند.

دلگان رتبه اول در اجرای سازه‌های نوین آبیاری سیستان و بلوچستان

به گزارش خبرگزاری فارس از زاهدان، شهرستان دلگان در جنوب غربی سیستان و بلوچستان با حدود ۱۱ هزار و ۷۸۰ کیلومتر مربع وسعت و ۸۰ هزار نفر جمعیت به عنوان ششمین شهرستان وسیع استان، از اهمیت آمایشی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی خاصی برای استان برخوردار بوده که به دلیل قدمت تمدن کشاورزی و همجواری با تالاب جازموریان و دارا بودن منابع آبی و خاکی مناسب با دارا بودن حدود ۲۸ هزار هکتار اراضی باغی و زراعی در بخش کشاورزی از اهمیت خاصی در تولید برخوردار می باشد به شکلی که در سالهای اوج خشکسالی، تکیه گاه خوبی برای جبران کسر تولید برخی نقاط استان در پاره‌ای محصولات استراتژیک بوده است.

حوزه آبریز شهرستان از سمت شمال از کوه های بزمان (زنده) و هودیان تا منطقه کاشک و گرم شور بسمت مرکز شهرستان منتهی به منطقه جازموریان جاری می باشند، از سمت جنوب از کوه های فنوج و روستای اسفند و رمشک بسمت مرکز بخش جلگه چاه هاشم و بخش مرکزی سرازیر می باشند و به جازموریان منتهی می گردد.

از سمت شرق رودخانه بمپور که بطرف جازموریان جاری است، از سمت غرب نیز رودخانه هلیل رود

کرمان به سمت جازموریان جاری است.

در طول سالیان گذشته با کاهش نزولات آسمانی، افزایش برداشت غیر کارشناسی و غیرقانونی از منابع زیرزمینی در بخش کشاورزی و بی-توجهی به روش‌های بهینه مصرف آب و از سویی مشکلات مربوط به تالاب جازموریان و بی‌نظمی در تخصیص حق آبه استان، عملاً بحران آبی پیش آمد که به نظر می‌رسد علی‌رغم تاخیر در چاره‌جویی، اما چاره‌جویی سنجیده و دوراندیشانه دولت در اجرای سازه‌های نوین آبیاری، جلوگیری از برداشت‌های بی‌رویه، اجرای روش‌های آبخیزداری توسط منابع طبیعی و... در کنار بارندگی‌های اخیر، تا حدودی باعث کاهش نگرانی‌ها گردیده است.

از سویی ارتقای بهره‌وری از مهم‌ترین راهبردهای اقتصاد مقاومتی در بخش کشاورزی است، خشکسالی‌های چند سال گذشته و کاهش سطح آب‌های زیرزمینی و به دنبال آن کاهش منابع آبی استان بالاخص در حاشیه تالاب جازموریان، باعث شده تا کشاورزان و مسئولان این بخش توجه به تغییر الگوهای کشت از پر آب‌خواه به کم آب و همچنین تغییر روش‌های آبیاری از روش‌های سنتی چون غرقابی به روش‌های آبیاری تحت فشار را در دستور کار خود قرار دهند که شهرستان دلگان با اجرای حدود ۱۳ هزارهکتار آبیاری نوین از سطح ۲۸ هزارهکتار کل اراضی شهرستان، ضمن اجرای آبیاری نوین در ۴۰ درصد کل اراضی شهرستان، حدود ۳۰ درصد کل عملیات اجرای آبیاری نوین در استان را به خود اختصاص داده و حدود ۱۸ درصد از میانگین کشوری بالاتر است که این مهم مرهون تلاش جهاد کشاورزی و البته همت جامعه کشاورزی و تخصیص اعتبارات مناسب بخش آب کشور است.

سرمایه‌گذاری بیش از ۱۳۰۰ میلیارد ریالی دولت از طریق اجرای ۱۳ هزار هکتار آبیاری نوین در دلگان طی سال‌های اخیر، منجر به افزایش حداقل ۳۰ درصدی محصول، کاهش ۳۰ درصدی مصرف کود و سم و کاهش حداقل ۲۵ درصدی انرژی و برگشت سریعتر سرمایه در بخش کشاورزی و به تعبیری، مصداقی خوب از اقتصاد مقاومتی و جهش تولید بوده است.

در سال جدید که به فرموده مقام معظم رهبری سال جهش تولید نامگذاری شده است اجرای این طرح‌ها باعث افزایش تولید به میزان حداقل ۴۰ درصد خواهد شد و نیز سبب افزایش راندمان آبیاری به بیش از ۹۰ درصد خواهد گردید و البته این مهم مستلزم همراهی وزارت نیرو و تداوم همت کشاورزان و تخصیص به موقع اعتبارات است که در حال حاضر طبق دستور العمل و بخش نامه با توجه به نوع و شیوه سیستم آبیاری و نوع اراضی بین ۸ تا ۱۳ میلیون تومان کمک بلاعوض از سوی دولت به ازای هر هکتار پرداخت شده است.

لازم به ذکر است با اجرای برنامه‌های مدیریت منابع آبی خوب در دلگان، سال زراعی گذشته ۲۴۰ هزار تن صیفی جات، ۳۵ هزار تن خرما، ۱۸ هزار تن گندم، ۱۳ هزار تن گیاهان دارویی اعم از چای ترش و حنا و غیره تولید گردیده است.

برای جبران کم آبی و کاهش اتلاف آب در بخش کشاورزی که بزرگترین و مهم‌ترین مصرف‌کننده آب است، تغییر الگوی کشت، بهبود راندمان آبیاری و افزایش بهره‌وری امری ضروری است.

اجرای طرح‌های انتقال آب با لوله در اراضی، ایجاد کانال‌های آبیاری عمومی، پوشش انهار سنتی، طرح‌های ابخیزداری و ابخوان داری، طرح‌های هلالی ابگیر، از دیگر طرح‌های اجرا شده برای کاهش مصرف آب در بخش کشاورزی و اصلاح اراضی در کنار سامانه‌های تحت فشار دلگان بوده است.

تنها راه برون رفت از بحران کنونی اب مدیریت در بخش مصرف است و بر همین اساس بخش کشاورزی به عنوان عمده‌ترین مصرف‌کننده برای برون رفت از این شرایط نیازمند سرمایه‌گذاری برای توسعه روش‌های نوین آبیاری در مزارع است تا بتواند با مدیریت آب در مزرعه، نیاز غذایی جامعه را تأمین کند بنابراین با اندکی اصلاحات در زمینه اجرای روش‌های آبیاری در مزارع می‌توان از مزیت‌های آبیاری قطره‌ای استفاده و هوشمند سازی کشاورزی را دنبال کرد که الحمدلله دولت ظرفیتهای قانونی لازم را فراهم و حمایت‌های مذکور را نیز انجام داده و شهرستان دلگان نیز در این خصوص به خوبی پیش‌تاز بوده است.

یادداشت: مجتبی شجاعی فرماندار دلگان

بازچرخانی آب، جایگزین سدسازی | کلنگ اولین سد مجازی در تهران زده شد - پایگاه خبری و تحلیلی ۵۵ آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۴

آبیاری فضای سبز پایتخت، سالانه ۱۸۰ میلیون مترمکعب از آب‌های زیرزمینی را می‌بلعد. این در حالی است که پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد تا سال ۱۴۱۰ میزان مصرف آب برای سبز ماندن فضای سبز تهران - معادل یک سد مجازی - به ۲۱۸ میلیون مترمکعب خواهد رسید. راهکار سیاست‌گذاران برای استفاده بهینه از آب، فاصله از راهکارهای سازه‌ای مانند سدسازی و دنبال کردن راهکارهای غیرسازه‌ای است. طبق انعقاد تفاهم‌نامه وزارت نیرو با شهرداری تهران، «استفاده از پساب و بازچرخانی آب» به عنوان یک راهکار غیرسازه‌ای در دستور کار قرار گرفته تا میزان استفاده از پساب در آبیاری فضای سبز از ۴ درصد فعلی به ۶۰ درصد برسد. این گام در راستای تعادل بخشی به سفره‌های زیرزمینی برداشته شد.

آبیاری فضای سبز پایتخت، سالانه ۱۸۰ میلیون مترمکعب از آب‌های زیرزمینی را می‌بلعد. این در حالی است که پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد تا سال ۱۴۱۰ میزان مصرف آب برای سبز ماندن فضای سبز تهران -

معادل یک سد مجازی - به ۲۱۸ میلیون مترمکعب خواهد رسید. راهکار سیاست‌گذاران برای استفاده بهینه از آب، فاصله از راهکارهای سازه‌ای مانند سدسازی و دنبال کردن راهکارهای غیرسازه‌ای است. طبق انعقاد تفاهم‌نامه وزارت نیرو با شهرداری تهران، «استفاده از پساب و بازچرخانی آب» به عنوان یک راهکار غیرسازه‌ای در دستور کار قرار گرفته تا میزان استفاده از پساب در آبیاری فضای سبز از ۴ درصد فعلی به ۶۰ درصد برسد. این گام در راستای تعادل بخشی به سفره‌های زیرزمینی برداشته شد.

شیب مصرف آب در کشور تند شده است. طبق ارزیابی‌ها مصرف آب در سال جاری با رشد جدی مواجه شده به طوری که در برخی از کلان‌شهرها تا ۴۰ درصد افزایش مصرف آب شرب به وقوع پیوسته است. این در حالی است که دو روز پیش وزیر نیرو از شکسته شدن رکورد مصرف آب در کلان‌شهر تهران سخن به میان آورد و دلیل افزایش مصرف بی‌سابقه آب در کشور را به شیوع ویروس کرونا و توجه به نکات بهداشتی مرتبط دانست. در همین رابطه مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران نیز با بیان آمار مصرف آب در شهر تهران گفت: مصرف آب تهران با ثبت آماری بی‌سابقه به روزانه ۳/۸ میلیون مترمکعب رسیده است. رکوردشکنی مصرف آب در تهران البته تنها به بخش شرب مربوط نیست، طبق ارزیابی‌ها تهران در افق ۱۴۱۰ به ۲۱۸ میلیون مترمکعب آب نیاز دارد که اگر با پساب تامین نشود به اندازه ظرفیت سد کرج باید سالانه آب برای آبیاری فضای سبز تهران تامین کند. اما چگونه؟ چهارشنبه هفته قبل تفاهم‌نامه‌ای میان وزارت نیرو با شهرداری تهران برای استفاده از پساب در آبیاری فضای سبز منعقد شد. به اعتقاد سیاست‌گذاران برای استفاده بهینه از آب، راهکارهای غیرسازه‌ای باید دنبال شود که از جمله این راهکارها استفاده از پساب و بازچرخانی است. در همین رابطه معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا در صفحه اینستاگرام خود نوشت: انعقاد این تفاهم‌نامه کمک خواهد کرد ۶۰ درصد آب مورد نیاز برای آبیاری فضای سبز شهر تهران تا سال ۱۴۱۰ از پساب تامین شود در حالی که اکنون فقط ۴ درصد از فاضلاب تصفیه‌شده استفاده می‌شود. او نوشت: برای استفاده بهینه از آب راهکارهای غیرسازه‌ای را باید

دنبال کرد از جمله این راهکارها استفاده از پساب و بازچرخانی آب است. رویکرد مدیریت مصرف تقاضا در حوزه آب این روزها بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. در خبر دیگری که روز گذشته اعلام شد سیاست‌گذاران نیرو از سرعت‌بخشی به تامین آب شهرک‌ها و واحدهای صنعتی از محل صرفه‌جویی‌های ناشی از پُر کردن چاه‌های غیرمجاز در استان‌ها خبر دادند. تحلیلگران معتقدند این سیاست علاوه بر بسته شدن چاه‌های غیرمجاز در سطح کشور به شتاب‌دهی تولید صنعتی نیز کمک خواهد کرد. «دنیای اقتصاد» در ادامه این گزارش به بررسی جزئیات دو گام جدید برای تعادل‌بخشی به منابع آب زیرزمینی پرداخته است.

پساب جای مکیدن چاه

شهرداری از مصرف‌کنندگان عمده آب در تهران است؛ طبق ارزیابی‌ها برای نگهداری فضای سبز پایتخت، ۱۸۰ میلیون مترمکعب یعنی به اندازه ظرفیت سد کرج، آب مصرف می‌شود که ۹۰ درصد آن از محل ۴۰۰ حلقه چاهی است که در اختیار شهرداری قرار دارد. این در حالی است که برای آبیاری فضای سبز شهر تهران، تنها کمتر از ۴ درصد از پساب استفاده می‌شود که حدود ۷ میلیون مترمکعب برآورد می‌شود. پیش‌بینی می‌شود در صورت ادامه روند موجود تا سال ۱۴۱۰ برای آبیاری فضای سبز پایتخت به ۲۱۸ میلیون مترمکعب از محل آب‌های زیرزمینی شهر تهران نیاز است.

این نگرانی و مقابله با آن باعث شد تفاهم‌نامه همکاری وزارت نیرو و شهرداری تهران که اساس آن آبیاری فضای سبز تهران با استفاده از پساب تصفیه‌شده است چهارشنبه هفته گذشته به امضا برسد. طبق این توافق میزان استفاده از منابع آب‌های زیرزمینی برای آبیاری فضای سبز پایتخت تا سال ۱۴۱۰ به میزان قابل توجهی کاهش پیدا خواهد کرد و منبع اصلی تامین آبیاری تهران از چاه‌ها و منابع آب زیرزمینی به سمت استفاده از پساب تصفیه‌خانه‌ها سوق داده می‌شود.

این تفاهم‌نامه در راستای اجرای مفاد ماده ۲۲ قانون هوای پاک و تقویت همکاری و تعاملات بین‌بخشی و به‌منظور تامین آب خام مورد نیاز آبیاری فضاهاى سبز و بوستان‌های شهر تهران که در ارتقای کیفیت محیط زیست شهری است میان شهردار تهران و وزیر نیرو به امضا رسید. همچنین صیانت از منابع آب‌های زیرزمینی و آب آشامیدنی در مقابل جایگزین کردن روان‌آب‌ها، آب‌های سطحی و پساب تصفیه‌شده فاضلاب شهری برای آبیاری عرصه‌ها و فضاهاى سبز در شهر تهران به‌عنوان راهکاری منطقی و عملی برای حفظ ذخایر ارزشمند آب‌های زیرزمینی و مقابله با مخاطرات ناشی از کاهش بارندگی و نزولات آسمانی در شهر تهران از دیگر اهداف تفاهم‌نامه میان شهرداری تهران و وزارت نیرو است. به این ترتیب این تفاهم‌نامه دو طرف را بر اساس برنامه تنظیم شده در جهت نگهداشت و توسعه فضای سبز شهر تهران تا افق ۱۴۱۰ در بخش‌های مختلف ملزم می‌کند.

همچنین برنامه توسعه پیشنهادی فضای سبز شهر تهران؛ «فضاهای سبز شهر تهران»، «منابع مصرف آب» و «تغییر منابع مصرف آب تا افق ۱۴۱۰» را مشخص می‌کند که قرار است بر اساس این تفاهم‌نامه و این برنامه، استفاده از منابع آب زیرزمینی که اکنون منبع اصلی آبیاری فضای سبز است به مقدار قابل توجهی کاهش یابد. به این ترتیب وزارت نیرو موظف می‌شود مابه‌التفاوت آب مورد نیاز را از پساب تصفیه‌خانه‌ها تامین کند. ازسوی دیگر، به‌منظور برنامه‌ریزی، نظارت، تعیین چگونگی و نحوه اجرای ماموریت‌های مشترک در جهت تحقق محورهای همکاری فی‌مابین، کمیته راهبردی تفاهم‌نامه با ترکیب مسوولان وزارت نیرو و شهرداری تهران (سه نماینده از هر طرف) تشکیل می‌شود و همه اقدامات و همکاری‌های مشترک با مصوبه کمیته مزبور و تحت نظارت آن به اجرا درخواهد آمد. به اعتقاد سیاست‌گذاران، امضای این تفاهم‌نامه علاوه بر اینکه احترام به محیط زیست و نسل‌های آینده را به‌عنوان اولویت مدیریت شهری تهران نمایان خواهد کرد، موضوع چرخه آب به‌عنوان یک معضل شهری در تهران را به اندازه قابل

توجهی در زمان مشخص شده پیش‌رو، حل خواهد کرد. به اعتقاد متولیان نیرو، چرخه آب و به نوعی بازیافت پساب‌های تصفیه‌خانه بخش عمده‌ای از ضرر و زیان طبیعی و هزینه مضاعف در این زمینه را از میان خواهد برد.

وزیر نیرو درمورد این تفاهم‌نامه معتقد است اتفاق خوبی که در جهت استفاده از پساب فاضلاب تصفیه‌شده برای آبیاری فضای سبز افتاده، مانند ساختن یک سد مجازی است. به باور رضا اردکانیان، وضعیت مطلوب برای مدیریت شهری ما این است که مانند مناطق توسعه‌یافته دنیا البته به شرط فراهم شدن زمینه‌ها و اقتضاهای آن، مدیریت آب و برق هم به عهده مدیریت شهر باشد. او با بیان اینکه ما اکنون نمی‌توانیم با یک تصمیم وارد این عرصه شویم ولی قطعاً می‌توانیم در مسیر این مطلوبیت حرکت و باید سهم خود را برای آن طراحی و از فرصت موجود استفاده کنیم، افزود: سم توسعه‌یافتگی در کشور ما و کشورهای مشابه بخشی‌نگری است. هر چقدر از این خصلت بد فاصله بگیریم که برگرفته از ساختارهای موجود است، بیش از آنکه به آدم‌ها و دولت‌ها ربط داشته باشد، به همان نسبت می‌توانیم به این توسعه‌یافتگی نزدیک شویم. وزیر نیرو معتقد است «تمرکزگرایی» و «بخشی‌نگری» دو آفت جدی توسعه ماست و وزارت نیرو سعی کرده در عرصه آب در این مسیر کارهایی را انجام دهد؛ یکپارچه‌سازی شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی گامی در این راستا بوده است. متولی وزارت نیرو بر این باور است که اجرای طرح مشترک وزارت نیرو و شهرداری مانع از مصرف آب شرب باکیفیت در فضای سبز می‌شود و از طرف دیگر از فرونشست زمین جلوگیری خواهد کرد.

قاسم تقی‌زاده‌خامسی، معاون وزیر نیرو هم خبر داد: طرح جامع جمع‌آوری فاضلاب شهر تهران با پیشرفت فیزیکی حدود ۶۸ درصدی، در زمان حاضر حدود ۲۵۰ میلیون مترمکعب در سال خروجی پساب دارد که با بهره‌برداری تصفیه‌خانه «فیروز بهرام» در سال جاری، ظرفیت پساب خروجی شهر تهران به حدود ۴۵۰ میلیون مترمکعب می‌رسد. به گفته او این میزان بخشی از ۷۷۸ میلیون مترمکعب پساب

خروجی نهایی در سال ۱۴۱۰ شهر تهران است. به اعتقاد او میزان آب مصرفی برای فضای سبز شهر تهران معادل ظرفیت دریاچه سد کرج است، به این معنا که یکی از سدهای پنج‌گانه شهر تهران را باید برای آبیاری فضای سبز شهر تهران می‌دادیم. معاون وزیر نیرو با یادآوری روند پیگیری‌ها در این باره بین شهرداری تهران و وزارت نیرو اظهار کرد: با امضای این تفاهم‌نامه، ۴ درصدی که هم اینک از محل پساب برای آبیاری فضای سبز شهر تهران استفاده می‌شود به ۶۰ درصد افزایش خواهد یافت. به اعتقاد تقی‌زاده خامسی، شاه‌بیت این تفاهم‌نامه حفظ منابع آب‌های زیرزمینی و استفاده از پساب، مانند دیگر نقاط جهان است و به جای ۲۱۸ میلیون مترمکعب در افق ۱۴۰۰ فقط ۸۰ میلیون برداشت می‌شود که آن هم قابل کاهش خواهد بود.

وی با بیان اینکه این تفاهم‌نامه بخشی از سند سازگاری با کم‌آبی است که برای همه استان‌ها تهیه که در آن منابع و مصارف آب و فاضلاب در بخش‌های مختلف کشاورزی، صنعت، فضای سبز و آب آشامیدنی مشخص می‌شود، گفت: این سند پس از تصویب در کارگروه به امضای مشترک دو معاون رئیس‌جمهوری و پنج وزیر کابینه خواهد رسید.

پر کردن چاه‌های غیرمجاز

ازسوی دیگر سیاست‌گذاران نیرو از سرعت‌بخشی به تامین آب شهرک‌ها و واحدهای صنعتی از محل صرفه‌جویی‌های ناشی از پر کردن چاه‌های غیرمجاز در استان‌ها خبر دادند. آسیب‌شناسی‌ها نشان می‌دهد در شهرها و مناطقی که محدودیت منابع آبی وجود دارد، تخصیص آب به شهرک‌ها و واحدهای صنعتی مناسب است.

اما در مناطقی که محدودیت آب محسوس است شهرک‌ها و نواحی صنعتی با چالش تامین آب برای چرخاندن چرخ‌های کسب‌وکارشان مواجه هستند. بر این اساس سکندار وزارت نیرو روز گذشته اعلام

کرد که مقرر شده از محل صرفه‌جویی‌هایی که در استان‌ها با پرکردن چاه‌های غیرمجاز ایجاد می‌شود درصدی از آنها در اختیار استانداران برای مصارف صنعتی قرار گیرد. او ادامه داد: در طرح تعادل بخشی به منابع آب‌های زیرزمینی، پر کردن چاه‌های غیرمجاز را در دستور کار داریم که به‌عنوان مشوق اجرای این طرح که موجب مدیریت بهتر سفره‌های زیرزمینی شده درصدی را از این صرفه‌جویی در منابع آبی در اختیار استانداران قرار دادیم تا بتوانند برای مصارف صنعتی خود تصمیم‌گیری کنند و این آب را به واحدهای صنعتی اختصاص دهند. اردکانیان با بیان اینکه این تصمیم در روزهای اخیر اجرایی شده است، گفت: پیش‌بینی ما این است که با اجرای این طرح بتوانیم بخشی از آب مورد نیاز واحدهای صنعتی را تامین کنیم. در مناطقی که روزی آب داشتند و کشاورزی دایر بود، اکنون با کم شدن آب، کشاورزی‌شان از رونق افتاده و باید فکری به حال معیشت جایگزین این مناطق شود که یکی از اشکال این جایگزینی، توسعه صنعت است از این رو باید آب و برق صنایع را در این مناطق تامین کرد.

۴۱۴ کیلومتر لایروبی، اقدامی ماندگار برای احیای دریاچه ارومیه - خبرگزاری ایرنا

مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۵

ارومیه- ایرنا- افزایش برداشت آب در حوضه آبریز آب کشاورزی، هدر رفت آب و نابسامانی در سرازیر شدن حق آبه دریاچه ارومیه، یکی از مهمترین عوامل خشک شدن این دریاچه بود که با نگاه ویژه دولت تدبیر و امید و رفع این موانع گامی مهم در احیای نگین فیروزه‌ای آذربایجان برداشته شد.

به گزارش ایرنا، مطرح شدن احیای دریاچه ارومیه در نخستین جلسه هیات دولت به ریاست دکتر حسن روحانی در مرداد سال ۱۳۹۲، سبب شگفتی بسیاری از مردم به ویژه مردم آذربایجان غربی و مناطق حاشیه‌ای دریاچه شد؛ چرا که قبل از دولت یازدهم، مطالبه برای احیای دریاچه ارومیه یک موضوع امنیتی تلقی می‌شد.

از آنجایی که تا پیش از حضور دکتر حسن روحانی رئیس جمهوری اسلامی، هیچ مسوول کشوری در جلسه مهمی نظیر هیات دولت، به موضوع دریاچه ارومیه نپرداخته بود، طرح این مسئله آن هم در نخستین جلسه برای همه ملت منطقه تازگی داشت ولی در کنار آن، عده ای از مردم نیز به طرح این موضوع زیاد خوش بین نبودند و آن را در جمع وعده‌های بی سرانجام نظیر دولت های گذشته می‌دانستند.

دیری نگذشت تا با تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه و آغاز اقدامات عملی برای احیای نگین آبی آذربایجان، امید مردم به جدیت دولت در احیای دریاچه افزایش یافت؛ اما بودند و هستند کسانی که در راستای اهداف سیاسی و جناحی خود و صرفاً برای مخالفت با دولت، امید مردم را نشانه رفته‌اند.

مخالفان دولت در حالی برای ناکارآمد نشان دادن ستاد احیای تمامی تلاش خود را به کار گرفتند اما پس از گذشت بیش از هفت سال، آخرین گام‌های دولت برای تحقق کامل احیای دریاچه ارومیه برداشته شده است.

دولت در این راستا بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد ریال با وجود تحریم و مشکلات اعتباری تاکنون هزینه کرده است؛ هزینه‌ای که نشان داد دولت تدبیر و امید به موضوعات زیست محیطی و مطالبات مردمی حساسیت کافی دارد.

در همین راستا کشاورزان قشری از مردم بودند که بیشتر از سایرین از چگونگی اقدامات دولت برای احیای دریاچه ارومیه نگران بودند؛ چرا که موضوع ضرورت کاهش مصرف آب، می‌توانست به طور مستقیم در وضعیت معیشتی آنان اثرگذار باشد.

ستاد احیای علاوه بر اجرای طرح‌های مهمی چون تغییر الگوی کشت و تجهیز اراضی کشاورزی به آبیاری مدرن، تلاش کرد تا با لایروبی رودخانه‌ها نه تنها در افزایش راندمان آب تاثیرگذار باشد بلکه با سردهنه سازی در رودخانه‌های اصلی باعث مدیریت مصرف آب در حوضه کشاورزی و مانع از هدر رفت آب شود.

کشاورزان دیگر نگران مدیریت آب توسط دولت نیستند

غلامرضا حسین‌پور یکی از کشاورزان منطقه نازلو ارومیه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا با بیان اینکه در اوایل تشکیل ستاد احیا، کشاورزان نگران مدیریت آب توسط دولت بودند، گفت: در آن زمان همه نگران این بودیم که برای احیای دریاچه ارومیه، آب لازم برای اراضی کشاورزی منطقه اختصاص نخواهد یافت ولی با گذشت زمان و مشاهده نحوه مدیریت ستاد احیای، این نگرانی برطرف شد.

وی ادامه داد: در فصل آبیاری محصولات کشاورزی، آب لازم برای اراضی کشاورزی از طریق نهرها تزریق می‌شود و هیچ مشکلی در این رابطه وجود ندارد.

حسین‌پور همچنین گفت و گوی چهره به چهره مسوولان ستاد احیای با کشاورزان و روستاییان را بسیار موثر در آگاه سازی و مشارکت در بحث صرفه جویی در مصرف آب عنوان کرد.

خوشحالی کشاورزان از تسریع در انتقال آب به اراضی کشاورزی آیدین محمدی یکی دیگر از کشاورزان ارومیه‌ای با بیان اینکه در گذشته برای انتقال آب رودخانه‌ها به اراضی کشاورزی دچار مشکل بوده است، گفت: لایروبی رودخانه‌ها سبب شده تا آب رودخانه بدون انحراف در مسیر، مستقیم راه خود را طی کند و کشاورزان نیز از آب موجود بهره‌مند شوند. وی ادامه داد: در گذشته آب رودخانه‌ها یا از مسیر کلا منحرف می‌شد و یا توسط برخی سودجویان سرقت آب صورت می‌گرفت که در این بین کشاورزان متضرر می‌شدند ولی خوشبختانه با سردهنه سازی، لایروبی و نظارت ۲۴ ساعته بر مسیر آب رودخانه‌ها، دیگر هیچ نگرانی در این راستا نداریم. وی همچنین با بیان اینکه لایروبی رودخانه‌ها سبب در امان ماندن برخی از اراضی کشاورزی از سیل شده است، افزود: مردم منطقه از اقدامات ستاد احیای در کمک به نجات دریاچه ارومیه رضایت کافی دارند و آن را همچون گذشته تهدیدی برای معیشت خود نمی‌دانند.

بدون لایروبی رودخانه‌ها، افزایش یک متری دریاچه ارومیه در سال گذشته ممکن نبود مدیر دفتر برنامه‌ریزی و تلفیق ستاد احیای دریاچه ارومیه با اشاره به میزان بارش بالای نزولات آسمانی در سال گذشته و افزایش یک متری تراز دریاچه در آن مقطع، گفت: در سال آبی ۱۳۸۵-۱۳۸۶ بارشی مشابه بارندگی سال گذشته در حوضه آبریز دریاچه ارومیه اتفاق افتاد که در آن سال نه تنها سطح آب دریاچه بالا نیامد بلکه در اردیبهشت ماه همان سال تراز دریاچه ۲۷ سانتی‌متر کاهش یافت. مسعود تجریشی اظهار داشت: البته باید در نظر داشته باشیم که بارش باران به‌تنهایی این افزایش تراز آب را به همراه نداشت بلکه انجام اقداماتی مانند لایروبی و رهاسازی آب از پشت سدها به این افزایش تراز آن کمک کرد.

وی تاکید کرد: لایروبی‌ها نه تنها باعث شد تا کشاورزی خسارت نبیند بلکه آب را نیز با کمترین پرتی وارد دریاچه کرده است.

نقش لایروبی رودخانه‌ها در ورود بیش از ۲ میلیارد مترمکعب آب به دریاچه ارومیه لایروبی رودخانه‌ها توسط اعتبارات ستاد احیای دریاچه ارومیه به اندازه‌ای حائز اهمیت است که هادی بهادری نماینده سابق مردم ارومیه در مجلس شورای اسلامی نیز به آن اذعان داشت؛ وی در سال ۱۳۹۸ و در گفت و گو با رسانه‌ها اعلام کرده بود که اگر لایروبی رودخانه‌ها نبود، پس از بارش‌های فروردین سال ۱۳۹۸، هیچگاه شاهد افزایش قابل چشم‌گیر تراز دریاچه ارومیه نبودیم. این نماینده سابق مجلس شورای اسلامی با اذعان به اینکه پس از بارش‌های سال گذشته بیش از ۲ میلیارد مترمکعب آب به سمت دریاچه ارومیه هدایت شد، گفت: اگر لایروبی به موقع رودخانه‌ها نبود این حجم از آب به سمت دریاچه سرازیر نمی شد. در شرایطی که قبل از انتخابات مجلس شورای اسلامی بسیاری از نمایندگان خانه ملت بر موج ایجاد شده علیه دولت سوار بودند و افزایش تراز دریاچه را صرفا حاصل بارش‌ها می‌دانستند، اینگونه اظهارات نمایندگان مردم در مجلس نشان از انکار ناپذیری اقدامات ستاد احیای در حیات نگین آبی آذربایجان بود.

لایروبی رودخانه‌ها مانع از نابودی اراضی کشاورزی بر اثر سیل شد بسیاری از افراد مطلع بر این موضوع صحنه می‌گذارند که اگر دولت برای احیای دریاچه دست به کار نشده و رودخانه‌ها لایروبی نشده بود، آب بارندگی‌های اخیر به جای هدایت به پیکره دریاچه به مزارع و خانه‌ها در شهرستان‌های میاندوآب و ملکان یا مناطق حاشیه‌ای دریاچه هجوم می‌آورد. در همین راستا مدیر دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه در گفت و گو با ایرنا با اشاره به بارش‌های

سال گذشته که منجر به افزایش چشمگیرتر از دریاچه ارومیه شد، گفت: دبی برخی از رودخانه‌های آذربایجان غربی از جمله زرینه رود، سیمینه رود و گدارچای در آن مقطع به بالای ۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه رسید که در سایه زیرساخت‌هایی که ستاد احیای مهیا کرده بود، آب‌های سطحی بدون خسارت سیل وارد پیکره دریاچه شد.

فرهاد سرخوش ادامه داد: در آن مقطع که سیل و ویرانی بسیاری از استان‌های کشور را درگیر خود کرده بود، اقدامات ستاد احیای در لایروبی رودخانه‌ها سبب شد تا نه تنها این تهدید به یک فرصت تبدیل شود بلکه شرایط احیای دریاچه ارومیه تسریع یابد.

لایروبی ۴۱۴ کیلومتر از انهار و رودخانه‌های منتهی به دریاچه ارومیه
مدیر دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با بیان اینکه از آغاز به کار ستاد احیای تاکنون بیش از ۴۱۴ کیلومتر از انهار و رودخانه‌های منتهی به دریاچه لایروبی شده است، گفت: از این مقدار ۲۹۰ کیلومتر لایروبی مختص انهار و ۱۲۴ کیلومتر نیز مختص رودخانه‌ها بوده است.
وی در رابطه با لایروبی رودخانه‌ها توضیح داد: ۱۳,۵ کیلومتر از رودخانه سیمینه رود، ۱۲ کیلومتر از رودخانه مهابادچای، ۱۹,۵ کیلومتر از رودخانه گدارچای، ۲۹ کیلومتر از رودخانه باراندوز چای، ۱۳ کیلومتر از رودخانه زولاچای، ۱۲ کیلومتر از رودخانه کانی رش، و ۲۵ کیلومتر از محل اتصال زرینه رود و سیمینه رود به پیکره دریاچه ارومیه از جمله اهم اقدامات ستاد احیا در لایروبی رودخانه‌ها بوده است.
سرخوش همچنین لایروبی ۱۳۷ کیلومتر از انهار در شهرستان ارومیه، ۵۱ کیلومتر در نوشین شهر، ۳۱ کیلومتر در میاندوآب، ۳۰ کیلومتر در شاهین دژ، ۱۰ کیلومتر در نقده، ۲۱ کیلومتر در مهاباد و ۱۰ کیلومتر در سلماس را از جمله مهمترین لایروبی‌های انجام شده بر روی انهار حوضه آبریز دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی عنوان کرد.

تصویب اختصاص ۲ هزار و ۳۳۰ میلیارد ریال اعتبار برای لایروبی رودخانه‌ها
مدیر دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با بیان اینکه بیش از ۲ هزار و ۳۳۰ میلیارد ریال اعتبار برای
لایروبی رودخانه‌ها و انهار حوضه آبریز دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی تصویب شده است، گفت: در
همین راستا بیش از ۹۵۰ میلیارد ریال تخصیص یافته است.
وی ادامه داد: ستاد احیای دریاچه ارومیه در کنار سایر دستگاه‌های اجرایی عزم جدی برای احیای نگین
آبی آذربایجان دارد و تمامی تلاش خود را به کار خواهد گرفت تا در لایروبی رودخانه‌ها نیز همچون
سایر طرح‌های این ستاد هیچ کمبود اعتباری متوجه اتمام آن نشود.
سرخوش جلوگیری از پخش آب در مصب رودخانه، تسهیل در انتقال آب به پیکره اصلی دریاچه ارومیه،
افزایش سرعت جریان آب ورودی به دریاچه و کاهش اتلاف و سطح تبخیر را از مهمترین تاثیرات
لایروبی رودخانه‌ها در احیای دریاچه دانست.

اجرای بیش از ۸۰ طرح سردهنه سازی در رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه
مدیر دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با بیان اینکه تاکنون مراحل احداث بیش از ۸۰ طرح
سردهنه سازی، اصلاح و بازسازی دریاچه‌ها و آبگیرهای رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه به اتمام رسیده
است، گفت: باراندوز چای، نازلو، گذارچای، شهرچای، زرینه رود و سیمینه رود از جمله مهمترین این
رودخانه‌ها هستند که عملیات سردهنه سازی در آن‌ها اجرا شد.
وی هدف از اجرای طرح سردهنه سازی را امکان آبگیری کانال آبیاری در ظرفیت مناسب در فصول
زراعی، مسدود کردن جریان به کانال و هدایت آب رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه به سمت
پیکره دریاچه در فصول غیر زراعی عنوان کرد.
سرخوش به تصویب اختصاص بیش از یک هزار و ۳۳۰ میلیارد ریال اعتبار برای سردهنه سازی در

رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه اشاره کرد و افزود: با توجه به مقدار پیشرفت طرح‌ها، تاکنون بیش از ۵۳۳ میلیارد ریال از این مقدار اعتبار اختصاص یافته است.

وی با اشاره به اینکه سردهنه رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه در گذشته به هیچ وجه لایروبی نشده بود، افزود: رسوب گذاری در این رودخانه طی سال‌های متمادی موجب شده بود تا آب رودخانه‌ها به حاشیه دریاچه جریان یابد و بخار شود.

وی همچنین با تاکید بر اینکه برخی از نقاط رودخانه‌ها در گذشته شیب منفی پیدا کرده بود، اظهار داشت: قبل از آغاز اقدامات ستاد احیای، بین برخی رودخانه‌ها با دریاچه ارومیه فاصله چند کیلومتری ایجاد شده بود که این موضوع نیز برطرف شد.

هرچند طرح‌های مهم انتقال آب به دریاچه ارومیه هنوز به بهره برداری نرسیده و طی سال جاری با حضور رئیس جمهوری افتتاح خواهند شد ولی قطع یقین با نیم نگاهی به هزینه ۱۰ هزار میلیارد ریالی دولت در بحث احیای دریاچه ارومیه و اقدامات انجام شده در این راستا، افزایش تراز یک و نیم متری نگیل آبی آذربایجان نسبت به کمترین تراز ثبت شده برای آن با وجود کاهش چشمگیر بارندگی‌ها به هیچ وجه اتفاقی نیست و نشان از توجه ویژه دولت به این موضوع زیست محیطی دارد.

دولت روحانی مصمم است تا پایان دولت کارنامه موفق از احیای دریاچه ارومیه به مردم منطقه تقدیم کند و همواره خاطره خوبی از خود برای مردم آذربایجان بر جای بگذارد.

کمترین میزان آب دریاچه ارومیه در سال ۱۳۹۳ یعنی یک سال قبل از آغاز کار عملی ستاد احیای دریاچه ارومیه با ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب به ثبت رسید که با نگاه بلند دولت تدبیر و امید هم اکنون میزان آب این دریاچه به بیش از چهار میلیارد مترمکعب رسیده که نزدیک به هشت برابر افزایش داشته است.

با وجود این افزایش نسبی تراز، نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده‌های ماهواره‌ای نشان

می‌دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش‌ها و استفاده بهینه از منابع آبی بر اساس سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بینجامد.

قبل از تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه تراز این حوزه آبی بسته سالانه به طور متوسط ۴۰ سانتی‌متر کاهش می‌یافت اما در سایه اقدامات دولت تدبیر و امید، روند خشک شدن آن متوقف شد.

هرچند تراز یک‌هزار و ۲۷۴ متر به عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده است ولی این دریاچه در تراز یک‌هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون‌های ریزگرد آن رفع خواهد شد.

دریاچه ارومیه در قالب طرح‌های ستاد احیا قرار است ظرف مدت ۱۰ سال / از ۱۳۹۴ / به تراز اکولوژیک خود برسد که حدود یک‌ونیم تا ۲ سال از برنامه عقب است؛ این دریاچه از اواسط دهه ۱۳۸۰ شروع به خشک شدن کرد و بنا بر آمار بین‌المللی تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۸۰ درصد از مساحت آن خشک شد.

سرنوشت نامعلوم یک پروژه پس از ۱۵ سال؛ ظرفیت سد «معشوره» آب می‌رود - روزنامه

سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۵

احداث سد «معشوره» یکی از پروژه‌هایی است که قرار بود رویای تبدیل اراضی کشت دیم به آبی مردمان کوه‌دشت را به حقیقت پیوند بزند، اما واقعیت این است که ۱۵ سال از اجرای احداث این سد می‌گذرد، اما هر سال به بهانه‌های مختلف عملیات احداث آن متوقف و پرونده آن مسدود و سال دیگر دوباره عملیات اجرایی آن آغاز و پرونده آن مفتوح می‌شود. این درحالی است که به گفته کارشناسان حجم اولیه این سد حدود یک میلیارد مترمکعب بوده که درحال حاضر تقلیل یافته و به حدود ۳۰ تا ۴۰ میلیون مترمکعب رسیده است. این سد در دولت یازدهم به دلیل نداشتن توجیه اقتصادی و مجوز ماده ۲۱۵ متوقف شد که این توقف با اعتراضات و واکنش‌های زیادی از سوی مردم روبه‌رو شد؛ ولی پیگیری‌های مستمر رسانه‌ها سبب شد با دستور مستقیم رئیس‌جمهور احداث پروژه مورد تأیید قرار بگیرد. قرار بود با بهره‌برداری از این پروژه علاوه بر آبی شدن ۳۶ هزار هکتار از اراضی کشاورزی، برای ۱۲ هزار نفر نیز شغل ایجاد شود؛ اما حالا نه تنها اعتبارات لازم برای پیشبرد این پروژه در اختیار استان قرار نگرفته، بلکه میزان تخصیص آب برای سد هم هنوز نامعلوم است. با این که حجم مخزن سد معشوره حدود یک میلیارد مترمکعب است؛ اما وزارت نیرو آن را به ۳۰ میلیون مترمکعب کاهش داده که این مقدار جوابگوی نیازهای استان نیست.

کوتاهی مسئولان، اختلاف و ناهماهنگی نمایندگان سابق لرستان، عدم آمایش سرزمین و نداشتن آمار و اطلاعات دقیق مربوط به نیاز آبی استان سبب شده که وزارت نیرو زیربار تخصیص حقایق لرستان نرود که همین امر سبب شده، نمایندگان جدید بحث تخصیص آب را هدف مشترک خود بدانند و تا زمانی که سد معشوره را تعیین تکلیف نکنند، از پای ننشینند. حالا باید منتظر ماند تا ببینیم وعده‌های مسئولان به

نتیجه می‌رسد یا باز هم در سراب وعده‌ها گرفتار خواهیم شد. مهرداد ویسکرمی، نماینده مردم خرم‌آباد و چگنی و عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، درخصوص آخرین وضعیت این سد گفت و گوی تفصیلی با بازار داشته است که در ادامه می‌خوانید.

ساخت سد معشوره چه فوایدی برای شهرهای پایین دست خواهد داشت؟ همان‌طور که می‌دانید در قضیه سیل پلدختر، وزیر نیرو اعتراف کرد که اگر ما سد معشوره را ساخته بودیم، شهرستان پلدختر را آب نمی‌برد و خسارات جانی و مالی به وجود آمده در سال گذشته به حداقل میزان ممکن می‌رسید؛ ولی با این حال متأسفانه بعد از آن هم کاری صورت نگرفت و سد معشوره به حال خود واگذار شد. در صورت وقوع سیل این سد بدون شک می‌تواند جلوی سیلاب را بگیرد و ضمن تأمین آب شرب پایدار برای شهرستان‌های کوه‌دشت و چگنی، آب مورد نیاز برای کشاورزی و صنعت این دو شهرستان را نیز تأمین کند که با آبی شدن کشاورزی، زمین‌های این مناطق بسیار ارزشمند شده و خود کفایی ایجاد می‌شود.

آیا این موضوع که از وضعیت فعلی حجم سد معشوره کاسته شده، صحت دارد؟ بله، ظاهراً حجم اولیه این سد حدود یک میلیارد مترمکعب بوده یا به عبارتی دیگر ۹۱۰ میلیون مترمکعب بوده که در حال حاضر تقلیل یافته و به حدود ۳۰ تا ۴۰ میلیون مترمکعب رسیده است. باید با کمک سایر نمایندگان استان پیگیری کنیم تا میزان حجم آن افزایش پیدا کند. سد معشوره متعلق به سه شهرستان چگنی، پلدختر و کوه‌دشت است و اگر تخصیص آبی صورت بگیرد، باید بیش از ۱۰۰ میلیون مترمکعب باشد. جایگاه سد معشوره به گونه‌ای است که می‌تواند شهرستان چگنی، پلدختر و کوه‌دشت را به لحاظ آب شرب، کشاورزی و صنعت تحت پوشش قرار دهد، اما با ناآگاهی مسئولان از ابتدا این سد به اسم

کوهدشت نوشته شده آن هم فقط در حوزه آب شرب که با این کار نماینده پلدختر هم خواهان حقابه شد.

این موضوع سبب اختلاف بین نمایندگان کوهدشت و پلدختر شد و وزارت نیرو هم از این قضیه سوءاستفاده کرد و گفت ابتدا اختلافات خود را حل کنید که بعد از آن، دوره نمایندگی آن‌ها تمام شد و هیچ کاری انجام نشد، چون تک‌روی می‌کردند.

آیا نمایندگان لرستان در مجلس پیگیر راه‌اندازی و افتتاح این سد هستند؟
بله، با نمایندگان پلدختر، کوهدشت و حتی خرم‌آباد صحبت شده که همگی پیگیر راه‌اندازی سد معشوره باشیم و قرار شده که این کار، مأموریت مشترک ما حساب شود؛ از طرفی بحث تخصیص آب هم فرمول خاص خود را دارد و نیاز به اختلاف نداریم. تاکنون سد معشوره هیچ‌گونه پیشرفت فیزیکی نداشته و فقط راه‌دسترسی یا تونل آن‌که در دست قرارگاه خاتم است، حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد پیشرفت دارد؛ ولی تقریباً هیچ کاری برای سد انجام نشده است.

یک کارگروه آب در چند هفته گذشته تشکیل داده‌ایم که این کارگروه در حال کار است تا بتوانیم به کمک آب منطقه‌ای به صورت کتبی، علمی و دقیق کار تخصیص آب استان را پیگیری کنیم و با زبان علمی، کارشناسان وزارت نیرو را قانع کنیم.

آیا محاسبه دقیقی برای تعیین حقابه شهرستان‌های پایین‌دست سد صورت گرفته است؟
به‌زودی با نتایجی که از طرف کارگروه آب به‌دست ما می‌رسد، حق خود را از وزارت نیرو می‌گیریم. البته هرگونه معامله شخصی با وزارت نیرو یا هر درخواستی که به قیمت ضایع شدن حق استان باشد، خیانت محسوب می‌شود. از طرف دیگر لازمه تخصیص آب، محاسبه دقیق نیاز آبی این شهرستان‌ها در

حوزه صنعت، آب شرب و کشاورزی است؛ اما تاکنون کسی به صورت علمی به دنبال این قضیه نبوده یا اگر بوده، ما اطلاع نداریم. البته قصد نداریم کار نمایندگان دوره‌های قبل را زیرسوال ببریم، ولی اگر کاری انجام شده آن را در رسانه‌ها اعلام و از خود دفاع کنند. گرفتن حقایق لرستان به همدلی و کار علمی نیاز دارد، اگر مسئولی در لرستان کمک و همراهی نکند که حق مردم استان را از وزارت نیرو بگیریم، نامش را در رسانه‌ها اعلام می‌کنیم و حتی همه نمایندگان هم باید پای کار بیایند تا این کار صورت گیرد. این که گفته می‌شود عدم افتتاح سدهای لرستان سبب انباشت رسوبات و آسیب به سدهای خوزستان می‌شود، صحت دارد؟

بله، متأسفانه اراده‌ای در وزارت نیرو برای انجام این کارها وجود نداشته و ندارد و این اراده را باید به‌زور به آن‌ها تحمیل کنیم. وقتی تهدید می‌شوند یا به آن‌ها فشار وارد می‌شوند، چند کار جزئی انجام می‌دهند و بعد دوباره کار را رها می‌کنند. متأسفانه علت این بی‌تفاوتی و سهل‌انگاری را باید خود آن‌ها توضیح دهند، نبودن این سدها در استان لرستان سبب ایجاد مشکل برای سدهای بزرگ خوزستان هم هست، چون رسوباتی که از طریق سیل به سدهای خوزستان می‌رود، برخی از آن‌ها را بلااستفاده می‌کند. درواقع بهره‌برداری از این سدها به نفع استان خوزستان است و شاید خوزستان استفاده بیش‌تری هم ببرد.

متأسفانه به جای این که سدها را در بالادست بزنند که سیل را مهار کند و پایین را هم مدیریت کنند، سد را در آخر مسیر سیل که به سدهای دز و کارون می‌رسد، احداث کرده‌اند و این عمل باعث شده که رسوبات مستقیماً وارد این سدها شود.

انباشت رسوبات در سدهای خوزستان سبب می‌شود که این سدها در میان‌مدت خاصیت خود را از دست بدهند. بنابراین خوزستان هم با بحران آب مواجه خواهد شد؛ پس برای نجات کشور هم که شده باید این طرح‌ها اجرایی شود. در وزارت نیرو هیچ عزمی برای تعیین تکلیف سدها دیده نمی‌شود و آن‌ها بیش‌تر با اعداد و ارقام بازی می‌کنند و با مخفی کردن اطلاعات، حتی نمایندگان را هم محرم نمی‌دانند که اگر

به این کار ادامه دهند، ما اطلاعات را در رسانه‌ها اعلام خواهیم کرد.

همراهی مسئولان، مردم لرستان و تخصیص اعتبارات دولتی برای این سد را چطور ارزیابی می‌کنید؟
آب شرب حق طبیعی همه مردم است و هیچ کس حق ندارد، به‌خاطر قرار گرفتن در سرچشمه آب، اجازه ندهد دیگران از آن استفاده کنند. پس از آب شرب، اولویت بعدی با کشاورزی و صنعت است و اگر ظلمی به حقابه شود، مقصر نماینده، استاندار، امور آب منطقه‌ای و کارشناسان آب استان هستند. اشتباهی که برخی نمایندگان می‌کنند این است که بدون فرمول و بدون آگاهی کافی به تنهایی به دیدار وزیر می‌روند؛ درحالی که ممکن است شش ماه دیگر این وزیر بیکار شده باشد و از طرفی چون این درخواست به‌صورت کتبی و با زبان علمی ثبت نشده، هیچ ارزشی ندارد. اگر ثابت شود که مدیری در این مسیر و در هر جای دیگری که به استان ربط دارد، مانع از پیشروی کار می‌شود یا منافع شخصی خود را در اولویت قرار می‌دهد، اسمش را در رسانه‌ها اعلام می‌کنم. هم در کرونا و هم در بحث سیلاب کلاه سرمان گذاشتند، ۳۰ میلیارد به لرستان اختصاص دادند، در صورتی که به استان‌های شمالی بالای ۱۰۰ میلیارد برای کرونا کمک کردند.

در بحث سیلاب هم از اعتبارات سدهای استان کم کردند و به بخش سیل دادند، بعد هم منت گذاشتند که به شما اعتبار دادیم؛ در صورتی که این اعتبار را می‌توانستند از استان‌های دیگر که از سیل خسارت ندیده بودند، کم کنند. این موضوعات را اگر مردم بدانند و آگاه شوند باعث ایجاد یک مطالبه عمومی می‌شود. وقتی مطالبه عمومی ایجاد شد، هر نماینده‌ای که همراهی نکند خود مردم او را حذف می‌کنند. ما در این مسیر با نمایندگان، مدیران و مسئولان استان شوخی نداریم و کار را به‌صورت جدی پیش می‌بریم، باید مردم را آگاه کرد؛ زیرا گاهی مردم رمز پیروزی ما هستند.

رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست: احیای دریاچه ارومیه تحقق یکی از بزرگترین وعده‌های دولت تدبیر و امید است - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۶

تهران - ایرنا - معاون رییس جمهوری و رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: احیای دریاچه ارومیه تحقق یکی از بزرگترین وعده‌های دولت تدبیر و امید است که به میعادگاهی برای دانشمندان خارجی تبدیل شده است.

به گزارش ایرنا، عیسی کلانتری روز یکشنبه در نشست خبری افزود: امسال آخرین سال اجرای پروژه‌های مهندسی و سخت افزاری احیای دریاچه ارومیه است، اقداماتی که از سال ۱۳۹۲ آغاز شده بود که بهمن و دی ماه امسال به طور کامل به بهره‌برداری می‌رسند.

وی اظهار داشت: احیای دریاچه ارومیه شاید تنها پروژه‌ای در جهان باشد که یک دریاچه مرده را دوباره به مسیر زندگی بازگرداند که طبق برنامه تا سال ۱۴۰۶ دریاچه به تراز اکولوژیک خود و شاید هم بیشتر خواهد رسید.

کلانتری با اشاره به تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه از سال ۱۳۹۲ گفت: در مدت ۶ ماه برنامه ریزی‌ها انجام و کارهای عملیاتی آغاز شد. البته در ابتدا مهندس مشاور کاربردی در این زمینه نداشتیم از این رو به ناچار دست به دامن دانشگاه‌ها شدیم که بر این اساس کنسرسیوم دانشگاهی کشور با محوریت دانشگاه صنعتی شریف و عضویت ۱۳ دانشگاه برتر کشور تشکیل شد که با تلاش آنها مطالعات در ۶ ماه اول کار انجام شد.

رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست با بیان اینکه شاید اولین برنامه ریزی جامع کشور باشد، افزود: کارها تقریباً طبق زمان بندی پیش رفت البته حدود یک سال و نیم از زمان بندی عقب بودیم که علت آنهم عدم همکاری مسوولان استانی بود در حالی که مردم همکاری بسیار خوبی با ما داشتند، اگر مسوولان همکاری می‌کردند یک سال و نیم جلوتر بودیم.

تشکر از رئیس جمهوری و سازمان برنامه بودجه

کلانتری با تشکر از رئیس جمهوری و سازمان برنامه بودجه گفت: اوج هزینه های ما مصادف شد با تحریم های ظالمانه اما سازمان برنامه بودجه نهایت همکاری را با ستاد احیا انجام داد البته حمایت رئیس جمهوری بسیار کمک کرد.

وی اظهار داشت: سمن هایی که در سال های ۹۱ و ۹۲ برای احیای دریاچه تلاش می کردند به عنوان امنیت ملی محبوس شده بودند، در روند اجرا بسیار کمک کردند.

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست ادامه داد: بعد از تلاش و برنامه ریزی بسیار، امسال عملیات مهندسی احیا تمام می شود، همچنین بودجه‌ای که امسال خواسته بودیم به دستور رئیس جمهوری محقق شد همچنین بیش از هزار میلیارد تومان اعتبار باقیمانده هزینه عملیات اجرایی نیز تخصیص یافته است.

وی به افتتاح پروژه زاب اشاره کرد و گفت: ۳۴ کیلومتر از ۳۶ کیلومتر تونل زاب به پایان رسیده و دو کیلومتر باقیمانده نیز یک تا دو ماه آینده تمام می شود.

کلانتری درباره آینده ستاد احیای دریاچه ارومیه گفت: سال آینده که دولت فعلی به کار خود پایان می دهد، پیش بینی کردیم تا مرکز آینده پژوهی دریاچه ارومیه تشکیل شود تا به تدریج جایگزین ستاد احیای دریاچه ارومیه شود. مسئولیت این مرکز باسازمان حفاظت محیط زیست خواهد بود و پس از آن مدیریت حفظ دریاچه به عهده این مرکز است.

وی گفت: از مجلس قبلی تشکر می کنیم که لایحه حفاظت از تالاب ها را تصویب کرد که براساس این لایحه تامین حقایق تالاب ها مشخص شده و مقرر شد وزارت نیرو آن را تامین کند، بیش از ۷۰ تالاب بزرگ و نسبتاً بزرگ داریم که تا یک سال گذشته هیچ گونه حقایق ای به آن ها تعلق نمی گرفت و وزارت نیرو خود را مقید به تامین آن نمی کرد و فقط با سیلاب سیراب می شدند اما بعد از تصویب این قانون سازمان حفاظت محیط زیست حقایق ۳۸ تالاب را مشخص و به وزارت نیرو اعلام کرد و این

وزارتخانه سال گذشته برای اولین بار حقابه تالاب‌ها را به رسمیت شناخت که امیدواریم تا پایان دولت حقابه تمام تالاب‌ها متوسط به بالا تامین شود.

کلانتری تاکید کرد: براساس این قانون اگر سالی با خشک سالی یا کمبود آب مواجه شویم سازمان‌ها و وزارتخانه‌های مرتبط حق ندارند حقابه تالاب را کم کنند و آن را به بخش شرب یا کشاورزی اختصاص دهند. خوشبختانه با اقدامات صورت گرفته تالاب‌ها دارند سر و سامان می‌گیرند و دیگر قربانی کمبود آب نخواهند شد.

وی درباره اینکه سؤال می‌شود، احیای دریاچه ارومیه به علت بارندگی بوده است، گفت: قطعاً اگر آب نباشد دریاچه‌ای احیا نخواهد شد اما این باران در سال‌های گذشته نیز بوده ولی سالانه ۴۰ سانتی متر از آب دریاچه کم می‌شد بنابراین به این نتیجه می‌رسیم که با اقدامات صورت گرفته آب موجود در حوضه و باران به دریاچه رسیده است.

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست اظهار داشت: ۱۱ هزار میلیارد تومان در بخش‌های مختلف احیای دریاچه ارومیه هزینه شده که از این میزان کمتر از ۵۰ میلیارد تومان یعنی کمتر از نیم درصد به بخش برنامه‌ریزی و نظارت تخصیص داده شده است.

کلانتری با اشاره به تاثیر تحریم‌ها در روند احیای دریاچه ارومیه گفت: تحریم‌ها باعث شد درآمد کشور زیر و رو شود اما با وجود کاهش درآمدهای نفتی رئیس جمهوری نسبت به تامین اعتبار مورد نیاز برای احیای دریاچه تاکید داشت همچنین سازمان برنامه و بودجه نیز همکاری خوبی با ستاد داشت از این رو سبب شد که عملیات سازه‌ای احیا متوقف نشود.

وی ادامه داد: با توجه به تبخیر بالای آب در دریاچه ارومیه اگر اقدامات احیاء و تثبیت صورت نمی‌گرفت گرد و غبارهای نمکی شهر تبریز را فرا می‌گرفت به طوری که در سال ۹۴ بخش زیادی از مردم این شهر دچار فشار خون بالا شدند بنابراین قطعاً ادامه این روند کار با اهمیتی بود که باید تحت هر

شرایطی انجام می‌شد. دریاچه ارومیه حدود ۱۳ میلیارد تن نمک دارد یعنی به ازای هر انسان بر روی کره زمین دو تن نمک در دریاچه موجود است که اگر خشک می‌شد غبار نمکی مردم منطقه را آواره می‌کرد حتی طوری شده بود که زنبورهای عسل سال ۹۵ نتوانستند هیچ فعالیتی داشته باشند درحالی که اگر زنبور عسل در یک منطقه چند سال فعالیت نکند کشاورزی آن بخش از بین می‌رود.

کلانتری تاکید کرد: این مساله برای رئیس جمهوری روشن شده بود بنابراین تلاش کرد تا اعتبار ستاد احیا به هیچ عنوان کم نشود زیرا اگر دریاچه احیا نمی‌شد جا به جایی شهر تبریز بیش از صدها میلیارد تومان هزینه به همراه داشت.

تصمیم ادامه ساخت سدهای نیمه کاره بعد از ۱۴۰۷

معاون رئیس جمهوری ادامه داد: قرار بود سدهای جدید در حوضه آبخیز دریاچه ارومیه ساخته نشود و آب اضافه سدهای موجود به سوی دریاچه رها سازی شود از این رو برخی از سدها که بالای ۵۰ درصد پیشرفت داشتند مانند سد نازلو و باراندوزچای نیمه تمام رها شد چون اجازه ساخت به آن‌ها را ندادیم.

کلانتری افزود: اواخر امسال یک میلیارد متر مکعب آب جدید وارد دریاچه ارومیه می‌شود و از سال ۱۴۰۷ که تراز اکولوژیک دریاچه به حد نصاب خواهد رسید، می‌توان ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون متر مکعب از حقابه دریاچه را کاهش و به امور دیگر اختصاص داد، آن زمان باید بررسی شود که آیا سدهای نیمه کاره تمام بشوند یا همچنان باقی بمانند.

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست ادامه داد: در روند احیای دریاچه ارومیه با مردم منطقه مشکلی نداشتیم اما با مسئولان استانی بسیار مشکل داشتیم در دو سال اول با ستاد حداقل همکاری را داشتند از این رو وقت بسیاری صرف توجیه این مسئولان شد. مثلاً در حوضه آبریز دریاچه چغندر قند که محصولی بسیار آب بر است کشت می‌کردند و آن را برای تبدیل شدن به قند به اصفهان حمل می‌کردند در حالی

که این کار هیچ گونه توجیه اقتصادی نداشت و یک سیاست غلطی بود که دنبال می شد مثلاً ۴۰۰ هزار تن چغندر قند با صرف آبی به میزان سد سیلوه مصرف می شد در حالی که در نهایت پنج میلیون دلار ضرر به همراه داشت.

کلانتری ادامه داد: بسیار تلاش کردیم تا مسئولان استانی را مجاب به متوقف کردن کشت چغندر قند کنیم تا بالاخره مسئولان با ستاد همسو شدند.

معاون رئیس جمهوری درباره اینکه آیا اشتباهی در روند احیا نداشتید؟ گفت: قطعاً هر کاری اشتباهاتی به همراه دارد مثلاً در ابتدای برنامه ریزی ها تصمیم گرفته بودیم که ۵۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی که از زرينه رود آب دریافت می کردند به صورت "نه کاشت" انجام شود و خسارت آن به کشاورزان پرداخت شود اما بعدها مشخص شد که اگر ۱۰ درصد در مصرف آب صرفه جویی شود دیگر نیازی به اجرای این طرح نیست بنابراین هر لحظه و هر جا که اشتباهی داشتیم حتماً درصد اصلاح آن برآمدیم.

احداث جاده میانگذر جدید

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست گفت: تصمیم گرفته بودیم که جاده میانگذر دومی برای دریاچه احداث کنیم این پل باید سه سال پیش اجرا می شد اما به علت کمبود بودجه به امسال موکول شد، با احداث این پل ۵۰۰ متری از سمت غرب دریاچه گردش آب به ۹۸ درصد خواهد رسید که در مدت ۶ تا ۷ ماه ساخت آن به پایان می رسد. احداث این پل کاهش چرخش آب ناشی پل میانگذر کلانتری را جبران خواهد کرد.

کلانتری گفت: هزینه های احیای دریاچه ارومیه تا پایان سال به اتمام می رسد و برای سال آینده شاید حدود ۱۰۰ میلیارد تومان نیاز باشد و برای سال های بعد حدود ۳۰ میلیارد تومان مورد نیاز است این در حالی است که سیاست ها در راستای احیای دریاچه ارومیه نباید تغییر کند، من نمی توانم تضمین دهم که

دولت بعد نگوید که مثلاً می‌خواهم سدها را احیا کنم حاکمیت باید مانع اجرای آن شود، در واقع آن ۳۰ میلیارد تومان نیز هزینه مرکز آینده پژوهی دریاچه ارومیه و نظارت بر آن است.

وی ادامه داد: اگر سیاست‌ها تغییر نکند دریاچه تا سال ۱۴۰۶ قطعاً احیا خواهد شد، با اقدامات صورت گرفته تا پایان اسفند ماه امسال حدود پنج میلیارد متر مکعب آب به دریاچه می‌رسد که با احیای کامل آن در سال ۱۴۰۶ حدود ۱۴ میلیارد و ۹۸۰ میلیون متر مکعب حجم آب دریاچه ارومیه خواهد بود که این حجم آب جدای از میزان تبخیر است.

کلانتری گفت: در سال‌های اول شروع به کار ستاد احیای دریاچه ارومیه از تجربیات کشورهای دیگر استفاده می‌کردیم اما از سال ۱۳۹۶ خودمان تولید کننده شدیم به طوری که مرکز منطقه ای اسکاپ که در زمینه گرد و غبار فعالیت می‌کند در راستای اقدامات موفق ستاد مرکز خود را در تهران مستقر کرد، هر سال نیز ۱۰ تا ۱۵ نفر از سفرای کشورهای دیگر به ویژه اروپایی برای پیگیری شرایط دریاچه ارومیه وارد منطقه میشوند و فعالیت در این عرصه به یک برند بین‌المللی تبدیل شده است.

وی افزود: امروز حدود ۹۶ درصد از کانون‌های گرد و غبار اطراف دریاچه ارومیه مهار شده است و آن چند درصد باقیمانده نیز به زودی مهار می‌شود، در واقع دریاچه به میعادگاهی برای دانشمندان سراسر جهان تبدیل شده است.

بروز مشکلات زیست محیطی در عدم پذیرش آمایش سرزمین و توسعه پایدار معاون رئیس جمهوری درباره اینکه چرا می‌گذاریم کار به جاهای باریک بکشد آن زمان کار را شروع می‌کنیم، گفت: دو اصل جهانی را قبول نداشتیم، نزدیک به ۶۰ سال است که اصل آمایش سرزمین در دنیا اجرا می‌شود و یا از دهه ۷۰ دنیا به اصل توسعه پایدار رسیده اما ما آن را قبول نداشتیم و تازه بعد از گذشت ۴۰ سال از پیروزی انقلاب اسلامی، سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده که در حال تهیه نقشه

آمایش سرزمین است .

وی تاکید کرد: مشخص بود که با قبول نداشتن این دو اصل در آینده مشکلات زیادی گریبانگیر ما خواهد شد که امروز نتیجه آن خشک شدن تالاب‌ها و یا پسماندهای شمال کشور است، وقتی که برنامه آمایش نداشته باشیم هر نهاد و یا سازمانی برای خود برنامه ریزی می کند و همه کارها ناهماهنگ پیش می رود، مثلاً ایران با افغانستان در سال ۱۳۵۱ قرار داد بست تا سالانه ۸۲۶ میلیون متر مکعب آب به ما بدهد که برای این میزان آب در بخش‌های شرب، کشاورزی و صنعت برنامه ریزی کردند اما حق محیط زیست دیده نشد که نتیجه آن خشک شدن هامون است ، البته از آن میزان آب حدود ۴۰۰ میلیون متر مکعب نیز تبخیر می شود که با این شرایط ۴۶ هزار هکتار توسعه کشاورزی صورت گرفته است که این روند نتیجه ناهماهنگی میان دستگاه‌ها است که از عدم پذیرش آمایش سرزمین و توسعه پایدار نشأت می گیرد.

کالانتری ادامه داد: در بسیاری از کشورها فولاد و پتروشیمی باید در کنار منابع آبی ایجاد شوند اما ما همه کویرهای ما شده فولاد و پتروشیمی که از سال ۱۳۹۸ دولت دستور دارد که فولاد و پتروشیمی نباید در نقاطی از کشور که آب ندارند ایجاد شود و مجوز به آنها داده نخواهد شد.

ساماندهی پسماندهای شمال

رییس سازمان حفاظت محیط زیست گفت: از روزی که وادر سازمان حفاظت محیط زیست شدم برای زباله های شمال کشور برنامه داشتیم، سال اول یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار از محل صندوق توسعه ملی برای ساماندهی پسماندها با اولویت استان های شمالی بودجه گذاشته شد اما مجلس وقت این پول را از سهم محیط زیست برداشت و به بخش های دیگر اختصاص داد در حالی که اگر این کار نمی شد اکنون مشکل پسماندها حل شده بود، البته امسال نیز اعتباری برای این کار از صندوق توسعه ملی در نظر گرفته

شده اما تا تخصیص یابد و کار اجرایی شود زمان می برد.

هیچ جنگلی قابل واگذاری نیست

معاون رییس جمهوری با تاکید بر اینکه طبق قانون هیچ جنگلی قابل واگذاری نیست، افزود: وسعت آق قلا حدود ۵ هزار و ۶۰۰ هکتار است که از این میزان ۴۰۰ هکتار آن مستثنیات است که می تواند وقف شود البته اگر وقف باشد اما جنگل قابل وقف نیست، البته آن پنج هزار هکتار هم وقف باشد جزو وقف محسوب نمی شود و اگر وقف نامه ای باشد خودبخود باطل می شود اگر هم اوقاف این کار را کرده باشد باید باطل شود. سازمان اوقاف هم مدعی آن نیست اما آن ۴۰۰ هکتار اگر سند داشته باشد می تواند مدعی شوند . وی تاکید کرد: دماوند هم نمی تواند وقف شود چون آثار ملی است اگر واقف می خواهد وقف کند اول باید مالکیت خود را اثبات کند در حالی که آثار ملی مالک شخصی ندارد ، در قانون اساسی جنگل جزو انفال است و قابل وقف نیست. سازمان جنگل ها باید محکم از حقوق خود دفاع کند.

بیش از ۹۰ درصد آتش سوزی ها عمدی بود

کلانتری اظهار داشت: باید قبول کنیم که آتش سوزی جنگل ها بخشی از اکولوژیک طبیعی است، امسال بیش از میلیون هکتار از جنگل های سیبری در آتش سوخت، در ایران نیز امسال با توجه به بارندگی های خوب و پوشش گیاهی مناسب دو هزار و ۳۶ هکتار از جنگل و ۱۹ هزار هکتار از مراتع در آتش سوخت که بیش از ۹۰ درصد آن عمدی و عامل انسانی بوده که از بخش زیادی از آن از خصومت های قبیله ای نشات می گیرد.

آبگذر چرخش آب از جنوب به شمال دریاچه ارومیه احداث می‌شود - خبرگزاری

ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۶

ارومیه- ایرنا- رییس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با بیان اینکه خاکریز ایجاد شده در دریاچه برای عبور و مرور خودروها هم اکنون به یک بحران زیست محیطی در احیای این نگین فیروزه‌ای تبدیل شده، گفت: آبگذر چرخش آب از جنوب به شمال دریاچه احداث می‌شود.

فرهاد سرخوش روز یکشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا با اشاره به اینکه خاکریز دریاچه ارومیه مانع از چرخش آب از جنب دریاچه به سمت شمال آن می‌شود، اظهار داشت: این خاکریز مانعی برای سیستم چرخشی اکوسیستمی محسوب می‌شود.

وی با اشاره به اینکه خاکریز دریاچه ارومیه باعث می‌شود تا درصد نمک و رسوب دریاچه ارومیه در شمال و جنوب همگن نباشد، افزود: رفع این مشکل در اولویت وزارت راه قرار گرفته و به زودی عملیاتی می‌شود.

رییس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با اعلام اینکه آزمایش لازم حفاری برای آغاز احیای سیستم چرخشی اکوسیستمی در دریاچه ارومیه آغاز شده است، افزود: آبگذری در سه کیلومتری ایست بازرسی دریاچه ارومیه ایجاد می‌شود.

وی عنوان کرد: ۵۰ درصد از اعتبارات احداث این آبگذر را ستاد احیای دریاچه ارومیه متقبل شده تا این طرح به سرعت توسط وزارت راه آغاز شده و به اتمام برسد.

سرخوش با اعلام اینکه هنوز میزان اعتبار لازم برای ایجاد آبگذر دریاچه ارومیه به ستاد احیای اعلام نشده، گفت: در همین راستا و برای آغاز هرچه سریعتر این طرح، ستاد احیا در مرحله نخست ۵۰۰ میلیارد ریال اعتبار به احداث آبگذر دریاچه ارومیه اختصاص می‌دهد.

وی ادامه داد: به دلیل توجه دولت تدبیر و امید، هیچ کمبودی در اختصاص اعتبار برای اتمام این طرح وجود ندارد.

در گذشته به علت هزینه بالاتر احداث پل هوایی، نحوه ساخت پل در بیشتر مسیر مبتنی بر خاکریزی و دو نیم سازی دریاچه ارومیه بوده که بدون ارزیابی دقیق زیست محیطی اجرا شده است. پس از افتتاح فاز نخست پل میانگذر دریاچه ارومیه در سال ۱۳۸۷ و نمایان شدن بیش از پیش خشک شدن نگین آبی آذربایجان در سال‌های پس از آن، مباحثی در رابطه با نقش پل میانگذر دریاچه در خشک شدن آن مطرح شد که کارشناسان در این رابطه نظریه‌های متفاوتی داشتند. عده ای از کارشناسان خاکریز دریاچه ارومیه را موثر در خشک شدن آن می‌دانستند ولی عده‌ای به آن توجه نداشتند.

عزم جدی دولت تدبیر و امید در احیای دریاچه ارومیه سبب شد که طی چندین سال گذشته موضوع نقش میانگذر و خاکریز در خشک شدن دریاچه ارومیه مورد بررسی علمی و گسترده قرار گیرد.

آلودگی آب‌های زیرزمینی از مهم‌ترین آثار مخرب معدن کاوی - روزنامه سبزینه مورخ

۱۳۹۹/۰۶/۱۶

براساس آخرین داده‌های مرکز آمار، تا سال ۱۳۹۷ بیش از چهار هزار و ۹۰۰ معدن در حال بهره‌برداری در کشور وجود داشت. یک دکترای مهندسی محیط‌زیست ضمن بیان این که یکی از مهم‌ترین آثار مخرب معدن کاوی آلودگی آب‌های زیرزمینی است، گفت: تداوم روش مدیریت فعلی بهره‌برداری از معادن کشور به هیچ‌عنوان قابل جبران و برگشت‌پذیر نخواهد بود.

به گزارش «سبزینه» به نقل از ایسنا، حسین فخرایی ضمن بیان این که بخش اصلی آثار مخرب معدن کاوی متوجه محیط‌زیست است، اظهار کرد: بدون شک تداوم روند فعلی معدن کاوی در کشور غیرقابل جبران خواهد بود، چراکه زمانی که یک معدن باز شود و استخراج از آن صورت گیرد، نمی‌توان برای جبران آن اقدامی کرد، اما اگر پیش از اقدام به استخراج از معادن برنامه‌ریزی صحیح وجود داشته باشد، می‌توان آثار مخرب ناشی از آن را کاهش داد.

وی درباره آثار مخرب معدن کاوی بر محیط‌زیست بیان داشت: یکی از مهم‌ترین آثار مخرب معدن کاوی آلودگی آب‌های زیرزمینی است، چراکه در فرآیند معدن کاوی از انواع مواد شیمیایی و رزین برای جداسازی فلزات سنگین از دوغاب خاک معدن استفاده و این مواد شیمیایی در محیط رها می‌شود و به منابع آب زیرزمینی نفوذ می‌کند. این در حالی است که پاک‌سازی این مواد از منابع آب زیرزمینی اقدامی بسیار دشوار است.

عضو هیئت علمی دانشگاه مالک‌اشتر با اشاره به این که معدن کاوی آثار سوئی بر محیط طبیعی دارد، عنوان کرد: در کنار معادن فعال، جاده‌سازی نیز صورت می‌گیرد و این جاده‌ها خود باعث تخریب مناطق کوهستانی و محدوده معادن می‌شود؛ همچنین از بین رفتن تنوع جانوری و پوشش گیاهی را در پی دارد.

این دکترای مهندسی محیط‌زیست نخاله‌های رها شده در محدوده معادن را یکی دیگر از آثار مخرب معدن‌کاوی برشمرد و تصریح کرد: نخاله‌های رها شده در این محیط‌ها به مراتب مضرات بیشتری به همراه دارد؛ به عنوان نمونه دوغاب‌هایی را که در فرآیند معدن‌کاوی تشکیل شده است، پشت سدهایی به نام سد باطله تخلیه می‌کنند که مواد پشت این سدها نه جامد است و نه مایع، بلکه حالتی باتلاقی دارند. این سدهای باطله سالیان سال در جای خود باقی می‌مانند و شیرآبه آن‌ها به منابع آب زیرزمینی نفوذ می‌کند، اما مهم‌ترین خطری که متوجه این سدها می‌شود، اشکالات محاسباتی در ساخت آن‌هاست که منجر به شکست دیواره سد و رها شدن دوغاب انباشته شده پشت آن به مناطق پایین دست می‌شود؛ مانند اتفاقی که در منطقه حفاظت‌شده ارسباران رخ داد.

فخرایی ادامه داد: علاوه بر این که وجود این سدهای باطله خود مشکلات زیست‌محیطی فراوانی به همراه دارد، احتمال شکستن آن‌ها نیز همیشه وجود دارد و در عین حال پاک‌سازی دوغاب رها شده به مناطق پایین دست امکان‌پذیر نیست.

او با بیان این که در دنیا راه‌هایی برای جلوگیری از نفوذ مواد شیمیایی به منابع آب زیرزمینی وجود دارد، خاطرنشان کرد: مهم‌ترین اقدامی که می‌تواند در این زمینه صورت بگیرد، پوشش کف سدهای باطله با غشاهای پلیمری به نام ژئوممبرین است تا از نفوذ شیرآبه دوغاب مواد معدنی به منابع زیرزمینی جلوگیری شود، اما استفاده از این روش‌ها بسته به این است که هزینه این اقدامات برای مدیران اجرایی طرح‌های معدن‌کاوی توجیه اقتصادی دارد یا خیر؟

این دکترای مهندسی محیط‌زیست ضمن تأکید بر این که معدن‌کاوی به شکل سنتی در هر صورت آثار مخربی به همراه دارد، اظهار کرد: هرچه معدن‌کاوی به شیوه سنتی و فعلی مدیریت شود، بازهم آثار مخربی برجای خواهد گذاشت. بنابراین لازم است که به سمت توسعه معدن‌کاری سبز و اصولی حرکت کنیم.

فخرایی درباره معدن‌کاری سبز توضیح داد: در معدن‌کاری سبز ارزش اقتصادی معادن و نقش آن‌ها در تأمین رفاه اجتماعی مورد توجه قرار می‌گیرد. بنابراین به‌جای منع فعالیت معدن‌کاوی برنامه دقیقی از طرح مورد نظر پیش از آغاز عملیات استخراج و باز کردن معدن ارائه می‌شود. برنامه‌هایی از جمله تعیین نقطه‌های مورد نظر استخراج، مکان‌های تخلیه نخاله و همچنین بررسی آلودگی‌های احتمالی همگی اقداماتی است که پیش از آغاز عملیات معدن‌کاوی باید انجام شود.

۴۱۴ کیلومتر از انهار و رودخانه‌های منتهی به دریاچه ارومیه لایروبی شد؛ افزایش یک‌متری تراز دریاچه ارومیه طی ۲ سال اخیر - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۶

نویسنده: نرگس آذرپیوند

امسال تراز آبی دریاچه ارومیه رکورد ۱۰ ساله را زد. از ابتدای سال آبی جاری تاکنون در استان آذربایجان غربی ۲۷۹/۹ میلی‌متر بارش ثبت شده است. این رقم نسبت به میانگین بلندمدت این استان ۲۱ درصد افزایش داشته است. سال گذشته در این استان ۳۹۶ میلی‌متر باران و برف بارید که ۷۱ درصد بیش‌تر از میانگین بلندمدت بود. این بارش‌ها تراز دریاچه ارومیه را نسبت به فروردین سال گذشته ۳۷ میلی‌متر افزایش داده است. دریاچه ارومیه هنوز به‌حدود ۱۰ میلیارد مترمکعب آب نیاز دارد تا به تراز اکولوژیک خود برسد. پروژه‌های نجات دریاچه ارومیه باید سالانه ۳/۵ میلیارد مترمکعب آب وارد دریاچه وارد کنند، تا این تراز محقق شود.

مطرح‌شدن احیای دریاچه ارومیه در نخستین جلسه هیئت دولت به ریاست حسن روحانی در مرداد سال ۱۳۹۲، سبب شگفتی بسیاری از مردم به‌ویژه مردم آذربایجان غربی و مناطق حاشیه‌ای دریاچه شد؛ چراکه قبل از دولت یازدهم مطالبه برای احیای دریاچه ارومیه یک موضوع امنیتی تلقی می‌شد.

از آنجایی که تا پیش از حضور حسن روحانی، رئیس‌جمهوری اسلامی، هیچ مسئول کشوری در جلسه مهمی نظیر هیئت دولت، به موضوع دریاچه ارومیه نپرداخته بود، طرح این مسأله آن هم در نخستین جلسه برای همه ملت منطقه تازگی داشت؛ ولی در کنار آن عده‌ای از مردم نیز به طرح این موضوع زیاد خوش‌بین نبودند و آن را در جمع وعده‌های بی‌سرانجام نظیر دولت‌های گذشته می‌دانستند. دیری نگذشت تا با تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه و آغاز اقدامات عملی برای احیای نگیان آبی آذربایجان، امید مردم به جدیت دولت در احیای دریاچه افزایش یافت؛ اما بودند و هستند کسانی که در راستای

اهداف سیاسی و جناحی خود و صرفاً برای مخالفت با دولت، امید مردم را نشانه رفته‌اند. مخالفان دولت برای ناکارآمد نشان دادن ستاد احیاء تمامی تلاش خود را به کار گرفتند، اما پس از گذشت بیش از هفت سال آخرین گام‌های دولت برای تحقق احیای دریاچه برداشته شده و در این راستا بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد ریال با وجود تحریم و مشکلات اعتباری از سوی دولت تدبیر و امید هزینه شد؛ هزینه‌ای که نشان داد دولت به موضوعات زیست‌محیطی و مطالبات مردمی حساسیت کافی دارد. در همین راستا کشاورزان قشری از مردم بودند که بیش‌تر از سایرین از چگونگی اقدامات دولت برای احیای دریاچه ارومیه نگران بودند؛ چراکه موضوع ضرورت کاهش مصرف آب می‌توانست به‌طور مستقیم در وضعیت معیشتی آن‌ها اثرگذار باشد.

ستاد احیاء علاوه بر اجرای طرح‌های مهمی چون تغییر الگوی کشت و تجهیز اراضی کشاورزی به آبیاری مدرن، تلاش کرد تا با لایروبی رودخانه‌ها نه تنها در افزایش راندمان آب تأثیرگذار باشد، بلکه با سردهنه‌سازی در رودخانه‌های اصلی باعث مدیریت مصرف آب در حوضه کشاورزی و مانع از هدر رفت آب شود.

کشاورزان دیگر نگران مدیریت آب توسط دولت نیستند
غلامرضا حسین‌پور، یکی از کشاورزان منطقه نازلو ارومیه، با بیان این که در اوایل تشکیل ستاد احیاء، کشاورزان نگران مدیریت آب توسط دولت بودند، به ایرنا گفت: در آن زمان همه نگران این بودیم که برای احیای دریاچه ارومیه، آب لازم برای اراضی کشاورزی منطقه اختصاص نخواهد یافت، ولی با گذشت زمان و مشاهده نحوه مدیریت ستاد احیاء این نگرانی برطرف شد.

وی ادامه داد: در فصل آبیاری محصولات کشاورزی، آب لازم برای اراضی کشاورزی از طریق نهرها تزریق شده و هیچ مشکلی در این رابطه وجود ندارد. حسین‌پور همچنین گفت وگویی چهره‌به‌چهره

مسئولان ستاد احیاء با کشاورزان و روستاییان را بسیار موثر در آگاه‌سازی و مشارکت در بحث صرفه‌جویی در مصرف آب عنوان کرد.

خوشحالی کشاورزان از تسریع در انتقال آب به اراضی کشاورزی آیدین محمدی، یکی دیگر از کشاورزان ارومیه‌ای، با بیان این که در گذشته برای انتقال آب رودخانه‌ها به اراضی کشاورزی دچار مشکل بوده است، گفت: لایروبی رودخانه‌ها سبب شده تا آب رودخانه بدون انحراف در مسیر، مستقیم راه خود را طی کند و کشاورزان نیز از آب موجود بهره‌مند شوند. وی ادامه داد: در گذشته آب رودخانه‌ها یا از مسیر منحرف می‌شد یا توسط برخی سودجویان سرقت آب صورت می‌گرفت که در این بین کشاورزان متضرر می‌شدند؛ ولی خوشبختانه با سردهنه‌سازی، لایروبی و نظارت ۲۴ ساعته بر مسیر آب رودخانه‌ها دیگر هیچ نگرانی در این راستا نداریم. وی همچنین با بیان این که لایروبی رودخانه‌ها سبب در امان ماندن برخی از اراضی کشاورزی از سیل شده است، افزود: مردم منطقه از اقدامات ستاد احیاء در کمک به نجات دریاچه ارومیه رضایت کافی دارند و آن را همچون گذشته تهدیدی برای معیشت خود نمی‌دانند.

بدون لایروبی رودخانه‌ها، افزایش یک‌متری دریاچه ارومیه ممکن نبود مدیر دفتر برنامه‌ریزی و تلفیق ستاد احیاء دریاچه ارومیه با اشاره به میزان بارش بالای نزولات آسمانی در سال گذشته و افزایش یک‌متری تراز دریاچه در آن مقطع گفت: در سال آبی ۱۳۸۵-۱۳۸۶ بارشی مشابه بارندگی سال گذشته در حوضه آبریز دریاچه ارومیه اتفاق افتاد که در آن سال نه تنها سطح آب دریاچه بالا نیامد، بلکه در اردیبهشت ماه همان سال تراز دریاچه ۲۷ سانتی‌متر کاهش یافت. مسعود تجریشی اظهار داشت: البته باید در نظر داشته باشیم که بارش باران به تنهایی این افزایش تراز آب

را به همراه نداشت، بلکه انجام اقداماتی مانند لایروبی و رهاسازی آب از پشت سدها به این افزایش تراز آن کمک کرد. لایروبی‌ها نه تنها باعث شد تا کشاورزی خسارت نبیند، بلکه آب را نیز با کم‌ترین پرتی وارد دریاچه کرده است.

نقش لایروبی رودخانه‌ها در ورود ۲ میلیارد مترمکعب آب به دریاچه ارومیه لایروبی رودخانه‌ها توسط اعتبارات ستاد احیای دریاچه ارومیه به اندازه‌ای حائز اهمیت است که هادی بهادری، نماینده سابق مردم ارومیه در مجلس شورای اسلامی، نیز به آن اذعان داشت. وی در سال ۱۳۹۸ و در گفت‌وگو با رسانه‌ها اعلام کرده بود که اگر لایروبی رودخانه‌ها نبود، پس از بارش‌های فروردین سال ۱۳۹۸ هیچ‌گاه شاهد افزایش چشم‌گیر تراز دریاچه ارومیه نبودیم.

این نماینده سابق مجلس شورای اسلامی با اذعان به این که پس از بارش‌های سال گذشته بیش از دو میلیارد مترمکعب آب به سمت دریاچه ارومیه هدایت شد، گفت: اگر لایروبی به موقع رودخانه‌ها نبود این حجم از آب به سمت دریاچه سرازیر نمی‌شد. در شرایطی که قبل از انتخابات مجلس شورای اسلامی بسیاری از نمایندگان خانه ملت بر موج ایجاد شده علیه دولت سوار بودند و افزایش تراز دریاچه را صرفاً حاصل بارش‌ها می‌دانستند، این گونه اظهارات نمایندگان مردم در مجلس نشان از انکارناپذیری اقدامات ستاد احیای در حیات نگین آبی آذربایجان بود.

لایروبی رودخانه‌ها مانع از نابودی اراضی کشاورزی بر اثر سیل شد بسیاری از افراد مطلع بر این موضوع صحنه می‌گذارند که اگر دولت برای احیای دریاچه دست به کار نشده و رودخانه‌ها لایروبی نشده بود، آب بارندگی‌های اخیر به جای هدایت به پیکره دریاچه به مزارع و خانه‌ها در شهرستان‌های میاندوآب و ملکان یا مناطق حاشیه‌ای دریاچه هجوم می‌آورد.

در همین راستا مدیر دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با اشاره به بارش‌های سال گذشته که منجر به افزایش چشم‌گیر تراز دریاچه ارومیه شد، گفت: دبی برخی از رودخانه‌های آذربایجان غربی از جمله زرینه‌رود، سیمینه‌رود و گدارچای در آن مقطع به بالای ۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه رسید که در سایه زیرساخت‌هایی که ستاد احیای مهیا کرده بود، آب‌های سطحی بدون خسارت سیل وارد پیکره دریاچه شد.

فرهاد سرخوش ادامه داد: در آن مقطع که سیل و ویرانی بسیاری از استان‌های کشور را درگیر خود کرده بود، اقدامات ستاد احیاء در لایروبی رودخانه‌ها سبب شد تا نه تنها این تهدید به یک فرصت تبدیل شود، بلکه شرایط احیای دریاچه ارومیه سرعت یابد.

مدیر دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با بیان این که از آغاز به کار ستاد احیای تاکنون بیش از ۴۱۴ کیلومتر از انهار و رودخانه‌های منتهی به دریاچه لایروبی شده است، گفت: از این مقدار ۲۹۰ کیلومتر لایروبی مختص انهار و ۱۲۴ کیلومتر نیز مختص رودخانه‌ها بوده است.

وی در رابطه با لایروبی رودخانه‌ها توضیح داد: ۱۳/۵ کیلومتر از رودخانه سیمینه‌رود، ۱۲ کیلومتر از رودخانه مهابادچای، ۱۹/۵ کیلومتر از رودخانه گدارچای، ۲۹ کیلومتر از رودخانه باراندوز چای، ۱۳ کیلومتر از رودخانه زولاچای، ۱۲ کیلومتر از رودخانه کانی‌رَش، و ۲۵ کیلومتر از محل اتصال زرینه‌رود و سیمینه‌رود به پیکره دریاچه ارومیه از جمله اهم اقدامات ستاد احیاء در لایروبی رودخانه‌ها بوده است.

سرخوش همچنین لایروبی ۱۳۷ کیلومتر از انهار در شهرستان ارومیه، ۵۱ کیلومتر در نوشین‌شهر، ۳۱ کیلومتر در میاندوآب، ۳۰ کیلومتر در شاهین‌دژ، ۱۰ کیلومتر در نقده، ۲۱ کیلومتر در مهاباد و ۱۰ کیلومتر در سلماس را از جمله مهم‌ترین لایروبی‌های انجام شده بر روی انهار حوضه آبریز دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی عنوان کرد.

وی ادامه داد: ستاد احیای دریاچه ارومیه در کنار سایر دستگاه‌های اجرایی عزم جدی برای احیای نگین

آبی آذربایجان دارد و تمامی تلاش خود را به کار خواهد گرفت تا در لایروبی رودخانه‌ها نیز همچون سایر طرح‌های این ستاد هیچ کمبود اعتباری متوجه اتمام آن نشود. سرخوش جلوگیری از پخش آب در مصب رودخانه، تسهیل در انتقال آب به پیکره اصلی دریاچه ارومیه، افزایش سرعت جریان آب ورودی به دریاچه و کاهش اتلاف و سطح تبخیر را از مهم‌ترین تأثیرات لایروبی رودخانه‌ها در احیای دریاچه دانست.

اجرای ۸۰ طرح سردهنه‌سازی در رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه مدیر دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با بیان این که تاکنون مراحل احداث بیش از ۸۰ طرح سردهنه‌سازی، اصلاح و بازسازی دریچه‌ها و آبگیرهای رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه به اتمام رسیده است، گفت: باراندوز چای، نازلو، گذارچای، شهرچای، زرینه‌رود و سیمینه‌رود از جمله مهم‌ترین این رودخانه‌ها هستند که عملیات سردهنه‌سازی در آن‌ها اجرا شد. وی هدف از اجرای طرح سردهنه‌سازی را امکان آبگیری کانال آبیاری در ظرفیت مناسب در فصول زراعی، مسدود کردن جریان به کانال و هدایت آب رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه به سمت پیکره دریاچه در فصول غیر زراعی عنوان کرد.

سرخوش به تصویب اختصاص بیش از یک‌هزار و ۳۳۰ میلیارد ریال اعتبار برای سردهنه‌سازی در رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه اشاره کرد و افزود: با توجه به مقدار پیشرفت طرح‌ها، تاکنون بیش از ۵۳۳ میلیارد ریال از این مقدار اعتبار اختصاص یافته است.

وی با اشاره به این که سردهنه رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه ارومیه در گذشته به هیچ‌وجه لایروبی نشده بود، افزود: رسوب‌گذاری در این رودخانه طی سال‌های متمادی موجب شده بود تا آب رودخانه‌ها به حاشیه دریاچه جریان یابد و بخار شود.

وی همچنین با تأکید بر این که برخی از نقاط رودخانه‌ها در گذشته شیب منفی پیدا کرده بود، اظهار داشت: قبل از آغاز اقدامات ستاد احیای، بین برخی رودخانه‌ها با دریاچه ارومیه فاصله چند کیلومتری ایجاد شده بود که این موضوع نیز برطرف شد.

هرچند طرح‌های مهم انتقال آب به دریاچه ارومیه هنوز به بهره‌برداری نرسیده و طی سال جاری با حضور رئیس جمهوری افتتاح خواهند شد؛ ولی قطع یقین با نیم‌نگاهی به هزینه ۱۰ هزار میلیارد ریالی دولت در بحث احیای دریاچه ارومیه و اقدامات انجام‌شده در این راستا، افزایش تراز ۱/۵ متری نگین آبی آذربایجان نسبت به کم‌ترین تراز ثبت شده برای آن با وجود کاهش چشمگیر بارندگی‌ها به هیچ‌وجه اتفاقی نیست و نشان از توجه ویژه دولت به این موضوع زیست‌محیطی دارد. دولت روحانی مصمم است تا کارنامه موافقی از احیای دریاچه ارومیه به مردم منطقه تقدیم کند و همواره خاطره خوبی از خود برای مردم آذربایجان برجای بگذارد.

کم‌ترین میزان آب دریاچه ارومیه در سال ۱۳۹۳ یعنی یک سال قبل از آغاز کار عملی ستاد احیای دریاچه ارومیه با ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب به ثبت رسید که با نگاه بلند دولت تدبیر و امید هم‌اکنون میزان آب این دریاچه به بیش از چهار میلیارد مترمکعب رسیده که نزدیک به هشت برابر افزایش داشته است. با وجود این افزایش نسبی تراز، نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش‌ها و استفاده بهینه از منابع آبی براساس سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بینجامد.

قبل از تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه تراز این حوزه آبی بسته سالانه به‌طور متوسط ۴۰ سانتی‌متر کاهش می‌یافت، اما در سایه اقدامات دولت تدبیر و امید روند خشک شدن آن متوقف شد. هرچند تراز یک هزار و ۲۷۴ متر به‌عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده، ولی این دریاچه در تراز

یک‌هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون‌های ریزگرد آن رفع خواهد شد. دریاچه ارومیه در قالب طرح‌های ستاد احیاء قرار است ظرف مدت ۱۰ سال به تراز اکولوژیک خود برسد که حدود ۱/۵ تا دو سال از برنامه عقب است؛ این دریاچه از اواسط دهه ۱۳۸۰ شروع به خشک‌شدن کرد و بنا بر آمار بین‌المللی تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۸۰ درصد از مساحت آن خشک شد.

کاهش ۴۰ درصدی مصرف آب، هدیه کشاورزان به دریاچه ارومیه - خبرگزاری ایرنا

مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۶

ارومیه- ایرنا- تدابیر دولت در بخش گلخانه ها، مکانیزاسیون، آبیاری های نوین و ترویج کشاورزی در آذربایجان غربی علاوه برافزایش درآمد کشاورزان منجر به حرکت در مسیر پایداری منابع آبی و کاهش ۴۰ درصدی مصرف آب در این بخش شده است.

به گزارش ایرنا، با توجه به مصرف حدود ۹۰ درصدی منابع آبی حوضه آبریز دریاچه ارومیه در بخش کشاورزی، یکی از مهمترین برنامه های دولت تدبیر و امید در آذربایجان غربی در راستای مدیریت پایداری منابع آبی حوضه، کاهش ۴۰ درصدی مصرف آب در بخش کشاورزی و در راستای احیای این دریاچه طی یک برنامه پنجساله بوده است.

این اقدام با انجام سیاست گذاری و برنامه ریزی های لازم و با مجموعه ای از راهکارهای سازه ای و مدیریتی در جهت افزایش بهره وری و در راستای پایداری کاهش مصرف آب در بخش کشاورزی محقق شد بطوریکه اجرای طرح های ستاد احیای منجر به صرفه جویی در مصرف بیش از ۵۵۸ میلیون مترمکعب آب در سالهای اخیر شده است.

از این میزان صرفه جویی نیز ۲۳۰ میلیون متر مکعب آب از طریق استفاده از فنون علمی و فنی و ۳۲۸ میلیون متر مکعب از محل کاهش دریافت از محل سدهای استان به دریاچه ارومیه روانه شده است. با تدابیر دولتمردان در هفت سال گذشته در آذربایجان غربی در راستای تحقق این هدف گامهای استواری برداشته شده است که علاوه بر کاهش مصرف منابع آبی، افزایش تولید و اشتغالزایی وسیع نیز در بخشهای مختلف شهری و روستایی را در پی داشته است.

در این راستا در طول فعالیت دولت تدبیر و امید افزون بر ۶ هزار طرح با سرمایه گذاری افزون بر یک هزار و

۶۰۰ میلیارد تومان در آذربایجان غربی افتتاح شده که در این طرح‌ها برای بیش از ۲۱ هزار و ۱۶۴ نفر اشتغالزایی شده است.

۵۰ درصد از این طرح‌ها همواره به پروژه‌های حوزه آب و خاک مربوط بوده که بیش از ۹۰ درصد این طرح‌ها مربوط به آبیاری‌های نوین کشاورزی و گلخانه‌ها می‌باشد که بیانگر جهشی وسیع و همتی مضاعف در صرفه جویی در مصرف آب و افزایش بهره‌وری است.

هزینه ۲۷۵۰ میلیارد ریالی دولت برای بخش کشاورزی آذربایجان غربی

رئیس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه در گفت و گو با ایرنا گفت: از آغاز فعالیت این ستاد تاکنون بیش از ۲ هزار و ۷۵۰ میلیارد ریال در حوزه کشاورزی برای مدیریت مصرف آب و کمک به احیای دریاچه ارومیه هزینه شده است.

فرهاد سرخوش با بیان اینکه این مقدار اعتبار در چهار حوزه آب و خاک، زراعت، ترویج و باغبانی هزینه شده است، اظهار داشت: هرچند طرح‌های مهم انتقال آب به دریاچه ارومیه در مراحل پایانی است و هنوز به بهره‌برداری کامل نرسیده ولی تاثیر سایر اقدامات را می‌توان امروز به وضوح در جان گرفتن دریاچه ارومیه مشاهده کرد.

وی با بیان اینکه طبق آمار میزان مصرف آب کشاورزی در حوضه آبریز دریاچه ارومیه ۴۰ درصد کاهش یافته است، گفت: احیای دریاچه ارومیه نیازمند همکاری و همدلی همه‌جانبه است.

وی با قدردانی از روستاییان در حمایت از طرح‌های کشاورزی ستاد احیای دریاچه ارومیه، بیان کرد: این ستاد در کنار احیای نگین آبی آذربایجان در تلاش برای ارتقای وضعیت معیشت کشاورزان نیز است.

رئیس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه، توسعه روش‌های نوین آبیاری، انتقال آب با لوله، تهیه کاداستر اراضی و مطالعه و اجرای شبکه فرعی آبیاری و زهکشی را از مهمترین طرح‌های ستاد احیای دانست.

مصرف آب بخش کشاورزی باید به کمتر از نصف برسد

استاندار آذربایجان غربی نیز در این باره به خبرنگار ایرنا گفت: هفت میلیارد متر مکعب از منابع آبی استان سالانه در زیر حوضه دریاچه ارومیه برای کشاورزی سنتی مصرف می‌شود که باید این میزان به سه میلیارد متر مکعب برسد.

محمد مهدی شهریاری اظهار داشت: کشاورزان آذربایجان غربی در سال‌های اخیر اهتمام خاصی به آبیاری‌های مدرن داشتند که بهره‌گیری از این شیوه‌های نوین موجب افزایش تولید با استفاده بهینه از آب خواهد شد.

وی بیان کرد: آذربایجان غربی به عنوان دومین استان پرآب کشور که از آن به عنوان انبار آب ایران هم یاد می‌شود توان تامین آب کشاورزی و آب دریاچه ارومیه را دارد.

شهریاری گفت: این استان در سال ۱۳۹۷ بارندگی خوبی را شاهد بود و هرچند در سال گذشته کاهش ۲۵ درصدی بارش‌ها را تجربه کرد و متوسط بارندگی آن به ۳۶۰ میلیمتر رسید اما با مشکلی در تامین آب روبرو نشد.

نماینده عالی دولت در آذربایجان غربی یادآور شد: این استان یک میلیون هکتار زمین کشاورزی دارد که ۴۰۰ هزار هکتار آن تحت کشت آبی و بقیه دیم است.

وی افزود: در ۳۰ سال گذشته گسترش زمین‌های کشاورزی و آبیاری آن به صورت غیرعلمی سبب خشک شدن دریاچه ارومیه شد.

شهریاری اظهار داشت: اکنون حدود هفت میلیارد مترمکعب آب در بخش کشاورزی مصرف می‌شود که این رقم باید بین ۱ تا ۲ میلیارد مترمکعب باشد.

وی افزود: در صورتی که مصرف آب کشاورزی بهینه شود، برای احیای دریاچه ارومیه و اینکه به تراز اکولوژیک برسد، بسیار مفید است.

استاندار آذربایجان غربی اظهار داشت: پس از خشک شدن دریاچه ارومیه و تشکیل ستاد احیای آن، محدودیت‌هایی برای حقابه کشاورزی اعمال و پروژه‌های سدسازی در دریاچه ارومیه متوقف شد و حتی محدودیت‌هایی نیز در توسعه بخش کشاورزی، تخصیص آب کشاورزی و گلخانه‌ها اعمال شد. وی افزود: در این میان حتی برخی پروژه‌هایی که بالای ۵۰ درصد پیشرفت داشتند، رها شدند زیرا ستاد احیای معتقد بود سدها سبب می‌شوند که حقابه دریاچه واریز نشود و از این رو پیمانکاران رها شدند که مشکلات حقوقی هم به بار آورد.

نماینده عالی دولت در آذربایجان غربی اضافه کرد: امسال کار ستاد احیای دریاچه ارومیه پایان می‌پذیرد و درخواست‌های زیادی درباره بهینه‌سازی مصرف آب در بخش کشاورزی داریم که در پی اجرای آن هستیم. وی گفت: البته دولت اقدام‌های بسیار بزرگی در زمینه آبیاری نوین در آذربایجان غربی انجام داده است و تاکنون ۶۰ هزار هکتار از مزارع استان تحت پوشش شبکه‌گذاری اصلی و فرعی قرار گرفته‌اند. وی افزود: اگر برنامه ریزی کنیم هم می‌توانیم از آب برای بخش کشاورزی استفاده کنیم و نیز حقابه دریاچه ارومیه را تامین کنیم.

استاندار آذربایجان غربی همچنین گفت: تونل سد کانی سبب به طول ۳۶ کیلومتر و با صرف ۹ هزار میلیارد تومان اعتبار در مراحل پایانی است که با افتتاح آن سالانه ۶۰۰ میلیون مترمکعب آب به دریاچه ارومیه واریز می‌شود.

وی با اشاره به پیشرفت فیزیکی ۹۰ درصدی شبکه‌گذاری فرعی و اصلی چهار سد «کرم‌آباد»، «چایپاره»، «پیرانشهر» و «تکاب» گفت: برنامه داریم در صورت تامین اعتبار، طرح‌های آبرسانی به زمین‌های کشاورزی پایین دست سدها امسال به بهره‌برداری برسند.

شهرداری اظهار داشت: سد کرم‌آباد نیز سال گذشته به بهره‌برداری رسید که شبکه‌گذاری اصلی و فرعی حدود ۲۰ هزار هکتار از زمین‌های پایین دست در حال انجام است.

وی گفت: اجرای طرح‌های شبکه گذاری آبرسانی در چهار هزار هکتار از اراضی سد چایپاره، ۱۲ هزار هکتار در پیرانشهر و پایین دست سد تکاب نیز انجام می‌شود.

شیوه‌های نوآورانه شگردی برای افزایش بهره‌وری آب
رییس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی نیز در گفت و گو با ایرنا با بیان اینکه طرح‌های ستاد احیای منجر به صرفه جویی در مصرف بیش از ۵۵۸ میلیون مترمکعب آب شده است، افزود: ۲۳۰ میلیون متر مکعب آب از طریق استفاده از فنون علمی و فنی و ۳۲۸ میلیون متر مکعب از محل کاهش دریافت از محل سدهای استان در حوضه آبریز دریاچه ارومیه بوده است.

رسول جلیلی درباره محصولات کشاورزی تولیدی در آذربایجان غربی گفت: این استان ۸۳۰ هزار هکتار اراضی قابل کشت دارد که ۴۰۰ هزار هکتار اراضی دیم و ۳۱۰ هزار هکتار اراضی آبی و ۱۲۰ هزار هکتار باغات است که ۴۶ نوع محصول در این اراضی تولید می‌شود.

جلیلی ادامه داد: آذربایجان غربی با تجهیز یک هزار هکتار از اراضی کشاورزی خود به شیوه آبیاری نوین در فروردین و اردیبهشت سال ۱۳۹۹، استان پیشتاز کشور در این عرصه شد و تاکنون نیز یک هزار و ۳۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی منطقه در سال جاری به این شیوه‌های نوآورانه تجهیز شده است.

وی با اشاره به اینکه از مجموع اراضی کشاورزی استان ۲۶۵ هزار هکتار برای اجرای طرح‌های آبیاری نوین مستعد هستند، اظهار داشت: ۶۶ هزار هکتار آن به شیوه‌های نوین آبیاری در کشاورزی تجهیز شده است

طرح‌های آب و خاک گامی در راستای کاهش مصرف آب
معاون آب و خاک سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی گفت: امسال حدود یک هزار و ۳۰۰ هکتار

از اراضی کشاورزی استان به آبیاری نوین مجهز شده است.

علی اصغر زاده افزود: تجهیز این میزان اراضی در سه ماه اول سال جاری در حالی صورت گرفت که طی سال گذشته در مجموع چهار هزار هکتار از اراضی استان به آبیاری نوین مجهز شده بود.

وی با بیان اینکه ۲۶۵ هزار هکتار از اراضی کشاورزی این استان برای اجرای طرح‌های آبیاری نوین مستعد است، بیان کرد: از این میزان در سطح ۶۶ هزار هکتار شیوه‌های نوین آبیاری اجرا شده که ۲۲ هزار و ۲۲۱ هکتار آن در دولت تدبیر و امید رقم خورده است.

معاون آب و خاک و امور مهندسی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی ادامه داد: از مجموع ۲۶۵ هزار هکتار اراضی مستعد برای پیاده‌سازی شیوه آبیاری‌های نوین، حدود ۶۱ هزار و ۵۷۱ هکتار از محل ساماندهی آب‌های مرزی استان با ۹۵ درصد پیشرفت فیزیکی به اهتمام دولت تدبیر و امید در استان طراحی شده و در حال اجراست.

اصغر زاده گفت: بخشی از اعتبارات این طرح‌ها استانی و بخشی نیز ملی بوده که تا کنون یک هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان برای آن هزینه شده و برای اتمام آن به ۳۰۰ میلیارد تومان نیز نیاز است.

وی با اشاره به حمایت‌های دولت در این راستا ادامه داد: تسهیلاتی به متقاضیان در این راستا پرداخت می‌شود که براساس استاندارد اعلام شده برای هر هکتار زمین به روش آبیاری قطره‌ای ۱۷,۵ میلیون تومان یارانه دولتی تعلق می‌گیرد.

وی افزود: در زمینه آبیاری بارانی نیز ۱۰,۵ میلیون تومان کمک بلاعوض دولتی ارائه و برای آبیاری کم فشار نیز به ازای هر هکتار ۷,۵ میلیون تومان تسهیلات بلاعوض دولتی پرداخت می‌شود.

کاهش ۱۰ برابری مصرف آب با رونق گلخانه‌ها در آذربایجان غربی

مدیر شهرک‌های کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی در این باره به خبرنگار ایرنا گفت:

کشت گلخانه‌ای به عنوان یکی از پیشران‌های توسعه در اقتصاد آذربایجان غربی مطرح است. سعید جفایی افزود: افزایش سهم آن در بخش کشاورزی توام با کاهش ۱۰ برابری مصرف آب و افزایش چندین برابری تولید است که هر دوی این موارد، ارمغانی از سوی دولت تدبیر و امید برای رونق و راندمان بالای پایتخت کشاورزی کشور به شمار می‌رود.

وی با اشاره به صرفه جویی بالای آب در گلخانه‌های استان بیان کرد: در کشت سبزی و صیفی جات شاهد کاهش مصرف ۱۰ تا ۱۲ برابری آب هستیم که جهشی در راستای بهره‌وری از منابع تولید است. مدیر شهرکهای جهاد کشاورزی آذربایجان غربی با اشاره به اینکه کشت سبزی و صیفی جات در گلخانه‌های استان انجام می‌شود، اضافه کرد: میزان محصول تولیدی در هر هکتار کشت گلخانه‌ای ۱۰ برابر کشت معمولی است که در کاهش هزینه‌های تولید یک گام موفق است.

وی با بیان اینکه ۳۴ سرمایه‌گذار در آذربایجان غربی در این زمینه فعال هستند، افزود: به ازای هر هکتار ۱۰ تا ۱۲ نفر در این گلخانه‌ها اشتغال دارند که با توجه به نوع سازه متغیر است.

آذربایجان غربی دارای بیش از سه میلیون نفر جمعیت است که تنوع آب و هوایی آن باعث شده یکی از استان‌های موفق در حوزه کشاورزی باشد؛ این استان دارای ۸۵۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی است. جمعیت بهره‌بردار کشاورزی استان آذربایجان غربی ۲۳۵ هزار نفر است که این جامعه سالانه حدود ۶,۲ میلیون تن محصولات کشاورزی تولید می‌کنند.

طرح‌های احیای دریاچه ارومیه با تدبیر دولت تدبیر و امید از سال ۱۳۹۳ آغاز شد و با وجود اینکه پیش از اجرای این طرح‌های ۲۹ گانه، دریاچه تنها ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب داشت، هم‌اینک نزدیک به سه میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب دارد که این رقم در برخی مواقع به نزدیک پنج میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب هم رسیده است.

تکمیل و بهره‌برداری سد شهریار نیازمند ۶۰۰ تا ۷۰۰ میلیارد تومان اعتبار است؛ ۱۰ سال

انتظار برای آبگیری سد شهریار - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۷

با وجود این که سد «شهریار» میانه در شمال غرب کشور نقش مهمی در تأمین آب زراعی برای زمین‌های منطقه دارد، اما همچنان بعد از گذشت ۱۰ سال به بهره‌برداری کامل نرسیده است. این سد بتنی دوقوسی که عملیات ساخت آن در سال ۱۳۸۹ پایان یافته است، همچنان منتظر آبگیری است. سال ۸۰ بود که عملیات احداث سد شهریار میانه به عنوان یکی از بزرگ‌ترین سدهای بتنی کشور آغاز شد و ۹ سال پس از آن عملیات اجرایی‌اش تمام شد. هر چند افتتاح این سد دو سال دیگر به تعویق افتاد و در نهایت پس از ۱۰ سال با سفر محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور وقت، به استان این سد افتتاح و اعلام شد که آبگیری آن آغاز می‌شود. در آن مقطع به صورت نمادین نیز بخشی از آب قزل‌اوزن به پشت سد هدایت شد، اما اکنون بعد از گذشت هشت سال همچنان عملیات آبگیری این سد در ۴۰ کیلومتری میانه محقق نشده است. طی روزهای اخیر هم به دلیل بارش‌ها بخشی از آب رودخانه قزل‌اوزن به مقابل سد رسیده و مردابی بزرگ شکل گرفته است. از سوی دیگر عدم استفاده از سد موجب هزینه‌های اضافی نگهداری و استهلاک تدریجی آن شده و این در حالی است که مسئولان استانی و شهرستانی همچنین نماینده‌های مجلس از تلاش برای بهره‌برداری از این سد سخن می‌گویند.

وجود برخی نواقص مانع آبگیری سد بتونی دوقوسی شهریار شهرستان میانه در آذربایجان شرقی شده و تاکنون با وجود پیگیری مسئولان این شهرستان این امر به نتیجه نرسیده. این در حالی است که با آبگیری این سد برخی روستاهای واقع در حومه سد، بند انحرافی آن و همچنین برخی ابنیه و تأسیسات شهرستان به زیر آب می‌رود، از این رو تاکنون اقدامی برای آبگیری سد انجام نشده است.

وعده اعتبار ۵۰ میلیاردی برای تکمیل پروژه‌ای ۷۰۰ میلیاردی

نماینده مردم میانه در مجلس شورای اسلامی در این باره اظهار داشت: در حالی که تکمیل و بهره‌برداری سد شهریار نیازمند ۶۰۰ تا ۷۰۰ میلیارد تومان اعتبار است، مسئولان وزارت نیرو تنها وعده تخصیص ۵۰ میلیارد تومان را به این پروژه می‌دهند، وعده‌ای که تحقق آن نیز بعید به نظر می‌رسد.

مهدی اسماعیلی در این باره به فارس گفت: سد شهریار میانه به عنوان یکی از پروژه‌های بزرگ سدسازی کشور در منطقه شمال غرب و کلید حل مشکل آب مردم شهرستان است که هنوز پس از ۱۸ سال آبیگری نشده. سازه اصلی خود سد تقریباً پیشرفت ۱۰۰ درصدی داشته و ساخت آن به پایان رسیده است.

وی مشکل تملک اراضی در بخش دریاچه پشت سد و نیز پایاب آن را مهم‌ترین مانع در مسیر بهره‌برداری این پروژه عنوان و تصریح کرد: به دلیل قصور و کم‌کاری‌های صورت گرفته از سوی افراد و مدیران مسئول در این زمینه در سال‌های قبل، اکنون اعتباری بین ۶۰۰ تا ۷۰۰ میلیارد تومان برای تملک اراضی محدوده سد، ایجاد خطوط انتقال نیرو و نیز احداث راه‌های دسترسی مورد نیاز است.

نماینده مردم میانه در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: با وجود پیگیری‌های مکرر از وزارت نیرو، تنها وعده تخصیص ۵۰ میلیارد تومان برای تکمیل پروژه سد شهریار از سوی مسئولان وزارتی مطرح شده که حتی تحقق این وعده نیز با توجه به مسیر طولانی تخصیص تا ابلاغ اعتبارات دولتی دور از انتظار است و گره‌ای از کلاف سردرگم سد شهریار باز نمی‌کند.

اسماعیلی تکمیل و آبیگری سد شهریار را مطالبه جدی مردم میانه عنوان کرد و گفت: در جلسات متعدد و نشست‌های حضوری با مسئولان استانی و دولتی اهمیت بهره‌برداری از این سد را در حل مشکل آب بخش‌هایی مانند کاغذکنان و تأثیر آن بر کشاورزی و معیشت مردم منطقه را متذکر شده‌ایم؛ اما متأسفانه عزم جدی از سوی وزارت نیرو و دولت برای تأمین اعتبارات این پروژه استانی دیده نمی‌شود.

وی خاطرنشان کرد: بسیاری از مردم شهرستان میانه به دلیل کیفیت نامطلوب آب شرب منطقه مبتلا یا مستعد بیماری‌های کلیوی هستند و آبیگری سد شهریار کلید حل مشکلات این‌چنینی و خواسته و

مطالبه‌ای جدی و عمومی است. از استاندار آذربایجان شرقی انتظار داریم، به‌عنوان نماینده دولت در استان پیگیری‌های جدی‌تری در این خصوص انجام دهند.

ضرورت برداشتن موانع اعتباری سد شهریار

محمدرضا پورمحمدی، استاندار آذربایجان شرقی، در مراسم افتتاح سد کلکان‌چای، تکمیل سدهای مهم استان را از مهم‌ترین مطالبات عمومی مردم دانست و از رئیس‌جمهور درخواست کرد دستورات لازم برای تخصیص اعتبار و تکمیل سه سد مهم شهریار، شهید مدنی و گردیان را صادر کند.

پورمحمدی سدهای شهریار، مدنی و گردیان در آذربایجان شرقی را دارای ۹۵ تا ۹۷ درصد پیشرفت فیزیکی عنوان کرد و افزود: این سه سد موانع و کمبود اعتباراتی دارد که امیدوارم ریاست محترم‌جمهور این طرح‌ها را برای آذربایجان شرقی مورد توجه قرار دهند.

وی ابراز امیدواری کرد با دستور رئیس‌جمهور و همراهی رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و وزیر نیرو، این سه سد تا پایان این دولت به بهره‌برداری برسد.

حسن روحانی، رئیس‌جمهور، نیز در واکنش نسبت به درخواست استاندار آذربایجان شرقی به وزیر نیرو گفت: آیا این خواسته استاندار امکان‌پذیر است که وزیر نیرو نیز پاسخ داد، اگر آقای نوبخت بخواهند، بله امکان‌پذیر است.

چشم کشاورزان میانه به پایاب سد شهریار

سد شهریار در ۳۵ کیلومتری شهرستان میانه و بر روی رودخانه قزل‌اوزن، علاوه بر تأمین نیاز آب کشاورزی و صنعتی استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و گیلان با هدف تولید نیرو احداث شده است. حوضه آبریز سد شهریار از هفت زیرحوضه به نام‌های رودخانه قزل‌اوزن، زنجان‌رود، آجی‌چای، گرمی‌چای، شهرچای، قرقو و آیدوغموش تشکیل شده است.

در این میان کاهش نزولات جوی در سال‌های متمادی و در سایه آن کاهش سطح آب‌های زیرزمینی،

توأمان با نبود یک مدیریت و برنامه مدون موجب وارد شدن ضربه مهلک به پیکره کشاورزی و معیشت مردم شهرستان میانه شده است. در بخش کاغذکنان به دلیل واقع شدن در ارتفاع بلند از سطح دریا امکان حفر چاه عمیق وجود ندارد و آب مورد استفاده مردم از آب‌های سطحی و چشمه‌هاست که آن هم با اندکی کاهش در میزان نزولات آسمانی دچار کم‌آبی و خشک‌سالی می‌شود. زمانی که طرح ساخت سد شهریار میانه به تصویب رسیده بود، قرار بود به ۲۰ هزار هکتار از زمین‌های کاغذکنان آب پمپاژ شود، ولی با پیگیری نکردن مسئولان، این طرح تاکنون عملاً اجرایی نشده. سد بتنی دو قوسی شهریار شهرستان میانه که عملیات ساخت آن در سال ۱۳۸۹ پایان یافته است، همچنان منتظر آبگیری است.

۱۱۲ میلیون دلار هزینه اجرای این طرح مهم سدسازی

با آبگیری نشدن سد شهریار (استور)، ۱۱۲ میلیون دلار هزینه ارزی همچنین دوهزار و ۵۶۰ میلیارد ریال هزینه ریالی صرف شده برای اجرای این طرح مهم سدسازی همچنان بلااستفاده مانده و نهایی شدن آبگیری نیز منوط به اما و اگرهایی است که به نظر نمی‌رسد به این زودی‌ها رفع و رجوع شود. هر چند سد شهریار با قابلیت تنظیم ۱/۱ میلیارد مترمکعب، ذخیره ۷۰۰ میلیون مترمکعب آب و تولید ۲۷ مگاوات برق به عنوان پشتیبان سد سفیدرود بر روی رودخانه قزل‌اوزن ساخته شده، اما با بهره‌برداری از آن ۱۲ هزار هکتار از اراضی کشاورزی بخش کاغذکنان شهرستان میانه به عنوان حوضه آبریز اصلی رودخانه قزل‌اوزن نیز سیراب می‌شود، حسرتی که انتظار کشاورزان منطقه برای تحقق آن ۱۰ سال شده است.

البته منافع آبگیری و بهره‌برداری از سد شهریار محدود به شهرستان میانه نیست، بلکه با این اقدام نیازهای آبی استان گیلان و شهرستان‌های خلخال و کوثر استان اردبیل نیز رفع و کشاورزی در پایاب سد در استان‌های آذربایجان شرقی، گیلان و اردبیل شکوفا می‌شود. اما سوال این جاست که گرچه کور این طرح کجاست که به این راحتی باز نمی‌شود. هر چند تملک اراضی واقع در محدوده سد، ایجاد راه دسترسی،

زیر آب رفتن تعدادی از روستاها، تأسیسات و ابنیه به‌عنوان دلیل اصلی معطل ماندن آبگیری سد شهریار اعلام می‌شود؛ اما همه این موارد در ساخت سدهای دیگر نیز رایج است و نمی‌تواند دلیل انتظار حدود یک‌دهه‌ای مردم منطقه برای برخورداری از مزایای طرحی باشد که سال‌ها چشم‌انتظار تحقق آن نشسته‌اند. در تبیین اهمیت سد شهریار برای منطقه کاغذکنان شهرستان میانه، ذکر این نکته نیز خالی از لطف نیست که در کاغذکنان به‌دلیل واقع شدن در ارتفاع، حفر چاه عمیق بسیار دشوار و چشم‌امید ساکنان آن به جاری شدن آب سد شهریار برای رونق‌بخشی به بخش کشاورزی است.

تاریخچه سد شهریار

عملیات ساخت سد شهریار در ۳۹ کیلومتری شمال‌شرق شهر میانه در سال ۱۳۸۰ آغاز و در سال ۱۳۸۹ پایان یافت. طول تاج این سد ۲۰۷ متر، ارتفاع آن از پی ۱۳۵ متر و حجم مخزن آن ۷۰۰ میلیون مترمکعب است. قرار است این سد علاوه‌بر کاربری تأمین نیاز آبی کشاورزی و صنعتی استان گیلان، ۱۲ هزار هکتار از اراضی کشاورزی شهرستان میانه را آبیاری کند و با کنترل سیلاب و ایجاد سیلاب‌های مصنوعی برای رسوب‌زدایی مخزن سد سفیدرود ۲۷ مگاوات نیز انرژی تولید کند.

تاکنون برای ساخت این سد ۱۱۲ میلیون دلار اعتبار ارزش و دوهزار و ۵۶۰ میلیارد ریال نیز اعتبار ریالی (با احتساب قیمت دلار از ۷۰۰ تومان تا نرخ فعلی) هزینه شده که به‌حساب امروز رقم بسیار بالایی است. از سوی دیگر قرار بود با ساخت این سد، طرح‌های مدیریت جامع منابع آب وزارت نیرو در حوضه آبریز قزل‌اوزن تکمیل شود. همچنین طرح سد و نیروگاه شهریار به‌عنوان طرح برتر بتمی سال ۱۳۹۰ کشور در رشته سدسازی در نهمین همایش بتن در محل مرکز همایش‌های بین‌المللی دانشگاه شهید بهشتی در روز جهانی بتن انتخاب شد که نشان‌دهنده مهندسی بالای به‌کار رفته در طراحی و ساخت آن دارد.

تراز دریاچه ارومیه ۱۲۷۱ متر و ۳۱ سانتی‌متر بالاتر از آب‌های آزاد است - خبرگزاری

ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۷

ارومیه- ایرنا- رئیس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با اشاره به تبخیر بالای آب دریاچه در فصل گرما، گفت: با توجه به کاهش بارش‌ها و افزایش تبخیر، در حال حاضر تراز دریاچه ارومیه، یک‌هزار و ۲۷۱ متر و ۳۱ سانتی‌متر بالاتر از آب‌های آزاد ثبت شده که البته روند کاهشی آن با آغاز بارش‌های پاییزه و اجرای برنامه‌های انتقال آب، متوقف می‌شود.

فرهاد سرخوش روز دوشنبه در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا با اعلام اینکه وسعت نگیل آبی آذربایجان هم‌اکنون به ۲ هزار و ۸۳۵ کیلومتر مربع رسیده است، اظهار داشت: تلاش‌ها برای احیای نگیل آبی آذربایجان طبق برنامه ادامه دارد.

وی با اعلام اینکه حجم آب دریاچه ارومیه هم‌اکنون وضعیت مناسبی دارد و به سه میلیارد و ۴۶۰ میلیون مترمکعب رسیده است، افزود: از خردادماه سال جاری هیچ آبی وارد دریاچه ارومیه نشده و کاهش آب آن در این فصل طبیعی است.

رئیس دفتر استان‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه با اشاره به آغاز کاهش نسبی دمای هوا در منطقه، گفت: از آبان‌ماه شاهد افزایش دوباره تراز دریاچه ارومیه با سرازیر شدن حق‌آبه آن خواهیم بود.

سرخوش با اعلام اینکه طرح‌های مهم انتقال آب به دریاچه ارومیه طی سال جاری و به تدریج به بهره‌برداری می‌رسد، افزود: طرح انتقال آب از جنوب آذربایجان غربی به دریاچه نیز دی ماه امسال همزمان با سفر رئیس جمهوری به استان افتتاح می‌شود.

با وجود این افزایش نسبی تراز، نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش‌ها و استفاده بهینه

از منابع آبی بر اساس سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بیانجامد.

قبل از تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه تراز این حوزه آبی بسته سالانه به طور متوسط ۴۰ سانتی‌متر کاهش می‌یافت اما در سایه اقدامات دولت تدبیر و امید، روند خشک شدن آن متوقف شد. هرچند تراز یک‌هزار و ۲۷۴ متر به عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده ولی این دریاچه در تراز یک‌هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون‌های ریزگرد آن رفع خواهد شد.

دریاچه ارومیه در قالب طرح‌های ستاد احیا قرار است ظرف مدت ۱۰ سال / از ۱۳۹۴ / به تراز اکولوژیک خود برسد که حدود یک‌ونیم تا ۲ سال از برنامه عقب است؛ این دریاچه از اواسط دهه ۱۳۸۰ شروع به خشک شدن کرد و بنا بر آمار بین‌المللی تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۸۰ درصد از مساحت آن خشک شد.

اقدامات دولت برای احیای دریاچه ارومیه - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۸

از اواسط دهه هشتاد، روند خشک شدن دریاچه ارومیه آغاز شد و پس از چندین سال ناگوار، در سال ۹۲ با تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه با دستور رییس جمهوری، روند احیای این دریاچه آغاز شد و اکنون از مرگ قطعی نجات پیدا کرده است. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۱۴۰۶ دریاچه به تراز اکولوژیک خود برسد.

با تکمیل طرح احیای دریاچه ارومیه؛ سالانه یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون متر مکعب آب وارد دریاچه ارومیه خواهد شد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۸

تهران-ایرنا- فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) گفت: با تکمیل طرح احیای دریاچه ارومیه سالانه حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب به دریاچه ارومیه وارد می‌شود. به گزارش روز سه‌شنبه ایرنا از روابط عمومی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص)، «سعید محمد» دریاچه ارومیه را یکی از مهم‌ترین و باارزش‌ترین اکوسیستم‌های آبی ایران و جهان عنوان کرد و گفت: طرح احیای دریاچه ارومیه در سه فاز برنامه‌ریزی شده است که با تکمیل آن سالانه حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب به دریاچه ارومیه وارد می‌شود.

فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) با اشاره به دغدغه این مجموعه در خصوص مسائل زیست‌محیطی کشور گفت: با بحرانی شدن وضعیت دریاچه ارومیه، قرارگاه نقش بسیار مؤثر و فعالی را

در طرح احیای این دریاچه ایفا کرد.

وی افزود: بخش مهمی از این میزان آب با استفاده از توانمندی منحصر به فرد این قرارگاه در حوزه تونل‌سازی (مکانیزه) و با اجرای تونل کانی سبب به طول ۳۶ کیلومتر تأمین می‌شود.

محمد با قدردانی از همکاری وزارت نیرو و سازمان محیط زیست در اجرای طرح احیای دریاچه ارومیه گفت: سرعت عمل در احیای دریاچه ارومیه از پیامدهای ناگوار کاهش سطح آب آن، جلوگیری خواهد کرد و تکمیل این طرح نقش مهمی در افزایش تدریجی سطح آب دریاچه تا تراز اکولوژیک یک هزار و ۲۷۴ دارد.

وی خاطرنشان کرد: قرارگاه نقش بسیار کلیدی و مؤثری در احداث زیرساخت‌های مدیریت منابع آب کشور دارد به گونه‌ای در حال حاضر در حدود ۵۰ درصد ظرفیت مخازن سدهای کشور به میزان ۲۳ میلیارد مترمکعب که شامل ۶۲ سد، توسط این مجموعه تکمیل و یا در حال ساخت است.

وی اظهار داشت: احداث ۶۴۰۰ کیلومتر خطوط انتقال آب با لوله، ۳۹۰ کیلومتر تونل انتقال آب مکانیزه و ۷۳۱ کیلومتر کانال انتقال آب از دیگر فعالیت‌های قرارگاه در این حوزه استراتژیک است.

عواقب جبران‌ناپذیر بی‌توجهی به خطر فرونشست در دشت‌های استان سمنان؛ افت سطح آب‌های زیرزمینی سمنان سالانه ۶۶ سانتی‌متر است - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۸

نویسنده: نرگس آذریوند

برداشت‌های بی‌رویه از سفره‌های زیرزمینی و کاهش سطح این منابع دشت‌های استان سمنان را در معرض خطرات شدید فرونشست قرار داده است. متوسط کاهش شدید سطح آب‌های زیرزمینی به‌عنوان مهم‌ترین دلیل زلزله خاموش در کشور سالانه ۵۰ سانتی‌متر است که متأسفانه این رقم در استان سمنان ۱۶ سانتی‌متر بیش‌تر است و بیانگر عمیق‌تر بودن اثر خشک‌سالی در این خطه نسبت به متوسط کشوری است.

فرونشست زمین یک پدیده زیست‌محیطی، به‌معنی نشست تدریجی یا پایین رفتن ناگهانی سطح زمین به‌دلیل کم‌شدن تراکم مواد زیرسطحی است. برداشت بیش از حد از سفره‌های آب زیرزمینی، نشأت گرفته از نیاز روزافزون به منابع آبی، یکی از دلایل اصلی رخداد این پدیده محسوب می‌شود. پدیده‌ای که از آن به‌عنوان زلزله خاموش در سال‌های اخیر نام برده می‌شود، حادثه‌ای تدریجی در اثر پدیده‌های طبیعی زمین‌شناسی یا فعالیت‌های انسانی است که بی‌توجهی به آن خسارت‌های جبران‌ناپذیری را در سطوح مختلف به‌همراه دارد؛ اما با این اوصاف روند این پدیده قابل کنترل و پیشگیری است.

صاحب‌نظران علوم زمین معتقدند کاهش شدید سطح آب‌های زیرزمینی در اثر برداشت بی‌رویه از این منابع، مهم‌ترین دلیل فرونشست زمین در ایران است. سال‌های گذشته تغییرات اقلیمی و خشک‌سالی‌های پیاپی و بلندمدت، نبود مدیریت مصرف آب در بخش‌های مختلف شهری و صنعت و استفاده از روش‌های سنتی آبیاری در بخش کشاورزی باعث خشکی بخش قابل‌توجهی از منابع آبی کشور شد و

تنزل سطح سفره‌های زیرزمینی را در بسیاری از مناطق به همراه داشت.

۹۰ درصد دشت‌های کشور از حالت تعادل خارج شده است

فرونشست گریبانگیر افزون‌بر ۱۵۰ کشور جهان از جمله ایران است. بنابر گفته رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ۴۲۰ دشت کشور ممنوعه و درصد فرونشست آن‌ها بسیار زیاد است. همچنین ۱۵۰ دشت حوزه آبخوان ندارند و به‌طور کلی ۹۰ درصد دشت‌های کشور از حالت تعادل خارج شده است و نیز کسری مخازن آب‌های زیرزمینی نیز از ۱۳۰ میلیارد مترمکعب در حال عبور است. حدود یک میلیارد و ۱۸۴ میلیون مترمکعب آب در سال از منابع زیرزمینی و سطحی در استان سمنان تولید می‌شود که ۸۷ درصد در بخش کشاورزی، حدود چهار درصد در بخش صنعت و خدمات و حدود ۹ درصد در بخش آب آشامیدنی مصرف می‌شود. سهم آب‌های زیرزمینی از تأمین آب در استان سمنان حدود ۷۵ درصد است، در شرایطی که اگر این میزان ۴۰ درصد باشد، بحران محسوب می‌شود.

دشت‌های ایران روزی یک میلی‌متر فرونشست دارند

با توجه به اعلام جهانی اگر دشتی چهار میلی‌متر فرونشست داشته باشد، مخاطره محسوب می‌شود و این در حالی است که بیش‌تر دشت‌های ایران روزی یک میلی‌متر فرونشست دارند. متوسط کاهش شدید سطح آب‌های زیرزمینی به‌عنوان مهم‌ترین دلیل زلزله خاموش در کشور سالانه ۵۰ سانتی‌متر است. متأسفانه این رقم در استان سمنان ۱۶ سانتی‌متر بیش‌تر است که بیانگر عمیق‌تر بودن اثر خشک‌سالی در این خطه نسبت به متوسط کشوری است. همچنین مخازن ذخیره آب در استان ۱۵۰ میلیون مترمکعب کسری دارد.

دشت‌های رُسی سمنان مستعد فرونشست است

رئیس گروه تلفیق و بیلان دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای سمنان گفت: پدیده فرونشست در مناطق دارای جنس خاک رسی بیش‌تر اتفاق می‌افتد.

محمد ابراهیم‌ذاکری بیان کرد: کم‌شدن رطوبت خاک به‌واسطه استفاده بیش از حد از سفره‌های آب زیرزمینی سبب از بین رفتن شناوری خاک و زمینه‌ساز بروز فرونشست زمین می‌شود. بخش بزرگی از دشت‌های استان سمنان و دیگر دشت‌های کشور از جنس رس است و بروز فرونشست در این مناطق با توجه به خشک‌سالی و افت سطح سفره آب‌های زیرزمینی دور از انتظار نبود و حتی در این مناطق بروز پدیده فرونشست شدت دارد.

رئیس گروه تلفیق و بیلان دفتر مطالعات پایه منابع آب شرکت آب منطقه‌ای سمنان تصریح کرد: کاهش رطوبت خاک موجب فشرده شدن آن می‌شود و پیامد فشرده شدن خاک به‌دلیل کاهش رطوبت و برداشت بی‌رویه از آب زیرزمینی، فرونشست است.

برداشت بی‌رویه آب و روند افزایشی نرخ فرونشست

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی استان سمنان به ایرنا گفت: در دهه‌های اخیر رشد روزافزون جمعیت استان همراه با گسترش برداشت بی‌رویه از منابع آب‌های زیرزمینی به‌منظور مصرف در بخش‌های کشاورزی، صنعت و آشامیدنی در کنار تغییرات اقلیمی و خشک‌سالی‌های فزاینده، پیامدهای نامطلوبی را در جنبه‌های کمی و کیفی منابع آب به‌همراه داشت که یکی از این پیامدها فرونشست زمین در دشت‌های استان سمنان است.

یاسر وکیل‌زاده افزود: افزایش روزافزون بهره‌برداری از منابع آب‌های زیرزمینی با توجه به ویژگی‌های زمین‌شناسی دشت‌های استان پدیده فرو ریزش سطح زمین را توسعه داد که با در نظر گرفتن شرایط

موجود و پیش‌بینی‌ها نرخ فرونشست روندی افزایشی به خود می‌گیرد.

وکیل زاده ادامه داد: میزان نرخ فرونشست دشت‌ها با استفاده از سامانه‌های پایش اندازه‌گیری و سپس با در نظر گرفتن آن، درجه خطرپذیری این رخدادهای منطقه مطالعه و علاوه بر انجام بررسی‌های گسترده‌تر، راهکاری مناسب با توجه به وضعیت و شرایط هر کدام از دشت‌ها و حوضه‌های فرونشست زمین اتخاذ می‌شود.

دشت‌های سمنان، میامی و دامغان دارای بیش‌ترین نشست زمین

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشاف معدنی استان سمنان گفت: بررسی‌های اولیه بیش‌ترین تغییرات نرخ فرونشست زمین در دشت‌های سمنان، میامی و دامغان در این استان وجود دارد. سال ۹۸، اداره کل زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی استان سمنان به منظور تعیین نرخ فرونشست و جلوگیری از پیشرفت آن مطالعات و بررسی‌های خطر این مسأله را در دشت سمنان آغاز کرد.

وی بیان کرد: مطالعه و بررسی نرخ فرونشست در دشت سمنان به‌طور کامل در دست بررسی قرار گرفت و تاکنون بررسی‌ها بیانگر بیش‌ترین نرخ فرونشست در منطقه اعلا در دشت سمنان است.

ضرورت مشارکت مردم در مقابله با فرونشست

دانشیار حوزه اقلیم‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان افزود: سطح ایستابی آب‌های زیرزمینی سطحی ثابت بود، اما زمانی که میزان برداشت آب‌های زیرزمینی بیش از حد باشد، تراز سطح ایستابی کاهش یافته و فضای به‌وجود آمده باعث نشست زمین می‌شود.

سعید کامیابی مهم‌ترین عامل بازدارنده تشدید فرونشست زمین را جلوگیری از برداشت بی‌رویه آب برشمرد و تصریح کرد: کنترل چاه‌های حفر شده، جلوگیری از حفر چاه‌های جدید، اقدامات لازم برای

کاهش تأثیر فرآیند خشک‌سالی است، خشک‌سالی‌های سال‌های اخیر اثر قابل‌توجهی بر این موضوع گذاشته و می‌تواند روند بروز این پدیده را کند کرد.

وی ادامه داد: عمده‌ترین راهکار برای جلوگیری از نشست زمین در دشت‌های بحرانی تغذیه مصنوعی منابع آب‌های زیرزمینی با احداث بندها و کنترل و هدایت آب‌های سطحی و سیلاب‌هاست.

دانشیار حوزه اقلیم‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان مشارکت مردم در مدیریت منابع آب‌های زیرزمینی را در کنار دستگاه‌های اجرایی مهم برشمرد و گفت: صرفه‌جویی و کنترل میزان مصرف به کاهش کاستی‌ها و ذخیره‌سازی منابع آب منجر می‌شود.

کامیابی تأکید کرد: با فرهنگ‌سازی در مصرف بهینه آب‌های زیرزمینی، بازتاب پیامدهای منفی فرونشست زمین، اقدامات مستمر و موثر متولیان امر و مشارکت مردم می‌توان پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی این مسأله را کاهش داد.

سرانه مصرف آب اصلاح شود

مدیرکل دفتر مدیریت بحران استانداری سمنان گفت: سرانه مصرف آب کشور ۱۵۵ لیتر در شبانه‌روز است، ولی در سمنان با توجه به کم‌آبی، سرانه مصرف بیش‌تر از شاخص کشوری و در حدود ۱۶۳ لیتر در شبانه‌روز است.

ایرج رئیس‌یان افزود: استان سمنان با کمبود آب مواجه است و حداقل باید مصرف سرانه به شاخص کشوری نزدیک شود.

وی بر لزوم فرهنگ‌سازی برای کاهش سرانه مصرف و استفاده درست و بهینه از منابع آبی استان سمنان تأکید کرد. رئیس‌یان با اشاره به درگیر بودن کشور با تغییرات اقلیمی و خشک‌سالی اظهار داشت: آب به‌منزله کالایی است که جایگزین ندارد و مصرف بهینه این مایع حیات‌بخش در درازمدت نقشی مهم در

جلوگیری از افزایش فرونشست دارد.

مدیرکل دفتر مدیریت بحران استانداری سمنان با اشاره به درصد بالای مصرف منابع آبی استان سمنان در کشاورزی بیان کرد: این بخش در استان باید به سمت علمی شدن پیش برود و مدیریت‌ها کارشناسی باشد. محدودسازی برداشت منابع آب زیرزمینی، اجرای طرح‌های آبخیزداری و تغییر الگوی کشت از جمله راهکارهای کاهش نرخ فرونشست در استان سمنان است.

خسارت ناشی از فرونشست در شهرهای سمنان گزارش نشده است

معاون مدیرکل دفتر مدیریت بحران استانداری سمنان هم گفت: شواهدی از خسارت ناشی از فرونشست مانند تخریب تأسیسات زیربنایی یا واژگونی دکل‌های برق در سکونتگاه‌های شهری و روستایی این استان گزارش نشد. علی‌حداداف افزود: پدیده فرونشست در شهرها مخاطراتی مانند شکسته شدن پل‌ها، شکستگی لوله‌های انتقالی گاز و آب به‌خصوص لوله‌های فرسوده، از بین رفتن خانه‌ها قدیمی و بافت فرسوده را به همراه دارد.

وی خاطرنشان کرد: تأسیسات راه آهن، جاده، فرودگاه شهر سمنان، اراضی کشاورزی، کانال انتقال آب و قنات‌ها از جمله مناطق مستعد و تأثیرپذیر از پدیده فرونشست در استان سمنان است که احتمال خسارت به آن‌ها وجود دارد.

حداداد با اشاره به عبور خط راه آهن تهران- مشهد از استان سمنان به عنوان یکی از خطوط ریلی مهم کشور اضافه کرد: گذر شریان‌های حیاتی مهم مانند خطوط گاز و نفت، باند فرودگاه و بسیاری از سازه‌های انتقالی دیگر ایجاب می‌کند که علاوه بر تهیه نقشه نرخ فرونشست زمین در این استان عوامل موثر در ایجاد آن مورد بررسی قرار گیرد.

خطر فرونشست زمین در اثر استفاده بی‌رویه از سفره‌های آب زیرزمینی خطری جدی است که بی‌توجهی

به آن عواقب جبران‌ناپذیری به‌همراه خواهد داشت، در صورت ادامه این روند در آینده نزدیک به‌طور قطع کویر دهان می‌گشاید و اهالی‌اش را خواهد بلعید. جبران کسری آب سفره‌های زیرزمینی و افزایش رطوبت خاک تنها راه مهار فرونشست است که اجرای طرح‌های آبخوانداری، طرح‌های الزام‌آور افزایش پوشش گیاهی به‌ویژه تاغ، سامانه‌های نوین آبیاری در کشاورزی و مسدودسازی چاه‌های برداشت غیرمجاز آب، در این بخش می‌تواند از پیشرفت زلزله خاموش در استان سمنان جلوگیری کند.

دریاچه ارومیه تا سال ۱۴۰۶ به تراز اکولوژیک می‌رسد - خبرگزاری فارس مورخ

۱۳۹۹/۰۶/۱۹

معاون سازمان محیط زیست و مدیر دفتر برنامه ریزی ستاد احیای دریاچه ارومیه گفت: تا پایان سال ۱۴۰۶ دریاچه ارومیه به صورت کامل احیا شده و به تراز اکولوژیک می‌رسد.

دریاچه ارومیه تا سال ۱۴۰۶ به تراز اکولوژیک می‌رسد

به گزارش خبرگزاری فارس از ارومیه، مسعود تجریشی در جریان بازدید از طرح‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه در حوزه کشاورزی آذربایجان غربی با بیان اینکه دی ماه امسال طرح‌های سازه‌ای ستاد احیا و طرح انتقال آب از سد کانی سیب به اتمام رسیده و آماده بهره برداری می‌شود و با ادامه روند فعلی و نیز عنایت خداوند و بارش‌های مناسب دریاچه تا سال ۱۴۰۶ به صورت کامل احیا می‌شود.

وی هدف از سفر و بازدید امروز از حوزه بخش کشاورزی استان را اطلاع از آخرین وضعیت طرح‌هایی که سال گذشته در این بخش تأمین اعتبار شده است عنوان کرد و افزود: پروژه‌هایی به صورت بسته‌هایی با هدف کاهش ۴۰ درصدی مصرف آب در حوزه کشاورزی از سوی ستاد احیا تعریف شده امروز مورد بازدید قرار می‌دهیم.

تجریشی با تأکید بر اینکه با کاهش ۴۰ درصدی آب در بخش کشاورزی در نظر داریم به اقتصاد کشاورزی استان، منطقه و حتی سایر استان‌های کشور کمک کنیم، افزود: احیای دریاچه ارومیه و فرآیندهای انجام شده برای احیا طرح ملی است و باید دستاوردهای آن نیز به کل کشور منعکس و منتقل شود تا سایر استان‌ها نیز بتوانند از این دستاوردها در حوزه بهره‌مند شوند.

مدیر دفتر برنامه ریزی و تلفیق ستاد احیای دریاچه ارومیه با بیان اینکه در این بازدیدها ضمن مطالعه و

بررسی روند پیشرفت طرح‌ها با چالش‌های پیش رو آشنا شده و طی نشست‌هایی برای رفع این مشکلات همفکری می‌شود، گفت: در حوزه کشاورزی اقدامات بسیار خوبی انجام شده با توجه به لایروبی رودخانه علی رغم بارش‌های شدید طی سه سال گذشته کشاورزان هیچ خسارتی متحمل نشدند که نشان دهنده به ثمر رسیدن طرح‌های ستاد از سه الی چهار سال گذشته است.

تجربشی از اتمام طرح‌های سخت افزاری ستاد احیای دریاچه ارومیه دیماه امسال خبر داد و اضافه کرد: با وجود کاهش ۲۷ درصدی نزولات آسمانی طی سال جاری تراز دریاچه ارومیه کاهش پیدا نکرده و با اتمام طرح‌های سازه‌ای که ۷۵ درصد اعتبارات را به خود اختصاص دادند آب صرفه جویی شده حاصل از بخش کشاورزی امسال به سمت دریاچه ارومیه وارد می‌شود.

وی کمک به اقتصاد کشاورزی، جلوگیری از ضرردهی این بخش، کمک به معیشت کشاورزان را از مهمترین دغدغه‌های دولت و ستاد احیای دریاچه ارومیه برشمرد و گفت: تمام دغدغه ما در ستاد و نیز دولت این است که صرفه جویی آب در بخش کشاورزی به معیشت کشاورزان آسیب نرساند که در این زمینه با توجه به پیشرفت طرح‌های بخش کشاورزی شاهد هستیم نه تنها تولید در بخش کشاورزی افزایش یافته بلکه کیفیت محصولات نیز ارتقا پیدا کرده است.

تجربشی با اشاره به بسته پروژه‌های بخش کشاورزی ستاد احیای دریاچه ارومیه عنوان کرد: در قالب این پروژه‌ها شاهد هستیم با وجود صرفه جویی ۳۰ درصدی آب میزان تولید ۵۰ تا ۱۰۰ درصد افزایش یافته و ضمن کاهش هزینه‌های تولید کیفیت محصولات نیز افزایش یافته است.

مدیر دفتر برنامه ریزی و تلفیق ستاد احیای دریاچه ارومیه با تاکید بر اینکه باید به سمت استفاده از تکنولوژی و آبیاری نوین در بخش کشاورزی حرکت کنیم، گفت: با استفاده از تکنولوژی روز نه تنها هزینه‌های تولید کاهش و کیفیت افزایش می‌یابد بلکه درآمد و معیشت کشاورزان نیز تضمین می‌شود. تجربشی با اشاره به اینکه احیای دریاچه ارومیه در کنار بهبود آب دریاچه خلایقیت و نوآوری و نیز

استفاده از فناوری در حوزه‌های مختلف به خصوص کشاورزی در کشور را موجب شد، بیان کرد: با احیای دریاچه ارومیه ظرفیت‌های ملی احیا و زمینه بروز و ظهور توانمندی صنعتگران نیز فراهم شد و با احیای کامل دریاچه ارومیه در سال ۱۴۰۶ به مدل موفق‌تری در این حوزه در کشور و حتی بین‌الملل تبدیل می‌شویم.

چاه‌های غیرمجاز؛ مکنده‌هایی که آب از جان زمین می‌کشند - خبرگزاری ایرنا مورخ

۱۳۹۹/۰۶/۱۹

اردبیل-ایرنا- چاه‌های غیر مجاز کشاورزی سال‌های طولانی شیر از جان زمین مکیده‌اند، تعلل در باور خطر و مهار آن در سالیان گذشته، دشت اردبیل را در وضعیت بحرانی و قرمز قرار داده است، هر چند که در سال‌های اخیر گام‌های موفقی در مقابله با بحران چاه‌ها برداشته شده اما همچنان تهدید به صورت کامل از بین نرفته است.

افزایش بی‌رویه چاه‌های غیرمجاز و فعالیت آن موجب شده تا همین چند سال پیش سالانه سفره‌های زیرزمینی استان بویژه در دشت اردبیل ۱۵ سانتیمتر پایین‌تر رود، این دشت سال‌ها پیش دشت ممنوعه اعلام شد اما استفاده بی‌رویه از سفره‌ها ادامه یافته و دشت در معرض خطر تبدیل به دشت ممنوعه بحرانی قرار گرفت.

کشاورزی در استان اردبیل حجم زیاد و حتی تا ۹۳ درصد مصرف آب استان اردبیل را به خود اختصاص داده و این در حالی است که خشکسالی از مدت‌ها پیش استان را مورد تهدید قرار داده و در سال‌های اخیر کاهش بارش‌ها امکان رهایی از این وضعیت را تاکنون غیر ممکن ساخته است.

تداوم استفاده از چاه‌های غیرمجاز و مدیریت نامناسب مصرف در چاه‌های مجاز از سوی کشاورزان می‌تواند وضعیت را بیش از گذشته بغرنج‌تر کند و ضروری است که دستگاه‌های اجرایی اقدام اساسی در این زمینه صورت دهند.

آمارهای اعلامی در مورد وجود و فعالیت چاه‌های غیرمجاز در استان متناقض است، برخی آمارهای غیر رسمی از وجود چاه‌های غیرمجاز حتی تا ۵۰۹ حلقه در استان حکایت دارد و در مقابل آمارهای رسمی تعداد این چاه‌ها را بسیار کمتر از این تعداد ذکر می‌کند.

نبی‌الله پاسبان عیسی‌لو معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اردبیل از جمله مدیرانی است که می‌گوید جلوی حفر چاه‌های غیرمجاز در اردبیل گرفته شده و در حال حاضر فقط ۶۰ حلقه چاه غیرمجاز در این استان وجود دارد که طبق برنامه‌ریزی بعمل آمده نسبت به انسداد آنها اقدام خواهد شد. به گفته وی، اردبیل جزو معدود استان‌هایی در سطح کشور است که در زمینه انسداد چاه‌های غیرمجاز موفق عمل کرده است.

پاسبان عیسی‌لو با اشاره به اینکه با برداشت بی‌رویه از منابع آب‌های زیرزمینی در سالیان گذشته آب چند سال آینده را نیز مصرف کرده‌ایم، افزود: برای به تعادل رساندن مصرف آب زیرزمینی باید از بروز مشکل برای آینده فرزندانمان جلوگیری کرد.

انسداد چاه‌های غیر مجاز و صرفه‌جویی میلیون‌ها مترمکعب آب در اردبیل مسوولان امور آب در استان می‌گویند که با تشدید اقدامات نظارتی از سال گذشته تاکنون دهها چاه غیر مجاز بویژه در دشت اردبیل مسدود شده و با این اقدام از هدر رفت میلیون‌ها لیتر مکعب آب زیرزمینی در استان جلوگیری شده است.

به گفته داور بستام مجری طرح احیا و تعادل بخشی شرکت آب منطقه‌ای اردبیل، امسال با انسداد ۲۱ حلقه چاه در مصرف نیم میلیون متر مکعب آب صرفه‌جویی شد.

محبت مصری نماینده مجری طرح تعادل بخشی و تغذیه مصنوعی شرکت آب منطقه‌ای اردبیل هم از انسداد ۱۰۶ حلقه چاه غیرمجاز در دشت‌های این استان در سال گذشته خبر داد.

وی افزود: با پر شدن این چاه‌ها از برداشت غیرمجاز ۳,۳۸ میلیون مترمکعب آب زیرزمینی در دشت‌های استان جلوگیری شده است.

مصری به فعالیت ۱۹ اکیپ گشت و بازرسی منابع آب در استان اشاره کرد و افزود: حضور مستمر این اکیپ‌ها در دشت‌های استان برای بازدید از منابع آب، بروز کردن آمار و اطلاعات آنها و شناسایی و گزارش تخلفات صورت گرفته در حوزه منابع آب زیرزمینی و سطحی انجام می‌شود.

وی با بیان اینکه در این مدت از حفر ۲۳ حلقه چاه غیرمجاز جدید جلوگیری شده، گفت: همچنین از هفت مورد کف‌شکنی و جابجایی غیرقانونی چاه‌های مجاز ممانعت شده است.

ضرورت مدیریت مصرف و تشدید اقدامات حفاظتی از منابع آبی استان اردبیل با اینکه در سال‌های اخیر اقدامات خوبی در زمینه جلوگیری از حفر و فعالیت چاه‌های غیر مجاز در استان صورت گرفته اما حفاظت از منابع آبی بویژه سفره‌های زیرزمینی نیازمند توجه بیشتر و استفاده از ابزارها و روش‌های مختلف حفاظتی، مدیریتی و اقدامات فرهنگی دارد.

قادر نگهدار کارشناس کشاورزی در این باره گفت: تلاش‌های گسترده‌ای از چندین سال پیش برای جلوگیری از حفر چاه‌های غیرمجاز در استان صورت گرفته ولی هنوز این چاه‌ها به صورت کامل مهار و مسدود نشده است.

به اعتقاد وی، کاهش بارش‌ها، تداوم خشکسالی و نبود منابع آب کافی برخی کشاورزان استان را به حفر و استفاده از چاه‌های غیرمجاز ترغیب می‌کند.

نگهدار بیان کرد: برای موفقیت کامل در انسداد چاه‌های غیرمجاز در مرحله اول باید آب مورد نیاز کشاورزان تامین شود و در غیر این صورت انسداد چاه‌ها موقتی خواهد بود.

این کارشناس افزود: برخی از چاه‌ها هم که بصورت مجاز مورد استفاده قرار می‌گیرد هم می‌بایست تحت مدیریت مصرف قرار گرفته و حساب و کتابی در میزان برداشت آب وجود داشته باشد.

وی افزود: مصرف بی‌رویه آب از سوی شهروندان، هدر رفت آب در بخش کشاورزی، کمبود منابع آب‌های زیرزمینی ناشی از کمبود بارش و استفاده بی‌رویه کشاورزان، ساماندهی نشدن چاه‌های غیرمجاز و تحقق نیافتن برنامه تغییر الگوی کشت از جمله عواملی هستند که موجب بروز و تشدید تنش‌های آبی و خشکسالی در استان اردبیل می‌شود که می‌بایست در این زمینه برنامه ریزی و اقدامات اساسی صورت گیرد.

در این حال عباس جنگی مرنی مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اردبیل هم گفت: با توجه به افت شدید ذخایر آب زیرزمینی استان حفاظت از این ذخایر ارزشمند بیش از هر زمانی نیازمند توجه است.

وی افزود: به دلایل ریخت زمین‌شناسی در استان اردبیل اهمیت حفاظت از آب‌های زیرزمینی بیش از آب‌های سطحی است و برای جلوگیری از حاد شدن مسئله، باید با همکاری تمامی دستگاه‌های اجرایی و قضایی نسبت به حفاظت و صیانت از این منابع تلاش کرد.

وی با اشاره به بالا رفتن مصرف آب از آب‌های زیرزمینی با مرور زمان تشریح کرد: با مصرف زیاد آب در سال‌های اخیر سفره‌های زیرزمینی دچار کمبود شدید آب شده و فشار به این سفره‌ها روز به روز

تشدید شده است.

مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای اردبیل با بیان اینکه برای مقابله با این معضل اقدامات مهمی در زمینه جلوگیری از فعالیت چاه‌های غیر مجاز صورت گرفته است افزود: در کنار این این، نسبت به تجهیز یک هزار و ۲۱۵ حلقه چاه کشاورزی و صنعتی مجاز به کنتور هوشمند برای مدیریت مصرف اقدام شده است. جنگی مرنی از نصب ۲۵۰ دستگاه کنتور هوشمند حجمی بر چاه‌های دیزلی و برقی در دشت اردبیل و سه محدوده مطالعاتی در استان اردبیل خبر داد و گفت: تاکنون از آغاز سال جاری حدود ۲۹ دستگاه کنتور هوشمند حجمی نصب شده است.

او اظهار کرد: نصب کنتورهای هوشمند حجمی آب و برق از نوع مکانیکی (WI) و الکترومغناطیسی با اولویت دشت ممنوعه اردبیل و سه محدوده مطالعاتی مشکین شهر، مغان، خلخال و کوثر با قوت تمام و با حمایت‌های مدیران شهرستان‌ها و همکاری بهره‌برداران توسط اکپ‌های گشت و بازرسی برق در شرکت آب منطقه‌ای اردبیل در سال ۹۹ آغاز شده و با هدف گذاری ۲۵۰ دستگاه و اولویت کاری طرح احیاء و تعادل بخشی راهبری و ادامه خواهد داشت.

جنگی مرنی اظهار داشت: این اقدام یکی از ۱۱ پروژه اولویت دار طرح احیاء و تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی بوده و انتظار می‌رود کشاورزان و بهره‌برداران از اینگونه چاه‌ها در جهت حفظ منابع ارزشمند و استراتژیک آب زیرزمینی نهایت همکاری را با سیاست‌های وزارت نیرو و شرکت آب منطقه‌ای اردبیل بعمل آورند.

او افزود: با نصب کنتورهای هوشمند نسبت به بهبود کسری مخزن دشت ممنوعه اردبیل طی چند سال آتی قدم‌های اساسی برداشته خواهد شد و از طرفی حفظ سرمایه گذاری‌های موجود در دشت ممنوعه اردبیل نیز منوط به حفاظت جدی و نظارت بر منابع آب زیرزمینی علی‌الخصوص در دشت ممنوعه اردبیل مقدور خواهد شد.

مسعود امامی‌یگانه فرماندار اردبیل هم گفت: امسال یک میلیون متر مکعب آب در دشت اردبیل با اجرای

طرح تعادل بخشی صرفه‌جویی شده است.

وی افزود: جلوگیری از حفر چاه‌های غیرمجاز و برداشت بی‌رویه آب‌های زیرزمینی و نصب کنتورهای هوشمند آب و برق در بخش کشاورزی و صنعت می‌تواند دشت اردبیل را احیا کند.

امامی یگانه بیان کرد: ۷۵۳ کنتور هوشمند بر روی چاه‌های اردبیل نصب شده که ۵۴۱ مورد آن کنتور هوشمند آب و برق، ۶۴ مورد کنتور هوشمند حجمی و ۱۴۸ مورد دیگر مربوط به کنتور هوشمند معمولی است.

فرماندار اردبیل اظهار داشت: این دشت ممنوعه محسوب شده و از لحاظ منابع آب زیرزمینی یکی از دشت‌های مستعد است که باید بیشتر مورد حفاظت و حراست قرار بگیرد.

پاسبان عیسی‌لو معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اردبیل در عین حال لایروبی و ساماندهی رودخانه‌های استان، نصب کنتور هوشمند بر چاه‌های کشاورزی، جلوگیری از اضافه برداشت از چاه‌های کشاورزی، فعالیت چندین گروه گشت و بازرسی از منابع آب، انسداد چاه‌های غیرمجاز و جلوگیری از حفر آنها را از جمله اقدامات این شرکت در راستای حفاظت و صیانت از منابع آبی استان ذکر کرد.

در این حال کارشناسان معتقدند که در کنار اقدامات سلبی می‌بایست اقدامات فرهنگی نیز در زمینه حفظ و حراست از منابع آبی استان صورت گرفته و کشاورزان و بهره‌برداران آب نه بواسطه زور بلکه با آگاهی و تمایل در حفاظت از منابع آبی بویژه سفره‌های زیرزمینی مشارکت کنند.

به گفته آنها، تامین آب مورد نیاز کشاورزان از طریق اجرای طرح‌های پایاب سدها، تلاش برای گسترش طرح‌های کشت جایگزین، توسعه آبیاری مدرن و فرهنگ‌سازی از طریق رسانه‌ها از جمله اقدامات اساسی است که می‌توان تلاش‌های صورت گرفته در حراست از منابع آبی استان را به مرز موفقیت نزدیک کند.

گزارش: یعقوب شاددل

خاکریز نقشی در تغییر تراز دریاچه ارومیه ندارد - خبرگزاری ایرنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۹

ارومیه- ایرنا- مدیر پروژه مهندسين مشاور طرح نوانديش با بيان اينكه نقش پل ميانگذر و خاکريز درياچه اروميه در اختلال چرخش آب از جنوب به شمال درياچه اروميه براي اولين بار در سال ۱۳۸۱ به صورت رسمي مطرح شد، گفت: چرخش نکردن آب از جنوب به شمال اين درياچه يك مورد زيست محيطي است ولي ربطی به تراز آن ندارد.

احسان مختاری روز چهارشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا با اشاره به اینکه ۸۰ درصد آب دریاچه ارومیه از قسمت جنوبی آن تامین می‌شود، اظهار داشت: در همان سال ۱۳۸۱ مطالعاتی نیز در این راستا انجام شد ولی به دلیل اینکه این عدم تعادل در چرخش آب نقشی در تغییر تراز دریاچه ارومیه نداشت و

صرفاً در میزان شوری اثر گذار بود، مورد توجه قرار نگرفت.

وی در رابطه با گزارش دانشگاه تبریز از این مشکل دریاچه ارومیه در سال ۱۳۹۵، بیان کرد: دانشگاه تبریز چهار سال پیش طی یک مطالعه تحقیقاتی به مختل شدن میزان شوری آب در شمال و جنوب دریاچه ارومیه اشاره کرده بود.

مدیر پروژه مهندسين مشاور طرح نواندیش با بیان اینکه در سال ۱۳۹۶ نیز انجمن هیدرولیک ایران طی بیانیه‌ای برای تنظیم گردش آب و میزان شوری دریاچه ارومیه چندین سناریو تعریف کرد، گفت: ایجاد یک پل یک کیلومتری یا ۲ دریاچه ۵۰۰ متری برای گردش آب از جنوب به شمال دریاچه ارومیه از جمله مهمترین این سناریوها بود.

مختاری حساسیت‌های زیست محیطی را دلیلی عنوان کرد که ستاد احیای دریاچه ارومیه و وزارت راه و شهرسازی را بر آن داشت تا نسبت به تعادل در چرخش آب دریاچه ارومیه وارد عمل شوند.

احداث آبگذر دریاچه ارومیه بدون اتلاف وقت انجام می‌شود

وی با اعلام اینکه هم اینک مطالعات هیدرولوژی و زیست محیطی این طرح در حال اجراست، گفت: برای جلوگیری از اتلاف وقت در اجرای این طرح، همزمان مطالعات ژئوتکنیک پیش‌نیاز این طرح نیز در حال انجام است.

مدیر پروژه مهندسين مشاور طرح نواندیش افزود: تا به این لحظه، مطالعات بر روی ۲ آبگذر با فاصله پنج و ۲,۵ کیلومتری از میانگذر دریاچه ارومیه در حال انجام است که طراحی آن نیز به زودی آغاز می‌شود. در گذشته به علت هزینه بالاتر احداث پل هوایی، نحوه ساخت پل در بیشتر مسیر مبتنی بر خاکریزی و دو نیم سازی دریاچه ارومیه بوده که بدون ارزیابی دقیق زیست محیطی اجرا شده‌است.

دولت روحانی مصمم است تا پایان دولت کارنامه موفق از احیای دریاچه ارومیه به مردم منطقه تقدیم

کند و همواره خاطره خوبی از خود برای مردم آذربایجان بر جای بگذارد.

کمترین میزان آب دریاچه ارومیه در سال ۱۳۹۳ یعنی یک سال قبل از آغاز کار عملی ستاد احیای دریاچه ارومیه با ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب به ثبت رسید که با نگاه بلند دولت تدبیر و امید هم اکنون میزان آب این دریاچه به بیش از چهار میلیارد مترمکعب رسیده که نزدیک به هشت برابر افزایش داشته است.

با وجود این افزایش نسبی تراز، نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش‌ها و استفاده بهینه از منابع آبی بر اساس سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بینجامد.

قبل از تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه تراز این حوزه آبی بسته سالانه به طور متوسط ۴۰ سانتی‌متر کاهش می‌یافت اما در سایه اقدامات دولت تدبیر و امید، روند خشک شدن آن متوقف شد. هرچند تراز یک‌هزار و ۲۷۴ متر به عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده ولی این دریاچه در تراز یک‌هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون‌های ریزگرد آن رفع خواهد شد.

دریاچه ارومیه در قالب طرح‌های ستاد احیا قرار است ظرف مدت ۱۰ سال / از ۱۳۹۴ / به تراز اکولوژیک خود برسد که حدود یک‌ونیم تا ۲ سال از برنامه عقب است؛ این دریاچه از اواسط دهه ۱۳۸۰ شروع به خشک شدن کرد و بنا بر آمار بین‌المللی تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۸۰ درصد از مساحت آن خشک شد.

چاه‌های غیرمجاز بالای جان سفره‌های زیرزمینی آب در استان اردبیل؛ ۵۰۹ حلقه چاه

غیرمجاز در اردبیل فعال است - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۲

چاه‌های غیرمجاز کشاورزی سال‌های طولانی شیره از جان زمین مکیده‌اند، تعلل در باور خطر و مهار آن در سالیان گذشته دشت اردبیل را در وضعیت بحرانی و قرمز قرار داده است، هر چند که در سال‌های اخیر گام‌های موفق‌تری در مقابله با بحران چاه‌ها برداشته شده، اما همچنان تهدید به صورت کامل از بین نرفته است. آمارهای اعلامی در مورد وجود و فعالیت چاه‌های غیرمجاز در استان متناقض است، برخی آمارهای غیررسمی از وجود چاه‌های غیرمجاز حتی تا ۵۰۹ حلقه در استان حکایت دارد و در مقابل آمارهای رسمی تعداد این چاه‌ها را بسیار کم‌تر از این تعداد ذکر می‌کند. افزایش بی‌رویه چاه‌های غیرمجاز و فعالیت آن موجب شده، تا همین چند سال پیش سالانه سطح سفره‌های زیرزمینی استان به‌ویژه در دشت اردبیل ۱۵ سانتی‌متر پایین‌تر رود، این دشت سال‌ها پیش دشت ممنوعه اعلام شد؛ اما استفاده بی‌رویه از سفره‌ها ادامه یافته و دشت در معرض خطر تبدیل به دشت ممنوعه بحرانی قرار گرفت.

کشاورزی در استان اردبیل حجم زیاد و حتی تا ۹۳ درصد مصرف آب استان را به خود اختصاص داده و این در حالی است که خشک‌سالی از مدت‌ها پیش استان را مورد تهدید قرار داده و در سال‌های اخیر کاهش بارش‌ها امکان‌هایی از این وضعیت را تاکنون غیرممکن ساخته است.

تداوم استفاده از چاه‌های غیرمجاز و مدیریت نامناسب مصرف در چاه‌های مجاز از سوی کشاورزان می‌تواند وضعیت را بیش از گذشته بغرنج کند و ضروری است که دستگاه‌های اجرایی اقدام اساسی در این زمینه صورت دهند. آمارهای اعلامی در مورد وجود و فعالیت چاه‌های غیرمجاز در استان متناقض است، برخی آمارهای غیررسمی از وجود چاه‌های غیرمجاز حتی تا ۵۰۹ حلقه در استان حکایت دارد و در مقابل آمارهای رسمی تعداد این چاه‌ها را بسیار کم‌تر از این تعداد ذکر می‌کند.

نبی‌الله پاسبان‌عیسی‌لو، معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اردبیل، از جمله مدیرانی است که می‌گوید جلوی حفر چاه‌های غیرمجاز در اردبیل گرفته شده و در حال حاضر فقط ۶۰ حلقه چاه غیرمجاز در این استان وجود دارد که طبق برنامه‌ریزی به عمل آمده، نسبت به انسداد آن‌ها اقدام خواهد شد.

به گفته وی، اردبیل جزو معدود استان‌هایی در سطح کشور است که در زمینه انسداد چاه‌های غیرمجاز موفق عمل کرده است.

پاسبان‌عیسی‌لو با اشاره به این که با برداشت بی‌رویه از منابع آب‌های زیرزمینی در سالیان گذشته آب چند سال آینده را نیز مصرف کرده‌ایم، به ایرنا گفت: برای به تعادل رساندن مصرف آب زیرزمینی باید از بروز مشکل برای آینده فرزندانمان جلوگیری کرد.

انسداد چاه‌های غیرمجاز و صرفه‌جویی میلیون‌ها مترمکعب آب در اردبیل مسئولان امور آب در استان می‌گویند با تشدید اقدامات نظارتی از سال گذشته تاکنون ده‌ها چاه غیرمجاز به‌ویژه در دشت اردبیل مسدود شده و با این اقدام از هدر رفت میلیون‌ها لیتر مکعب آب زیرزمینی در استان جلوگیری شده است.

به گفته داور بستم، مجری طرح احیاء و تعادل‌بخشی شرکت آب منطقه‌ای اردبیل، امسال با انسداد ۲۱ حلقه چاه در مصرف نیم‌میلیون مترمکعب آب صرفه‌جویی شد.

محبت مصری، نماینده مجری طرح تعادل‌بخشی و تغذیه مصنوعی شرکت آب منطقه‌ای اردبیل، هم از انسداد ۱۰۶ حلقه چاه غیرمجاز در دشت‌های این استان در سال گذشته خبر داد و افزود: با پر شدن این چاه‌ها از برداشت غیرمجاز ۳/۳۸ میلیون مترمکعب آب زیرزمینی در دشت‌های استان جلوگیری شده است. مصری به فعالیت ۱۹ اکیپ گشت و بازرسی منابع آب در استان اشاره کرد و افزود: حضور مستمر این

اکیپ‌ها در دشت‌های استان برای بازدید از منابع آب، به‌روز کردن آمار و اطلاعات آن‌ها و شناسایی و گزارش تخلفات صورت گرفته در حوزه منابع آب زیرزمینی و سطحی انجام می‌شود. وی با بیان این که در این مدت از حفر ۲۳ حلقه چاه غیرمجاز جدید جلوگیری شده است، گفت: همچنین از هفت مورد کف‌شکنی و جابه‌جایی غیرقانونی چاه‌های مجاز ممانعت شده است.

ضرورت مدیریت مصرف و تشدید اقدامات حفاظتی از منابع آبی اردبیل با این که در سال‌های اخیر اقدامات خوبی در زمینه جلوگیری از حفر و فعالیت چاه‌های غیرمجاز در استان صورت گرفته، اما حفاظت از منابع آبی به‌ویژه سفره‌های زیرزمینی به توجه بیش‌تر و استفاده از ابزارها و روش‌های مختلف حفاظتی، مدیریتی و اقدامات فرهنگی نیاز دارد. قادر نگهدار، کارشناس کشاورزی، در این باره گفت: تلاش‌های گسترده‌ای از چندین سال پیش برای جلوگیری از حفر چاه‌های غیرمجاز در استان صورت گرفته، ولی هنوز این چاه‌ها به‌صورت کامل مهار و مسدود نشده است. به اعتقاد وی، کاهش بارش‌ها، تداوم خشک‌سالی و نبود منابع آب کافی برخی کشاورزان استان را به حفر و استفاده از چاه‌های غیرمجاز ترغیب می‌کند. نگهدار بیان کرد: برای موفقیت کامل در انسداد چاه‌های غیرمجاز در مرحله اول باید آب مورد نیاز کشاورزان تأمین شود و در غیر این صورت انسداد چاه‌ها موقتی خواهد بود.

این کارشناس افزود: برخی از چاه‌ها هم که به‌صورت مجاز مورد استفاده قرار می‌گیرد، می‌بایست تحت مدیریت مصرف قرار گرفته و حساب و کتابی در میزان برداشت آب وجود داشته باشد. مصرف بی‌رویه آب از سوی شهروندان، هدررفت آب در بخش کشاورزی، کمبود منابع آب‌های زیرزمینی ناشی از کمبود بارش و استفاده بی‌رویه کشاورزان، ساماندهی نشدن چاه‌های غیرمجاز و تحقق‌نیافتن برنامه تغییر الگوی کشت از جمله عواملی است که موجب بروز و تشدید تنش‌های آبی و خشک‌سالی در استان

اردبیل می‌شود که می‌باید در این زمینه برنامه‌ریزی و اقدامات اساسی صورت گیرد.

نصب ۲۵۰ دستگاه کنتور هوشمند حجمی بر چاه‌های دشت اردبیل

در این حال عباس جنگی مرنی، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اردبیل، هم گفت: با توجه به افت شدید ذخایر آب زیرزمینی استان حفاظت از این ذخایر ارزشمند بیش از هر زمانی نیازمند توجه است. به دلایل ریخت زمین‌شناسی در استان اردبیل اهمیت حفاظت از آب‌های زیرزمینی بیش از آب‌های سطحی است و برای جلوگیری از حاد شدن مسأله، باید با همکاری تمامی دستگاه‌های اجرایی و قضایی نسبت به حفاظت و صیانت از این منابع تلاش کرد.

وی با اشاره به بالا رفتن مصرف آب از آب‌های زیرزمینی به مرور زمان تشریح کرد: با مصرف زیاد آب در سال‌های اخیر سفره‌های زیرزمینی دچار کمبود شدید آب شده و فشار به این سفره‌ها روز به روز تشدید شده است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اردبیل با بیان این که برای مقابله با این معضل اقدامات مهمی در زمینه جلوگیری از فعالیت چاه‌های غیرمجاز صورت گرفته است، افزود: در کنار این اقدام، نسبت به تجهیز یک هزار و ۲۱۵ حلقه چاه کشاورزی و صنعتی مجاز به کنتور هوشمند برای مدیریت مصرف اقدام شده است.

جنگی مرنی از نصب ۲۵۰ دستگاه کنتور هوشمند حجمی بر چاه‌های دیزلی و برقی در دشت اردبیل و سه محدوده مطالعاتی در استان اردبیل خبر داد و گفت: تاکنون از آغاز سال جاری حدود ۲۹ دستگاه کنتور هوشمند حجمی نصب شده است.

او اظهار کرد: نصب کنتورهای هوشمند حجمی آب و برق از نوع مکانیکی (Wi) و الکترومغناطیسی با اولویت دشت ممنوعه اردبیل و سه محدوده مطالعاتی مشکین شهر، مغان، خلخال و کوثر با قوت تمام و با

حمایت‌های مدیران شهرستان‌ها و همکاری بهره‌برداران توسط اکیپ‌های گشت و بازرسی برق در شرکت آب منطقه‌ای اردبیل در سال ۹۹ آغاز شده و با هدف گذاری ۲۵۰ دستگاه و اولویت کاری طرح احیاء و تعادل بخشی راهبری و ادامه خواهد داشت.

جنگی مرنی اظهار داشت: این اقدام یکی از ۱۱ پروژه اولویت‌دار طرح احیاء و تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی است و انتظار می‌رود کشاورزان و بهره‌برداران از این گونه چاه‌ها در جهت حفظ منابع ارزشمند و استراتژیک آب زیرزمینی نهایت همکاری را با سیاست‌های وزارت نیرو و شرکت آب منطقه‌ای اردبیل به عمل آورند.

او افزود: با نصب کنتورهای هوشمند نسبت به بهبود کسری مخزن دشت ممنوعه اردبیل طی چند سال آتی قدم‌های اساسی برداشته خواهد شد و از طرفی حفظ سرمایه گذاری‌های موجود در دشت ممنوعه اردبیل نیز منوط به حفاظت جدی و نظارت بر منابع آب زیرزمینی به‌ویژه در دشت ممنوعه اردبیل مقدور خواهد شد.

مسعود امامی یگانه، فرماندار اردبیل، هم گفت: امسال یک میلیون مترمکعب آب در دشت اردبیل با اجرای طرح تعادل بخشی صرفه جویی شده است. جلوگیری از حفر چاه‌های غیرمجاز، برداشت بی‌رویه آب‌های زیرزمینی و نصب کنتورهای هوشمند آب و برق در بخش کشاورزی و صنعت می‌تواند دشت اردبیل را احیاء کند.

امامی یگانه بیان کرد: ۷۵۳ کنتور هوشمند بر روی چاه‌های اردبیل نصب شده که ۵۴۱ مورد آن کنتور هوشمند آب و برق، ۶۴ مورد کنتور هوشمند حجمی و ۱۴۸ مورد دیگر مربوط به کنتور هوشمند معمولی است.

فرماندار اردبیل اظهار داشت: این دشت ممنوعه محسوب شده و از لحاظ منابع آب زیرزمینی یکی از دشت‌های مستعد است که باید بیش‌تر مورد حفاظت و حراست قرار بگیرد.

پاسبان عیسی‌لو، معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اردبیل، در عین حال لایروبی و ساماندهی رودخانه‌های استان، نصب کنتور هوشمند بر چاه‌های کشاورزی، جلوگیری از اضافه برداشت از چاه‌های کشاورزی، فعالیت چندین گروه گشت و بازرسی از منابع آب، انسداد چاه‌های غیرمجاز و جلوگیری از حفر آن‌ها را از جمله اقدامات این شرکت در راستای حفاظت و صیانت از منابع آبی استان ذکر کرد.

با این حال کارشناسان معتقدند در کنار اقدامات سلبی می‌باید اقدامات فرهنگی نیز در زمینه حفظ و حراست از منابع آبی استان صورت گرفته و کشاورزان و بهره‌برداران آب نه به واسطه زور بلکه با آگاهی و تمایل در حفاظت از منابع آبی به‌ویژه سفره‌های زیرزمینی مشارکت کنند. به گفته آن‌ها، تأمین آب مورد نیاز کشاورزان از طریق اجرای طرح‌های پایاب سدها، تلاش برای گسترش طرح‌های کشت جایگزین، توسعه آبیاری مدرن و فرهنگ‌سازی از طریق رسانه‌ها از جمله اقدامات اساسی است که می‌توان تلاش‌های صورت گرفته در حراست از منابع آبی استان را به‌مرز موفقیت نزدیک کند.

ممنوعیت احداث سد در حوضه آبریز دریاچه ارومیه - خبرگزاری فارس مورخ

۱۳۹۹/۰۶/۲۶

مدیر دفتر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه گفت: طبق مصوبات دولت ساخت سد در حوضه آبریز دریاچه ارومیه در سه استان آذربایجان غربی، شرقی و کردستان ممنوع است.

ممنوعیت احداث سد در حوضه آبریز دریاچه ارومیه

به گزارش خبرگزاری فارس از ارومیه فرهاد سرخوش در نشست اعضای استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه به اقدامات ستاد احیا اشاره کرد و اظهار داشت: خاکریز ایجاد شده در دریاچه ارومیه برای عبور و مرور خودروها هم اکنون به یک بحران زیست محیطی در احیای این دریاچه تبدیل شده است.

وی با بیان اینکه این خاکریز مانع از چرخش آب از جنب دریاچه به سمت شمال آن می‌شود، تصریح کرد: رفع این مشکل در اولویت وزارت راه قرار گرفته و به زودی عملیاتی می‌شود که تاکنون آزمایشات لازم حفاری و غیره برای آغاز احیای سیستم چرخشی اکوسیستمی در دریاچه ارومیه آغاز شده است.

سرخوش با بیان اینکه نیمی از اعتبارات اجرای این آب گذر توسط ستاد احیای و ۵۰ درصد باقی مانده توسط وزارت راه تامین می‌شود، ادامه داد: در همین راستا و برای آغاز هرچه سریعتر این طرح، ستاد احیای در مرحله نخست ۵۰۰ میلیارد ریال اعتبار به احداث آبگذر دریاچه ارومیه اختصاص داده است.

مدیر دفتر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی با بیان اینکه طرح‌های سخت افزاری ستاد احیای دریاچه ارومیه تا دی ماه امسال توسط رئیس جمهوری کشورمان خاتمه یافته و به بهره‌برداری می‌رسد، گفت: با اتمام این طرح‌ها تا سال ۱۴۰۶ دریاچه به تراز اکولوژیک رسیده و کامل احیا می‌شود. سرخوش با تاکید بر تداوم احیای دریاچه ارومیه خاطرنشان کرد: برای جلوگیری از بروز بحران خشک

شدن دریاچه ارومیه باید طرح‌های نرم‌افزاری شامل لایروبی رودخانه‌های، طرح تعادل بخشی در حوزه کشاورزی، اصلاح الگوی کشت، کشت گیاهان کم‌آب‌بر و... برای همیشه تداوم داشته باشد.

وی در خصوص پیگیری نمایندگان استان و موافقت وزیر نیرو جهت شروع مجدد ساخت سدهای نازلو و باراندوز گفت: طبق مصوبات دولت ساخت سد در حوضه آبریز دریاچه ارومیه در سه استان آذربایجان غربی، شرقی و کردستان ممنوع است.

مدیر دفتر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان غربی خاطرنشان کرد: از آغاز فعالیت این ستاد تاکنون بیش از ۲ هزار و ۷۵۰ میلیارد ریال در حوزه کشاورزی برای مدیریت مصرف آب و کمک به احیای دریاچه ارومیه هزینه شده است.

حسین پور عنوان کرد: بهره برداری از ۳۸۰ سایت آبخوانداری و پخش سیلاب در کشور - خبرگزاری ایانا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۶

مدیرکل دفتر کنترل سیلاب و آبخوانداری سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور با تاکید بر ضرورت توسعه طرح‌های آبخوانداری در راستای نفوذ باران و سیلاب و ذخیره در درون زمین برای کاهش سیل خیزی، تغذیه آبخوان‌ها و احیای عرصه‌های طبیعی، از بهره برداری از ۳۸۲ سایت آبخوانداری و پخش سیلاب به وسعت ۲۰۶ هزار هکتار در سطح حوزه‌های آبخیز کشور خبر داد.

بهره برداری از ۳۸۰ سایت آبخوانداری و پخش سیلاب در کشور

به گزارش ایانا، ابوالقاسم حسین پور در تبیین اهمیت آبخوانداری با تشریح روند افزایش شدت بارندگی‌ها و تشدید وقوع سیلاب‌ها در کشور ناشی از تغییرات و نوسانات اقلیمی و از سوی دیگر تخلیه آبخوان‌ها و چالش جدی بهم خوردن توازن اکوسیستم‌های طبیعی گفت: رسالت ذاتی آبخوانداری، نفوذ باران و سیلاب به درون زمین و حفظ و پایداری آب در چرخه اکوسیستم طبیعت است که منجر به کاهش خسارات سیل، تقویت ذخیره آب سبز در خاک و آب آبی در آبخوان‌چاه‌ها، چشمه‌ها و قنوت، بهبود وضعیت رطوبتی خاک، کاهش فرسایش آبی و بادی، احیای پوشش گیاهی و حفظ تعادل اکولوژیک عرصه‌های طبیعی می‌گردد.

مدیرکل دفتر کنترل سیلاب و آبخوانداری سازمان جنگل‌ها با اشاره به ظرفیت‌های توسعه آبخوانداری در کشور افزود: از مجموع ۶۳ میلیون هکتار اراضی کاملاً "نفوذپذیر کشور" ۲۲ میلیون هکتار نهشته‌های کواترنری و ۹ میلیون هکتار مخروط‌های افکنه، بیش از ۱۴ میلیون هکتار عرصه‌های مستعد پخش سیلاب شناسایی و ۱۱ میلیون هکتار آن به منظور توسعه طرح‌های آبخوانداری و پخش سیلاب در

سطح کشور با اولویت حوزه‌های آبخیز مشرف به دشت‌های بحرانی در مناطق سیل خیز، هدف گذاری شده است.

حسین پور تصریح کرد: در راستای ارتقای استانداردهای فنی اینگونه طرح‌های زیربنایی در کشور، ضوابط و معیارهای فنی مکان‌یابی، طراحی، اجرا و بهره‌برداری از طرح‌های آبخوانداری و پخش سیلاب توسط سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور تحت نظارت سازمان برنامه و بودجه در قالب نظام فنی - اجرایی کشور تدوین شده است.

وی همچنین از پهنه‌بندی و اولویت‌بندی عرصه‌های مستعد پخش سیلاب در کشور در ردیف برنامه‌های مصوب دفتر کنترل سیلاب و آبخوانداری سازمان جنگل‌ها با مشارکت پژوهشکده آبخیزداری در جهت حفظ کاربری اراضی مستعد موصوف و توسعه طرح‌های یاد شده در سال جاری خبر داد.

گفتنی است، ۳۸۲ سایت آبخوانداری و پخش سیلاب شامل ۳۴۵ سایت اجرایی پخش سیلاب به وسعت ۱۴۳ هزار هکتار و ۳۷ ایستگاه آبخوانداری در زمره سایت‌های پژوهشی به مساحت ۶۳ هزار هکتار در کشور اجرا و به بهره‌برداری رسیده است.

شاهرگ حیاتی خوزستان به مجرای بزرگ فاضلاب کشور تبدیل شده است؛ کارون در محاصره فاضلاب – روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۶

رودخانه کارون که نماد زیبایی منحصر به فرد کلانشهر اهواز است، سال‌های زیادی است که با فاضلاب سیراب می‌شود. ورود زهکش‌های کشاورزی و آلودگی‌های صنعتی از یک سو و تخلیه مستقیم فاضلاب تصفیه نشده چند بیمارستان به رودخانه کارون در استان از سوی دیگر، حال شاهرگ حیاتی خوزستان را وخیم کرده است.

گنداب حاصل از زندگی انسان در صورت عدم دفع استاندارد به هر طریق می‌تواند محیط‌زیست و نهایتاً انسان را با خطرات جدی مواجه سازد. در گذشته و در ترکیب شهری شهر تاریخی شوشتر، دفع فاضلاب به روش‌های کاملاً اصولی انجام می‌شد، اما متأسفانه در حال حاضر فاضلاب این شهر با وسعت و جمعیت نسبتاً زیاد در رودخانه کارون می‌ریزد.

آبیاری محصولات کشاورزی با آب آغشته به فاضلاب

رئیس اداره محیط‌زیست شوشتر با اشاره به خطرات ریزش فاضلاب در رودخانه‌ها برای انسان و محصولات کشاورزی به فارس گفت: بحث فاضلاب هم به لحاظ زیست‌محیطی و هم به لحاظ سلامت و بهداشت جامعه مهم است. منبع تأمین آب بسیاری از محصولات کشاورزی شهرستان از رودخانه گرگر و شطیط است.

بهروز نجاتی افزود: فاضلاب وارد شده به رودخانه‌ها حاوی عناصر مضر و فلزات سنگینی است که محصولات کشاورزی را آلوده می‌کند. همچنین وجود عوامل بیماری‌زا، توسط گیاهان جذب شده و وارد بدن می‌شوند و این خود می‌تواند یک عامل انتقال، تجمع بیماری، سموم و عناصر سنگینی باشد که باعث

انواع سرطان‌ها، بیماری‌های روده‌ای، وبا و اتفاقات دیگر می‌شود.

زندگی آبریان با خطر جدی مواجه است

نجاتی ریزش فاضلاب در رودخانه‌ها را به لحاظ زیست‌محیطی موجب تغییر فیزیکی و شیمیایی آب دانست و بیان کرد: بالا رفتن غلظت و کدورت آب باعث به خطر افتادن زندگی آبریان شده و بسیاری از گونه‌ها از بین رفته و شرایط زیست برایشان مشکل می‌شود. همچنین اکسیژن محلول در آب کم شده و برای حیات محیط‌زیست نیز مضر خواهد شد.

وی درخصوص اقدامات اداره محیط‌زیست برای حل این مسأله گفت: بحث ورود فاضلاب به رودخانه‌ها یک مسأله کشوری است و در شهرهای بزرگ، مانند اهواز نیز با آن دست به گریبان هستیم.

رئیس اداره محیط‌زیست شوشتر افزود: اولین راهکار برگزاری نشست‌های کارگروه حفاظت کیفی رودخانه کارون است که مصوباتی برای پساب‌های انسانی، صنعتی، شرکت‌ها و واحدها در نظر گرفته شده و همه واحدهای صنعتی، تولیدی و کشاورزی شهرستان مجهز به تصفیه‌خانه فاضلاب صنعتی و انسانی هستند. هر سه بیمارستان شوشتر نیز دارای تصفیه‌خانه و فعال هستند، فقط تصفیه فاضلاب شهری باقی مانده که یک پروژه بزرگ و هزینه‌بر است و نیازمند تخصیص اعتبارات کلان است.

نجاتی اضافه کرد: در این بحث باید تخصیص اعتباری مجزا در نظر گرفته شده و در سطح کلان در این خصوص تصمیم‌گیری شود؛ چراکه با اعتبارات استانی قادر به اجرای پروژه‌های تصفیه فاضلاب نخواهیم بود.

فاضلاب آثار ثبت جهانی شوشتر را نیز با خطر مواجه ساخته است

بحث دیگری که به واسطه ریزش فاضلاب در رودخانه به شوشتر آسیب می‌رساند، در حوزه آثار ثبت

جهانی و میراث ارزشمند تاریخی این شهرستان است. در همین رابطه رئیس پایگاه سازه‌های آبی جهانی شوشتر اظهار کرد: از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ طبق تعهدات به یونسکو، قرار بوده سازمان آب و برق خوزستان مشکل ریزش فاضلاب به رودخانه را مرتفع کند، اما تاکنون کوچک‌ترین اقدامی در این باره صورت نگرفته و حتی هیچ کاری آغاز هم نشده است.

محمدرضا بهادری درخصوص آسیب‌هایی که به دلیل وجود فاضلاب در آب رودخانه به سازه‌های آبی وارد می‌شود، اذعان کرد: نداشتن وجه زیبای فضای منظر و محیطی، رشد نیزارها و آلودگی فاضلاب باعث اسیدی شدن آب و خوردگی قسمت‌های سنگی سازه‌ها می‌شود، به گونه‌ای که با یک بررسی به صورت چشمی می‌توان برخی موارد را دید.

بی‌توجهی سازمان آب و برق خوزستان به ریزش فاضلاب در رودخانه

وی افزود: مکاتبات با سازمان آب و برق خوزستان و وزارت نیرو درباره تعهدات ما به یونسکو درخصوص جمع‌آوری فاضلاب از رودخانه‌ها هیچ نتیجه خاصی نداشته است و هیچ‌گاه پاسخ قانع‌کننده‌ای هم دریافت نکرده‌ایم. یونسکو، اختارهایی نیز به دلیل ریزش فاضلاب و عدم جمع‌آوری آن داده بود.

۱۷۰ میلیارد تومان اعتبار برای تکمیل تصفیه‌خانه شوشتر نیاز است

همچنین مدیر آبفا شوشتر درخصوص دفع فاضلاب در این شهرستان اظهار کرد: در حال حاضر متأسفانه تمام فاضلاب شهری مستقیماً و بدون تصفیه به رودخانه می‌ریزد.

رستم عبدالله‌پور افزود: برای حل این مشکل علاوه بر ایجاد یک تصفیه‌خانه بزرگ، ۱۳ ایستگاه پمپاژ فاضلاب احداث شده یا در حال احداث است.

وی در پاسخ به این سوال که احداث تصفیه‌خانه بزرگ شوشتر در چه مرحله‌ای است، ادامه داد: حدود ۸۵ درصد از کار این پروژه عظیم انجام شده است. ایستگاه اصلی تصفیه‌خانه (ایستگاه شماره هشت) اگر احداث شود، بخش عظیمی از فاضلاب در شوشتر تصفیه خواهد شد. عبدالله‌پور گفت: با توجه به این موضوع که بیش‌تر قطعات مورد استفاده در تصفیه‌خانه‌ها وارداتی هستند، طبق آخرین برآوردها در وضعیت کنونی به اعتباری بیش از ۱۷۰ میلیارد تومان برای تکمیل تصفیه‌خانه نیاز است که جز اعتبارات کلان محسوب می‌شود.

مصوبات به‌طور کامل اجرایی نشده‌اند

همچنین نماینده شوشتر و گتوند در مجلس شورای اسلامی درخصوص پیگیری‌ها برای موضوع تخلیه فاضلاب به رودخانه کارون هم در شوشتر و هم گتوند اظهار کرد: مشکل ورود فاضلاب به شطیط و گرگر را بارها از مراجع مختلف استانی و کشوری پیگیری کرده‌ام و مصوبات خوبی هم در این زمینه صادر شده، اما متأسفانه تاکنون به‌طور کامل اجرایی نشده است. سهراب گیلانی با اشاره به کم‌کاری برخی مسئولان بیان کرد: در مصوبات ۱۸ گانه آب و فاضلاب سال ۹۶ درخصوص شوشتر و گتوند با مدیرکل آبفای خوزستان، مقرر شد ایستگاه‌های پمپاژ و تصفیه‌خانه فاضلاب شوشتر تکمیل و وارد چرخه تصفیه شوند.

وزیر نیرو از وضعیت موجود بازدید کرده است

وی با اشاره به دعوت مدیران استانی و کشوری برای بازدید میدانی از وضعیت فاضلاب بیان کرد: حضور وزیر نیرو در حوزه انتخابیه و دیدن حساسیت موضوعات آبفا باعث شد تا مصوبات خوبی در این زمینه اتخاذ شود، ازجمله آن‌ها اجرای تعهدات ایران به یونسکو مبنی بر جمع‌آوری فاضلاب از رودخانه جهت

حفظ و نگهداری آثار ثبت شده جهانی بوده است.

گیلانی در ادامه گفت: در جلسه‌ای که آذرماه ۹۶ با حضور استاندار برگزار شد، تأکید کردم که عدم تصفیه فاضلاب و آسیمی که به آثار میراثی شوشتر از این طریق وارد می‌شود، غیرقابل جبران است که استاندار خوزستان نیز قول پیگیری موضوع را داد.

نماینده مردم شوشتر و گتوند با انتقاد از بی‌توجهی به مصوبات خاطرنشان کرد: ما از این مسأله به راحتی عبور نخواهیم کرد و تا حل کامل معضل فاضلاب حوزه انتخابیه از مراجع مختلف کشور پیگیر مشکلات هستیم. در سفر اخیر رئیس مجلس به استان نیز موضوع را به وی منتقل کرده و خواهان تسریع در اجرای کامل مصوبات حوزه آبفا شدیم. در حال حاضر بخشی از مصوبات که شامل ساخت ایستگاه‌های پمپاژ و تصفیه فاضلاب بود، انجام شده؛ اما با توجه به کمبود اعتبارات، تکمیل و وارد مدار نشده و همچنان مشکل اصلی به قوت خود باقی است.

از وزیر طرح سوال می‌کنیم

وی در پایان گفت: اگر تا یک‌ماه دیگر اجرای پروژه‌های نیمه‌تمام فاضلاب شهرهای شوشتر و گتوند سرعت بیش‌تری نگیرد و پیگیری‌ها به نتیجه مطلوب منجر نشود، از وزیر نیرو طرح سوال خواهد شد و وی را جهت پاسخگویی به مجلس خواهم آورد. این موضوع در سفر رئیس مجلس نیز مطرح شده بود.

گام اصلی و نهایی باقی‌مانده است

شرایط اقتصادی کشور را همه می‌دانیم و آگاهیم، اما برخی مسائل از موارد واجب و بسیار اضطراری محسوب می‌شوند و با جان و سلامت مردم مرتبط هستند. موضوع ریزش فاضلاب به رودخانه در شوشتر، از این دست موضوعات است که علاوه بر خطرات زیست‌محیطی، سلامت مردم و همچنین آثار چند هزار

ساله و ثبت جهانی را هم تهدید می‌کند. نکته دیگر این که اقداماتی برای حل این مشکل صورت گرفته و مقدماتی مانند ایستگاه‌های پمپاژ و تصفیه‌خانه‌ها نیز آماده و ساخته شده‌اند و گام اصلی تنها باقی مانده است. امیدواریم مسئولان مربوطه در کشور و استان نسبت به این موضوع، توجه کنند و رودخانه کارون را دست کم در محدوده شوشتر از گندآب فاضلاب نجات دهند.

تأثیرپذیری ۳۰ درصد از کشت محصولات کشاورزی با سوءمدیریت آب - خبرگزاری

فارس مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۸

مدیر امور زراعت سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان گفت: با توجه به ذخیره آب پشت سد به احتمال زیاد تأمین آب از رودخانه برای کشت پاییزه ممکن نیست و این مسأله ۳۰ درصد از سطح زیرکشت استان را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

تأثیرپذیری ۳۰ درصد از کشت محصولات کشاورزی با سوءمدیریت آب به گزارش خبرگزاری فارس از اصفهان، کشت محصولات پاییزه مانند گندم و جو و تأمین این اقلام کشاورزی برای غذایی در طول سال اهمیت زیادی دارد تا جایی که خودکفایی در تولید این محصولات به یکی از معیارهای سنجش وضعیت کشاورزی تبدیل شده است. آب یکی از نیازهای توسعه بخش کشاورزی است و محدودیت در این منبع محدودیت در تولید محصولات را به دنبال دارد، به عبارت دیگر می‌توان گفت آب کلید توسعه کشاورزی و کشاورزی موتور محرکه اقتصاد است.

در استان اصفهان رودخانه زاینده رود منبع اصلی تأمین آب شرب و کشاورزی محسوب می‌شود و اقتصاد استان تا حد زیادی به این رودخانه وابسته است اما بی‌تدبیری‌های مدیران از یک سو و رفتارهای هیجانی کشاورزان از سوی دیگر باعث شده تا زاینده رود به یک رودخانه فصلی تبدیل شود که در برخی ماه‌های سال جریان آب در آن متوقف می‌شود.

امسال نیز پس از تخصیص آب به کشاورزان برای کشت تابستانه نگرانی‌ها درباره نزدیک شدن ذخیره آب سد به خط قرمز شرب افزایش یافت و خبرگزاری فارس در گزارشی به بررسی حجم آب رهاسازی

شده و احتمال خشکاندن دوباره این رودخانه پرداخت.

خشک شدن رودخانه زاینده‌رود اثر مستقیم بر حجم تولیدات کشاورزی دارد و اقتصاد استان را تحت تأثیر قرار خواهد داد، پیمان فیروزنیا، مدیر امور زراعت سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان در گفت‌وگو با خبرنگار فارس عنوان کرد: در برنامه کشت پاییزه استان اصفهان ۶۰ هزار هکتار کشت گندم، ۵۷ هزار هکتار کشت جو، ۶ هزار هکتار جو علوفه‌ای، ۳۰۰ هکتار چغندر پاییزه، ۲ هزار هکتار کلزا، ۲ هزار هکتار گلرنگ و ۱۰۰ هکتار کشت دیم گلرنگ را برنامه‌ریزی کرده‌ایم.

مدیر امور زراعت سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان تصریح کرد: با توجه به ذخیره آب پشت سد به احتمال زیاد تأمین آب از رودخانه برای کشت پاییزه ممکن نیست اما منابع آبی دیگری مانند چاه، قنات و چشمه در استان مورد استفاده قرار می‌گیرند، اما این عدم تأمین آب از رودخانه ۳۰ درصد از سطح زیر کشت استان را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

وی گفت: امیدواریم وضعیت بارش‌ها به گونه‌ای باشد که جریان آب رودخانه در اواخر پاییز و اوایل زمستان برقرار شود و برنامه‌ریزی‌ها برای تأمین بذر و نهاده را بر همین اساس انجام داده‌ایم در غیر این صورت سطوح کشت کاهش می‌یابد و کشاورزان زیان خواهند دید.

فیروزنیا عنوان کرد: برنامه کشت به شهرستان‌ها ابلاغ شده و ادارات جهاد کشاورزی هماهنگی‌های لازم با کشاورزان را انجام داده‌اند و انتظار داریم کشاورزان با رعایت این برنامه از انجام کشت‌هایی که منجر به مازاد تولید در یک محصول و در نتیجه زیان خود کشاورزان خواهد شد خودداری کنند.

استان مرکزی در حوزه آب صاحب چراغ راه می‌شود - خبرگزاری ایسنا مورخ

۱۳۹۹/۰۶/۲۹

ایسنا/مرکزی ۱۸ سپتامبر مقارن با ۲۸ شهریورماه روز جهانی نظارت بر آب است، آبی که در طول یک دهه اخیر کمبود آن زمین را تشنه نگهداشت و همین تشنه بودن، دست اندازی به آب‌های زیرزمینی را افزایش داد.

طی دو سه سال اخیر به دلیل بارندگی‌های مطلوبی که در گوشه و کنار کشور دریافت شد و حتی در برهه‌ای سیل را تجربه کردیم، زمین تشنه سیراب شد، اما این سیرابی نشانی برای رفع تشنگی همیشگی نیست، برداشت‌ها از آب‌های زیرزمینی به قدری بوده است که سال‌های سال باید بگذرد و بارندگی‌های خوب دریافت شود تا بلکه تشنگی زمین برطرف شود.

در سال‌های گذشته میزان برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی در کشور به حدی بالا بوده است که طی یک سال اخیر وزارت نیرو برای کاهش فشار مضاعف به دشت‌ها و سفره‌های آب زیرزمینی سند سازگاری با کم آبی را در استان‌های کشور در دستور کار قرار داده است تا بلکه از این طریق بتواند برداشت‌ها را تحت کنترل درآورد.

استان مرکزی نیز از این قاعده مستثنی نیست و با توجه به بحرانی بودن وضعیت برخی از دشت‌ها مانند دشت اراک و ساوه که با وجود بارندگی‌های دو سال اخیر هنوز ممنوعه هستند، تدوین سند در دستور کار قرار دارد تا بتوان از طریق این سند برداشت و مدیریت آب را هدفمند کرد و قطعا این سند می‌تواند دروازه‌ای برای نظارت بر منابع آب باشد.

در همین راستا مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان مرکزی از تصویب سند سازگاری با کم آبی استان، در سطح ملی خبر داد.

عزت‌الله آمره در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به کسری مخازن آب‌های زیرزمینی در استان مرکزی، اظهار کرد: در طول ۴۰ سال اخیر، حدود ۵ میلیارد مترمکعب از مخازن سفره‌های آب زیرزمینی برداشت شده است که در واقع درگیر این حجم کسری هستیم.

وی تصریح کرد: به جهت کنترل و مدیریت وضعیت منابع آبی استان، وزارت نیرو در کل کشور سند سازگاری با کم آبی را مدنظر قرار داده است که در استان مرکزی نیز این سند تهیه شده و فردا در سطح ملی تصویب خواهد شد که این سند در واقع چراغ راه مدیریت منابع آب استان خواهد بود.

آمره به برنامه‌های مفصل دیده شده در این سند اشاره کرد و هدف اصلی این سند را مدیریت منابع آب به شکلی دانست که دشت‌ها وضعیت کسری و بحرانی را نداشته باشند و طی یک برنامه به تعادل برسد.

وی افزود: این سند در بخش‌های کشاورزی، شرب، فضای سبز شهرداری‌ها، صنعت و خدمات تعریف شده است و براساس آن و تا پایان برنامه هفتم توسعه، باید حدود ۷۰۰ میلیون مترمکعب برداشت از سطح منابع آب زیرزمینی در استان کاهش یابد که عمده این کاهش برداشت به حوزه کشاورزی استان بازمی‌گردد.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان مرکزی با بیان اینکه برای کاهش این میزان برداشت برنامه‌های مختلفی در نظر گرفته شده است، گفت: نصب کنتور بر روی چاه‌های غیرمجاز، کنترل چاه‌های غیرمجاز، اصلاح شبکه‌های آبرسانی در بخش شرب، بازچرخانی آب در صنعت و استفاده از پساب، استفاده از پساب به جای آب شرب در آبیاری فضای سبز، اصلاح شیوه‌های آبیاری فضای سبز، جلوگیری از کشت محصولات آب‌بر و گونه‌های نیازمند آب مانند چمن و ... در واقع برنامه‌هایی است که ذیل این سند دیده شده است که با اجرای آن می‌توان برداشت از سطح آب‌های زیرزمینی را کاهش داد.

آمره در خصوص تلاش‌های جهاد کشاورزی در راستای این سند و کاهش برداشت از سطح آب‌های زیرزمینی توسط این بخش اظهار کرد: سازمان جهاد کشاورزی در این حوزه پروژه جایگزینی را مدنظر

قرار داده است، با تصویب و اجرای این سند در واقع بخشی از آب حوزه کشاورزی حذف می‌شود، اما این حذف نباید منجر به کاهش تولید و سطح زیر کشت شود بر همین اساس برنامه‌های جایگزینی تعریف شده است که شامل اجرای سیستم‌های نوین آبیاری، اصلاح الگوی کشت، احداث گلخانه و ... می‌شود و در واقع برنامه‌های جهاد کشاورزی مکمل سند خواهد بود.

مدیرکل دفتر احیای تالاب‌های سازمان محیط زیست: بارش‌های بی سابقه هم نتوانست

«گاوخونی» را زنده کند - خبرگزاری ایسنا مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۹

مدیرکل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست ضمن اشاره به اینکه با وجود بارش‌های خوب دو سال اخیر تالاب گاوخونی همچنان در وضعیت خوبی نیست، گفت: به دلیل حجم بارگذاری‌ها در بالادست تالاب اگر سه برابر میانگین بارش سالانه، بارندگی داشته باشیم باز هم آب به تالاب گاوخونی نمی‌رسد.

مسعود باقرزاده کریمی در گفت و گو با ایسنا ضمن اشاره به اینکه به عنوان یک کارشناس تالاب بر این باورم که تالاب گاوخونی مظلوم‌ترین تالاب ایران است، اظهار کرد: بیشتر تالاب‌های ما در کشور چندین رگ حیاتی دارند اما تالاب گاوخونی تنها یک رگ حیاتی دارد که آن هم زاینده رود است. بالادست این رگ حیاتی آنقدر بارگذاری‌های صنعتی، کشاورزی، جمعیتی و... صورت گرفته است که سال گذشته که بیشترین بارندگی طی ۵۰ سال اخیر را در برخی استان‌ها را داشتیم، نتوانستیم حتی ۱۰ درصد نیاز آبی گاوخونی را تامین کنیم.

وی با بیان اینکه حق آبه گاوخونی سالانه ۱۷۶ میلیون متر مکعب است، گفت: آنقدر حجم بارگذاری‌ها در بالادست تالاب زیاد است که اگر سه برابر میانگین بارش سالانه، بارندگی داشته باشیم باز هم آب به تالاب گاوخونی نمی‌رسد.

مدیرکل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست ضمن اشاره به اینکه درحال حاضر حق آبه تالاب گاوخونی تایید شده و وزارت نیرو آن را پذیرفته است، تصریح کرد: درحال حاضر مشکل این است که وزارت نیرو می‌گوید حق آبه این تالاب را از سمت سد زاینده رود رهاسازی می‌کند این درحالیست که از محل رهاسازی تا تالاب ۳۰۰ کیلومتر راه است و در این بین هزاران هکتار زمین

کشاورزی وجود دارد. از این رو حق آبه تالاب گاوخونی در این مسیر برداشت می‌شود و در نهایت آبی به تالاب نمی‌رسد.

باقرزاده کریمی با تاکید بر اینکه آب باید در ورودی تالاب به ما تحویل داده شود، گفت: در حال حاضر شورای هماهنگی زاینده‌رود تشکیل داده شده است. در این شورا نمایندگان دستگاه‌های مختلف از جمله وزارت نیرو، وزارت صنعت، وزارت کشاورزی، سازمان محیط زیست و... حضور دارند و در مورد نیازهای آبی هر یک از دستگاه‌ها و تالاب تصمیم‌گیری می‌شود. سال گذشته با تلاش همکارانم در استان اصفهان ۲۰ میلیون مترمکعب آب به سمت تالاب رهاسازی شد اما زنده نگه داشتن تالاب‌ها نیازمند اتخاذ تصمیماتی کلان است که باید در بلند مدت انجام شوند.

وی در ادامه تصریح کرد: موضوع تالاب‌ها ارتباط مستقیمی با توسعه پایدار کشور دارد. متأسفانه طی چندین دهه حدود ۷۰ درصد جمعیت و بیش از ۸۰ درصد صنعت و اقتصاد کشور در قسمت‌های خشک و مرتفع ایران که بارش‌های زیر ۱۰۰ میلیمتر دارند، تجمع پیدا کرده‌اند. اثرات تدریجی این اتفاق خشک شدن تالاب‌هایی مانند گاوخونی، بختگان، هامون و... است.

مدیرکل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست با بیان اینکه دولت کارگروه سازگاری با کم آبی را در کشور تشکیل داده است، اظهار کرد: این کارگروه می‌تواند در مدیریت مصرف آب در بخش‌های مختلف کشور اثرگذار عمل کند.

باقرزاده کریمی در پایان با تاکید بر اینکه ما باید بتوانیم خود را با خشکسالی و کم آبی منطبق کنیم، گفت: اقداماتی مانند توزیع مناسب آب در حوضه آبریز زاینده‌رود، بستن چاه‌های غیر مجاز، برخورد با تجاوز به حریم رودخانه و... در حال بررسی و انجام است اما مشکلات در بخش تالاب گاوخونی آنقدر زیاد است که هنوز نتوانستیم برای تمامی آن‌ها چاره پیدا کنیم.

محمدرضا بختیاری مدیرعامل آبفای تهران در گفت‌وگو با همشهری خبر داد: خروج تهران از کابوس تنش آبی - خبرگزاری همشهری آنلاین مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۰

تهران با چالش جدی برای تأمین آب در افق بلندمدت مواجه است و نه فقط پایتخت، که تأمین آب برای کل استان با پذیرش نزدیک به ۱۷ درصد کل جمعیت ۸۵ میلیون نفری ایران چشم‌انداز سختی را رقم می‌زند.

کم آبی شدید بدن خطرناک است | راهکارهای مقابله با گرم‌زدگی

به گزارش همشهری آنلاین، به تازگی شهرداری تهران و وزارت نیرو با هم تفاهم کرده‌اند که از میزان برداشت آب زیرزمینی جهت تأمین نیاز مصرف فضای سبز در یک برنامه ۱۰ ساله کم کنند و قرار است هرگونه برداشت آب از منابع زیرزمینی برای مصارف غیرشرب و همچنین فضای سبز در دسترس مردم قطع شود و چاه‌های برداشت آب زیرزمینی مسدود شود. از سوی دیگر، معضل دیگر پیش‌روی استان تهران مسئله فرونشست زمین در دشت‌های تهران و فروچاله‌هاست که نگرانی شهروندان را به همراه داشته است.

محمدرضا بختیاری، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران در یک گفت‌وگوی تفصیلی به تشریح چالش‌ها و آسیب‌ها و همچنین برنامه‌های در دست اجرا برای خروج استان تهران از تنش آبی در افق ۱۴۱۰ پرداخته است و هشدار می‌دهد که برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی باید متوقف و روند مهاجرت به تهران و شهرهای حاشیه‌ای معکوس شود. این گفت‌وگو را بخوانید:

انتظار می‌رفت که با شیوع کرونا در تهران با تنش آب شرب مواجه شویم، چه اتفاقی رخ داد که فشاری به مردم وارد نشد؟

امسال به دلیل شیوع ویروس کرونا، شاهد رشد مصرف آب در کشور و از جمله استان و شهر تهران بودیم و در یک بازه زمانی ۲۰ روزه میزان مصرف آب شرب شهر تهران به مرحله نگران کننده یعنی ۳ میلیون و ۹۰۰ هزار مترمکعب در روز رسید؛ یعنی ۱,۳ برابر کل ظرفیت آب دریاچه چیتگر! و مابه‌التفاوت مصرف آب شرب شهر تهران در این مدت نسبت به زمان مشابه پارسال حدود ۵۰۰ هزار مترمکعب بیشتر بود؛ یعنی معادل میزان مصرف کل شهر اصفهان با جمعیت ۲,۵ میلیون نفری با رشد مصرف مواجه شدیم.

اما تابستان امسال را بدون تنش آبی پشت سر گذاشتیم به نحوی که در شهر تهران حتی یک ساعت قطعی آب نداشتیم و فشار آب را در برخی مناطق کم نکردیم، چون نگاه مردم به آب در سال جاری بیشتر به معنای تضمین کننده سلامت و بهداشت آنها بود. البته در استان تهران هم چالش جدی نداشتیم به جز در برخی مناطق از جمله غرب استان تهران مثل شهرک قدس، ملارد و شهریار، آن هم به دلیل تامین آب از چاه‌های زیرزمینی و قطعی برق که باعث شد در برخی ساعت‌ها با قطعی آب مواجه شویم.

چه عاملی باعث شد که با وجود رشد مصرف، با تنگنای جدی در تامین آب مواجه نباشیم؟ علاوه بر افزایش میزان بارندگی نسبتاً خوب، از اسفندماه با مشکل شیوع کرونا مواجه شدیم که در همان مقطع میزان مصرف آب در تهران ۲۵ درصد رشد کرد و تنش شدیدی را برای ما رقم زد و تابستان بسیار سختی را تجربه کردیم و با تمام ظرفیت آب را وارد شبکه کردیم و تلاش شبانه‌روزی همکاران بود که باعث شد هم به لحاظ کمیت و هم کیفیت، آب مورد نیاز شهروندان تهرانی را تامین کنیم و حدود ۱۰ روزی است که میزان مصرف کمتر شده و به روزی ۳,۵ میلیون مترمکعب رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل باز هم با رشد ۵۰۰ هزار مترمکعبی مواجه هستیم و امیدواریم در پاییز وضعیت بهتر شود.

به تازگی بین وزارت نیرو و شهرداری تهران در ارتباط با تامین آب مورد نیاز فضای سبز پایتخت

تفاهمنامه‌ای امضا شده است. اجرای این تفاهمنامه چه اثراتی را به همراه دارد؟

در شهر تهران حدود ۱۴۰ میلیون مترمکعب از منابع آب زیرزمینی در قالب چاه‌های حفر شده برای تامین آب فضای سبز برداشت صورت می‌گیرد و نزدیک به ۳۰ تا ۴۰ میلیون مترمکعب هم از قنوات آب برای این کار برداشت می‌شود که کل نیاز آب فضای سبز شهر تهران از منابع آب زیرزمینی ۱۸۰ میلیون مترمکعب برآورد می‌شود. براساس برنامه‌ریزی شهرداری تهران در افق سال ۱۴۱۰ برای مصارف فضای سبز تهران به ۲۵۰ میلیون مترمکعب آب نیاز است؛ یعنی ۷۰ میلیون مترمکعب بیشتر از زمان حاضر. در یک سال ونیم اخیر بحث‌ها و مذاکرات جدی با مجموعه شهرداری تهران و وزارت نیرو انجام شد که نتیجه این بود که این میزان مصرف آب از طریق منابع آب زیرزمینی قابل برداشت نیست.

چرا؟ مگر سفره‌های آب زیرزمینی تهران با خطر کاهش تغذیه مواجه است؟

هم‌اکنون بخشی از شبکه فاضلاب در شهر تهران اجرا شده و با تکمیل آن دیگر شاهد تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی از محل آب‌های جمع‌آوری شده با شبکه فاضلاب نخواهیم بود و آب این سفره‌ها به‌صورت پایدار کاهش پیدا می‌کند و اگر شهرداری تهران به روند کنونی خود ادامه دهد، قطعا تهران با یک چالش بزرگ به‌دلیل کاهش آب‌های زیرزمینی مواجه خواهد شد که پیامد بعدی آن نشست زمین در شهر تهران در بلندمدت خواهد بود و یک زنگ خطر جدی به‌حساب می‌آید.

به همین دلیل جلساتی که در طول ۲ سال اخیر بین شرکت آب و فاضلاب استان تهران و آب منطقه‌ای تهران با شهرداری تهران به‌ویژه حوزه معاونت فضای سبز و خدمات شهری داشتیم، به ثمر نشست و اخیرا تفاهمنامه نهایی به امضای وزیر نیرو و شهردار تهران رسید که به‌تعبیری می‌توان از آن به‌عنوان کلنگ‌زنی یک سد مجازی در شهر تهران یاد کرد، یک گام بزرگ و ملی است؛ به‌نحوی که ۱۴۵ میلیون مترمکعب از پساب شبکه‌های فاضلاب شهر تهران جایگزین برداشت آب از منابع زیرزمینی و قنوات جهت تامین

نیاز فضای سبز تهران می‌شود.

این تفاهمنامه به معنای بسته شدن برداشت آب‌های زیرزمینی برای تامین نیاز فضای سبز است؟

به بیانی در افق ۱۴۱۰ نه تنها دیگر ۲۱۸ میلیون مترمکعب از آب‌های زیرزمینی تهران برای این مصرف برداشت نخواهد شد، بلکه میزان برداشت در آن سال به ۵۳ میلیون مترمکعب کاهش پیدا می‌کند و به اندازه یک سد آب تجدیدنپذیر ذخیره خواهد شد. در این تفاهمنامه به طور شفاف مشخص شده که در هر سال چه میزان پساب در اختیار شهرداری تهران قرار می‌گیرد و چه تعداد از چاه‌ها بسته خواهد شد و همه جزئیات این تفاهمنامه مشخص شده و کاملاً قابل رصد است.

برآورد می‌شود که حدود ۴۰۰ حلقه چاه داریم که از آب آن برای فضای سبز شهر تهران استفاده می‌شود که با اجرای کامل این تفاهمنامه بسته خواهد شد. نکته مهم اینکه استان تهران با بیلان منفی آب به میزان ۱۵۰ میلیون مترمکعب مواجه است که حدود ۴۰ میلیون مترمکعب آب مربوط به شهر تهران است.

بنابراین هرچند تفاهمنامه اخیر یک کار بزرگ و مهم با امتیازهای برجسته زیست‌محیطی است، اما باید حواسمان باشد که با اجرای طرح‌های فاضلاب در کل شهر تهران، هرچند فاضلاب را جمع‌آوری کرده‌ایم اما سفره‌های آب زیرزمینی دچار مشکلات جدی در زمینه تغذیه آب خواهند شد؛ چراکه بخشی از تامین آب سفره‌های آب زیرزمینی از طریق چاه‌های جذبی صورت می‌گیرد. از سوی دیگر، سالانه ۸۴۰ میلیون مترمکعب در شهر تهران برداشت آب از منابع آب زیرزمینی صورت می‌گیرد که ۸۰۰ میلیون مترمکعب آن تغذیه می‌شود و ۴۰ میلیون مترمکعب بیلان منفی در این حوزه داریم. برآورد می‌شود که با اجرای کامل طرح فاضلاب شهر تهران، نزدیک به ۴۰۰ میلیون مترمکعب از ذخیره آب منابع زیرزمینی عملاً در افق ۱۴۱۰ وجود خارجی نخواهد داشت و از هم اکنون باید در زمینه برداشت از منابع آب زیرزمینی استان و شهر تهران تجدیدنظر اساسی صورت گیرد.

یکی از دستگاه‌هایی که بیشترین میزان برداشت آب از منابع زیرزمینی را در شهر تهران داشته، شهرداری تهران است و انتظار می‌رود با اجرای تفاهمنامه بیش از ۵۰ درصد مشکل حل شود. این کار، گامی سرنوشت‌ساز است که با اراده وزیر نیرو و شهردار تهران برداشته شده است و تضاد بین شهرداری تهران و مجموعه وزارت نیرو را برای نخستین بار به صورت منطقی از بین می‌برد.

چشم‌انداز برداشت آب زیرزمینی در این تفاهمنامه چگونه ترسیم شده است؟

با اجرای کامل تفاهمنامه میزان برداشت شهرداری تهران از منابع آب زیرزمینی به ۸۰ میلیون مترمکعب خواهد رسید که فقط برای فضای سبز در دسترس مصرف شهروندان نظیر پارک‌ها خواهد بود و جنگل‌ها و دیگر محیط‌های فضای سبز از پساب‌ها تامین آب خواهد شد و عملیات اجرایی کامل آن از سال آینده شروع می‌شود.

با اجرای کامل طرح‌های فاضلاب، خطر تزریق و تغذیه آب سفره‌های زیرزمینی جدی‌تر می‌شود. چه باید کرد؟

راهی نداریم جز اینکه برداشت‌ها از منابع آب زیرزمینی را مدیریت و بهینه کنیم. در افق ۱۴۱۰ تنها ۲ جا برای برداشت آب از منابع زیرزمینی مجاز خواهد بود؛ یکی برای کسری آب شرب و دیگری ۸۰ میلیون مترمکعب برای فضای سبز در دسترس شهروندان و برداشت برای مصارف دیگر از جمله کشاورزی و صنایع ممنوع خواهد شد و با دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها تفاهم امضا شده که مصارف خود را از پساب فاضلاب تامین کنند و حق برداشت از آب زیرزمینی نخواهند داشت. به طور مثال، در رباط کریم ۵۰ میلیون مترمکعب آب از سفره‌های زیرزمینی برداشت می‌شود. از پایان امسال این برداشت متوقف می‌شود و پساب جایگزین آن خواهد شد.

یکی از چالش‌ها برداشت از منابع زیرزمینی، فرونشست زمین است، این چالش ناشی از چیست؟ آنچه در شهر تهران رخ می‌دهد فرونشست نیست، بلکه نشست‌های آنی یا فروچاله است. البته در جنوب تهران و دشت‌های تهران و منطقه ۱۸ به دلیل برداشت بی‌اندازه از منابع زیرزمینی با پدیده فرونشست مواجه هستیم، اما در شهر تهران فرونشست زمین نیست. در تهران قدیم تامین آب بیشتر از طریق قنوات صورت می‌گرفت و با رشد کمی تهران و ساخت‌وسازها، این قنوات کور شده یا مسیر آنها عوض شده و بسیاری از آب‌انبارهای قدیمی از بین رفته و فضای زیر زمین خالی شده است.

از سوی دیگر، از خط خیابان انقلاب به پایین، زمین‌های تهران رسی هستند و وقتی آب‌انبارها تخلیه شده و قنوات هم بسته شده با کوچک‌ترین تنش در سطح زمین شاهد جابه‌جایی زیر زمین هستیم. از جمله با اقدامات برای گسترش خطوط مترو یا طرح‌های آب و فاضلاب و... خاک‌های رسی تحریک می‌شود و فضای خالی اطراف آن دچار فروچاله می‌شود که نباید آن را با فرونشست زمین اشتباه گرفت. البته در منطقه ۱۸ و دشت ورامین و شهریار قبول داریم که فرونشست زمین جدی است.

تامین منابع مالی تفاهمنامه مشترک وزارت نیرو و شهرداری تهران به چه صورت خواهد بود؟
اولا قرار است پساب تصفیه‌خانه‌ها در اختیار شهرداری تهران قرار گیرد و الگوی تامین منابع مالی هم به صورت مشترک توسط شرکت آب و فاضلاب تهران و شهرداری تهران تهیه خواهد شد و به تصویب شورای شهر تهران می‌رسد.

هم‌اکنون نخستین اقدام در قالب تصفیه‌خانه خرگوش‌دره در منطقه ۲۲ تهران در دست اجرا قرار دارد و کلنگ آن ظرف ۳ ماه آینده زده خواهد شد که کاری مشترک با شهرداری تهران است و پساب آن به مدت ۲۵ سال تحویل شهرداری تهران می‌شود و دو طرف برای تامین منابع مالی آن متعهد شده‌اند تا ۱۰ میلیون مترمکعب آب مورد نیاز فضای سبز منطقه ۲۲ به صورت مجانی تامین شود.

گذشته از شهرداری تهران، ارگان‌های دیگری هم از منابع آب زیرزمینی برداشت دارند؟
بله، در همین میدان محمدیه حدود ۱۱۷ حلقه چاه داریم که آب برداشت شده از طریق یک تونل به سمت
رباط کریم برای مصارف کشاورزی منتقل می‌شود که سالانه ۵۰ میلیون مترمکعب آب کشاورزی این
منطقه از طریق این چاه‌ها تامین می‌شود.

در پایان سال بزرگ‌ترین طرح فاضلاب شهری تهران توسط رئیس‌جمهور افتتاح خواهد شد که با اجرای
آن ۵۰ میلیون مترمکعب از نیاز آب کشاورزی دشت ورامین و رباط کریم توسط پساب تامین و تمامی
۱۱۷ حلقه چاه مسدود خواهد شد. برنامه قطعی این است که کل نیاز شهرداری تهران برای فضای سبز غیر
در دسترس مستقیم چه نیاز صنایع غیر غذایی و چه بخش کشاورزی، از محل پساب تامین شود.

اما مردم همچنان نسبت به کیفیت آب مصرفی ناشی از پساب‌ها به‌ویژه در بخش کشاورزی نگران هستند.
پاسخ شما به این نگرانی‌ها چیست؟

کیفیت پساب در شهر تهران و البته کشور برای مصارف کشاورزی به‌طور قطع مناسب است و جای هیچ
نگرانی نیست و BOD و BOC خروجی تصفیه‌خانه‌های تهران همه کمتر از ۲۰ است درحالی‌که برای
کشاورزی تا ۵۰ هم اجازه داده شده است و هم‌اکنون سالانه ۲۳۰ میلیون مترمکعب از پساب تهران در
بخش کشاورزی استفاده می‌شود و خطری سلامت شهروندان و محیط‌زیست را تهدید نمی‌کند و سیستم
فاضلاب و تصفیه آن حذف همزمان فاسر و ازت است و تاکنون هیچ گزارشی مبنی بر مضر بودن پساب
برای مصارف کشاورزی دریافت نکرده‌ایم.

البته در برخی نقاط دنیا تا مرحله استفاده از پساب برای مصارف نزدیک شرب و بهداشتی هم پیش
رفته‌اند اما در کشور ما به‌دلیل دغدغه‌های دینی و ملاحظات شرعی، این حساسیت‌ها بالاتر از استاندارد
جهانی است و هرگز از پساب برای مصارف شرب و بهداشتی استفاده نخواهد شد. افرون بر اینکه از

لحاظ اقتصادی هم بسیار گران تمام می‌شود.

از منظر زیست‌محیطی و احتمال انتشار بوی بد ناشی از این پساب‌ها هم جای نگرانی نیست و حتی با تکنولوژی ۴۰ سال پیش هم به تصفیه‌خانه قیطریه در شمال تهران سر بزیند و هیچ بوی بدی در این منطقه و محله‌های زرگنده و زعفرانیه استشمام نخواهید کرد.

برخی وقت‌ها انتقاد می‌شود که نگاه و تمرکز شرکت آب و فاضلاب استان تهران معطوف به خدمات‌رسانی به شهر و شهروندان تهرانی است و زیاد به فکر شهرستان‌های استان تهران نیست. این انتقاد را قبول دارید؟

یک انگاره‌ای در سطح کشور شکل گرفته که هرچه امکانات هست، برای تهرانی‌ها و به‌ویژه بالای شهر تهران است و این ذهنیت وجود دارد. اما واقعیت چیست؟ جمعیت تهران تا سال ۱۳۳۰ نهایت یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر بوده و تامین آب شهر تهران از طریق چاه‌ها و قنوات بوده است و عمده مردم تهران در پایین‌تر از خط خیابان انقلاب زندگی می‌کردند و نقاط بالاتر مثل تپه‌های عباس‌آباد فضای سبز و کشاورزی بود.

با گسترش شهر تهران، مهاجرت و سکونت به بالای خط خیابان انقلاب کشیده شد و تامین آب به یک مسئله تبدیل شد؛ چراکه ما در جنوب تهران، آبرفت داریم اما در بالا شهر امکان حفر چاه وجود نداشت و اگر چاهی هم حفر شود، دبی آن زیاد نبود. به این دلیل احداث سدها از دهه ۴۰ با زدن کلنگ سدهای امیرکبیر و لتیان جهت تامین آب جمعیت رو به افزایش تهران در برنامه‌های وزارت نیرو قرار گرفت، چون در جنوب تهران، چاه آب داشتیم و آب این سدها برای بالا شهر تخصیص یافت و این تصور در مردم ایجاد شد که اولویت با بالا شهری‌هاست.

البته آن زمان کیفیت آب جنوب تهران بهتر از بالا شهر بود؛ چراکه مشکل تغذیه چاه‌ها از فاضلاب مطرح

نبود و با اضافه شدن جمعیت و شیب زمین، فاضلاب‌ها به چاه‌های جنوب تهران آسیب زد و کیفیت آب این مناطق را تحت تأثیر قرار داد و با آلودگی چاه‌های جنوب تهران مواجه شدیم در حالی که ۴۰ سال پیش وجود نیترات در آب جنوب شهر محلی از اعراب نداشت و از حدود ۲ دهه قبل این ذهنیت جدی تر شکل گرفت که آب با کیفیت برای بالا شهری هاست و پایین شهری‌ها آب کم کیفیت مصرف می کنند.

آیا این چالش برطرف شده است و کیفیت آب در جنوب تهران مشکلی ندارد؟

کاری که وزارت نیرو به‌ویژه در ۱۰ سال اخیر انجام داد، برقرار کردن عدالت آبی در کل شهر و استان تهران بوده و هست و منابع آبی جنوب تهران را به آب‌های سطحی وصل می کنیم و تصفیه‌خانه ماملو در منطقه پاکدشت که روی سد ماملو احداث شده، تمام آب تصفیه شده برای جنوب و به‌ویژه جنوب استان تهران اختصاص می یابد و با اجرای رینگ جامع تهران، تمامی تصفیه‌خانه‌های تهران به هم وصل خواهند شد و کیفیت آب مصرفی ۲ میلیون نفر در جنوب تهران به‌طور محسوس ارتقا پیدا کرد و ما در تهران آب با نیترات بالای ۵ نداریم و کاملاً آب سالم است و حتی شهرهای پیشوا، ورامین و پاکدشت هم مردم به آب سالم و بهداشتی دسترسی دارند.

در بقیه شهرها و روستاهای استان تهران چگونه؟

در اطراف تهران فشار جمعیتی بسیار بالا بوده و دستگاه‌های خدمات رسان مثل آب و برق از فشار تقاضا عقب هستند و زیرساخت‌های لازم پیش‌بینی نشده بود. مثلاً در شهرستان بهارستان در سال ۵۰ تعداد ۵۵۰ خانوار سکونت داشته و یک روستا بوده است اما الان ۶۵۰ هزار نفر سکونت دارند یعنی به اندازه شهر رشت؛ به نحوی که بعد از شهر غزه در فلسطین اشغالی، شهرستان بهارستان در استان تهران متراکم ترین شهر دنیا است. از طرف دیگر، اگر در شهر تهران ۷۰ درصد فاضلاب اجرا شده است، مردم تهران بهای آن

را پرداخت می‌کنند و اجرای نزدیک ۷ هزار کیلومتر طرح فاضلاب شوخی نیست که عمده این کار بزرگ در دولت یازدهم و دوازدهم صورت گرفته است و ارزش سرمایه‌گذاری طرح‌های فاضلاب شهر تهران به قیمت روز الان ۲۲ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.

این واقعیت است که در بحث فاضلاب در شهرستان‌های استان تهران عقب هستیم و در ۲ سال اخیر توجه ویژه شده و متوسط بهره‌مندی از فاضلاب در شهرستان‌های تهران ۱۲ درصد بوده و میانگین کشوری هم ۴۸ درصد برآورد می‌شود، امسال به ۲۵ درصد در شهرستان‌های استان تهران و ۷۰ درصد در شهر تهران دست پیدا کرده‌ایم و تا پایان سال درصد بهره‌مندی در شهرستان‌های استان تهران به ۳۸ درصد خواهد رسید. واقعیت این است که استان تهران یک استان محروم است و انتظار داریم تا ۵ سال آینده نابرابری به حداقل ممکن خواهد رسید.

ظرفیت آب و فاضلاب تهران چقدر است؟

اگر استانداردهای دنیا را در نظر بگیرید، تهران برای ۴,۵ میلیون نفر ظرفیت دارد، اما ۱۷ درصد جمعیت کشور استان تهران بارگذاری کرده‌ایم؛ یعنی خیلی بیش از ظرفیت در استان تهران بارگذاری جمعیتی صورت گرفته است. ۶۰ سال پیش پیش‌بینی شده بود که در البرز جنوبی یعنی محور تاکستان تا فیروزکوه جمعیت زیادی مستقر خواهد شد و این اتفاق رخ داده است؛ یعنی سکونت ۲۵ میلیون نفر تا ۱۴۰۵.

به این دلیل که ما طرح آمایش سرزمین نداریم، مهاجرت به استان‌های تهران بسیار زیاد است و خیلی از افراد برای کار به سمت تهران می‌آیند و تا زمانی که بازار کار در استان‌های دیگر ایجاد نشود، این مهاجرت ادامه می‌یابد، مگر اینکه مهاجرت معکوس شود. به طور مثال، پارسال یکی از شهرستان‌های غرب تهران با فشار جمعیت مواجه شد؛ چراکه در فاصله ۴ ماه، ۴۵ هزار نفر به جمعیت این شهرستان اضافه شده بود! یا شهرستان پردیس جمعیت ۱۱۰ هزار نفری در ۳ سال آینده به بیش از ۵۰۰ هزار نفر افزایش

می‌یابد، ارائه خدمات زیربنایی نظیر آب و برق برای این حجم فزاینده جمعیت سخت خواهد بود و دستگاه‌های خدماتی از نیاز مردم عقب هستند و زیرساخت‌های آن آماده نیست. واقعیت این است که اگر در شهر تهران کمتر برای آب مشکل داریم، مدیون فکر بلند ۶۰ سال گذشته هستیم که سد لثیان و امیرکبیر را پیش‌بینی کرده بودند اما در شهرستان‌های تهران با مهاجرت ناخواسته مواجه هستیم.

الگوی مصرف آب در شهر تهران تا چه اندازه با مصرف بهینه فاصله دارد؟

در شهر تهران میانگین مصرف آب شرب ۳۰ درصد بالاتر از میانگین جهانی است و ۶۰ درصد مردم تهران زیر الگو مصرف می‌کنند و ۵ درصد مردم شهر تهران اصلاً رعایت نمی‌کنند که عمدتاً در مناطق شمالی شهر سکونت دارند. البته الگوی مصرف تهران بهتر شده و تهرانی‌ها حساسیت زیادی دارند اما راهی جز آگاه کردن و توجیه مردم نداریم و مشکل با قیمت حل نمی‌شود. کافی است مردم بدانند این آب با چه سختی به دست آنها می‌رسد.

فرهنگسازی و قیمت می‌تواند مصرف آب را بهینه سازد و در ایران به دلیل ملاحظات و صلاح مسئولان مسئله این است که قیمت به دلیل فشار بر مردم افزایش نیابد و درحالی که رشد هزینه‌ها زیاد است، رشد قیمت آب تنها ۷ درصد است و مردم تهران تنها یک چهارم قیمت تمام‌شده آب شرب را می‌پردازند و آب متری ۳ میلیون تومانی را ۷۰۰ هزار تومان می‌فروشیم.

آیا قرار نیست آب کم مصرف‌ها مثل برق رایگان شود؟

البته مطالعاتی در حال انجام است اما ماهیت اقتصاد آب با اقتصاد برق فرق می‌کند و کاری که در زمینه برق صورت گرفته، گام خوبی است اما در ارتباط با آب مابعد متفاوت است. اگر استانداردهای دنیا را در نظر بگیرید، تهران برای ۴٫۵ میلیون نفر ظرفیت دارد، اما ۱۷ درصد جمعیت

کشور استان تهران بارگذاری کرده‌ایم؛ یعنی خیلی بیش از ظرفیت در استان تهران بارگذاری جمعیتی صورت گرفته است. ۶۰ سال پیش پیش‌بینی شده بود که در البرز جنوبی یعنی محور تاکستان تا فیروزکوه جمعیت زیادی مستقر خواهد شد و این اتفاق رخ داده است؛ یعنی سکونت ۲۵ میلیون نفر تا ۱۴۰۵.

به این دلیل که ما طرح آمایش سرزمین نداریم، مهاجرت به استان‌های تهران بسیار زیاد است و خیلی از افراد برای کار به سمت تهران می‌آیند و تا زمانی که بازار کار در استان‌های دیگر ایجاد نشود، این مهاجرت ادامه می‌یابد، مگر اینکه مهاجرت معکوس شود. به‌طور مثال، پارسال یکی از شهرستان‌های غرب تهران با فشار جمعیت مواجه شد؛ چراکه در فاصله ۴ ماه، ۴۵ هزار نفر به جمعیت این شهرستان اضافه شده بود! یا شهرستان پردیس جمعیت ۱۱۰ هزار نفری در ۳ سال آینده به بیش از ۵۰۰ هزار نفر افزایش می‌یابد، ارائه خدمات زیربنایی نظیر آب و برق برای این حجم فزاینده جمعیت سخت خواهد بود و دستگاه‌های خدماتی از نیاز مردم عقب هستند و زیرساخت‌های آن آماده نیست.

واقعیت این است که اگر در شهر تهران کمتر برای آب مشکل داریم، مدیون فکر بلند ۶۰ سال گذشته هستیم که سد لتیان و امیرکبیر را پیش‌بینی کرده بودند اما در شهرستان‌های تهران با مهاجرت ناخواسته مواجه هستیم.

الگوی مصرف آب در شهر تهران تا چه اندازه با مصرف بهینه فاصله دارد؟

در شهر تهران میانگین مصرف آب شرب ۳۰ درصد بالاتر از میانگین جهانی است و ۶۰ درصد مردم تهران زیر الگو مصرف می‌کنند و ۵ درصد مردم شهر تهران اصلاً رعایت نمی‌کنند که عمدتاً در مناطق شمالی شهر سکونت دارند. البته الگوی مصرف تهران بهتر شده و تهرانی‌ها حساسیت زیادی دارند اما راهی جز آگاه کردن و توجیه مردم نداریم و مشکل با قیمت حل نمی‌شود. کافی است مردم بدانند این آب با چه سختی به‌دست آنها می‌رسد.

فرهنگسازی و قیمت می‌تواند مصرف آب را بهینه سازد و در ایران به دلیل ملاحظات و صلاح مسئولان مسئله این است که قیمت به دلیل فشار بر مردم افزایش نیابد و در حالی که رشد هزینه‌ها زیاد است، رشد قیمت آب تنها ۷ درصد است و مردم تهران تنها یک چهارم قیمت تمام شده آب شرب را می‌پردازند و آب متری ۳ میلیون تومانی را ۷۰۰ هزار تومان می‌فروشیم.

آیا قرار نیست آب کم مصرف‌ها مثل برق رایگان شود؟

البته مطالعاتی در حال انجام است اما ماهیت اقتصاد آب با اقتصاد برق فرق می‌کند و کاری که در زمینه برق صورت گرفته، گام خوبی است اما در ارتباط با آب ماجرا متفاوت است.

میزان بارندگی در تهران رکورد نیم قرن اخیر را شکست - خبرگزاری فارس مورخ

۱۳۹۹/۰۶/۳۱

مدیرعامل آب منطقه‌ای تهران گفت: از ابتدای مهرماه سال گذشته تا انتهای شهریور امسال، ۷/۴۶۱ میلی‌متر بارندگی داشته‌ایم که بیشترین میزان بارندگی استان تهران در نیم قرن اخیر بوده است.

به گزارش خبرگزاری فارس از تهران، سید حسن رضوی مدیرعامل آب منطقه‌ای تهران صبح امروز در نشست خبری به مناسبت پایان سال آبی ۹۸-۹۹ با بیان اینکه وضع بارندگی‌ها در استان در سال آبی گذشته بسیار مطلوب بوده است، اظهار کرد: از ابتدای مهرماه سال گذشته تا انتهای شهریور سال جاری، ۷/۴۶۱ میلی‌متر بارندگی داشته‌ایم که بیشترین میزان بارندگی استان تهران در نیم قرن اخیر بوده است و نسبت به سال گذشته ۲۰ درصد افزایش میزان بارندگی داشته‌ایم.

وی با اشاره به تغییر اقلیم در کشور ادامه داد: البته اغلب بارش‌های ما به شکل باران بوده و میزان بارش برف در استان کاهش یافته است که سبب کاهش ورودی برخی سدها شده است.

مدیرعامل آب منطقه‌ای تهران با تأکید بر لزوم صرفه‌جویی آب توسط شهروندان تهرانی در خصوص آمار مصرف آب در استان تهران تشریح کرد: در سال آبی گذشته مصرف آب شرب در استان تهران ۸

درصد افزایش داشته که میزان قابل توجهی است؛ همچنین ما در بخش‌های صنعت و کشاورزی نیز به ترتیب ۱۵ و ۱۴ درصد افزایش مصرف آب داشته‌ایم.

رضوی با بیان اشاره به کاهش میانگین دما در تابستان گذشته، افزود: علی‌رغم پیش‌بینی سازمان هواشناسی در ابتدای سال مبنی بر اینکه تابستان گرمی را پیش رو خواهیم داشت، لکن کاهش متوسط ۲ تا ۳ درجه‌ای را نسبت به میانگین دما در تابستان گذشته داشتیم که به کاهش مصرف برق و آب تا حدودی کمک کرد.

وی در ادامه با اشاره به کاهش حجم ذخیره آب سدهای تهران در خصوص علل این کاهش عنوان کرد: کاهش حجم ذخیره سدها علاوه بر کاهش بارش برف به دلیل تصمیم خودخواسته ما برای آزادسازی ۱۰۰ میلیون متر مکعب از آب‌های سدها به منظور جلوگیری از سیلاب‌ها بوده است، لکن در حال حاضر هیچ مشکلی برای تأمین آب شرب، صنعت و کشاورزی استان تهران نداریم.

مدیرعامل آب منطقه‌ای استان تهران با اشاره به وضعیت طرح‌های آبی استان تهران گفت: ما طرح‌های بسیاری داریم که آغاز نشده‌اند و بسیاری از طرح‌ها نیز با پیشرفت ۸۰ درصدی به علت کمبود اعتبار متوقف شده‌اند که امید است با تأمین اعتبار بتوانیم آن‌ها را تکمیل و بهره‌برداری کنیم.

رضوی در ادامه با اشاره به برخی مشکلات اساسی سازمان آب منطقه‌ای استان تهران، گفت: اهم مشکلات سازمان آب منطقه‌ای استان تهران از قانونی که در انتهای دولت اصلاحات تصویب شد ناشی می‌شود؛ قانونی که به موجب آن حوزه تحت نفوذ سازمان آب منطقه‌ای تهران به استان تهران محدود شد و در سایر استان‌ها سازمان‌های آب منطقه‌ای به وجود آمد.

وی با بیان اینکه این قانون سبب بروز تضادهایی در میان استان‌ها و سازمان‌های آب منطقه‌ای شده است، تشریح کرد: استانی شدن مدیریت آب سبب شده است که اختلافاتی میان استان‌ها در خصوص مدیریت آب رخ دهد و این قانون بسیاری از طرح‌ها را با بن بست مواجه کرده است و ما از نمایندگان مجلس

فعلی تقاضا داریم با بررسی‌های کارشناسی در خصوص این قانون تجدید نظر کنند و اصلاحات لازم را اعمال کنند.

مدیرعامل آب منطقه‌ای استان تهران در ادامه با اشاره به آماری در خصوص وضعیت جمعیتی و توزیع آب استان تهران گفت: استان تهران با داشتن ۱۶ شهرستان مساحتی بالغ بر ۱۳ هزار و ۲۵۰ کیلومتر مربع دارد که یک درصد مساحت کشور را در برمی‌گیرد، لکن جمعیت تهران با احتساب جمعیت شناور آن بیش از ۲۰ درصد جمعیت کشور است که این نشان از تراکم بسیار بالا جمعیت در این استان دارد که بیش از ۲۰ برابر متوسط تراکم جمعیت در کشور است.

رضوی افزود: سرانه آب در استان تهران برخلاف تصور عمومی مقدار بسیار پایینی است و استان تهران با سرانه ۱۸۶ مترمکعب برای هر نفر در سال تنها بالاتر از استان سیستان و بلوچستان قرار دارد لکن نگاه مسئولان تصمیم‌گیر غالباً اینگونه بوده که تهران استانی برخوردار است!

وی با بیان اینکه جمعیت تهران همواره در حال افزایش است، خاطرنشان کرد: میزان افزایش جمعیت در تهران با پیشرفت زیرساخت‌های استان توازنی ندارد و در حوزه توزیع آب و آبرسانی نیز ما در شرایط مطلوبی قرار نداریم. ما در حال حاضر با پدیده فرونشست زمین‌ها، آلودگی آب‌ها و تراکم جمعیت در تهران مواجه هستیم که در صورت عدم برنامه‌ریزی بلند مدت برای حل آن‌ها در آینده با مشکلات بسیاری برای تأمین آب مردم مواجه خواهیم بود.

مدیرعامل آب منطقه‌ای استان تهران با گلایه از نمایندگان ادوار مختلف استان تهران، اظهار کرد: متأسفانه نمایندگان مردم تهران تنها از مردم تهران به دنبال گرفتن رأی هستند و به مشکلات عدیده مردم تهران بی‌توجهند لکن باید همه مسئولان توجه داشته باشند که هر حادثه و اتفاقی در تهران ابعاد گسترده‌ای را در پی خواهد داشت و اگر امروز دنبال حل مشکلات تهران نباشیم در آینده نزدیک گرفتار بحران‌های بزرگی در پایتخت خواهیم بود.

رضوی در ادامه با تشکر از قوه قضائیه برای همکاری با سازمان آب منطقه‌ای برای جلوگیری از رودخانه‌خواری‌ها، اعلام کرد: در استان تهران ۳ هزار و ۸۸۰ کیلومتر رودخانه وجود دارد که بسیاری از آن‌ها در طی دهه‌های اخیر مورد تعدی افراد سودجو مورد تعدی قرار گرفته‌اند؛ لکن در سال‌های اخیر با همت قوه قضائیه برای جلوگیری از اینگونه تخلفات، برای بیش از یک هزار و ۷۵۴ هکتار از حریم رودخانه‌ها سند صادر شده است تا دیگر امکان تعدی به آن‌ها وجود نداشته باشد.

وی در ادامه با بیان اینکه یکی دیگر از مشکلات استان تهران چاه‌های غیرمجاز در سطح شهر است، یادآور شد: در تهران بیش از ۵۰ حلقه چاه مجاز وجود دارد و گمان می‌کنیم به همین میزان یا بیش از آن چاه غیرمجاز نیز وجود داشته باشد که برخی در خانه‌های مسکونی قرار دارند. من به مردم توصیه می‌کنم که اگر چاهی در خانه خود دارند به سازمان آب منطقه‌ای مراجعه کنند و فرآیند قانونی کردن آن را با هزینه‌ای بین یک و نیم تا ۴ میلیون تومان انجام دهند و گرنه در صورت کشف چاه‌های غیرمجاز سازمان نسبت به پلمب آن اقدام خواهد کرد.

میزان فرسایش خاک در چهارمحال و بختیاری به ۲۵ تن در هکتار می‌رسد؛ فرسایش خاک ایران ۳ برابر متوسط جهانی - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱

به اعتقاد محققان، تشکیل ۲/۵ سانتی‌متر خاک حداقل به یک‌هزار سال زمان نیاز دارد و این درحالی است که روند فرسایش خاک در دنیا بین سه تا پنج تن در هکتار است که این رقم در کشور ما ۱۵ تن در هکتار محاسبه شده و میزان فرسایش خاک در چهارمحال و بختیاری در برخی مناطق حدود ۲۵ تن در هکتار نیز می‌رسد. این نرخ فرسایش بیش از حد قابل تحمل فرسایش بوده و این امر موجب شده که در برخی مناطق به‌طور کلی خاک از دست برود که در این شرایط میزان جذب رطوبت خاک کاهش یافته است و در زمان وقوع سیل، سیلاب به‌جای جذب در زمین به رواناب تبدیل شود.

در کشور ما متأسفانه آن‌چنان که باید به مسأله حفظ خاک توجه ویژه‌ای نشده، این درحالی است که آب بدون خاک هیچ تأثیری در افزایش تولید و رونق ندارد. فرسایش خاک می‌تواند یک روند آرام و بدون اثر مشخص باشد یا یک روند سریع داشته باشد که آسیب جدی به خاک بزند. در سال‌های اخیر طبق گفته کارشناسان روند فرسایش خاک در کشور، به‌ویژه در استان چهارمحال و بختیاری روند صعودی به خود گرفته است. استفاده بیش از اندازه از کودهای شیمیایی و سموم و شیوه‌های نادرست دفن زباله سبب می‌شود که خاک‌های کشور آلوده شود و این موضوع ارتباط مستقیمی با امنیت غذایی دارد. این مسأله ممکن است در کاهش پتانسیل تولیدات کشاورزی، آسیب شبکه‌های زهکشی و کاهش کیفیت آب‌های سطحی نمود خود را نشان دهد.

روند فرسایش خاک در ایران ۱۵ تن در هکتار محاسبه شده است

معاون آب‌خیزداری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری چهارمحال و بختیاری درخصوص روند فرسایش

خاک در جهان به ایسنا اظهار کرد: روند فرسایش خاک در دنیا بین سه تا پنج تن در هکتار است که این رقم در کشور ما ۱۵ تن در هکتار محاسبه شده.

علی محمد محمدی در ادامه با بیان این که نرخ فرسایش خاک در چهارمحال و بختیاری در برخی مناطق حدود ۲۵ تن در هکتار است، عنوان کرد: یکی از دلایل عمده بالا بودن نرخ فرسایش خاک در این استان توپوگرافی و شیب بلند بوده، همچنین از بین رفتن پوشش گیاهی نیز تأثیرگذار است.

محمدی افزود: یکی از راهکارهای اصلی برای جلوگیری از فرسایش خاک ایجاد پوشش گیاهی و اجرای عملیات‌های آبخیزداری و آبخوانداری است؛ اقداماتی نظیر جنگل‌کاری، مرتعداری، ذخیره نزولات آسمانی، احداث بندهای خاکی، سنگی ملاتی، شیب‌بندی ارتفاعات و... در حفظ خاک بسیار مؤثر است.

معاون آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری چهارمحال و بختیاری با بیان این که در استان با مشکل تنش آب و خاک مواجهیم، گفت: شاید بتوان کمبود بارش‌ها را از راه‌هایی مانند شیرین کردن و انتقال آب جبران کرد، اما تشکیل یک سانتی‌متر خاک بنا بر جنس سنگ بین ۲۰۰ تا یک‌هزار سال به طول می‌انجامد.

وی تأکید کرد: خشک‌سالی‌های اخیر، تغییر اقلیم، کاهش پوشش گیاهی در مراتع و جنگل‌ها به علت چرای بی‌رویه دام، شخم و شیار و قطع درختان موجب فرسایش خاک می‌شود.

نقشه خاک در چهارمحال و بختیاری وجود ندارد

یک استادیار دانشکده کشاورزی دانشگاه شهرکرد درخصوص مسأله فرسایش خاک در چهارمحال با بیان این که مسأله فرسایش خاک یکی از موضوعات چالش‌برانگیز در کشور است، اظهار کرد: چهارمحال و بختیاری سرچشمه رودخانه‌هایی از جمله کارون، زاینده‌رود و دز است و بخش مرکزی و

جنوب غربی کشور را سیراب می‌کند و به‌نوعی این رودها منبع تغذیه خلیج فارس نیز محسوب می‌شوند. مهدی نادری ادامه داد: در یک تعریف کلی فرسایش خاک به جابه‌جایی ذرات خاک از یک منطقه و رسوب در پایین‌دست اطلاق می‌شود و معمولاً اگر این عمل به‌صورت طبیعی رخ دهد، مشکلی را ایجاد نمی‌کند، اما اگر این کار بیش از حد استاندارد باشد، می‌تواند تبعاتی را به‌همراه داشته باشد. نادری با بیان این‌که فرسایش خاک هم در مبدأ و هم در مقصدی که رسوب می‌کند، تأثیراتی را به‌همراه دارد، گفت: در زمانی‌که فرسایش خاک رخ می‌دهد، معمولاً مواد غنی خاک از دست می‌رود و تهیه عناصر غذایی برای خاک از جمله کود برای کشاورزان هزینه بالایی دارد. در خاک‌های مرغوب مقادیر زیادی فسفات، پتاسیم، آهن و... وجود دارد که با فرسایش خاک این مواد غنی در اراضی کشاورزی و مرتعی از بین خواهد رفت.

استادیار دانشکده کشاورزی دانشگاه شهرکرد ادامه داد: در فرسایش خاک، کربن موجود در خاک بر اثر تابش نور خورشید وارد هوا شده و موجب ایجاد گازهای گلخانه‌ای می‌شود. از بین رفتن خاک همچنین موجب تخریب زیستگاه موجودات کوچک و بزرگ نیز خواهد شد.

وی با بیان این‌که تصفیه آب‌های آلوده از معادن و کارخانجات از طریق خاک امکان‌پذیر است، بیان کرد: اهمیت حفاظت از خاک بیش‌تر از گذشته احساس می‌شود. امروز سازمان خواربار جهانی خاک را یک عامل تأثیرگذار در امنیت غذایی معرفی می‌کند و با توجه به تولید غذای سالم از خاک مسائلی، مانند فقر، گرسنگی و بیکاری با وجود خاک مرغوب ریشه‌کن می‌شود.

نادری سنگ بستر، اقلیم، موجودات زنده، زمان و مواد عالی را از عوامل موثر در تشکیل خاک عنوان کرد و گفت: برای تشکیل ۲/۵ سانت خاک حداقل ۳۰۰ سال زمان در شرایط مطلوب نیاز است، اما در حال حاضر به‌علت گرم شدن کره زمین، تغییر اقلیم، تغییر در نوع بارش، چرای بی‌رویه، بهره‌برداری غیراصولی از خاک و... برای تشکیل ۲/۵ سانت خاک حداقل به یک‌هزار سال زمان نیاز داریم.

برای جلوگیری از فرسایش خاک نیازمند یک برنامه‌ریزی مداوم هستیم
استادیار دانشکده کشاورزی دانشگاه شهرکرد با بیان این که طبق تحقیقات علمی انجام شده در دانشگاه
شهرکرد به‌طور میانگین نرخ فرسایش خاک در چهارم‌حال و بختیاری حدود ۹ تن در هکتار است،
خاطر نشان کرد: اما این آمار قطعیت ندارد و در برخی مناطق نرخ فرسایش خاک بسیار بالاتر از این میزان
است.

وی تأکید کرد: برای جلوگیری از فرسایش خاک نیازمند یک برنامه‌ریزی مداوم و پیوسته، بودجه و
تماس نزدیک با بهره‌برداران منابع طبیعی هستیم. متأسفانه متولی حفظ خاک مشخص نیست و هزینه‌هایی
که سالانه برای حفاظت از خاک با انجام اقداماتی از جمله آبخیزداری، مرتعداری و جنگل کاری انجام
می‌شود، به‌علت رها شدن بعد از چند سال نتیجه‌بخش نیست.

نادری با بیان این که مبارزه در بحث فرسایش خاک باید دائمی باشد، یادآور شد: میزان فرسایش خاک
در آمریکا در سال ۱۹۸۲ حدود ۹ تن در هکتار و بسیار بحرانی بود، اما با انجام یکسری اقدامات این عدد
به شش تن در هکتار کاهش پیدا کرد، زیرا تمامی عوامل موثر در فرسایش خاک در کنار هم در نظر
گرفته شد.

استادیار دانشکده کشاورزی دانشگاه شهرکرد اضافه کرد: توان فرسایش خاک در چهارم‌حال و بختیاری
در نهایت یک تن در هکتار است، اما در استان ۱۰ برابر تولید خاک، خاک از بین می‌رود، زمانی که خاک
از بین برود، موجب می‌شود نتوانیم سیل را کنترل کنیم و نفوذ آب در آب‌های زیرزمینی صورت
نمی‌گیرد.

وی با اشاره به این که خوشبختانه قانون حفاظت از خاک در سال ۱۳۹۸ در مجلس شورای اسلامی به
تصوب رسیده است، توضیح داد: در ابتدا باید این قانون به تناسب هر منطقه بومی‌سازی شود و
دستگاه‌های متولی باید مساعدت لازم را در اجرای برنامه‌های این قانون داشته باشند.

نادری با بیان این‌که طرح‌های تفصیلی و برنامه‌ها برای حفاظت از خاک باید براساس نقشه خاک چهارمحال و بختیاری تهیه شود، گفت: در استان نقشه خاک تهیه نشده است، اگر برنامه‌ریزی‌ها براساس این نقشه انجام شود، قطعاً حفاظت از خاک به‌درستی انجام می‌شود، به‌طور مثال باید خاک مناسب برای کشاورزی، ساختمان‌سازی، ایجاد طرح‌های گردشگری، عمرانی و.. در این نقشه تعیین شود، اگر این نقشه وجود نداشته باشد مسئولان نمی‌توانند در توسعه شهرها و روستا تصمیم درست بگیرند.

استادیار دانشکده کشاورزی دانشگاه شهرکرد با تأکید بر این‌که کشاورزی و بهره‌برداری از منابع طبیعی باید پایدار باشد، خاطرنشان کرد: مسئولیت حفاظت از خاک باید به کشاورزان، عشایر و بهره‌برداران کشاورزی سپرده شود. هر اقدامی بدون همکاری بهره‌برداران و مسئولان دولتی در حفاظت از خاک محکوم به شکست است.

۱۰۰ میلیون هکتار از عرصه‌های کشور تحت تأثیر بیابانی شدن - روزنامه سبزینه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱

مدیرکل دفتر امور بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری ضمن اشاره به این که ۱۰۰ میلیون هکتار از عرصه‌های کشور تحت تأثیر فرآیندهای بیابانی شدن قرار دارند، گفت: نیاز است که هرچه زودتر کارگروه ملی مقابله با بیابان‌زایی در کشور احیاء شود.

به گزارش «سبزینه» به نقل از ایسنا، وحید جعفریان ضمن اشاره به این که کشور ما در کمر بند بیابانی جهان قرار گرفته و بخش وسیعی از ایران مناطق خشک، نیمه‌خشک و خشک نیمه‌مرطوب است، اظهار کرد: در این گونه مناطق نسبت بارندگی به پتانسیل تبخیر و تعرق کم‌تر از ۰/۰۵ درصد است.

وی با بیان این که علاوه بر عوامل اقلیمی، دخالت‌های انسان در طبیعت نیز سبب تخریب سرزمین و بیابانی شدن آن می‌شود، تصریح کرد: عواملی مانند فرسایش آبی، فرسایش بادی، شور و قلیایی شدن عرصه‌های حاصلخیز، افت سطح آب‌های زیرزمینی و پساب‌های صنعتی و شهری سبب کاهش قابلیت‌های بیولوژیک خاک می‌شود و شرایط را برای بیابانی شدن فراهم می‌کند.

مدیرکل دفتر امور بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری با تأکید بر این که موضوع بیابانی شدن و تخریب سرزمین از بحث بیابان‌های طبیعی موجود در یک اکوسیستم جداست، یادآور شد: بیابان‌های طبیعی اکوسیستم‌هایی ویژه با تنوع زیستی منحصربه‌فرد خود هستند که با شرایط خشک و نیمه‌خشک تطبیق پیدا کرده‌اند، اما پدیده بیابانی شدن به دلیل برخی عوامل اقلیمی، دخالت‌های انسانی و عدم رعایت برخی ملاحظات در اکوسیستم رخ می‌دهد.

وجود بیش از ۳۰۰ هزار چاه غیرمجاز در دشت‌های کشور

جعفریان با اشاره به این که از بین رفتن جنگل‌ها، چرای مفرط دام، استفاده بیش از حد از آب‌های

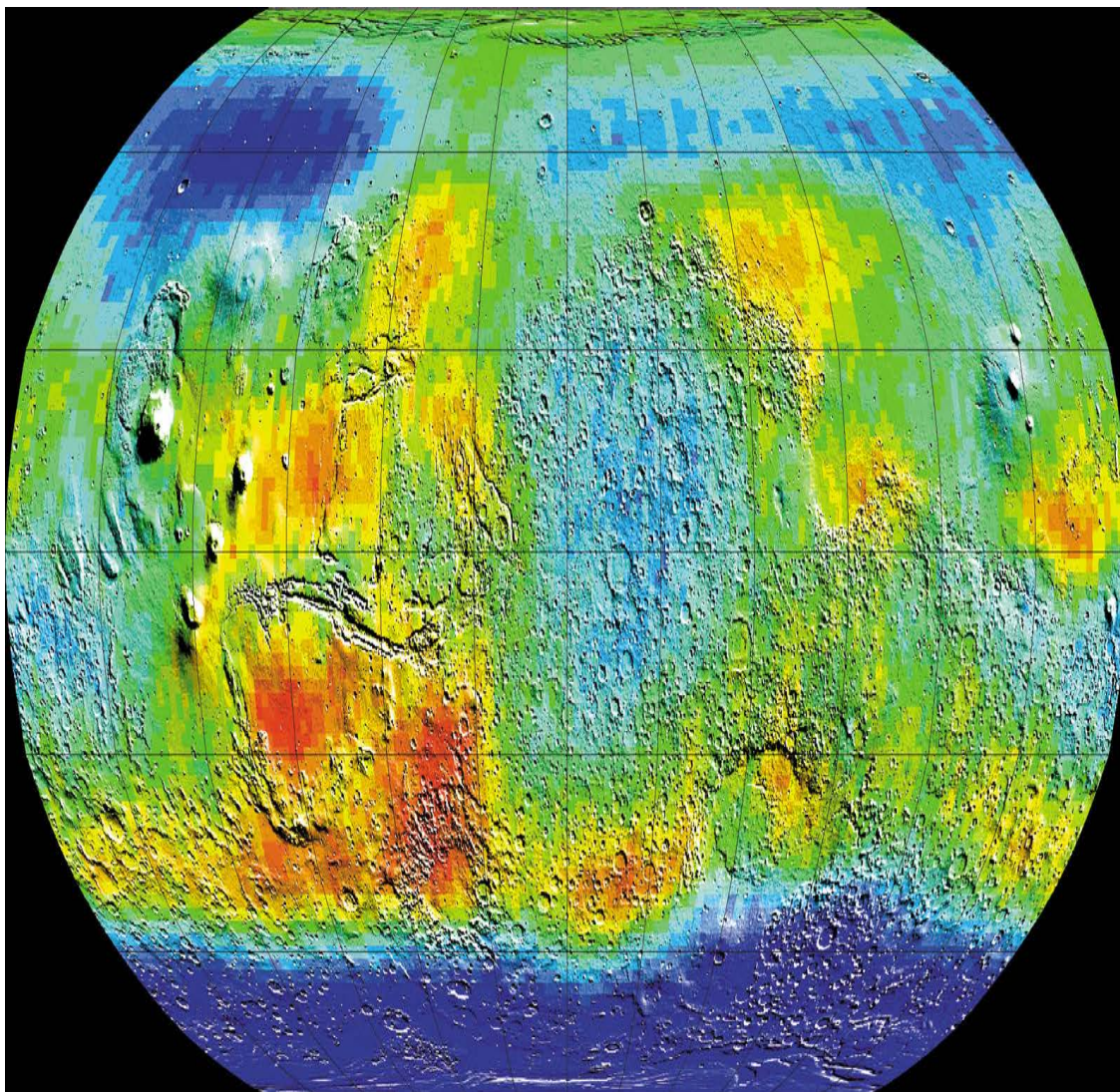
زیرزمینی، از بین رفتن جنگل‌های دست‌کاشت در مناطق خشک و... سبب بیابان‌زایی می‌شود، تصریح کرد: حداقل ۳۰۰ هزار چاه غیرمجاز در دشت‌های کشور وجود دارد و بسیاری از عرصه‌های کشاورزی ما تحت تأثیر شیوه‌های کشاورزی ناپایدار قرار گرفته‌اند که تمامی این‌ها در بیابانی شدن یک عرصه مؤثرند. به گفته وی، چنانچه سوءمدیریت سبب تخریب سرزمین و تبدیل شدن یک اکوسیستم به بیابان شود، بازگشت به شرایط اولیه بسیار دشوار خواهد بود؛ به‌ویژه اگر در عرصه‌های بیابانی کشور جنگل‌های دست‌کاشت را از دست بدهیم، بعید است که بتوانیم مجدداً آن‌ها را احیاء کنیم.

مدیرکل دفتر امور بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری ادامه داد: از ۱۶۴ میلیون هکتار عرصه‌های کشور، ۱۰۰ میلیون هکتار تحت تأثیر فرآیندهای بیابانی شدن قرار دارند؛ البته از این میزان ۳۲ میلیون هکتار وسعت بیابان‌های طبیعی کشور است. به‌همین دلیل وسعت عرصه‌هایی که به‌دلیل عوامل اقلیمی و انسانی در معرض بیابانی شدن هستند، بسیار زیاد است.

جعفریان در ادامه درباره اقداماتی که می‌توان برای جلوگیری از بیابان‌زایی در کشور انجام داد، اظهار کرد: یکی از اقدامات ضروری، ایجاد ساختاری مناسب برای هماهنگی و همکاری دستگاه‌های مختلف اجرایی است. اکنون فرصت خوبی است که کارگروه مقابله با بیابان‌زایی در کشور فعال شود و در آن دستگاه‌های مختلف مسئولانه حضور یابند و اقدامات خود را در جهت مدیریت پایدار سرزمین اعلام کنند. مسأله مدیریت سرزمین موضوعی پیچیده است که از یک‌سو با مباحث اقتصادی مرتبط است و از سوی دیگر به ملاحظات هزینه و فایده برای سرزمین ارتباط دارد.

وی افزود: خیلی اوقات تلقی ما از آباد کردن سرزمین نگاهی همراه با برداشت و بهره‌برداری کوتاه‌مدت است، درحالی که این‌گونه نگاه چیزی جز تخریب و از دست دادن ثروت کشور نیست. برخی اقداماتی که ممکن است در کوتاه‌مدت برای ما ایجاد سرمایه کند، در بلندمدت می‌تواند سبب از دست رفتن ثروت عظیم و مبنا یعنی تنوع‌زیستی و محیط‌زیست یک کشور شود.

مدیرکل دفتر امور بیابان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری در پایان ضمن اشاره به این که این موضوعات می‌تواند در کارگروه ملی مقابله با بیابان‌زایی مطرح شود، ادامه داد: احیای این کارگروه سبب خواهد شد که تصمیمات بهتری برای مدیریت سرزمین گرفته شود؛ به‌ویژه در شرایط کنونی که نیاز داریم به مفاهیمی مانند اقتصاد مقاومتی عمق و غنای بیش‌تری بدهیم. بنابراین لازم است که از داشته‌های خود بیش‌تر و بهتر صیانت کنیم تا توسعه پایدار رقم بخورد.

تهران - بلوار کریمخان زند - انتهای خیابان شهید عضدی (آبان) جنوبی - خیابان رودسر - پلاک ۵
تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ نمابر: ۸۸۹۶۶۶۰ صندوق پستی: ۱۵۱۵-۱۵۸۱۵ کد پستی: ۳۷۳۱۳-۱۵۹۸۶

<http://www.agri-peri.ac.ir>
E-mail: aperi@agri-peri.ac.ir
ECE: ece.aperi@agri-peri.ac.ir